

Svet se
spreminja ...

... in mi se
spreminjamo
z njim.

So pa tudi
stvari, ki se
ne bodo
spremenile
nikoli.

Glede prave
izbire in
poštene cene
ostajamo
trmasti.

In zvestoba
ostaja
vrednota,
ki jo bomo
vedno cenili.

**Najboljši sosed
bo najboljši
tudi ostal.**

Mercator

Letno poročilo 2011

Kazalo

Uvod	1
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	2
POROČILO NADZORNEGA SVETA	5
PREDSTAVITEV IN ORGANIZIRANOST SKUPINE MERCATOR	9
Trgi Skupine Mercator	8
Predstavitev Skupine Mercator	9
Dejavnost Skupine Mercator	10
Organiziranost in sestava Skupine Mercator	11
Osebna izkaznica družbe	13
STRATEGIJA POSLOVANJA SKUPINE MERCATOR	14
Vizija	14
Poslanstvo	14
Vrednote korporacijske kulture	14
Temeljni strateški cilji	15
Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti	15
KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE MERCATOR V OBDOBJU 2005-2011	18
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2011	19
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	23
 Poslovno poročilo	 36
VPLIV GOSPODARSKIH IN KONKURENČNIH RAZMER NA POSLOVANJE SKUPINE MERCATOR V LETU 2011	37
RAZVOJ IN NEPREMIČNINSKA DEJAVNOST	40
Pregled investicij in dezinvesticij	40
Pregled otvoritev maloprodajnih enot po trgih	41
Aktivnosti na področju monetizacije nepremičnin	43
PRODAJA IN TRŽENJE	44
Prodaja	44
Trženje	45
Digitalne komunikacije	49
Prodajni formati	53
FINANČNO UPRAVLJANJE	59
MERCATORJEVA DELNICA IN ODNOSI Z VLAGATELJI	63
Delnica in lastniška struktura	63
Odnosi z vlagatelji	67
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	69
Poslovna tveganja	72
Finančna tveganja	74
Tveganja delovanja	77
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	79
PRIČAKOVANE GOSPODARSKE RAZMERE IN NAČRTI ZA LETO 2012	89

Trajnostno poročilo	91
ODGOVORNO UPRAVLJANJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA	93
Zaveza k trajnostnemu razvoju	93
Upravljanje trajnostnega razvoja	94
TRAJNOSTNO DELOVANJE PO PODROČJIH	99
Odgovornost do kupcev	99
Odgovornost do zaposlenih	103
Odgovornost do naravnega okolja	110
Odgovornost do družbenega okolja	114
Odgovornost do dobaviteljev	116
Odgovornost do zagotavljanja varnosti	117
Odgovornost do kakovosti	118
VSEBINSKO KAZALO PO SMERNICAH TRAJNOSTNEGA POROČANJA GRI G3.1 (GLOBAL REPORTING INITIATIVE)	120
IZJAVA NEODVISNEGA REVIZORJA O TRAJNOSTNEM POROČILU	122

Računovodsko poročilo	123
RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE MERCATOR	124
Konsolidirani izkaz finančnega položaja	124
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	125
Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa	126
Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala	127
Konsolidirani izkaz denarnih tokov	129
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	131
Poročilo neodvisnega revizorja	196
RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, D.D.	197
Izkaz finančnega položaja	197
Izkaz poslovnega izida	198
Izkaz vseobsegajočega donosa	198
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	199
Predlog uporabe bilančnega dobička	201
Izkaz denarnih tokov	202
Pojasnila k računovodskim izkazom	203
Poročilo neodvisnega revizorja	260

Stiki v Mercatorju	261
---------------------------------	------------

Uvod

Naša razvojna strategija je biti in ostati to, kar smo: največji in najboljši slovenski trgovec.

PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

Leto polno izzivov

Vedeli smo, da nas čaka zahtevno leto, in tako je tudi bilo. Skupina Mercator se je na vseh trgih poslovanja soočala s posledicami gospodarske krize, ki so se odražale v zmanjšanem obsegu potrošnje in v spremenjeni strukturi nakupne košarice. Priča smo bili številnim stečajem večjih podjetij, raslo je število brezposelnih, podražitve osnovnih surovin pa so dodatno negativno vplivale na potrošnjo. Kreditni krč ni popustil, gospodarska rast je bila nizka, velika javnofinančna zadolženost v številnih državah pa je negotovost še povečala. Pogoji poslovanja v regiji so bili slabši od pričakovanih, vendar smo v številnih izzivih našli tudi priložnosti za pospešeno prilagajanje potrošnikom, za krepitev svojih konkurenčnih prednosti in nadaljnjo rast.

Ker kupci pričakujejo več

Dobro poznamo kupce in vemo, da so postavili potrebe pred želje, da iščejo večjo vrednost za svoj denar in pričakujejo več za svojo zvestobo. Zato smo v Mercatorju za ohranjanje kupne moči potrošnikov v letu 2011 obsežneje investirali v ugodnejše maloprodajne cene, ob tem pa del svoje marže namenili tudi zmanjševanju negativnih učinkov za potrošnike zaradi podražitve strateških surovin. Z največjo skrbnostjo in odgovornostjo do naših kupcev smo pripravili vrsto ukrepov za še hitrejše in intenzivnejše prilagajanje njihovim potrebam. Mercator je velik partner tako slovenskim dobaviteljem kot tudi dobaviteljem na naših drugih trgih, vendar lahko dolgoročno sodelujemo le s tistimi, ki ponujajo izdelke po meri kupcev. Zato smo si prizadevali za še boljše sodelovanje z dobavitelji, posebej z lokalnimi pridelovalci hrane, in z njimi načrtovali nadaljnji razvoj ponudbe glede na povpraševanje kupcev.

Nadaljevanje razvojnih aktivnosti

Skupina Mercator je v letu 2011 investirala skoraj 120 milijonov EUR, pretežno v razvoj trgoške mreže na vseh trgih, pri čemer skupina poleg lastnih investicij v zadnjih letih vse pomembnejši del trgovskih površin pridobiva tudi z dolgoročnimi poslovnimi najemi. V celotnem letu smo odprli 96 novih prodajnih enot na 6 trgih. Poleg tega smo tržni položaj krepili tudi s strateškimi povezavami. Na srbskem trgu je Mercator okrepil svoj položaj drugega največjega trgovca s prevzemom trgoške dejavnosti družbe Familija Marketi, d.o.o., družba Mercator – BH, d.o.o., pa je s strateško povezavo s podjetjem Drvopromet, d.o.o. okrepila svoj položaj tretjega trgovca v Bosni in Hercegovini. Z nakupom družbe En Plus, d.o.o., ki smo jo preimenovali v M – Energija, d.o.o., pa je Mercator uresničeval strateški cilj razvoja dopolnilnih trgovskih storitev, saj bo svojim potrošnikom ponudil samopostrežne bencinske servise na parkiriščih svojih večjih trgovskih centrov, najprej v Sloveniji, nato pa tudi v Srbiji in na Hrvaškem. S tem bomo zagotovili večjo prepoznavnost in celovitejšo ponudbo za končnega potrošnika na eni lokaciji.

Solidna rast prihodkov tudi v zahtevnih razmerah

Skupina Mercator je v letu 2011 ustvarila 2,93 milijarde EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar predstavlja 5,3-odstotno rast glede na leto 2010. Mercator je v letu 2011 na domačem trgu ohranil svoj tržni delež in položaj največjega trgovca, rast prihodkov pa v pretežni meri prihaja iz tujih trgov.

Ob več kot 5-odstotni rasti prihodkov je skupina ustvarila 23,5 milijonov EUR čistega dobička, kar predstavlja 22,5 odstotkov manj, kot ga je dosegla v letu 2010. Razlogi za slabšo ekonomiko poslovanja izvirajo predvsem iz pomembne zaostritve gospodarskih razmer v drugi polovici leta 2011, negativnih vplivov na obseg in strukturo potrošnje, potrebnih dodatnih vlaganj v ugodnejše cene za potrošnike, neugodnih tečajnih gibanj in drugih dejavnikov.

Pozitivno in stabilno poslovanje tudi v težavnih razmerah nam omogoča, da kljub oteženim finančnim in gospodarskim razmeram svojim delničarjem vsako leto izplačujemo dividende. V letu 2011 je družba Mercator svojim delničarjem izplačala dividende v bruto vrednosti 8,00 EUR na navadno delnico, kar skupaj predstavlja skoraj 30 milijonov EUR izplačil delničarjem in delnico družbe Mercator postavlja med delnice z najvišjo dividendno donosnostjo.

Omejevanje finančnih tveganj še naprej ključna naloga

Upravljanje finančnih tveganj je tudi v letu 2011 predstavljalo pomembno nalogo, saj so se razmere na globalnih finančnih trgih še posebej v drugi polovici leta 2011 dodatno zaostrile. Stabilno ustvarjanje denarnih tokov, dosledno izpolnjevanje zavez do finančnih partnerjev, odlični dolgoročni odnosi z več kot 30 bančnimi partnerji, dodatna diverzifikacija virov financiranja in izboljšanje ročnosti strukture virov financiranja so ključni dejavniki omejevanja finančnih tveganj in hkrati dokaz finančne trdnosti in zaupanja, ki ga Mercator uživa pri svojih finančnih partnerjih.

Ob tem je treba tudi omeniti, da smo v skladu s srednjeročnimi načrti pričeli tudi z izvedbenimi aktivnostmi za postopno monetizacijo dela nepremičninskega portfelja. Namen tega projekta je predvsem zmanjšanje zadolženosti in povečanje primerljivosti strukture sredstev z evropskimi trgovci. Danes je namreč Skupina Mercator največji nepremičninski sklad v regiji Jugovzhodne Evrope, ki je hkrati tudi največji trgovec z izdelki vsakdanje potrošnje na drobno v regiji, po izvedbi monetizacije dela nepremičnin pa se bo z vidika strukture sredstev in obveznosti povečal fokus v trgovsko dejavnost.

Odgovornost do zaposlenih in družbenega okolja

Naša največja moč so zaposleni, preko 24.000 sodelavk in sodelavcev Mercatorja. Njihovo znanje in izkušnje so neprecenljivi vir energije Mercatorjeve družine. Vlaganja v njihov osebni in strokovni razvoj zagotavljajo stabilen razvoj Mercatorja tudi v kriznih časih. V letu 2011 smo nadaljevali z ustvarjanjem novih delovnih mest, predvsem zunaj Slovenije, in povečevali ugled Mercatorja kot zaposlovalca. Osrednja pozornost je bila usmerjena v komuniciranje naših korporacijskih vrednot, dvig izobrazbene strukture zaposlenih, razvoj vodij na vseh ravneh, utrjevanje sistema notranjih učiteljev ter skrb za njihovo varnost in zdravje. Najboljše smo pohvalili in nagradili v okviru prireditev Nagrade Mercator, Naj šef, Naj prodajalne. Našo skrb in odgovornost za širše družbeno okolje smo izrazili tudi prek donacij humanitarnim, kulturnim, izobraževalnim in športnim ustanovam. Iskreno smo ponosni tudi na priznanja našim sodelavkam in sodelavcem za dosežke pri strokovnem delu.

Naša prizadevanja so bila nagrajena tudi z mednarodnimi in domačimi strokovnimi priznanji za različna področja našega delovanja. Mercator je prejel prestižno mednarodno priznanje European Business Award v kategoriji korporativnega trajnostnega delovanja, ker poleg poslovne uspešnosti delujemo tudi z visoko moralno, socialno in okoljsko ozaveščenostjo.

Pogumno naprej

Naša vizija je jasna. Ne bomo je spremenili zato, ker so okoliščine našega delovanja zahtevnejše, saj zahtevne pogoje in negotove razmere za poslovanje lahko pričakujemo tudi v prihodnje. Z vsako preizkušnjo pa pridejo tudi nove priložnosti in spodbude. Ker se stalno prilagajamo, ne utrjujemo le svojih prednosti, ampak ustvarjamo nove vrednosti. Z Mercatorjem je povezanih toliko zgodb kupcev in zaposlenih, manjših in velikih dobaviteljev, malih delničarjev in večjih investitorjev, lokalnega in mednarodnega trga, da nam odgovornost nalaga toliko več poguma in odločnosti pri nadaljnjih prizadevanjih za dobro vseh deležnikov. V imenu vseh sodelavk in sodelavcev Mercatorja se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste z nami, za zaupanje in spodbudo.

Mag. Žiga Debeljak
Predsednik uprave

Ljubljana, 16. februar 2012

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Delovanje Nadzornega sveta

Poslovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., kot obvladujoče družbe Skupine Mercator je v letu 2011 v skladu z zakonskimi predpisi in statutom družbe nadziral Nadzorni svet, ki se je sestel na šestih rednih sejah.

Nadzorni svet od 31.10.2009 sestavljajo Robert Šega kot predsednik Nadzornega sveta, ter člani: Jadranka Dakič (namestnica predsednika), Stefan Vavti in Kristjan Verbič, ki jih je izvolila Skupščina delničarjev na svoji redni seji dne 20.7.2009, ter Jože Cvetek, Janez Strniša, Mateja Širec in Ivica Župetič, ki jih je izvolil Svet delavcev družbe Mercator, d.d. Na 16. redni skupščini družbe dne 13.7.2010 sta bila izvoljena še dva člana, in sicer Matjaž Kovačič in Miro Medvešek, prav tako je tudi Svet delavcev na svoji 2. seji dne 19.5.2011 izvolil dva člana, in sicer Sandija Lebana ter Ivana Valanda. Dne 20.12.2011 je odstopil član Nadzornega sveta, g. Matjaž Kovačič.

Seje Nadzornega sveta v letu 2011 so potekale 1. marca, 27. maja, 23. avgusta, 8. novembra, 14. novembra in 20. decembra. Na navedenih sejah je Nadzorni svet obravnaval predvsem tekoče poslovne dosežke ter premoženjsko stanje družbe in Skupine Mercator, medletna in letna poročila o poslovanju, delo Uprave, investicijske dejavnosti, izvajanje pomembnih projektov, finančno politiko in finančno stanje, letne gospodarske načrte ter izvrševanje sprejetih sklepov Nadzornega sveta.

Pomembnejši sklepi Nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2011 obravnaval in se seznanil z revidiranimi računovodskimi izkazi za leto 2010 za družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupino Mercator ter se seznanil s poslovnimi rezultati družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator.

Poleg tega je Nadzorni svet obravnaval ostale tekoče zadeve ter sprejel pomembnejše sklepe:

- obravnaval in sprejel je Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2010 ter potrdil poročilo nadzornega sveta o preveritvi letnega poročila in mnenja k predlogu o uporabi bilančnega dobička za leto 2010;
- potrdil je predlog revizijske komisije, da se za izvedbo revizije računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2011, skupščini predlaga revizijska hiša KPMG Slovenija, d.o.o.;
- sprejel je poročilo o poslovanju Skupine Mercator in družbe Mercator, d.d., v obdobju I-III 2011, I-IV 2011, I-IX 2011;
- potrdil je predloge sklepov 17. redne skupščine delničarjev Poslovnega sistema Mercator, d.d., vključno z dnevnim redom;
- potrdil je Poročilo o izvajanju zavez v postopku domnevnega kartela po odločbi Urada Republike Slovenije za varstvo konkurence, št. 306-182/2007 z dne 7.5.2009 za leto 2010 in Poročilo o izvajanju zavez v postopku domnevno prevladujočega položaja po odločbi Urada Republike Slovenije za varstvo konkurence, št. 306-178/2007 z dne 26.6.2009 za leto 2010;
- seznanil se je s Primerjalno analizo konkurence v panogi trgovine z živili in podobnim blagom v regiji za leto 2010, z rezultati opravljenega samoocenjevanja ter s potekom postopka prodaje večinskega paketa delnic družbe Mercator, d.d.;
- seznanil se je z aktivnostmi Uprave za podporo postopku prodaje večinskega paketa delnic družbe s strani konzorcija prodajalcev ter potrdil pogajalska izhodišča za sklenitev dogovora o zaščiti interesov Skupine Mercator med družbo Mercator ter konzorcijem prodajalcev in konzorcijem kupcev v sestavi Agrokor, EBRD, IFC in One Equity Partners.

- seznanil se je z informacijo o poteku aktivnosti projekta Osvežitve Mercatorjeve ponudbe v Sloveniji, projekta Prestrukturiranje Mercatorjeve ponudbe na Hrvaškem in projekta Oblikovanje tehnične verige;
- potrdil je okvirni rokovnik sej Nadzornega sveta za leto 2012 in finančni koledar pomembnejših objav družbe Mercator, d.d., v letu 2012.

Delovanje Revizijske komisije

Revizijska komisija, ki s svojim delovanjem v družbi zagotavlja kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije v okviru družbe Mercator, d.d., se je v letu 2011 sestala 6-krat.

Revizijska komisija v družbi Mercator, d.d., je od 19.11.2009 dalje v sestavi predsednice Jadranke Dakič (članica nadzornega sveta) in dveh članov: Jožeta Cvetka (član nadzornega sveta) in Petra Ribariča (neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo in revizijo).

Seje Revizijske komisije v letu 2011 so potekale 15. februarja, 28. februarja, 12. maja, 22. avgusta, 7. novembra in 15. decembra. Na navedenih sejah je Revizijska komisija obravnavala predvsem tekoče zadeve ter sprejela naslednje pomembnejše sklepe:

- pregledala in podala pripombe na letno poročilo družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2010;
- se seznanila in z zunanjim revizorjem obravnavala njihovo poročilo o poteku in izsledkih druge faze revizije družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2010;
- se seznanila s poročilom o upravljanju s tveganji družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator v letu 2010 ter podala predloge in pripombe;
- se seznanila s poročili o upravljanju s tveganji družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za obdobje I-III 2011, I-VI 2011 in I-IX 2011, ter podala predloge za izboljšavo poročil;
- se seznanila, pregledala in podala predloge za izboljšave poročil o poslovanju družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za obdobje I-III 2011, I-VI 2011 in I-IX 2011;
- obravnavala in potrdila ponudbo za revizijo družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2011 ter Nadzornemu svetu predlagala, da se za izvedbo revizije izbere revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o.;
- se seznanila in obravnavala poročilo o transfernih cenah in obračun davka od dobička pravnih oseb družbe Mercator, d.d., za leto 2010;
- se seznanila z aktivnostmi v okviru projekta Horizontalni monitoring v 1. polletju 2011;
- se seznanila z delom interne revizije v letu 2010 in prvem polletju 2011 ter podala pobudo, da se služba interne revizije kadrovsko okrepi;
- se seznanila in obravnavala prenovljeni register opreme v družbi Mercator, d.d. ter podala nekatere pripombe za izboljšave;
- preverila izvajanje priporočil zunanje in notranje revizije;
- se seznanila in obravnavala aktivnosti na področju izobraževanja zaposlenih,
- se seznanila s Primerjalno analizo konkurence v panogi trgovine z živili in podobnim blagom v regiji za leto 2010 ter podala pripombe in predloge za izboljšave;
- se seznanila in z zunanjim revizorjem obravnavala njihovo poročilo o poteku in izsledkih prve faze revizije družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2011;
- potrdila plan internih revizijskih pregledov družb Skupine Mercator v letu 2012;
- se seznanila in obravnavala poročilo o realizaciji strategije s področja informatike v Skupini Mercator;
- sprejela okvirni rokovnik sej revizijske komisije v letu 2012.

Polletno in letno poročilo za leto 2011

Z nerevidiranim polletnim poročilom družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za obdobje I–VI 2011 se je Nadzorni svet seznanil na redni seji, dne 23.8.2011. Povzetek nerevidiranega polletnega poročila je družba objavila v skladu z zakonskimi določbami in Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d.

Na redni seji dne 27.2.2012 je nadzorni svet obravnaval revidirano nekonsolidirano in revidirano konsolidirano letno poročilo za leto 2011, ki je bilo revidirano s strani revizijske hiše KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o., Ljubljana. Letno poročilo je predhodno na svoji seji dne 17.2.2012 obravnavala Revizijska komisija družbe, seji revizijske komisije pa je prisostvoval pooblaščen revizor, ki je Revizijski komisiji posredoval vsa želeno dodatna pojasnila. Revizijska hiša je dne 16.2.2012 k nekonsolidiranemu in konsolidiranemu letnemu poročilu izdala pozitivno mnenje. Nadzorni svet na poročili revizorja ni imel pripomb in je z njima soglašal.

Nadzorni svet na predloženo Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2010 ni imel pripomb in ga je soglasno potrdil na svoji seji dne 27.2.2012.

Predlog uporabe bilančnega dobička

Hkrati s potrditvijo Letnega poročila za leto 2011 je Nadzorni svet potrdil tudi predlog uporabe bilančnega dobička, ki ga bosta skupščini delničarjev v potrditev predlagala Uprava in Nadzorni svet.

Predlog uporabe bilančnega dobička, ki je 31. decembra 2011 znašal 28.820.308,30 EUR, je naslednji:

- del bilančnega dobička v znesku 16.944.124,50 EUR se uporabi za izplačilo dividend v bruto vrednosti 4,50 EUR na navadno delnico,
- preostanek bilančnega dobička v znesku 11.876.183,80 EUR ostane nerazporejen.

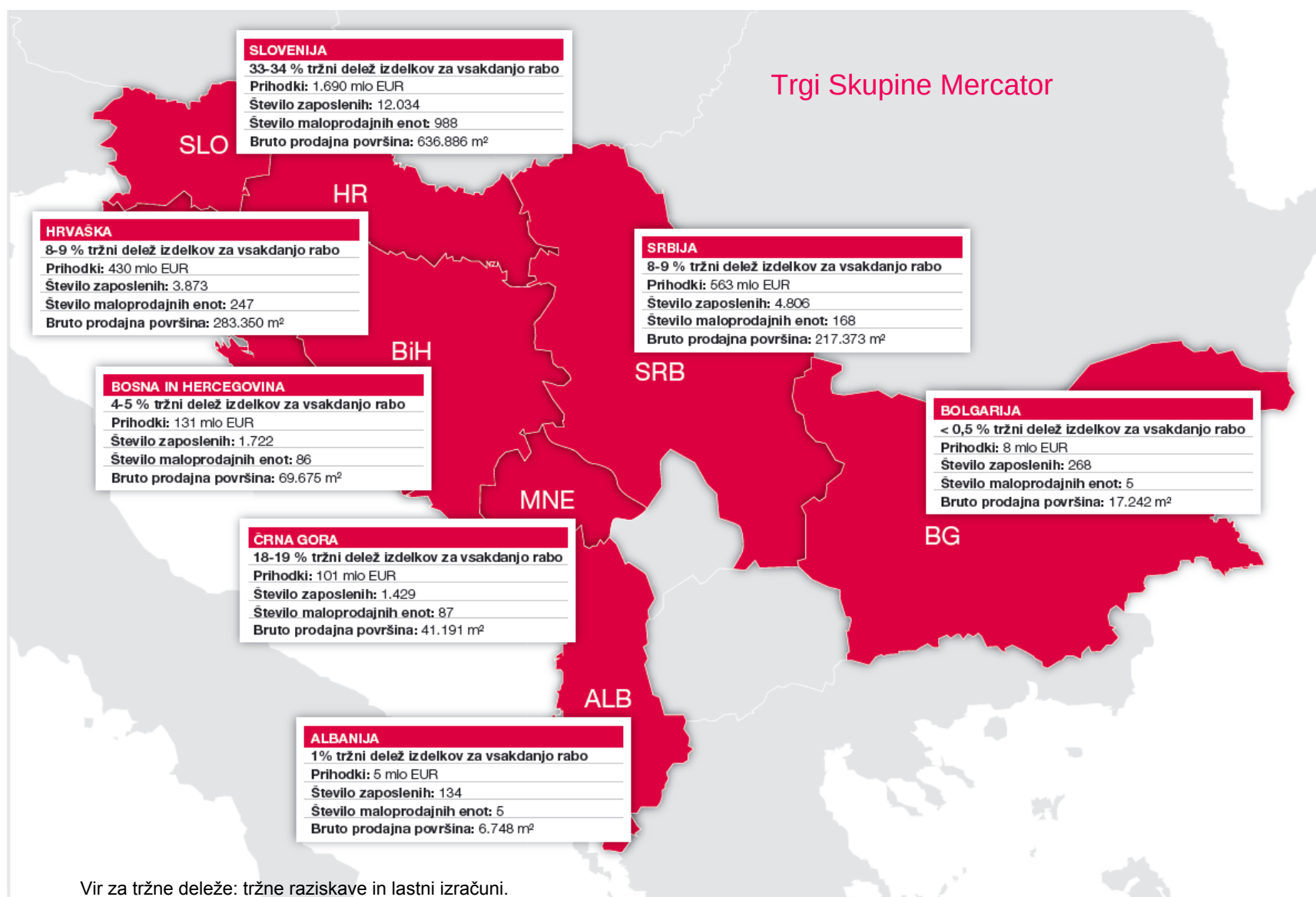
Nadzorni svet z navedenim predlogom uporabe bilančnega dobička soglašja, ker ocenjuje, da odraža primeren predlog, ki ga je Uprava oblikovala v skladu s pričakovanimi pomembno zaostrenimi gospodarskimi razmerami na trgu.

Zahtevne gospodarske razmere, ki so se dodatno poslabšale v drugi polovici leta, so vplivale tudi na uspešnost poslovanja Skupine Mercator. Nadzorni svet ocenjuje, da so bili v letu 2011 glede na poslabševanje makroekonomskih okoliščin uspešno doseženi ključni cilji in naloge, in sicer ustvarjanje rasti prihodkov, zagotavljanje stabilnega poslovanja in obvladovanje tveganj.

To poročilo je Nadzorni svet izdelal v skladu z določbami 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in je namenjeno skupščini delničarjev.

Ljubljana, 27. februar 2012

Robert Šega
predsednik nadzornega sveta

PREDSTAVITEV IN ORGANIZIRANOST SKUPINE MERCATOR

Predstavitev Skupine Mercator

	Slovenija	Obstoječi tuji trgi	Novi tuji trgi
Trgi poslovanja v letu 2011	Slovenija	Srbija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Črna gora	Bolgarija, Albanija
Delež v prihodkih iz prodaje	57,7 %	41,8 %	0,5 %
Konkurenčno okolje	- Trgovina je relativno stabilna in konsolidirana, nadaljuje se trend povečanega pomena diskontov in drogerij. - Visoko konkurenčnost trga poleg klasičnih trgovcev povečujejo tudi diskontni prodajalci. - Pričakovani so visoki pritiski na cene (zaradi povečane cenovne občutljivosti potrošnikov).	- Trgovina je relativno manj konsolidirana, vendar zelo konkurenčna. - Prisotnih je veliko mednarodnih trgovskih verig ter regionalnih in lokalnih trgovcev. - Pričakovana je nadaljnja konsolidacija trgovine, z možnostjo vstopa novih tujih trgovcev (tudi diskontov).	- Trg je relativno manj razvit, zelo razdrobljen in tradicionalen. - Prisotnih je več lokalnih in tujih trgovskih verig, predvsem v Bolgariji je konkurenca mednarodnih trgovcev zelo močna. - Kupna moč je nizka. - Pričakovan je vstop tujih trgovcev in primarna konsolidacija trga.
Prodajni program	- izdelki za vsakdanjo rabo - izdelki za dom - Intersport - Modiana - dopolnilne trgovske storitve: M holidays, Maxen, M mobil	- izdelki za vsakdanjo rabo - izdelki za dom - Intersport - Modiana	- izdelki za vsakdanjo rabo - Intersport
Število prodajaln	988	588	10
Blagovne znamke prodajaln			
Strategija rasti	prilagoditev in racionalizacija asortimana; povečanje deleža in prilagoditev procesa upravljanja trgovske znamke; izboljšanje cenovne konkurenčnosti; modernizacija trgovin; celovita prenova sistema zvestobe in prilagoditev promocijskih aktivnosti	širitev maloprodajne mreže; prilagajanje prodajnih formatov lokalnemu okolju; kakovostna, široka, konkurenčna in inovativna ponudba; najboljša raven storitve; prijetna nakupna izkušnja; usmerjene promocijske aktivnosti za zveste kupce	širitev maloprodajne mreže; vstop na makedonski in kosovski trg; prilagajanje prodajnih formatov lokalnemu okolju; kakovostna, široka, konkurenčna in inovativna ponudba; najboljša raven storitve; prijetna nakupna izkušnja; usmerjene promocijske aktivnosti za zveste kupce

Dejavnost Skupine Mercator

Najpomembnejša in najmočnejša dejavnost Skupine Mercator je trgovina na drobno z izdelki vsakdanje rabe v gospodinjstvu. Z namenom zaokrožitve ponudbe ter zadovoljevanja potreb, želja in pričakovanj vseh kupcev pa Skupina osnovno dejavnost razširja s ponudbo dopolnilnih storitev.

Program izdelkov vsakdanje potrošnje

Skupina Mercator je razvila gosto in razvejano maloprodajno mrežo po Sloveniji in tujini s široko in kakovostno ponudbo za vse želje, okuse in potrebe kupcev. Nakupovalne centre, hipermarkete, supermarkete, manjše sosedske prodajalne, prodajalne Hura! in spletno trgovino poskušamo čim bolj približati kupcem in jim zagotoviti prijetno nakupovalno izkušnjo.

Program izdelkov za dom

Program izdelkov za dom Skupina Mercator ponuja v prodajalnah M Tehnika, M Gradnja in M Pohištvo, kjer nudi tudi ugodne plačilne pogoje. V ponudbi so kakovosten in zanesljiv gradbeni material, moderno pohištvo in oprema za vse prostore doma in pisarne, sodobni gospodinjstvi aparati in bela tehnika ter zabavna elektronika svetovno priznanih proizvajalcev. Da se potrošniku v hitrem tempu vsakdana še bolj prilagodimo, smo program tehnike ponudili tudi preko spletne trgovine.

Mercator Nepremičnine

Skupina Mercator zaradi obsega lastnega nepremičninskega portfelja nepremičnine obravnava kot posebno poslovno področje. Temeljne naloge nepremičninskega področja so skrb za optimalno upravljanje nepremičnin, razvoj prodajne mreže ter povečanje privlačnosti nakupovalnih središč. Nepremičninsko področje izvaja tudi aktivnosti za monetizacijo dela nepremičninskega portfelja.

Druge poslovne dejavnosti

Z namenom potrošnikom ponuditi celovito ponudbo Skupina Mercator razvija dodatne poslovne dejavnosti, v okviru katerih ponuja program športnih izdelkov v okviru prodajaln Intersport ter tekstilnih izdelkov v okviru prodajaln Modiana, samopostrežne bencinske servise Maxen ter turistične storitve M holidays. Pod okriljem Skupine Mercator deluje tudi proizvodna družba Mercator-Emba, d.d.

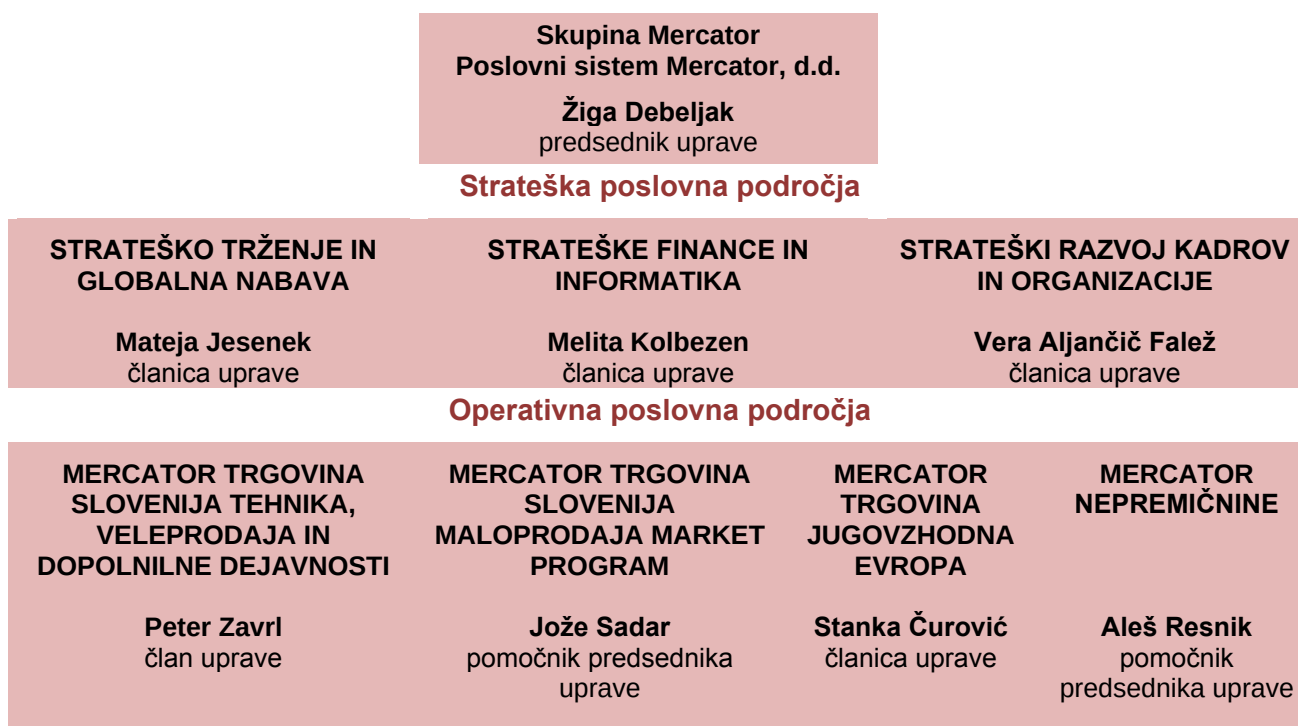

Organiziranost in sestava Skupine Mercator

Skupina Mercator deluje na sedmih trgih Jugovzhodne Evrope. Z ustrezno organizacijo zagotavlja pogoje za hitro in učinkovito sprejemanje poslovnih odločitev ter prilagajanje gospodarskim in ekonomskim okoliščinam na posameznih trgih delovanja. Skupina je v ta namen ločila poslovne funkcije na **strateške** in **operativne**. Strateške funkcije oblikujejo strategije, standarde in pravila za celotno skupino, operativna poslovna področja pa so odgovorna za čim bolj uspešno poslovanje svojih enot v okviru teh usmeritev.

Glavni razlogi za reorganizacijo so večja lokalna odzivnost na vseh trgih in boljša prilagojenost potrebam potrošnikov, izboljšanje učinkovitosti poslovanja, prilagoditev organizacije kompleksnosti mednarodnega poslovanja in priprava na monetizacijo trgovskih nepremičnin.

Skupino Mercator so na dan 31.12.2011 sestavljale naslednje družbe:

SKUPINA MERCATOR	
MERCATOR TRGOVINA SLOVENIJA	
Poslovni sistem Mercator, d.d., Slovenija	
Mercator IP, d.o.o., Slovenija (100,0 %)	M.COM, d.o.o., Slovenija (100,0 %)*
M - Tehnika, d.d., Slovenija (100,0 %)*	
MERCATOR TRGOVINA JUGOVZHODNA EVROPA	
Mercator - S, d.o.o., Srbija (100,0 %)	Mercator - B, e.o.o.d., Bolgarija (100,0 %)
Mercator - H, d.o.o., Hrvaška (99,9 %)	Mercator - A, sh.p.k., Albanija (100,0 %)
Mercator - BH, d.o.o., Bosna in Hercegovina (100,0 %)	Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Makedonija (100,0%)*
M - BL, d.o.o., Bosna in Hercegovina (100,0 %)	Mercator - K, l.l.c., Kosovo (100,0 %)*
Mercator - CG, d.o.o., Črna gora (100,0 %)	
MERCATOR NEPREMIČNINE	
M - nepremičnine, d.o.o., Slovenija (100,0 %)	Investment Internacional, d.o.o.e.l., Makedonija (100,0 %)**
Mercator - Optima, d.o.o., Slovenija (100,0 %)	
DRUGE POSLOVNE DEJAVNOSTI	
Intersport ISI, d.o.o., Slovenija (100,0 %)	Modiana, d.o.o., Slovenija (100,0 %)
· Intersport S-ISI, d.o.o., Srbija (100,0 %)	· Modiana, d.o.o., Srbija (100,0 %)
· Intersport H, d.o.o., Hrvaška (100,0 %)	· Modiana, d.o.o., Hrvaška (100,0 %)
· Intersport BH, d.o.o., Bosna in Hercegovina (100,0 %)	· Modiana, d.o.o., Bosna in Hercegovina (100,0 %)
Mercator - Emba, d.d., Slovenija (100,0 %)	M - Energija, d.o.o., Slovenija (100,0 %)

* Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.

** Projektna nepremičninska družba, ki ne izvaja poslovne dejavnosti.

Podružnice

Družbe Skupine Mercator na dan 31.12.2011 niso imele podružnic.

Druge organizacije

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je ustanoviteljica Ustanove Humanitarne fundacije Mercator, ki je namenjena humanitarni podpori Mercatorjevim zaposlenim.

Osebna izkaznica družbe

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij (Skupine Mercator), ene največjih gospodarskih skupin v Sloveniji ter v celotni regiji Jugovzhodne Evrope.

Ime podjetja	Poslovni sistem Mercator, d.d.
Skrajšano ime podjetja	Mercator, d.d.
Dejavnost	G 47.110 Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah pretežno z živili
Matična številka	5300231
Davčna številka	45884595
Datum vpisa v sodni register	1.1.1990
Osnovni kapital družbe na dan 31. december 2011	157.128.514,53 EUR
Število izdanih in vplačanih delnic na dan 31. december 2011	3.765.361
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d.d., borzna kotacija, prva kotacija, oznaka MELR
Predsednik uprave	Žiga Debeljak
Člani uprave	Mateja Jesenek, Melita Kolbezen, Vera Aljančič Falež, Peter Zavrl, Stanka Čurović
Predsednik nadzornega sveta	Robert Šega
Namestnica predsednika nadzornega sveta	Jadranka Dakič

STRATEGIJA POSLOVANJA SKUPINE MERCATOR

Vizija

Biti prva izbira ljudi pri nakupu izdelkov za vsakdanjo rabo v gospodinjstvu in za dom.

Poslanstvo

Poslanstvo Mercatorja je:

- 1) S svojo ponudbo izdelkov in storitev za vsakdanjo rabo in dom ustvarjati najboljšo vrednost za potrošnike.
- 2) S strokovnimi in motiviranimi zaposlenimi dajati potrošnikom najboljšo storitev v prijetnem nakupovalnem okolju.
- 3) Z rastjo in učinkovitim poslovanjem zagotavljati donose za delničarje.
- 4) S svojim delovanjem prispevati k večji kakovosti življenja v družbenem in naravnem okolju.

Vrednote korporacijske kulture

Korporacijske vrednote Mercatorja so:

Odgovornost

Vsak je odgovoren za svoje delo.

Poštenost

Pri delu smo pošteni.

Spoštovanje

Vsak posameznik je pomemben in vreden spoštovanja.

Sodelovanje

Česar ne zmore eden, lahko uresničimo skupaj.

Učenje

Gradimo na znanju in izkušnjah.

Odzivnost

Hiter odgovor je naša prednost.

Temeljni strateški cilji

Temeljni strateški cilji Skupine Mercator so:

- 1) Na **domačem trgu** (Slovenija):
 - a. Ohraniti položaj vodilnega trgovca z izdelki za vsakdanjo rabo.
 - b. Utrditi položaj drugega največjega trgovca z izdelki za dom.
 - c. Razvijati dopolnilne trgovske storitve v povezavi s sistemom zvestobe.
- 2) Na **obstojećih tujih trgih** (Srbija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Črna gora):
 - a. Utrditi oziroma doseči položaj drugega največjega trgovca z izdelki za vsakdanjo rabo.
 - b. Uvrstiti se med tri največje trgovce z izdelki za dom.
 - c. Razvijati dopolnilne trgovske storitve v povezavi s sistemom zvestobe.
- 3) Na **novih tujih trgih** (Bolgarija, Albanija, Makedonija, Kosovo):
 - Uvrstiti se med pet največjih trgovcev z izdelki za vsakdanjo rabo.

Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti

SLOVENIJA	
PREDNOSTI	SLABOSTI
- Vodilni trgovec na slovenskem trgu z uveljavljeno in zelo ugledno blagovno znamko. - Razvit trženjski splet (širok asortiman uveljavljenih blagovnih znamk in lastnih znamk, prilagojene promocijske aktivnosti...). - Razvita maloprodajna mreža, veleprodaja in franšizni sistem, z več programi in prodajnimi formati. - Upravljanje različnih segmentov kupcev (kartica zvestobe, klubi...). - Obstoj dopolnilnih storitev (M Holidays, Maxen...).	- Neoptimalen logistični sistem. - Neoptimalna maloprodajna mreža, predvsem manjših starejših trgovin. - Slabša percepcija cenovne konkurenčnosti.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
- Prilagoditev mreže manjših prodajalnih glede na značilnosti lokalnega okolja. - Nadaljnji razvoj trženjskega spleta (racionalizacija asortimana, povečanje deleža trgovske znamke, izboljšanje cenovne konkurenčnosti...). - Razvoj novih prodajnih formatov (priročne prodajalne). - Razvoj dopolnilnih storitev: zavarovalništvo, finance, telekomunikacije, energetika. - Nadgradnja in širitev spletne trgovine izdelkov za vsakdanjo rabo; povezovanje različnih prodajnih kanalov (splet in tradicionalna trgovina).	- Nadaljnja širitev trgovske mreže na zasičenem trgu. - Padec potrošnje zaradi zaostrenih gospodarskih razmer na trgu.

Obstoječi tuji trgi (Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna gora)	
PREDNOSTI	SLABOSTI
• Med vodilnimi trgovci na vseh trgih. • Relativno razvita mreža večjih centrov na večini trgov. • Na vseh trgih predviden nastop z dvema komplementarnima blagovnim znamkama (Mercator in Roda/Getro/DP Marketi). • Relativno razvit trženjski splet (širok asortiman uveljavljenih blagovnih znamk in lastnih znamk, prilagojene promocijske aktivnosti...) • Razvita maloprodajna mreža z več programi in prodajnimi formati. • Pripravljeni temelji za upravljanje s segmenti kupcev (kartica zvestobe).	• Na večini trgov še premalo razvita maloprodajna mreža, predvsem v segmentu sosedskih prodajal in supermarketov ter nepokrit celoten trg. • Na nekaterih trgih še premajhen obseg poslovanja za izkoriščanje ekonomij obsega za dolgoročno konkurenčno delovanje. • V okviru prodajnih formatov Mercator slabša cenovna percepcija. • Neoptimalna logistična infrastruktura.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
• Širitev segmentov delovanja preko dvotirnega sistema blagovnih znamk (Mercator in Roda/Getro/DP Marketi). • Nadaljnja širitev in pozicioniranje v regijah, kjer še nismo prisotni. • Postavitev franšiznega sistema in razvoj veleprodajne dejavnosti. • Nadaljnji razvoj trženjskega spleta (prilagajanje asortimana, povečanje deleža trgovske znamke, izboljšanje cenovne konkurenčnosti v formatih Mercator...). • Vstop držav v Evropsko Unijo ter makroekonomska in politična stabilizacija. • Izkoriščanje sinergij na nabavnem in logističnem področju na regionalni ravni.	• Na nekaterih trgih zelo močna obstoječa konkurenca (predvsem na Hrvaškem) multinacionalnih in lokalnih trgovcev. • Vstop novih mednarodnih konkurentov, posebej diskontnih trgovcev. • Ekonomsko manj stabilni trgi, na nekaterih večja nevarnost političnih tveganj. • V določenih regijah izjemno nizka kupna moč in nerazvitost moderne trgovine. • Potencialna valutna in druga makroekonomska tveganja.

Novi tuji trgi (Bolgarija, Albanija, Makedonija, Kosovo)	
PREDNOSTI	SLABOSTI
• Na dveh trgih že prisotni s trgovskimi enotami (Bolgarija, Albanija), na preostalih potekajo priprave na vstop. • Mercator lahko na srednji rok kot regijsko močan trgovec izkoristi ekonomije obsega in konkurenčne prednosti.	• Relativno manjša investicijska moč v primerjavi z velikimi trgovskimi verigami (ključno predvsem v Bolgariji). • Maloprodajna mreža nerazvita oziroma v začetnih fazah razvoja. • Obseg poslovanja še ni zadosten za doseganje ekonomij obsega. • Nerazvite logistične operacije. • Razmeroma visoka makroekonomska in politična tveganja. • Slabše poznavanje kulturnih posebnosti v primerjavi z obstoječimi trgi.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
• Priložnost za rast in vzpostavitev pomembne vloge na trgu. • Možnost rasti s strateškimi povezavami na nekaterih trgih. • Ekonomska integracija južnega Balkana v evropske tokove. • Izkušnje z vstopom v države v regiji, ponudba dopolnilnih trgovskih storitev. • Izkoriščanje regionalnih sinergij.	• Makroekonomska in politična nestabilnost kot posledica tranzicije (nezaposlenost, birokracija, nestabilni finančni sistemi, velik delež sive in črne ekonomije, korupcija...). • Nizek tržni potencial izven največjih mest in nizka kupna moč lokalnega prebivalstva.

KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE MERCATOR V OBDOBJU 2005-2011

Pregled poslovanja Skupine Mercator v obdobju 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Indeks 2011/2010
POSLOVNI IZID								
Prihodki iz prodaje (v 000 EUR)	1.749.206	2.064.583	2.445.258	2.708.560	2.643.315	2.781.604	2.928.433	105,3
Poslovni izid iz poslovanja (v 000 EUR)	30.401	50.776	91.335	100.327	71.842	94.505	88.842	94,0
Poslovni izid pred obdavčitvijo (v 000 EUR)	20.588	36.724	54.475	49.993	25.196	40.344	31.941	79,2
Čisti poslovni izid poslovnega leta (v 000 EUR)	13.626	30.149	43.814	40.761	21.119	30.387	23.540	77,5
Kosmati denarni tok iz poslovanja (v 000 EUR)	111.129	135.394	162.046	176.773	167.296	170.087	161.715	95,1
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (v 000 EUR)	117.279	141.703	171.781	198.158	190.619	204.846	205.898	100,5
FINANČNI POLOŽAJ								
Bilančna vsota (v 000 EUR)	1.533.457	1.861.175	2.070.473	2.540.122	2.476.348	2.608.854	2.647.663	101,5
Kapital (v 000 EUR)	551.175	647.880	688.196	814.101	805.390	798.165	788.969	98,8
Neto finančni dolg (v 000 EUR)	655.489	752.332	749.439	958.881	986.966	949.081	1.091.145	115,0
NALOŽBENE AKTIVNOSTI								
Naložbe v osnovna sredstva (v 000 EUR)	238.180	149.283	164.850	298.305	157.353	116.394	119.715	102,9
Naložbe v dolgoročne finančne naložbe (v 000 EUR)	39.646	117.467	49.221	15.104	1.801	0	2.248	-
ZAPOSLENI								
Število zaposlenih na dan 31.12.	16.372	19.539	20.893	21.636	21.404	23.482	24.266	103,3
Število zaposlenih iz ur	15.086	17.101	19.099	20.438	20.266	21.632	22.602	104,5
KAZALNIKI								
Produktivnost (v 000 EUR)	115,9	120,7	128,0	132,5	130,4	128,6	129,6	100,8
Dodana vrednost na zaposlenega (v 000 EUR)	22,5	22,7	22,9	22,8	22,0	21,4	20,2	94,8
Čista dobičkonosnost prihodkov	0,8%	1,5%	1,8%	1,5%	0,8%	1,1%	0,8%	73,6
Čista dobičkonosnost kapitala	2,7%	5,2%	6,8%	5,6%	2,6%	3,9%	3,0%	77,9
Neto finančni dolg / kapital	1,19	1,16	1,09	1,18	1,23	1,19	1,38	116,3
Neto finančni dolg / poštena vrednost nepremičnin	74,0%	69,3%	62,5%	62,6%	58,4%	56,6%	64,0%	113,1
Neto finančni dolg / kosmati denarni tok iz poslovanja	5,90	5,56	4,62	5,42	5,90	5,58	6,75	120,9
Kosmati denarni tok iz poslovanja / prihodki iz prodaje	6,4%	6,6%	6,6%	6,5%	6,3%	6,1%	5,5%	90,3
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami / prihodki iz prodaje	6,7%	6,9%	7,0%	7,3%	7,2%	7,4%	7,0%	95,5
DELNICA								
Tržna cena delnice na dan 31.12. (v EUR)	153,9	212,9	335,0	158,1	153,2	157,7	147,0	93,2
Dividenda na delnico (v EUR)	1,30	2,50	4,00	4,25	4,50	7,20	8,00	111,1
Čisti dobiček na delnico (v EUR)	4,1	8,4	11,8	10,9	5,7	8,2	6,3	76,8
ŠTEVILO DRUŽB V SKUPINI								
Število družb v skupini na dan 31.12.	18	13	16	20	23	26	26	100,0

PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2011

RAZVOJ MALOPRODAJNE MREŽE

V letu 2011 smo za razvoj maloprodajne mreže in ostale investicije namenili **119.715 tisoč EUR**, s čimer smo na vseh trgih delovanja pridobili 96 novih enot skupne bruto površine 131.635 m², kar vključuje lastne nepremičnine in poslovne najeme.

SPREMEMBE V SESTAVI SKUPINE MERCATOR

Z dnem 1.9.2011 je v veljavo stopila nova makro-organizacijska struktura Skupine Mercator. Reorganizacija je bila izvedena z namenom učinkovitega izvajanja sprejetih strateških projektov Osvežitve ponudbe market programa in Oblikovanje tehnične verige ter je obsežno področje Mercator trgovina Slovenija razdelila na dve organizacijsko homogenejši poslovni področji:

- Maloprodaja market program
- Tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti

Vodenje poslovnega področja Maloprodaja market program je z dnem 1.9.2011 prevzel Jože Sadar, in s tem tudi nastopil funkcijo pomočnika predsednika uprave za omenjeno poslovno področje. Poslovno področje Tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti vodi Peter Zavrl, ki je s to funkcijo prevzel tudi pristojnost za upravljanje družb Mercator-Emba, d.d., ter tekstilno in športno verigo Modiana in Intersport.

Skladno z novo organizacijsko strukturo je bila dne 8.11.2011 v Sloveniji kot samostojna pravna oseba ustanovljena družba M - Tehnika, d.d., ki bo preko hčerinskih družb prisotna tudi na drugih trgih Jugovzhodne Evrope, kjer že posluje Skupina Mercator.

Dne 9.8.2011 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe En Plus, d.o.o. Dne 28.9.2011 je bila družba preimenovana v M – Energija, d.o.o.

Dne 16.2.2011 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., podpisala pogodbo o prodaji 100-odstotnega lastniškega deleža v družbi Eta, živilska industrija Kamnik, d.d., Kamnik. Pogodba o prodaji je stopila v veljavo dne 30.6.2011.

STRATEŠKO POVEZOVANJE

Slovenija

Dne 9.8.2011 je v veljavo stopila pogodba, na podlagi katere je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe **En Plus, d.o.o.** Dne 28.9.2011 je bila družba preimenovana v M - Energija, d.o.o. S strateško povezavo družba Mercator, d.d., uresničuje strategijo razvoja dopolnilnih trgovskih storitev za svoje potrošnike.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je dne 30.12.2011 podpisala pogodbe, s katerimi bo po izpolnitvi v pogodbah določenih pogojev postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe **Vesna, Trgovsko podjetje, d.d.** Že pred podpisom pogodbe je bila družba Mercator, d.d., delni lastnik družbe TP Vesna, d.d., in sicer je imela v lasti 45,5 odstotkov delnic družbe. S strateško povezavo bo družba Mercator, d.d., pridobila v last 7 prodajnih enot na področju Severovzhodne Slovenije, ki so do sedaj delovale kot franšizne enote Mercatorja.

Srbija

Dne 5.4.2011 je v veljavo stopila pogodba med družbo Mercator - S, d.o.o., in družbo **Coka, d.o.o.**, s katero je družba Mercator - S, d.o.o., prevzela trgovsko dejavnost družb Skupine Coka na srbskem trgu in v dolgoročni poslovni najem in podnajem dobila 22 trgovskih objektov v skupni prodajni površini več kot 12 tisoč kvadratnih metrov. Vseh 22 trgovskih objektov je bilo odprtih že v letu 2010.

Družba Mercator - S, d.o.o., ter družbi **Familija Marketi, d.o.o.**, in **Robne kuće Beograd, d.o.o.**, so dne 29.7.2011 podpisale pogodbo, s katero je družba Mercator - S, d.o.o., prevzela trgovsko dejavnost in zaposlene družbe Familija Marketi, d.o.o., ter v dolgoročni poslovni najem pridobila 27 trgovskih objektov, v skupni prodajni površini več kot 22 tisoč kvadratnih metrov, družbe Robne kuće Beograd, d.o.o. Od skupno 27 trgovskih objektov, ki smo jih pridobili, jih je 16 že obratovalo v letu 2011, za ostale se načrtuje odprtje v letu 2012.

Bosna in Hercegovina

Družba Mercator - BH, d.o.o., in družba **Drvopromet, d.o.o.**, sta dne 20.10.2011 podpisali pogodbe o strateški povezavi, s katerimi bo Mercator - BH, d.o.o., po izpolnitvi v pogodbah določenih pogojev, prevzel trgovsko dejavnost družbe Drvopromet, d.o.o., in v dolgoročni poslovni najem pridobila 63 trgovskih objektov »DP Marketi« družbe Drvopromet, d.o.o., v skupni prodajni površini več kot 24 tisoč kvadratnih metrov. V letu 2011 je obratovalo 36 trgovskih objektov družbe Drvopromet, d.o.o., za preostalih 27 se načrtuje odprtje v letu 2012.

Črna gora

Dne 27.1.2011 je v veljavo stopila pogodba, s katero je družba Mercator - CG, d.o.o., prevzela trgovsko dejavnost in zaposlene ter vzela v dolgoročni poslovni najem 77 trgovskih objektov v lasti družb **Pantomarket, d.o.o.**, in **Plus Commerce, d.o.o.** Vsi najeti trgovski objekti so obratovali že v letu 2010.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE PODJETJA

Svet delavcev je na svoji seji dne 19.5.2011 izvolil dva nova člana nadzornega sveta, predstavnika zaposlenih, in sicer: Sandija Lebana in Ivana Valanda za mandatno obdobje štirih let.

S funkcije člana nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je dne 20.12.2011 nepreklicno odstopil Matjaž Kovačič.

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je na **17. redni skupščini**, ki je bila dne 22.6.2011, potrdila predlog za izplačilo dividend v bruto vrednosti 8,00 EUR na navadno delnico ter podelila razrešnico upravi in nadzornemu svetu družbe.

KORPORATIVNE DEJAVNOSTI

Marca smo izvedli **11. srečanje finančnih partnerjev** Mercatorja, katerega se je udeležilo okoli 70 predstavnikov poslovnih bank, lizinških hiš, Davčne uprave Republike Slovenije in drugih finančnih institucij.

Aprila je bilo že dvanajsto leto zapored izvedeno tradicionalno srečanje vodstva Mercatorja z največjimi dobavitelji in partnerji s trgov Mercatorjevega poslovanja, **trženjski dnevi**. Udeležilo se ga je več kot 420 predstavnic in predstavnikov Mercatorjevih dobaviteljev iz Slovenije in Jugovzhodne Evrope.

Na področju **odnosov z vlagatelji** Mercator skozi celo leto obiskuje in organizira različna srečanja, katerih se udeležujejo vlagatelji Mercatorja in finančni analitiki, in sicer:

- Udeležili smo se Dneva slovenskega kapitalskega trga, ki je namenjen promociji slovenskih podjetij domačim in mednarodnim portfeljskim vlagateljem.
- Sodelovali smo na webcast predstavitev v organizaciji Ljubljanske borze z namenom predstavitve podjetij investorjem in borznim analitikom.
- Udeležili smo se Investorske konference v Stockholmu, kjer smo tujim podjetjem predstavili poslovanje Skupine Mercator v letu 2010 in srednjeročni gospodarski načrt za obdobje 2011-2015.
- Svoje odnose z vlagatelji Mercator izboljšuje tudi s sodelovanjem z Vseslovenskim združenjem malih delničarjev (VZMD) in Društvom Mali delničarji – Skupaj smo močnejši.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je z namenom povečanja prepoznavnosti delnic tudi na mednarodni ravni v letu 2011 že drugič na sistemu EuroVote objavila pooblastilo in sklic svoje skupščine. Projekt je bil vzpostavljen z namenom spodbujanja in olajšanja čezmejnega glasovanja prek pooblaščenec v Evropski uniji, preko spletne platforme Euroshareholders.

PREJETE NAGRADE

Revija World Finance nam je podelila priznanje za **odlično korporativno upravljanje** v Sloveniji, ki kljub težkim gospodarskim razmeram najbolje služi interesom vseh svojih deležnikov. Revija vsako leto organizira glasovanje o odličnosti v poslovanju in izbere korporacije, podjetja, poslovne skupine ali organizacije, ki predstavljajo merilo uspešnosti in najboljših praks v finančnem in poslovnem svetu.

Letos smo že drugič prejeli naziv **Ruban d'Honneur**, častni trak za napredek na področju korporativnega in okoljskega trajnostnega delovanja.

Prejeli smo prestižno nagrado **European Business Award** za področje korporativnega trajnostnega delovanja. Poslovno priznanje je namenjeno spodbujanju odličnosti, najboljših praks in inovacij v evropski poslovni skupnosti.

Mercator je v eni največjih evropskih potrošniških raziskav, **Trusted Brand 2011**, ki jo organizira revija Reader's Digest po vsem svetu, že peto leto zapored dobil nagrado v kategoriji Nakupovalni center.

Vseslovensko združenje malih delničarjev je družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., podelilo nagrado **delničarjem prijazna družba**. S to nagrado smo dobili potrditev, da zagotavljamo popolno informiranost vseh delničarjev in jih obravnavamo enakopravno, pri čemer je ščiten tudi interes malih delničarjev.

Prav tako smo v Sloveniji prejeli tudi polni certifikat **družini prijazno podjetje**.

V tekmovanju za najboljše letno poročilo, ki ga vsako leto organizira časnik Finance, je družba **Poslovni sistem Mercator, d.d.**, prejela nagrado za **najboljše letno poročilo v obvladovanju tveganj** za leto 2010. Nagrada je potrdila naša prizadevanja, da finančnim javnostim dobro predstavimo Skupino Mercator ter sistem obvladovanja tveganj.

Odvisna družba Mercatorja, **Mercator IP, d.o.o.**, pa je na tekmovanju za najboljše letno poročilo prejela nagrado **Najboljše računovodsko poročilo med srednjimi in malimi podjetji** za leto 2010.

Nagrado časnika Finance **Najfinančnik leta** je prejel izvršni direktor strateških financ in upravljanja tveganj v Mercatorju, mag. Dean Čerin. Nagrada poudarja ključno vlogo finančnika v podjetju in nagraduje njegovo odgovorno in strokovno delo.

Nagrado **Marketinški direktor leta 2011**, ki ga podeljuje Društvo za marketing Slovenije, je prejela izvršna direktorica strateškega trženja mag. Mojca Avšič. Nagrada marketinški direktor leta je priznanje tistim, ki so z uveljavljanjem marketinške filozofije prispevali k poslovnim uspehom svojih podjetij in je priznanje za večletno delo, ki se je odrazilo v vidnem poslovnem uspehu.

IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Poslovni sistem Mercator, d.d., skladno s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah vključuje kot del svojega poslovnega poročila izjavo o upravljanju družbe.

Sklicevanje na Kodeks o upravljanju javnih delniških družb

Upravljanje družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., temelji na zakonskih določilih, dobri poslovni praksi ter na načelih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Kodeks upravljanja javnih delniških družb (Uradni list RS, št. 118/2005 z dne 17.12.2005, s spremembami in dopolnitvami z dne 5.2.2007, prenovljen in sprejet dne 8.12.2009) – v nadaljevanju: Kodeks, je v slovenskem in angleškem jeziku dostopen na spletnih straneh Ljubljanske borze, d.d., na povezavi www.ljse.si. Kodeks družba prostovoljno uporablja.

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., s sedežem na Dunajski cesti 107 v Ljubljani podajata izjavo o skladnosti s Kodeksom, ki je tudi del Letnega poročila za leto 2011 in je dostopna na spletni strani družbe www.mercator.si.

Skladnost z določili Kodeksa

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., sta ponovno preverila skladnost korporacijskega upravljanja v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., in v Skupini Mercator s Kodeksom ter pripravila novo izjavo, ki odraža sliko korporacijskega upravljanja v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupini Mercator.

Ugotovljeno je bilo, da je korporacijsko upravljanje v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupini Mercator skladno z določili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, s posameznimi odstopanji, ki so pojasnjena v nadaljevanju.

Razmerje med družbo in delničarji

Priporočilo 4.2: Glede na to, da večji delničarji sami komunicirajo svoje namene za naložbe v delnice, družba ni posebej pozvala delničarjev na način, da bi večje delničarje spodbudila, da le-ti javnost seznanijo s svojo politiko upravljanja z naložbo v javni delniški družbi.

Priporočilo 5.2: Družba je javno na uradni spletni strani družbe objavila podatke o tem, kdo zbira pooblastila za glasovanje na posamezni skupščini, prav tako je bil o tem obveščen vsak delničar posebej, ni pa na uradni spletni strani družbe javno objavila podatka o stroških organiziranega zbiranja pooblastila za glasovanje na posamezni skupščini, vendar je poskrbela, da je bil izbran najkonkurenčnejši ponudnik.

Priporočilo 5.6: Skupščina delničarjev članov nadzornega sveta ni volila posamično.

Nadzorni svet

Priporočilo 7.1: Nekateri člani nadzornega sveta nimajo listin, s katerimi se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu, vendar so zaradi svoje strokovne usposobljenosti oziroma izkušenj primerni za člana nadzornega sveta.

Priporočilo 8: Vsi člani nadzornega sveta so podpisali posebno izjavo, s katero so se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti. Podpisanih izjav družba ni objavila na uradni spletni strani družbe, ampak so deponirane na sedežu družbe.

Družba Mercator, d.d., bo priporočilom Kodeksa sledila tudi v prihodnje. Prizadevala si bo v čim večji meri spoštovati neobvezujoča priporočila Kodeksa in skladno s tem izpopolnjevati svoj sistem upravljanja.

Opis glavnih značilnosti notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

V hitro spreminjajočem se poslovnem okolju so za učinkovito in uspešno poslovno odločanje nujne kakovostne in pravočasne informacije. Za zagotavljanje računovodskih informacij je odgovorna uprava družbe. Tveganja, ki se pojavljajo pri njihovi pripravi, zmanjšujemo:

- z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo,
- s poenoteno računovodsko politiko na ravni celotne Skupine,
- z učinkovito organizacijo računovodske funkcije po posameznih družbah in na nivoju Skupine Mercator,
- z obsežnimi razkritji in pojasnili,
- s pravočasno pripravo, ustrezno podrobno obravnavo in vsebinsko zasnovo izkazov, ki so podlaga za poslovno odločanje,
- s pripravljanim računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja,
- z rednimi notranjimi in zunanjimi revizijskimi pregledi poslovnih procesov in poslovanja.

Družbe Skupine Mercator pripravljajo računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Zagotavljajo, da so finančno stanje, uspešnost in denarni tokovi prikazani pošteno glede na dejanske učinke poslovnih dogodkov.

Da je res tako, skrbijo številne **notranje kontrole**. Notranje kontrole na področju računovodenja so namenjene obvladovanju tveganj predvsem glede:

- verodostojnosti računovodskih podatkov, ki temeljijo na verodostojnih knjigovodskih listinah, dokazilih o obstoju poslovnih dogodkov, iz katerih so nedvoumno razvidni vsi podatki, pomembni za njihovo pravilno knjigovodsko evidentiranje;
- pravilnosti računovodskih podatkov, ki so pred objavo ustrezno preverjeni; kontrole se vršijo na več nivojih s primerjavo podatkov analitičnih knjigovodstev s podatki v knjigovodskih listinah kot tudi s podatki poslovnih partnerjev ali z dejanskim fizičnim stanjem sredstev, pa tudi z usklajevanjem med analitičnimi knjigovodstvi in glavno knjigo;
- popolnosti in pravočasnosti računovodskih podatkov, ki jo zagotavljamo z enotnimi računovodskimi politikami ter z natančno določenimi postopki in roki evidentiranja, ki so zapisani v računovodskem pravilniku Skupine Mercator in drugih internih aktih družb Skupine, zelo pomembno pa je tudi ustrezno razmejevanje zadolžitev in odgovornosti.

Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij z vidika uporabe sodobne tehnologije predstavlja **informacijski sistem**. Večina družb Skupine Mercator kot osrednji informacijski sistem uporablja SAP, ki je ustrezno integriran z drugimi informacijskimi rešitvami družb v Skupini. Ustreznost delovanja SAP-a in vanj vgrajenih internih kontrol letno preverjamo v sodelovanju s pooblaščenimi zunanjimi izvajalci.

Vse to pa je izvedljivo le s strokovnimi, natančnimi in doslednimi **zaposlenimi**, ki spoštujejo zakonodajo in Mercatorjeve vrednote. Zato veliko skrb namenjamo njihovemu rednemu usposabljanju. Omogočamo jim interno in eksterno strokovno usposabljanje ter usposabljanje na področju mehkih veščin.

Revizija

Družbe Skupine Mercator so skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezane k **reviziji** računovodskih izkazov. Namen revizije je povečati stopnjo zaupanja uporabnikov računovodskih informacij. Revizor z ustreznimi revizijskimi postopki in metodami preveri računovodske izkaze in izrazi mnenje o tem, ali so v vseh pomembnih pogledih sestavljeni v skladu s primernim okvirom računovodskega poročanja.

Zunanja revizija

Skupščina delničarjev družbe je na 17. redni skupščini za revizorja družbe Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2011 imenovala revizijsko hišo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.

Revizijska hiša KPMG Slovenija, d.o.o., pri svojem delu uporablja najnovejšo metodologijo revidiranja po priročniku za revizijo, KPMG Audit Manual (KAM), ki je pripravljena tako, da ustreza vsem najnovejšim nacionalnim in mednarodnim standardom revidiranja, hkrati pa podpira in izboljšuje kakovost revizije ter prispeva k njeni večji učinkovitosti.

Notranja revizija

V Skupini Mercator že od leta 2000 kot samostojna podporna funkcija deluje **notranja revizija**. Organizirana je v okviru obvladujoče družbe. Njena glavna naloga je neprestano razvijanje in preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol z vidika obvladovanja vseh vrst tveganj delovanja in drugih tveganj, ki jim je Skupina Mercator izpostavljena.

Cilj delovanja notranje revizije je pomagati najvišjemu vodstvu in drugim vodstvom na vseh ravneh k boljšemu upravljanju s premoženjem Skupine Mercator, k dvigu kakovosti, h gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja v okviru sprejete strategije, poslovnih politik ter poslovnih in finančnih načrtov.

V okviru notranje revizije izvajamo redne in izredne revizijske preglede po posameznih področjih v družbah Skupine Mercator in sodelujemo z zunanjimi revizorji.

V letu 2011 smo v okviru rednih revizijskih pregledov izvedli:

- splošne preglede poslovanja v družbah: Mercator - S, d.o.o., Mercator - H, d.o.o., Mercator - CG, d.o.o., Mercator - BH, d.o.o., M - BL, d.o.o., Mercator - B, e.o.o.d., in Mercator - A, sh.p.k.,
- davčne preglede v družbah: Mercator - CG, d.o.o., Mercator - BH, d.o.o., Intersport ISI, d.o.o., Modiana, d.o.o., M - BL, d.o.o., Intersport H, d.o.o., Mercator - Emba, d.d., Modiana, d.o.o., Zagreb, Mercator - B, e.o.o.d., Modiana, d.o.o., Sarajevo, Intersport BH, d.o.o., in Mercator - Optima, d.o.o.,
- pregled procesa nabave netrgovskega blaga in storitev v družbah: Mercator, d.d., (na področju vzdrževanja, malih prenov in investicij ter na področju informatike), Mercator - S, d.o.o., Mercator - H, d.o.o., Mercator - BH, d.o.o., in M - BL, d.o.o.,
- pregled zavez, danih Uradu za varstvo konkurence Republike Slovenije,
- pregled implementacije ukrepov in finančnih učinkov projekta Optimizacije poslovanja Skupine Mercator,
- pregled izvedenih ukrepov za obvladovanje tveganj Skupine Mercator.

Poleg rednih revizijskih pregledov smo v letu 2011 izvedli še izredni revizijski pregled blagovnega poslovanja s konsignacijskim blagom nekaterih poslovnih partnerjev v družbi Mercator, d.d.

Revizijska komisija

Nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je že konec leta 2008 skladno z 280. členom Zakona o gospodarskih družbah imenoval revizijsko komisijo.

Glavna naloga revizijske komisije je, da spremlja učinkovitost notranjih kontrol v družbi, delovanje notranje revizije in procesa upravljanja s tveganji, spremlja potek obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov ter nadzira neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje družba. O svojem delu revizijska komisija poroča nadzornemu svetu.

Horizontalni monitoring

Družba Mercator, d.d. je dne 5.10.2010 z Davčno upravo Republike Slovenije podpisala dogovor o sodelovanju v okviru pilotskega projekta Horizontalni monitoring. Sodelovanje v pilotskem projektu Horizontalni monitoring je družba začela s 1.1.2011, trajalo pa bo predvidoma dve leti. Od sodelovanja v projektu družba pričakuje predvsem večjo davčno gotovost.

V letu 2011 je bilo preverjeno delovanje notranjih kontrol na področju obračuna davka na dodano vrednost, prav tako pa se je Davčna uprava izjemno hitro in profesionalno odzivala na zastavljena vprašanja in tako zmanjšala davčna tveganja družbe v zvezi s pomembnimi poslovnimi odločitvami. Za leto 2012 je načrtovana preveritev notranjih kontrol na področju osebnih davkov in davka od dohodka družbe.

Struktura največjih imetnikov vrednostnih papirjev družbe na dan 31.12.2011

Največji delničarji	Država	Število delnic	Delež
1 Pivovarna Union, d.d.	Slovenija	464.390	12,33%
2 NLB, d.d.	Slovenija	404.832	10,75%
3 Pivovarna Laško, d.d.	Slovenija	317.498	8,43%
4 UniCredit banka Slovenija, d.d.	Slovenija	301.437	8,01%
5 Societe Generale-Splitska banka, d.d.	Hrvaška	254.424	6,76%
6 Nova KBM, d.d.	Slovenija	197.274	5,24%
7 GB, d.d.	Slovenija	142.920	3,80%
8 Prvi faktor - faktoring, d.o.o.	Srbija	125.963	3,35%
9 Abanka Vipra, d.d.	Slovenija	103.400	2,75%
10 Radenska, d.d.	Slovenija	96.952	2,57%
	Skupaj	2.409.090	63,98%

Podatki o omejitvah glasovalnih pravic

V letu 2011 je veljala odločba Agencije za trg vrednostnih papirjev št. 0600-9/2010-59 z dne 23.9.2010, s katero je prepovedala uresničevanje glasovalnih pravic iz vseh delnic ciljne družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ter delnic z oznako MELR tudi NLB, d.d., Banki Celje, Abanki Vipra, d.d., Gorenjski banki, d.d., NKBM, d.d., in Banki Koper, d.d., zaradi usklajenega delovanja in preseganja prevzemnega praga.

Pravila družbe o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora ter o spremembah statuta

Družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., zastopa in predstavlja uprava. Je šest članska, sestavljena z namenom skrbnega in odgovornega izpolnjevanja ciljev, skladno s Kodeksom upravljanja. Število članov uprave ter njihova delovna področja in pooblastila na predlog predsednika uprave določi nadzorni svet družbe z aktom o upravi. Predsedniku in članom uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je bil s sklepom nadzornega sveta na seji nadzornega sveta družbe 30. marca 2010 podeljen petletni mandat z začetkom 1. januarja 2011. Vsi člani uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., so z družbo sklenili delovno razmerje za določen čas, in sicer za obdobje petih let, ki je usklajeno s trajanjem mandata.

Temeljna funkcija nadzornega sveta je nadzor nad vodenjem poslov družbe. Skladno s Kodeksom upravljanja so člani nadzornega sveta neodvisni pri delovanju in so samostojni pri odločanju. Nadzorni svet zastopa tako interese delničarjev, ki jih izvoli skupščina kot tudi interese delavcev, ki jih v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju izvoli svet delavcev družbe. Po sklepu skupščine z dne 13.7.2010 je štel nadzorni svet družbe dvanajst članov.

Skupščina s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala odloča o spremembah statuta.

Pooblastila članov posloводства za izdajo ali nakup lastnih delnic ter odobreni kapital

Skupščina je na svoji 16. redni seji dne 13.7.2010 izdala družbi pooblastilo za pridobivanje in odsvajanje lastnih delnic, in sicer:

- za čas 36 mesecev od dneva izdaje pooblastila,
- za pridobitev največ 376.536 lastnih delnic družbe, pri čemer skupni delež delnic, pridobljen za namene iz tega pooblastila, skupaj z drugimi lastnimi delnicami, ki jih družba že ima, v nobenem trenutku ne sme presegati 10 odstotkov osnovnega kapitala družbe,
- nakupna cena ne sme presegati povprečnega dnevnega enotnega tečaja delnice družbe na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev v zadnjem polnem koledarskem mesecu pred dnevom njihove pridobitve, povečanega za 10 odstotkov, in ne sme biti nižja od 41,73 EUR, kar predstavlja pripadajoči znesek posamezne delnice v osnovnem kapitalu družbe,
- družba lahko lastne delnice pridobiva le na organiziranem trgu kapitala,
- cena, po kateri družba odsvaja lastne delnice, ne sme biti nižja od njihove povprečne pridobitvene cene in ne nižja od povprečnega dnevnega enotnega tečaja delnice družbe na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev v zadnjem polnem koledarskem mesecu pred dnevom njihove odsvojitve.

Družba Mercator, d.d., ima pod določenimi pogoji do 12.7.2012 možnost izdaje odobrenega kapitala, in sicer do 20 odstotkov osnovnega kapitala družbe.

Podatki o delovanju skupščine družbe in opis pravic delničarjev ter način njihovega uveljavljanja

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, v katerem delničarji uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., skrbi, da se spoštuje načelo enakopravne obravnave delničarjev in jim omogoča uresničevanje zakonsko določenih pravic. Vsi delničarji imajo enake pravice pri glasovanju.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev Poslovnega sistema Mercator, d.d., praviloma enkrat letno, in sicer vsaj 30 dni pred dnem zasedanja skupščine. Sklic skupščine je objavljen v časniku Delo in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d.d., SEOnet, najmanj 30 dni pred zasedanjem.

V sklicu skupščine so poleg časovnih in krajevnih navedb opredeljeni tudi pogoji, od katerih sta odvisna udeležba na skupščini in uresničevanje glasovalne pravice ter dnevni red s predlogi sklepov. Glasovalno pravico lahko na skupščini uresničuje delničar ali pooblaščenec na podlagi pisnega pooblastila. Sklic skupščine, dnevni red, predlogi za sprejemanje sklepov z utemeljitvijo ter sklepi skupščine so objavljeni tudi na uradni spletni strani družbe www.mercator.si.

V letu 2011 je potekala 17. redna skupščina delničarjev, na kateri je bilo navzočih 23,45 odstotka vseh delnic z glasovalno pravico na tej skupščini. Na skupščini so bili predstavljeni Letno poročilo in poročilo nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2010 ter informacija o prejemkih članov organov vodenja in nadzora. Skupščina je odločala o uporabi bilančnega dobička za leto 2010, izplačilu dividend ter podelila razrešnico upravi in nadzornemu svetu. Nadalje je skupščina imenovala pooblaščenca revizorsko družbo za leto 2011.

Podatki o sestavi organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij

ČLANI UPRAVE:

Predsednik uprave

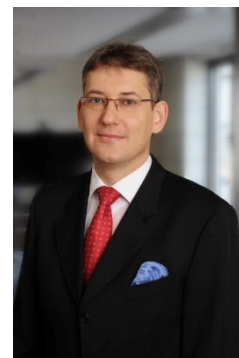
mag. Žiga Debeljak

Izobrazba:

- magister poslovođenja in organizacije, univ. dipl. inž. računalništva.

Delovna področja:

- koordiniranje Uprave Poslovnega sistema Mercator, d.d., in koncerna Mercator,
- vodenje in koordiniranje operativne nepremičninske dejavnosti, ki jo predsednik Uprave pokriva skupaj s pomočnikom za to področje, Alešem Resnikom.
- vodenje in koordiniranje operativne trgovske dejavnosti maloprodaje market program v Sloveniji, ki jo predsednik pokriva skupaj s pomočnikom, Jožetom Sadarjem (od 1.9.2011).

Članica uprave za strateško trženje in globalno nabavo

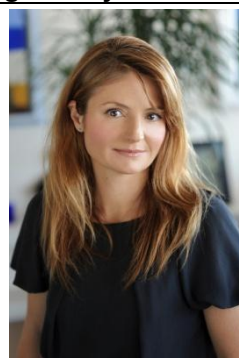
mag. Mateja Jesenek

Izobrazba:

- magistrica poslovođenja in organizacije, univ. dipl. ekonomistka.

Delovna področja:

- vodenje in koordiniranje področja za strateško trženje izdelkov in storitev, strateške tržne raziskave in razvoj, globalno nabavo in odnose z dobavitelji ter odnose z javnostmi.

Članica uprave za strateške finance in informatiko

mag. Melita Kolbezen

Izobrazba:

- magistrica ekonomskih znanosti, univ. dipl. ekonomistka.

Delovna področja:

- vodenje in koordiniranje področja za strateške finance, strateški kontroling, računovodstvo Skupine in interno revizijo, ter informatiko in telekomunikacije.

Članica uprave za strateški razvoj kadrov in organizacijo

mag. Vera Aljančič Falež

Izobrazba:

- magistrica pravnih znanosti, univ. dipl. pravnica.

Delovna področja:

- vodenje in koordiniranje področja za strateško upravljanje s človeškimi viri, koncernsko organizacijo in koncernske pravne zadeve.

Član uprave za področje Mercator trgovina Slovenija tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti

Peter Zavrl

Izobrazba:

- univ. dipl. ekonomist.

Delovna področja:

- vodenje in koordiniranje operativne trgovske in povezanih dejavnosti v Sloveniji (do 1.9.2011).
- vodenje in koordiniranje operativne trgovske dejavnosti tehnike, veleprodaje in dopolnilnih dejavnosti v Sloveniji (od 1.9.2011).

Članica uprave za področje Mercator trgovina Jugovzhodna Evropa

mag. Stanka Čurović

Izobrazba:

- magistrica ekonomskih znanosti, univ. dipl. ekonomistka.

Delovna področja:

- vodenje in koordiniranje operativnega poslovnega področja Mercator trgovina Jugovzhodne Evrope.

Pomočnik predsednika uprave za operativno področje trgovske dejavnosti maloprodaje market program v Sloveniji

Jože Sadar

Izobrazba:

- univ. dipl. ekonomist.

Delovna področja:

- pomočnik predsednika uprave za vodenje in koordiniranje operativne trgovske dejavnosti maloprodaje in market programa v Sloveniji.
- član Kolegija uprave Skupine Mercator.

Pomočnik predsednika uprave za operativno področje nepremičninske dejavnosti

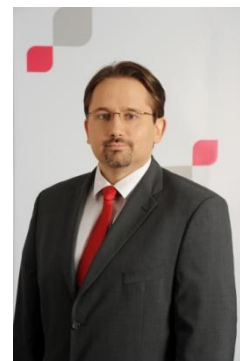
Aleš Resnik

Izobrazba:

- univ. dipl. ekonomist.

Delovna področja:

- pomočnik predsednika uprave za vodenje in koordiniranje operativne nepremičninske dejavnosti.
- član Kolegija uprave Skupine Mercator.

Svetovalec predsednika uprave za mednarodne zadeve

Stanislav Brodnjak

Izobrazba:

- univ. dipl. pravnik.

Delovna področja:

- svetovalec predsednika uprave za mednarodne zadeve.
- član Kolegija uprave Skupine Mercator.

ČLANI KOLEGIJA UPRAVE SKUPINE MERCATOR

Kolegij uprave Skupine Mercator sestavljajo vsi člani uprave Skupine Mercator, oba pomočnika predsednika uprave, Jože Sadar in Aleš Resnik, ter svetovalec predsednika uprave Stanislav Brodnjak. Kolegiju uprave Skupine Mercator predseduje predsednik Uprave, ki po svoji presoji, praviloma pa dvakrat mesečno, skliče sejo kolegija.

Od leve proti desni: Jože Sadar, Peter Zavrl, Stanka Čurović, Vera Aljančič Falež, Žiga Debeljak, Mateja Jesenek, Melita Kolbezen, Stanislav Brodnjak in Aleš Resnik.

ČLANI NADZORNEGA SVETA:

Predsednik nadzornega sveta – Robert Šega

- Izobrazba: magister elektrotehnične znanosti, uni. dipl. inž. elektrotehnike.
- Zaposlitev: Pivovarna Laško, d.d., svetovalec uprave.
- Članstva v nadzornih svetih oziroma upravnih odborih drugih družb: član nadzornega sveta družbe Delo, d.d.

Člani nadzornega sveta – predstavniki kapitala

Jadranka Dakič, namestnica predsednika

- Izobrazba: univ. dipl. ekonomistka.
- Zaposlitev: podžupanja Mestne občine Ljubljana – neprofesionalno (do 4.12.2011), direktorica družbe LANEJA, d.o.o., Ljubljana.
- Članstva v nadzornih svetih oziroma upravnih odborih drugih družb: predsednica nadzornega sveta Javnega holdinga Ljubljana, d.o.o., predsednica nadzornega sveta Termoelektrarna toplarna Ljubljana, d.o.o. (do 12.9.2011).

Stefan Vavti

- Izobrazba: magister ekonomskih znanosti.
- Zaposlitev: izvršni direktor za privatno bančništvo v državah Srednje in Vzhodne Evrope v UniCredit Bank Austria, AG.

Kristjan Verbič

- Izobrazba: magister znanosti, profesor filozofije in sociologije.
- Zaposlitev: predsednik Vseslovenskega združenja malih delničarjev.

Matjaž Kovačič (član do 20.12.2011)

- Izobrazba: diplomirani ekonomist.
- Zaposlitev: predsednik uprave NKBM, d.d. (do 1.1.2012).
- Članstva v nadzornih svetih oziroma upravnih odborih drugih družb: predsednik nadzornega sveta v Zavarovalnici Maribor, d.d., predsednik nadzornega sveta v Adria bank, d.d., predsednik upravnega odbora pri Credi banka, a.d., namestnik predsednika nadzornega sveta Združenja Bank Slovenije.

Miro Medvešek

- Izobrazba: diplomirani ekonomist.
- Zaposlitev: direktor družbe Svetovanje M, d.o.o.
- Članstva v nadzornih svetih oziroma upravnih odborih drugih družb: predsednik nadzornega sveta družbe Commerce, d.d.

Člani nadzornega sveta – predstavniki delavcev

Jože Cvetek

- Izobrazba: univ. dipl. ekonomist.
- Zaposlitev: upokojen.

Janez Strniša

- Izobrazba: dipl. ekonomist.
- Zaposlitev: vodja oddelka v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d.

Mateja Širec

- Izobrazba: univ. dipl. sociologinja.
- Zaposlitev: vodja oddelka v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d.

Ivica Župetič

- Izobrazba: dipl. ekonomist.
- Zaposlitev: pomočnik izvršnega direktorja za nepremičninske projekte, zaposlen v družbi Mercator - H, d.o.o.

Ivan Valand

- Izobrazba: dipl. ekonomist.
- Zaposlitev: vodja hipermarketa Maribor.

Sandi Leban

- Izobrazba: dipl. ekonomist.
- Zaposlitev: strokovni sodelavec za varovanje na območju zahodne Slovenije.

Mesečno plačilo za opravljanje funkcije znaša za predsednika nadzornega sveta 2.500,00 EUR bruto, ostali člani pa prejemajo mesečno 1.500,00 EUR bruto. Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemajo sejnino, in sicer predsednik v višini 350,00 EUR neto, ostali člani pa v višini 200,00 EUR neto, ter potne stroške.

Vsi člani nadzornega sveta so podpisali posebno izjavo, s katero so se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti. Vsi člani nadzornega sveta so se izrekli za neodvisne člane.

Podatki o delovanju in sestavi revizijske komisije

Nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je že konec leta 2008 skladno z 280. členom Zakona o gospodarskih družbah imenoval revizijsko komisijo. S svojim delovanjem zagotavlja kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije v okviru družbe. Njene glavne naloge so:

- nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba;
- nadzor nad delovanjem sistema obvladovanja tveganj, notranje revizije in sistema notranjih kontrol;
- ocenjevanje sestave letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet;
- sodelovanje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja;
- sodelovanje pri izbiri neodvisnega zunanjega revizorja ter pripravi pogodbe med revizorjem in družbo;
- spremljanje neodvisnosti, nepristranskosti in učinkovitosti zunanjih revizorjev;
- nadziranje narave in obsega nerevizijskih storitev.

Revizijska komisija v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., je tričlanska. Dva člana sta tudi člana nadzornega sveta družbe, tretji pa je neodvisni strokovnjak za področje računovodstva in revizije. Tudi v letu 2011 je delovala v naslednji sestavi: predsednica Jadranka Dakič (članica nadzornega sveta) in dva člana, Jože Cvetek (član nadzornega sveta) in mag. Peter Ribarič (neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo in revizijo).

Revizijska komisija opravlja delo v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah. Ob ustanovitvi revizijske komisije v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah je Nadzorni svet imenoval člane in določil tudi njihove prejemke, in sicer v višini polovice mesečnih prejemkov predsednika oziroma članov nadzornega sveta. Člani revizijske komisije za opravljanje svoje funkcije prejemajo mesečna plačila, poleg tega pa tudi sejnine. Predsednik revizijske komisije prejme mesečno plačilo za opravljanje funkcije v višini 1.250,00 EUR bruto, ostala člana pa po

750,00 EUR bruto mesečno. Sejnina članov revizijske komisije je znašala 200,00 EUR neto, predsednice revizijske komisije pa 350,00 EUR neto. Vsi zneski so ostali enaki kot v letu 2010.

Upravljanje odvisnih družb

Skupino Mercator sestavljajo obvladujoča družba Poslovni sistem Mercator, d.d., in odvisne (hčerinske) družbe, v katerih ima obvladujoča družba neposredno ali posredno večinski lastniški delež ali večino glasovalnih pravic. Obvladujoča družba pod enotnim vodstvom obvladuje odvisne družbe in deluje po načelih povečevanja poslovne uspešnosti v vsaki odvisni družbi in Skupini kot celoti.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., kot obvladujoča družba Skupine Mercator deluje po načelih povečevanja poslovne uspešnosti v vsaki odvisni družbi in skupini kot celoti, skupnega skladnega razvoja skupine, optimalne preskrbe z blagom in storitvami široke potrošnje na vseh trgih delovanja, večje konkurenčnosti, učinkovitega usmerjanja in koordiniranja blagovnih tokov, usklajenega nastopanja na domačem in tujih trgih v nabavi in prodaji, financiranja tekočega poslovanja in razvoja s skupnimi sredstvi ter varnosti, obvladovanja tveganj, skupne likvidnosti in čim večje donosnosti v gospodarjenju s finančnimi sredstvi.

Pri odvisnih družbah v Sloveniji in na tujih trgih, ki so organizirane kot družbe z omejeno odgovornostjo, opravlja uprava obvladujoče družbe funkcijo skupščine teh družb ali funkcijo nadzornega sveta odvisnih družb, in sicer v celoti oziroma prek sodelovanja posameznih članov. Člani organov nadzora odvisnih družb ne prejemajo nobenih dodatnih plačil za opravljanje teh funkcij.

Izjava posloводства

Uprava družbe je odgovorna za pripravo Letnega poročila družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2011 ter računovodskih izkazov, ki po njenem najboljšem mnenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki so jim družba in morebitne druge družbe, vključene v konsolidacijo, kot celota izpostavljene.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2011.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe sprejema in potrjuje Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator za leto 2011.

Ljubljana, 16. februar 2012

Mag. Žiga Debeljak
Predsednik uprave

Mag. Mateja Jesenek
Članica uprave

Mag. Melita Kolbezen
Članica uprave

Mag. Vera Aljančič Falež
Članica uprave

Peter Zavrl
Član uprave

Mag. Stanka Čurović
Članica uprave

Poslovno poročilo

Kljub zaostrenim
gospodarskim razmeram
dosegamo dobre poslovne
rezultate in ostajamo razvojno
usmerjeni tudi v letu 2012.

VPLIV GOSPODARSKIH IN KONKURENČNIH RAZMER NA POSLOVANJE SKUPINE MERCATOR V LETU 2011

Gospodarske razmere v letu 2011 na trgih poslovanja Skupine Mercator

V prvi polovici leta 2011 je bilo na vseh trgih Mercatorjevega delovanja zabeleženo manjše okrevanje gospodarstva, vendar je v drugi polovici leta okrevanje gospodarstva začelo izgubljati zagon. Padec vodilnih ekonomskih indeksov je bil znak dodatnega poslabšanja gospodarskih razmer in umirjanja gospodarske aktivnosti. Indeks zaupanja potrošnikov, ki je prvi znanilec sprememb ekonomskih razmer v panogi trgovine na drobno, se je v Sloveniji dodatno znižal, podobna gibanja so bila zaznana tudi na drugih trgih našega delovanja. Območje Jugovzhodne Evrope je zaznamovala tudi visoka stopnja brezposelnosti, na razmeroma visoki ravni pa ostaja tudi stopnja inflacije. Pesimistična pričakovanja o vstopu v nov val ekonomske krize so posledica velikega zadolževanja in rasti proračunskega primanjkljaja. Države, kot so Grčija, Irska, Portugalska, Španija in Italija, se še vedno soočajo s prezadolženostjo, kar negativno vpliva tudi na gospodarstva ostalih držav. Bonitetne hiše so znižale bonitetne ocene devetim evropskim državam, ter podale negativne obete večini držav Evropske Unije, razen Nemčiji in Slovaški, ter napovedale občutno upočasnitev gospodarske rasti tudi za leto 2012. Dodatno razmere zaostrejujejo tudi vse glasnejše polemike ekonomistov in finančnih analitikov o razpadu evro območja, kar bi povzročilo izjemno hudo recesijo svetovnega gospodarstva. Na zaostrene razmere na mednarodnih finančnih trgih kažejo tudi rasti cen zadolževanja vse večjega števila držav in vse težji dostopnosti do virov financiranja držav in poslovnih subjektov.

V letu 2011 je Evropska centralna banka tako dvigala kot zniževala obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja. V začetku leta je ta znašala 1,00 %, v mesecu aprilu je obrestno mero zvišala na 1,25 %, v mesecu juliju jo je ponovno zvišala na 1,50 %, nato pa je le-to postopoma zniževala do trenutne vrednosti 1,00 %. Znižanje obrestne mere za operacije glavnega financiranja vpliva tudi na znižanje vrednosti medbančnih obrestnih mer v evrskem območju. Na dan 31.12.2011 je 6-mesečni Euribor dosegel vrednost v višini 1,617 % in se je v primerjavi z začetkom leta povišal za 32,1 %. V povprečju se je v obdobju 1-12 2011 6-mesečni Euribor gibal na ravni 1,64 % (enako obdobje lani je znašal 1,08 %).

Slovenija

Po ocenah Urada za makroekonomske analize in razvoj Republike Slovenije je gospodarska rast v letu 2011 dosegla višino 0,5 %, kar pomeni nižjo rast glede na leto 2010, ko je le-ta znašala 1,4 %. Stopnja inflacije je v letu 2011 znašala 2,0 %, kar je za 0,2 odstotni točki več kot v letu 2010. Mednarodne rating agencije so v letu 2011 tudi dvakrat znižale rating Slovenije, in sicer v septembru najprej iz ratinga Aa2 v Aa3 ter nato še v decembru iz Aa3 v A1, kar je imelo za posledico tudi zvišanje donosnosti slovenskih državnih obveznic ter obrestnih mer novih posojil.

Srbija

Stopnja gospodarske rasti v Srbiji v letu 2011 je po ocenah znašala 1,7 %. Inflacija v letu 2011 je bila po oceni višja kot v letu 2010. V letu 2011 je inflacija dosegla raven 11,2 %, v letu 2010 pa je znašala 10,3 %. Na zadnji dan leta 2011 je tečaj srbskega dinarja znašal 103,63 RSD za 1 EUR, v letu 2010 pa je na isti dan tečaj znašal 107,47 RSD za 1 EUR. Povprečni letni devizni tečaj RSD je v letu 2011 znašal 101,91 RSD za 1 EUR (v letu 2010: 102,76 RSD za 1 EUR).

Hrvaška

Rast bruto domačega proizvoda je bila v letu 2011 pozitivna in je po oceni znašala 0,6 %, Povprečna inflacija v letu 2011 je bila po ocenah več kot dvakrat višja glede na leto 2010. V letu 2010 je inflacija dosegla raven 1,1 %, za leto 2011 pa je ocenjena inflacija v višini 2,4 %. Povprečni letni devizni tečaj hrvaške kune je v letu 2011 znašal 7,44 HRK za 1 EUR (v letu 2010: 7,29 HRK za 1 EUR). Na dan 31.12.2011 je tečaj kune znašal 7,54 HRK za 1 EUR (na dan 31.12.2010: 7,38 HRK za 1 EUR).

Bosna in Hercegovina

Inflacija v letu 2011 je po oceni znašala 3,7 %, gospodarska rast pa 1,8 %. Tečaj konvertibilne marke je fiksno vezan na evro in znaša 1,95583 KM za 1 EUR.

Črna gora

Rast bruto domačega proizvoda v letu 2011 je po oceni znašala 2,0 %, inflacija pa 3,3 %. Uradna valuta v Črni gori je evro.

Bolgarija

V Bolgariji je po oceni v letu 2011 gospodarska rast dosegla višino 2,2 %. Dosežena inflacija v letu 2011 je znašala 4,2 %. Tečaj bolgarskega leva je fiksno vezan na evro in znaša 1,95583 BGN za 1 EUR.

Albanija

Leto 2011 je Albaniji po oceni prineslo gospodarsko rast v višini 2,50 % in inflacijo na ravni 3,90 %. Na dan 31.12.2011 je znašal tečaj albanskega leka 140,84 ALL za 1 EUR (na dan 31.12.2010: 138,79 ALL za 1 EUR). Povprečni letni devizni tečaj albanskega leka je v letu 2011 znašal 140,73 ALL za 1 EUR (v letu 2010: 137,98).

Spremenjeno obnašanje potrošnikov in vpliv tržne situacije na potrošnjo

Trge Mercatorjevega delovanja je v zadnjih letih zaznamovala gospodarska kriza, ki se je nadaljevala tudi v letu 2011. Kriza je povzročila povečanje brezposelnosti, ki na ključnih Mercatorjevih trgih dosega rekordne vrednosti. Večja nagnjenost k varčevanju ter stagnacija kupne moči gospodinjstev se odražajo v zmanjšanju količine nakupov ter vrednosti nakupne košarice. Negotovost potrošnikov in celoten splet vplivov iz okolja bosta trajno vplivala na nakupne navade v smeri bolj preudarne potrošnje.

Zadnji podatki o gospodarski rasti Slovenije se občutno razlikujejo od ocene, ki je bila podana jeseni 2011. Po oceni Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) je gospodarska rast Slovenije v letu 2011 nižja od enega odstotka, za leto 2012 pa je pričakovati stagnacijo oziroma ob morebitnem nadaljnjem poslabšanju razmer v mednarodnem okolju celo negativne stopnje rasti. UMAR je ob tem opozoril na slabšanje razmer v mednarodnem okolju ter na hiter in celoten prenos slabih trendov v slovensko gospodarstvo, ki ga poganja izvoz. Nižja gospodarska aktivnost bo povzročila večjo brezposelnost, ki bo vodila tako v zmanjšanje potrošnje posameznikov kot tudi manjše trošenje države. Ob tem zaupanje potrošnikov v obdobju 1-12 2011 ostaja na zelo nizki ravni. Potrošniki recesijo namreč občutijo najmočneje do sedaj¹. Navajajo, da si lahko privoščijo manj in da posledice recesije občutijo v vsakdanjem življenju. Občutno več je tudi potrošnikov, ki pričakujejo, da se bo njihov finančni položaj še dodatno poslabšal¹. Potrošniki nov val krize pričakujejo, a v nasprotju z letom 2009 so tokrat s svojim nakupnim vedenjem nanj pripravljeni. Nizko zaupanje, nizka kupna moč in večja cenovna občutljivost kupcev ter

¹ Vir: Trženjski monitor DMS, Valicon, jesen 2011.

pesimistična pričakovanja vodijo k bolj premišljeni potrošnji, kar ustvarja idealne pogoje za razvoj in hitro rast diskontnih trgovcev. Slovenija je po oceni Planet Retail v letu 2011 na šestem mestu v svetovnem merilu glede na tržni delež, ki ga na trgu dosegajo diskontne prodajalne.

Na obstoječih tujih trgih (Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina ter Črna gora) je bil odziv potrošnikov na gospodarsko krizo različen.

V Srbiji se je v letu 2011 nadaljeval trend padanja količinske prodaje in zmanjšanje števila nakupov predvsem na trgu izdelkov za vsakdanjo rabo v gospodinjstvu. Tečaj srbskega dinarja je apreciiral, stopnja inflacije pa se je v letu 2011 stabilizirala na razmeroma visoki ravni. Celo leto smo beležili rahel padec vrednosti prodaje trgovine na drobno, ki je bil posebej izrazit v zadnji četrtini leta.

Na Hrvaškem smo zabeležili količinski upad potrošnje ter znižanje vrednosti povprečnega nakupa. Nižja vrednost potrošnje je poleg količinskega upada potrošnje posledica večje potrošnje izdelkov, ki predstavljajo alternativo glavnim blagovnim znamkam, na kar kaže tudi rast deleža izdelkov lastnih znamk trgovcev.

Potrošniki v Bosni in Hercegovini so se odzvali kasneje, in sicer z zmanjšanjem pogostosti nakupovanja. Potrošniki so spremenili izbiro prodajnega mesta - povečuje se delež potrošnje v hipermarketih ter zmanjšuje v majhnih tradicionalnih prodajalnah. Potrošniki so se na zaostrene razmere odzvali predvsem s spremenjeno strukturo nakupov, kar kaže na manjšo zvestobo blagovnim znamkam in večje povpraševanje po cenejših izdelkih. Trgovina na drobno je kljub že prej slabim razmeram vrednostno pričela padati šele v 2011.

Novi tuji trgi (Bolgarija in Albanija) so manj razviti, prisotna je predvsem tradicionalna trgovina. Veliko je lokalnih trgovcev, predvsem v Bolgariji pa se v zadnjem času povečuje tudi število tujih trgovcev. Gospodarske razmere se odražajo v zadržanih potrošnih navadah ter manjšem številu nakupov.

V marcu leta 2011 je belgijski trgovec Delhaize prevzel Skupino Delta Maxi, s čimer je vstopil na trge Srbije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Bolgarije in Albanije. Pričakujemo, da se bo konkurenčnost v regiji z vstopom Delhaiza še povečala.

RAZVOJ IN NEPREMIČNINSKA DEJAVNOST

V letu 2011 smo na področju razvoja in nepremičninske dejavnosti nadaljevali z izpolnjevanjem ciljev iz sprejete strategije razvoja. Naša ključna naloga je bila pridobivanje novih prodajnih in logističnih površin, pri čemer smo prednost dajali najemanju trgovskih površin oziroma se v precejšnji meri odmaknili od načela pretežno lastne izgradnje. Aktivno smo razvijali odnose z lokalnimi in mednarodnimi investitorji ter iskali priložnosti v njihovih projektih.

Prav tako smo izvajali različne razvojne aktivnosti na področju optimizacije upravljanja Mercatorjevih nepremičnin ter analizirali možnosti za posodobitev koncepta Mercatorjevih nakupovalnih središč, izboljšanje ponudbenega spleta v njih, izboljšanje strukture najemnikov v nakupovalnih središčih ter vzpostavitev strateških partnerstev s priznanimi mednarodnimi najemniki.

Pričeli smo tudi s projektom Osvežitev ponudbe programa izdelkov za vsakdanjo rabo in po novem konceptu prodaje preuredili pet testnih prodajaln. Projekt bomo prednostno realizirali v letu 2012.

Ključni cilji Mercatorja na nepremičninskem področju so:

Pregled investicij in dezinvesticij

V letu 2011 smo realizirali za 119.715 tisoč EUR naložb v osnovna sredstva. V Sloveniji smo porabili 32,2 odstotkov celotnih sredstev za investicije, na obstoječih tujih trgih (Srbija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina ter Črna gora) 65,8 odstotkov, na novih tujih trgih (Albanija, Bolgarija in Makedonija) pa 2,0 odstotka.

	Naložbe v osnovna sredstva v letu 2011 (v 000 EUR)	Struktura (v %)
Slovenija	38.557	32,2
Srbija	51.293	42,8
Hrvaška	17.820	14,9
Bosna in Hercegovina	4.053	3,4
Črna gora	5.569	4,7
Bolgarija	889	0,7
Albanija	147	0,1
Makedonija	1.387	1,2
SKUPAJ	119.715	100,00

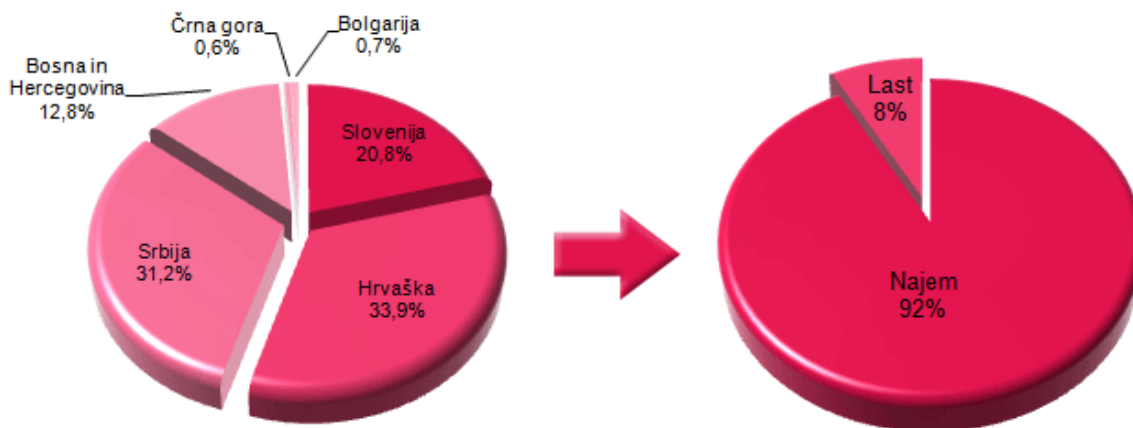
Vlaganja v razvoj maloprodajnih zmogljivosti (Mercator centre, trgovske centre, Roda centre, samostojne prodajalne ter prodajalne znotraj drugih nakupovalnih centrov) predstavljajo 66,9 % celotnih investicij, prenove obstoječih prodajnih enot 18,8 %, preostalih 14,3 % pa smo investirali v logistiko, informatiko in netrgovsko dejavnost.

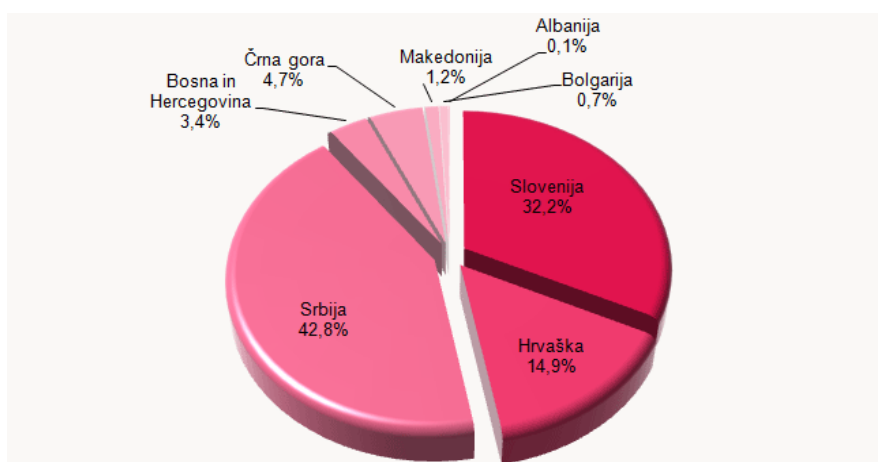
V letu 2011 smo pridobili 131.635 m² novih bruto površin, pri čemer smo 92 % vseh novih površin pridobili s poslovnim najemom, 8 % pa z nakupi oziroma lastno izgradnjo.

Skupina Mercator je v letu 2011 odtujila za 17.229 tisoč EUR osnovnih sredstev.

Delež novih odprtih uporabnih površin po trgih

Delež vlaganj po trgih

Pregled otvoritev maloprodajnih enot po trgih

Slovenija

- Nove površine: 27.366 m²
- Število novih prodajnih enot: 8
- Otvoritve: MC Maribor Tabor II; Mercator center tehnike in gradnje v Murski Soboti; Mercator center tehnike in gradnje Keros v Rogaški Slatini; Supermarket Litija v nakupovalnem centru Ježa; obrat Kranjski kolaček v Naklem, Cash&Carry v Krškem, Cash&Carry Keros v Rogaški Slatini in zeliščna lekarna v blagovnici Maximarket v Ljubljani.

Srbija

- Nove površine: 41.075 m²
- Število novih prodajnih enot: 36
- Otvoritve: Roda center v Vrbasu; Roda center v Jagodini; supermarket in center tehnike v Veliki Plani; supermarket in center tehnike v Zaječarju; center tehnike v Smederevem; mega market v Smederevem; supermarket v Loznici; supermarket Karaburma; Cash&Carry v Mladenovcu; Cash&Carry v Zrenjaninu; restavracija v Novem Sadu; superete v Požarevcu, Stanišićih, Riđici, Futogu, Adi in dve v Smederevem; 16 prodajnih enot družbe Familija (v skladu s pogodbo o strateški povezavi med družbo Mercator - S, d.o.o., Novi Sad, in družbama Familija Marketi, d.o.o., Beograd, ter Robna kuća Beograd, d.o.o., Beograd).

Hrvaška

- Nove površine: 44.715 m²
- Število novih prodajnih enot: 10
- Otvoritve: supermarket v Zagrebu; Intersport v Imotskem; trgovski center v Rovinju; hipermarket v Osijeku; supermarket in Intersport v Biogradu; logistično-distribucijski center Sveta Nedelja pri Zagrebu; Benetton na Reki; Modiana v Splitu ter Modiana v Zagrebu.

Bosna in Hercegovina

- Nove površine: 16.827 m²
- Število novih prodajnih enot: 39
- Otvoritve: supermarket z lokali dopolnilne ponudbe v Cazinu; supereta v Fojnici; supermarket Kotor Varoš; 36 prodajnih enot družbe Drvopromet (v skladu s pogodbo o strateški povezavi med družbo Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo, in družbo Drvopromet, d.o.o., Sarajevo).

Črna gora

- Nove površine: 728 m²
- Število novih prodajnih enot: 2
- Otvoritve: supereti v Beranah in Pljevljah.

Bolgarija

- Nove površine: 924 m²
- Število novih prodajnih enot: 1
- Otvoritve: Supermarket South Mall Studentski grad v Sofiji.

Pregled celotnih bruto uporabnih površin na dan 31.12.2011

Bruto uporabna površina v m ²	Uporabljene za lastno dejavnost	Oddane v najem	Skupaj na dan 31.12.2011
Trgovske površine v lasti	831.683	182.785	1.014.468
Trgovske površine v najemu	388.803	14.894	403.697
Skupaj trgovske površine	1.220.486	197.679	1.418.165
Skladiščne površine v lasti	145.590	0	145.590
Skladiščne površine v najemu	54.398	0	54.398
Skupaj skladiščne površine	199.988	0	199.988
Poslovne površine v lasti	25.756	2.093	27.849
Poslovne površine v najemu	5.293	71	5.364
Skupaj poslovne površine	31.049	2.164	33.213
UPORABNE POVRŠINE V UPRAVLJANJU	1.451.523	199.843	1.651.366
- od tega v lasti	1.003.030	184.878	1.187.907
- od tega v najemu	448.493	14.965	463.459

Aktivnosti na področju monetizacije nepremičnin

Za uspešno poslovanje Skupine Mercator je zelo pomembno izkoriščanje potenciala nepremičnin za hitrejšo rast. Od skupno 1,7 milijona kvadratnih metrov nepremičnin, s katerimi Skupina Mercator upravlja, jih ima skoraj tri četrtine v lasti. V primerjavi z evropskimi trgovci ima posledično v svoji bilanci veliko več nepremičnin oziroma sredstev, ki bi jih v primeru monetizacije lahko namenili za zmanjšanje stopnje zadolženosti. Zato smo v prvi polovici leta 2011 poleg aktiviranja nepozidanih zemljišč in dezinvestiranja poslovno nepotrebne premoženja začeli s projektom monetizacije Mercatorjevih nepremičnin.

V okviru projekta smo pripravili dokumentacijo za izbor svetovalca pri izvedbi projekta ter jo razposlali izbranim naslovnikom, vodilnim mednarodnim nepremičninskim strokovnjakom in investicijskim bankirjem. Na podlagi skrbne analize prispelih ponudb smo izbrali najustrežnejšega ponudnika, in sicer Cushman & Wakefield, globalno nepremičninsko svetovalno podjetje s sedežem v Londonu.

Skupaj z izbranim svetovalcem bomo strukturirali ustrezen nepremičninski portfelj, ki ga bomo ponudili mednarodnim investitorjem. Izbor investitorjev in prodajo ter ponovni najem nepremičnin v Sloveniji in na Hrvaškem bomo izvedli v letih 2012 in 2013, in sicer v predvideni skupni vrednosti 500 milijonov EUR. Celotna kupnina, pridobljena z monetizacijo, bo namenjena zmanjšanju zadolženosti, s čimer bodo kazalniki Mercatorjeve zadolženosti bolj primerljivi s kazalniki zadolženosti večine mednarodnih konkurentov.

V letu 2012 se bodo aktivnosti na projektu monetizacije nepremičnin nadaljevale. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., bo skupaj z izbranim svetovalcem določila tiste nepremičnine, ki bodo predmet monetizacije, in izbrala pravne, finančne in druge svetovalce za projekt. Temu bo sledilo strukturiranje ustreznega nepremičninskega portfelja in predstavitev le-tega mednarodnim investitorjem. V naslednji fazi se bo izvedlo testiranje tržnih razmer na nepremičninskem trgu in opredelitev investitorjev, zainteresiranih za projekt. Sledil bo izbor investitorjev in prodaja ter ponovni najem dela portfelja nepremičnin v Sloveniji in na Hrvaškem. V letu 2012 se bo predvidoma izvedla monetizacija nepremičnin v višini 250 milijonov EUR.

PRODAJA IN TRŽENJE

Prodaja

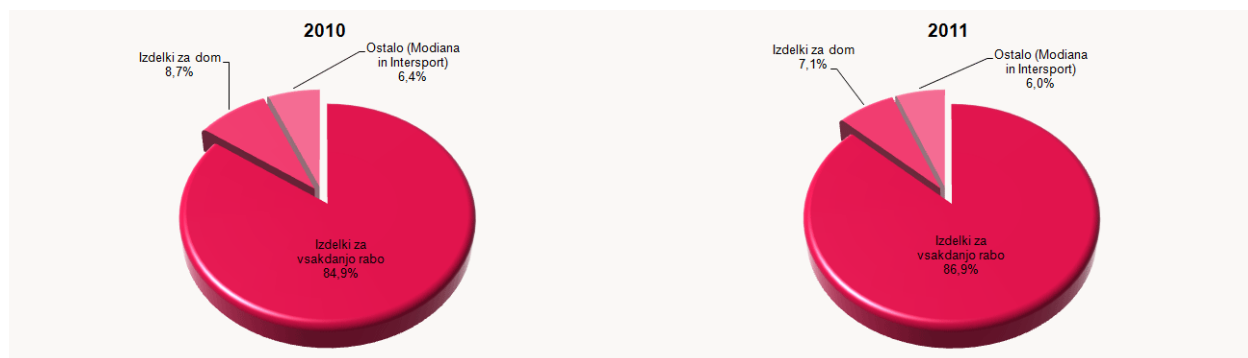
Poslovanje v letu 2011 so zaznamovale pomembno zaostrene gospodarske razmere. Na vseh trgih Mercatorjevega delovanja je bila kupna moč potrošnikov nizka in se je odrazila v spremenjenih potrošnih navadah. Znižal se je tako obseg nakupovanja kot tudi vrednost nakupne košarice. Z ustreznimi protikriznimi ukrepi in trženjskimi aktivnostmi je Skupina Mercator kljub težkim okoliščinam poslovanja v letu 2011 ustvarila 2.928.433 tisoč EUR prihodkov iz prodaje.

Glede na leto 2010 so se prihodki iz prodaje Skupine Mercator zvišali za 5,3 odstotka. V Sloveniji so se prihodki iz prodaje znižali za 0,2 odstotka, v tujini pa beležimo rast prihodkov iz prodaje v višini 13,9 odstotka, kar je v veliki meri posledica prevzema trgovske dejavnosti družb Pantomarket in Plus Commerce v Črni gori ter Familija Marketi in Skupine Coka v Srbiji.

Prihodki iz prodaje Skupine Mercator po geografskih odsekih:

Prihodki iz prodaje v trgovski dejavnosti Skupine Mercator po programih:

Skupina Mercator je v letu 2011 v trgovski dejavnosti realizirala največji delež čistih prihodkov iz prodaje z izdelki za vsakdanjo rabo, in sicer znaša delež le-teh 86,9 odstotka, delež čistih prihodkov, realiziranih v ostalih specializiranih trgovskih programih, pa znaša 13,1 odstotka.

Tržni deleži izdelkov za vsakdanjo rabo po trgih delovanja Skupine Mercator, ocenjeni na podlagi razpoložljivih informacij, so prikazani v naslednji preglednici:

Trg delovanja	Obstoječi tuji trgi					Novi tuji trgi	
	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Bolgarija	Albanija
Tržni delež	33-34%	8-9%	8-9%	4-5%	18-19%	<0,5%	1%

Vir: tržne raziskave in lastni izračuni.

Prihodki iz prodaje Skupine Mercator po tipu prodaje:

Skupina Mercator je v letu 2011 z maloprodajo ustvarila 86,9 odstotka čistih prihodkov iz prodaje blaga in materiala, z veleprodajo in ostalimi dejavnostmi pa 13,1 odstotka.

Trženje

Biti eno največjih podjetij v regiji Jugovzhodne Evrope, ohranjati vodilne tržne pozicije v visoko konkurenčni panogi in uresničevati strategijo regijske širitve za Skupino Mercator predstavlja močno poslovno ambicijo. S svojo dejavnostjo smo vpeti v gospodarski, socialni in družbeni razvoj okolja, v katerem poslujemo.

V skladu z našo vizijo in poslanstvom smo usmerjeni k potrošniku in ga postavljamo v center našega poslovanja. S kakovostno in široko ponudbo izdelkov uveljavljenih in lastnih blagovnih znamk, najboljšo ravni storitve, s sodobno in prijetno nakupno izkušnjo in aktivnostmi, usmerjenimi v skrb za okolje in ljudi, želimo uresničiti svojo vizijo biti prva izbira potrošnikov.

Ponosni smo, da lahko razvijamo naše potrošnike. Smo prvi trgovec v Sloveniji, ki je postavil največ in največje trgovine, kjer potrošniku nudimo najširšo ponudbo izdelkov za vsakdanjo rabo. Prvi smo spletno trgovino pripeljali v domove potrošnikov. Prvi smo razvili ponudbo lastnih znamk z več kot 2.800 kakovostnimi in cenovno dostopnimi izdelki.

Z mislijo na potrošnika smo v Skupini Mercator v letu 2011 aktivnosti prilagajali predvsem trajno spremenjenim nakupnim navadam. Vse bolj preudarni potrošniki so namreč na vseh trgih Mercatorjevega delovanja še intenzivneje iskali kar najboljšo vrednost za svoj denar, povečala pa se je tudi pripravljenost za nakup izdelkov trgovske znamke. Posebno pozornost smo tako namenili širitvi ponudbe lastnih blagovnih znamk, ki našim kupcem ponuja kakovost po ugodni ceni. Z mnogimi kratkoročnimi prodajno pospeševalnimi aktivnostmi smo kupcem v oteženih razmerah omogočili ugodnejši nakup vsakodnevnih življenjskih potrebščin in s tem pripomogli k manjši finančni obremenjenosti gospodinjstev.

Mercator je v eni največjih evropskih potrošniških raziskav, Trusted Brand 2011, ki jo organizira revija Reader's Digest po vsem svetu, že peto leto zapored prejel certifikat Trusted Brand oziroma **zaupanja vredna znamka**.

Na področju trženja delujemo v smeri zastavljenih usmeritev:

1. Mercator je prva izbira ljudi pri nakupu izdelkov za vsakdanjo rabo v gospodinjstvu in za dom.

Skupina Mercator želi biti prva izbira potrošnikov pri nakupu izdelkov vsakdanje rabe in s tem vodilna in največja trgovska veriga z izdelki za dnevno rabo v gospodinjstvu ter tehničnimi izdelki. Vse naše aktivnosti v letu 2011 so bile na vseh trgih delovanja tako usmerjene v zagotavljanje **najširše izbire ponudbe za potrošnike**. Pri pripravi ugodne ponudbe izdelkov in storitev vseskozi dajemo poudarek sezonskim in tematskim izdelkom, ki jih prilagajamo potrebam potrošnikov na posameznem trgu delovanja. Za potrošnike, ki so vse bolj v stiski s časom, pa smo v skladu s trendi nadaljevali tudi z razvojem spletne trgovine.

V letu 2011 smo v Mercatorju našim kupcem ponujali že **13 linij lastnih znamk**, ki vključujejo prehranske izdelke, izdelke za gospodinjstvo, izdelke tekstilnega in tehničnega programa ter kozmetične izdelke, izdelke za otroško nego in igrače, pripravljene jedi, slaščičarske izdelke, izdelke zdrave prehrane.

Mercator je v skladu s skrbjo za potrošnike v letu 2011 zasnoval novo linijo izdelkov pod znamko **Mercator Bio**. V samostojno linijo 37 ekoloških izdelkov so vključeni prehranski izdelki iz ekološke pridelave in predelave. Nova lastna znamka Mercator Bio združuje štiri pomembne komponente, in sicer kakovost, lokalnost, cenovno ugodnost in priročnost.

Razvoj novih izdelkov lastne znamke temelji na zagotavljanju varnosti in kakovosti izdelkov. Z njimi želimo našim kupcem ponuditi izdelke, ki so po kakovosti enakovredni vodilnim blagovnim znamkam, hkrati pa so cenovno ugodnejši. Ustrezno kakovost prehrabnih izdelkov potrjuje Biotehniška fakulteta in Zavod za zdravstveno varstvo Kranj. Pri preskušanju in certificiranju neživilskih izdelkov pa sodelujemo s Slovenskim inštitutom za kakovost in meroslovje (SIQ).

Država	Št. linij	Št. izdelkov
Slovenija	13	2.746
Srbija	8	767
Hrvaška	10	2.156
Bosna in Hercegovina	9	1.089
Črna gora	6	571
Bolgarija	4	265
Albanija	7	762

2. Mercator s ponudbo izdelkov za vsakdanjo rabo in dom ustvarja najboljšo vrednost za potrošnike.

Spremenjeno nakupno vedenje potrošnikov v smeri racionalizacije je prisotno že dalj časa. Ključni kazalec spremenjenih nakupnih navad v zaostrenih gospodarskih razmerah je osredotočenost na vrednost. Trgovinska panoga, ki je že sama po sebi dinamična in spremenljiva, se tako spremenjenim navadam prilagaja s ciljem potrošniku ponuditi asortiman, ki omogoča izbiro, ter s cenovno ugodno ponudbo. Trend na področju prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo je usmerjen v iskanje rešitev, ki tudi v težkih razmerah potrošnikom nudijo zadovoljstvo, zagotavljajo pravo vrednost za denar, trgovcu pa omogočajo gradnjo zaupanja in zvestobe potrošnikov.

Konkurenčno prednost Mercatorja predstavlja kartica Mercator Pika, s katero lahko zaznavamo spremembe v nakupnem obnašanju potrošnikov ter se jim ustrezno prilagodimo s ciljnimi aktivnostmi. Imetnikom kartice že dalj časa nudimo tudi ugoden nakup atraktivnih izdelkov v sklopu aktivnosti **Posebni Pikini popusti**. Poleg tega smo za potrebe Mercatorjeve spletne prodaje v letu 2011 razvili funkcionalnost spletnega plačevanja s kartico Mercator Pika.

S **partnerji v sistemu kartice Mercator Pika** imetnikom kartice pripravljamo posebne ugodnosti, poleg tega pa se lahko glede na svoj življenjski stil priključijo različnim Mercatorjevim interesnim klubom (Uživajmo zdravo, Lumpi, Maxi, M mobil). V mesecu juniju 2011 je bil v Sloveniji ustanovljen Senior klub, katerega namen je poenostavljen postopek izkazovanja statusa upokojenca na prodajnih mestih ob četrtkovih popustih za upokojenke. Za člane kluba bomo izvajali različne aktivnosti, kot so podeljevanje dodatnih pik, kuponi za določene izdelke in popusti ob nakupu določenih izdelkov ali skupin izdelkov. Konec leta 2011 smo imeli 168.178 registriranih članov klubov.

Neposredni stik z našimi potrošniki pa nam omogoča **Kontaktni center Mercator**, ki hkrati nudi tudi podporo poslovanju s kartico Mercator Pika.

V Sloveniji je v letu 2011 delež v skupnih maloprodajnih prihodkih, realiziranih s kartico Mercator Pika, znašal **59,91 %** (v letu 2010 57,54 %), skupaj na vseh trgih Mercatorjevega delovanja pa **45,32 %** (v letu 2010 45,30 %).

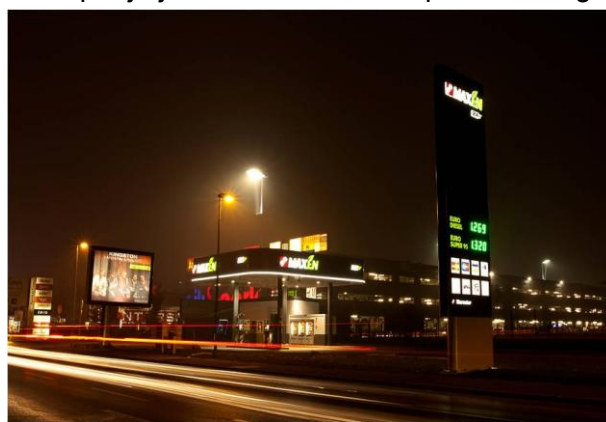
3. Mercator ponuja potrošnikom kakovostno storitev in ugodno nakupno okolje.

V Skupini Mercator našim kupcem nudimo prijetno nakupno izkušnjo ob visoki ravni storitve. Vsakozi proučujemo nove tehnologije in storitve, ki bi našim kupcem v prodajalnah še olajšale in dodatno popestrile nakupovanje.

Svetovni trendi kažejo, da je splet najhitreje rastoč prodajni kanal. Skladno s tem je Mercator razširil nabor spletne ponudbe z uvedbo Mercator spletne trgovine Tehnika, preko katere potrošnikom omogočamo priročen nakup izdelkov za dom in gospodinjstvo.

Z razvojem mobilnih aplikacij se želimo še bolj približati potrošnikom, ki jim sedaj preko mobilnih aparatov omogočamo enostaven in hiter pregled nad prodajnimi mesti (lokacija, odpiralni čas, kontakt) ter vpogled v stanje porabe in števila pik na kartici Mercator Pika na vsakem koraku.

V mesecu juniju 2011 je Mercator s strateško povezavo s podjetjem En Plus, d.o.o., prevzel verigo 18 avtomatskih samopostrežnih bencinskih servisov, ki poslujejo pod imenom Maxen. Nakup prinaša možnost širitve poslovne mreže bencinskih servisov na obstoječe lokacije večjih Mercatorjevih trgovskih centrov v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji, saj je Mercator v okviru transakcije pridobil tudi ekskluzivne pravice za uporabo tehnoloških in prostorskih rešitev za umestitev bencinskih servisov na parkirišča trgovskih centrov v vseh treh omenjenih državah. Strateška povezava pomeni nadaljevanje uresničevanja strategije razvoja dopolnilnih dejavnosti za potrošnika, saj bomo ponudbi goriva postopno lahko dodali tudi druge sorodne storitve, kot so plin za gospodinjstva in elektrika.

Za naše kupce smo nadalje širili ponudbo turističnih aranžmajev preko M Holidays, razvijali pa smo tudi fotografske storitve. Uvedli smo tudi novi finančni storitvi plačevanja položnic na prodajnih mestih Mercatorja in možnost plačila z Moneto.

4. Mercator s svojim delovanjem prispeva k večji kakovosti življenja v družbenem in naravnem okolju.

Mercator se kot najboljši sosed zaveda svojega vpliva na socialno, naravno in kulturno okolje. Tako temeljna načela delovanja podjetja predstavljajo vpetost v lokalno okolje preko pobud za lokalno proizvodnjo, humanitarno dejavnost in sonaravni razvoj ter skrb za zdravje ljudi in brezskrben razvoj otrok.

S svojim ravnanjem, usmerjenim v trajnostni razvoj, vplivamo na dvig okoljske ozaveščenosti med potrošniki, zaposlenimi in poslovnimi partnerji. Mercator deluje z upoštevanjem okoljskih koristi, trajnostnih načel in za zagotavljanje družbene blaginje. V letu 2011 postavljamo v ospredje temeljno načelo trajnostnega razvoja, ki pravi, da moramo danes svoje potrebe zadovoljevati tako, da s tem ne ogrozimo prihodnosti naslednjih rodov.

V letu 2011 smo v sodelovanju s časnikom Finance izvedli natečaj »Idejne rešitve za embalaže, narejene iz okolju prijaznih surovin, za pakiranje ekoloških in drugih izdelkov slovenskega porekla«. Mercator slovenskim kmetom in manjšim pridelovalcem ponuja partnerstvo pri zagotavljanju primerne embalaže, da bi živila slovenskega porekla, pridelana na kmetijah, hitreje in ustrezno pakirana dosegla svoje kupce v Mercatorju. Mercator bo s tem projektom zagotovil

ugodno nabavno ceno tipske embalaže za pakiranje izdelkov slovenskega porekla, ki bo skladna s sodobnimi smernicami in narejena iz okolju prijaznih surovin. Na takšen način bomo vplivali tudi na končno ceno izdelkov za svoje potrošnike. Kot prvi se bodo na Mercatorjevih policah v novi, okolju prijazni embalaži, znašli sezonski pridelki sadja in zelenjave lokalnih pridelovalcev.

Digitalne komunikacije

Mercator pri svojem poslovanju že več kot 10 let uporablja različne prodajne kanale in se tako nenehno **prilagaja spremembam v obnašanju sodobnih potrošnikov**. Pri današnji intenziteti konkurence na eni strani in popolnoma novi poziciji potrošnikov na drugi strani se v obdobju intenzivne uporabe spleta in družabnih omrežij ter redefinirane uporabe mobilnih telefonov in drugih oblik hitre izmenjave informacij še bolj kot kadarkoli prej potrjuje rek »kupec je kralj«.

Potrošniki razpolagajo z vedno več informacijami in so zato še bolj zahtevni do trgovca. Ne pričakujejo le nizkih cen in prijetnega nakupovalnega okolja, temveč ponudbo, ki je prilagojena njihovim navadam in potrebam, enake pogoje in obravnavo ne glede na prodajni kanal ter kombiniranje različnih možnosti prevzema blaga. Pri oblikovanju celovitega pristopa k obvladovanju učinkovitega digitalnega komuniciranja so ključni elementi **integrirane večkanalne strategije**: potrošnik, izvedbena odličnost, organizacija in uporaba tehnologije.

Strateško načrtovana pojavnost na področju digitalnega komuniciranja, ki jo je **Svet za digitalno komunikacijo Skupine Mercator** pripravil v letu 2011, vpliva na marketinške rezultate, boljše zavedanje o znamki in boljše upravljanje z znamko, kar pa omogoča večjo pripadnost uporabnikov, kakovostne izdelke in povečevanje prodaje. Gradimo zaupanje, ki je eden najpomembnejših dejavnikov korporativnega ugleda.

V letu 2011 smo na področju digitalnega komuniciranja za naše kupce pripravili večje projekte, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Spletna mesta in spletne trgovine

S ponudbo **spletne trgovine Mercator Tehnika** smo odprli spletna vrata vsem tistim, ki si želijo nakup tehničnih izdelkov opraviti na najbolj priročen način. Skupaj s spletno trgovino smo uvedli tudi spletno plačevanje z zeleno in zlato kartico Mercator Pika. Tako je že preko 50 odstotkov vseh plačil v spletni trgovini Mercator Tehnika opravljenih s kartico Mercator Pika.

Sodobna spletna trgovina sledi potrebam spletnega uporabnika. V ponudbi imamo preko 11.000 izdelkov širokega prodajnega programa tehnike iz oddelkov za gospodinske aparate, računalništvo in fotografijo, avdio in video zabavo, telefonijo, vse za dom, osebno nego in dobro počutje. Posebno pozornost dajemo ponudbi sezonskih izdelkov.

Sodoben uporabniški vmesnik je zasnovan na Mercatorjevi celostni podobi. Z dodelanimi podrobnostmi spletnega obiskovalca vodi od pregleda ponudbe in aktualnih ugodnosti do zaključka nakupa. V ozadju z naprednimi orodji prilagajamo posamezne promocijske elemente različnim skupinam obiskovalcev, določamo cenovne pogoje, akcije, prilagojene pristajalne strani za določene iskalne pojme ter tako povečujemo učinkovitost spletne trgovine.

V juniju smo vzpostavili **spletno mesto »Mmm Recepti«**, ki obiskovalcem ponuja številne recepte uveljavljenih kuharjev ter omogoča objavo lastnih receptov. Obiskovalcem ponujamo širok spekter receptov preko zanimivih vsebin kuharjev, priporočila uporabnikov ter možnost enostavno izvedenega nakupa sestavin v Mercator spletni trgovini.

Pri ponudbi turistične ponudbe **M holidays** na spletu - www.mholidays.si - je sedaj mogoče turistično ponudbo rezervirati in vplačati. S prenovo spletne strani M holidays smo pripravili tudi novo uporabniško izkušnjo, s katero uporabnika kar najhitreje peljemo skozi postopek rezervacije. Še bolj jasno izpostavljamo prednosti in ugodnosti M holidays; osvežili smo oblikovno podobo ter za kupce pripravili še obširnejšo ponudbo počitnic, izletov in potovanj po Sloveniji in tujini. Vse ugodnosti lahko koristijo člani Mercatorjevih klubov. Dodatno je omogočeno plačilo s kartico Mercator Pika na do 12 obrokov brez obresti.

V **prenovljeni blagovnici Maxi** kupcem v celotni blagovnici ponujamo brezplačen dostop do brezžične internetne povezave (wifi), na voljo pa so tudi tablični računalniki iPad v Klubu Maxi. S prenovo blagovnice smo kupcem ponudili tudi celovito prenovljeno spletno stran www.maxi.si.

Vzpostavili smo spletno stran nove blagovne znamke in storitve za energetiko v Mercatorju - **Maxen**.

Mobilne aplikacije, mobilno spletno mesto

Oblikovali smo mobilno spletno mesto, ki uporabnikom ponuja dostop do ključnih vsebin osrednjega spletnega mesta Mercator s prikazom, prilagojenim tabličnim računalnikom in pametnim telefonom. Z mobilnima aplikacijama »Prodajna mesta« in »Mercator Pika« smo se približali kupcem na vsakem koraku ter preko pametnih mobilnih aparatov uporabniku omogočili iskanje najbližje Mercatorjeve trgovine z informacijami o obratovalnem času glede na uporabnikovo lokacijo in čas iskanja. Preko aplikacije Mercator Pika lahko uporabnik dostopa do storitve Moja Pika, ki mu omogoča vpogled v stanje pik in porabe na Pika računu.

Uporabo mobilnih telefonov smo povečali tudi z novo možnostjo plačevanja v Mercatorjevih trgovinah, in sicer z uvedbo storitve Moneta. Storitve uporabnikom omogoča brezgotovinsko plačevanje blaga in opravljenih storitev z mobilnim aparatom v vseh živilskih prodajalnah Mercator, prodajalnah M Tehnika, M Gradnja in M Pohištvo. Plačevanje trenutno še ni možno v franšiznih prodajalnah in na Tik- tak blagajnah.

Družabna omrežja

V letu 2011 smo izrazito **povečali prisotnost na družabnih omrežjih**, tako v Sloveniji kot tudi na trgih Jugovzhodne Evrope:

- ustvarili smo nove profile: Kranjski kolaček, Modiana, Beautique in Intersport,

- na Facebook profilu smo vzpostavili vstopno stran »Dobrodošli« z nagovorom novim obiskovalcem, naj se nam pridružijo in spremljajo naše sveže novice,
- aktivno smo komunicirali vse večje marketinške projekte: Smrkci, nove linije lastnih znamk, dvojne in trojne pike,
- nadgradili smo načrt za komunikacijo in pojavnost na družabnem omrežju Twitter,
- vključili smo Mercatorjeve trgovine na družabno omrežje Foursquare,
- uspešno smo povezali in uporabili vse kanale v spletu (izvedba glasovanja za Natečaj za idejne rešitve za embalaže, narejene iz okolju prijaznih surovin za slovenske manjše pridelovalce).

Pridobili smo številne prijatelje in uporabnike, tako v Sloveniji kot tudi na trgih Jugovzhodne Evrope:

- število uporabnikov vseh Facebook profilov Mercatorja: preko 109.000;
- število sledilcev na Twitter-ju v Sloveniji: preko 1.300;
- število vseh ogledov na YouTube-u: skoraj 180.000.
- Nagradne igre »Osvežite se!« se je v Sloveniji udeležilo več kot 15.000 uporabnikov.

Spremljanje pojavnosti Mercatorja na digitalnih medijih

V začetku leta 2011 smo vzpostavili sistem webklipping-a za redno spremljanje pojavnosti Mercatorja na spletu, pri čemer je ključni cilj vzpostavitve možnost odzivanja Mercatorja na vsebine, ki se pojavljajo tudi v digitalnih medijih in ne le v klasičnih. Ker želimo s sistemom v neposredno komunikacijo vključiti tiste, ki lahko posredujejo kompetenten odgovor, smo v decembru uvedli **pravila komuniciranja in odzivanja na objave o Mercatorju v digitalnih medijih**:

- Komuniciramo nenehno, neposredno in z dodano vrednostjo.
- Vsebino načrtujemo vnaprej. Primerna vsebina je tista, ki uporabnika informira, mu ponuja dodano vrednost in je zanjo zelo verjetno, da jo bo posredoval naprej.
- Vedno delujemo v smeri vzpostavljanja kontinuiranega dialoga.
- Smo odzivni. Pri objavljanju novosti smo ažurni in na vprašanja odgovarjamo hitro.
- Ostanemo v stiku in razvijamo odnose s tistimi, ki so pokazali zanimanje, ne glede na to, ali gre za pozitiven ali negativen odziv kupca.
- Pri komuniciranju smo odprti, odkriti in transparentni.
- Spoštujemo in upoštevamo mnenje uporabnika.
- Predstavljeno podkrepimo z večpredstavnostnimi vsebinami.

Skladno s strategijo digitalnega komuniciranja družbe je bil vzpostavljen pravni in postopkovni vidik zunanjega sistema upravljanja s spletnimi in mobilnimi skupnostmi.

Prodajni formati

V Mercatorju smo zaradi spreminjajočih se navad kupcev v letu 2011 pričeli pripravljati temelje za repozicioniranje Mercatorja s ciljem optimizirati portfelj prodajnih formatov ter približati se zahtevam sodobnega, spremenjenega in veliko bolj ozaveščenega potrošnika. Zaznati je namreč spreminjanje vrednot; kupci postajajo bolj racionalni ter »pametnejši« (t.i. smart shoppers).

Mercator je v fazi priprave na prenovu in osvežitev svoje maloprodajne mreže, s čimer se želimo približati zaznanim potrebam ter pričakovanjem svojih kupcev v spremenjenih tržnih razmerah ter jim ob tem ponuditi dodano vrednost za njihov denar.

Skupina Mercator je trenutno s svojimi maloprodajnimi enotami prisotna na 7 trgih, ki so različno ekonomsko zreli, kar zahteva prilagoditev poslovanja potrebam kupcev na vsakem posameznem trgu. V ta namen je Mercator razvil **več nivojsko strategijo blagovnih znamk prodajaln** (Mercator, Getro, Roda) ter **multiformatno strategijo** s širokim naborom prodajnih formatov. Le-ti so namenjeni tako večjim, načrtovanim nakupom, kot tudi manjšim, dnevnim oziroma priložnostnim nakupom izdelkov za vsakdanjo rabo v gospodinjstvu ter tehničnih, tekstilnih in kozmetičnih izdelkov oziroma športne opreme.

Blagovne znamke prodajaln in prodajni formati v Skupini Mercator

Izdelki vsakdanje rabe	Izdelki za dom, tekstilni in kozmetični izdelki, športna oprema in dopolnilne dejavnosti
Mercator ● Mercator centri ● Nakupovalni centri ● Hipermarketi ● Supermarketi ● Sosedske prodajalne ● Cash&Carry - veleprodaja ● Spletna trgovina	Prodajalne izdelkov vse za dom ● Gradbeno vrtni centri ● Prodajalne dom ● Centri tehnike ● Spletna trgovina
Roda ● Roda centri ● Megamarketi ● Supermarketi ● Marketi ● Cash&Carry	Prodajalne tekstila in kozmetike ● Modiana ● Beautique
Getro ● Cash&Carry ● Market	Prodajalne športne opreme ● Intersport
Hura! ● Diskontne prodajalne	Dopolnilna dejavnost ● M holidays ● Maxen

Formati prodajalnih izdelkov za vsakdanjo rabo

Blagovna znamka Mercator

Mercator centri in nakupovalni centri

Mercator centri so nakupovalna središča s široko ponudbo vseh Mercatorjevih programov, s ponudbo drugih atraktivnih najemnikov ter ponudbo komplementarnih storitev, s čimer kupcem ponujamo celovitost na enem mestu. Nahajajo se v večjih mestih.

Hipermarketi

Nahajajo se v sklopu nakupovalnih centrov, kjer ljudje opravljajo večje tedenske nakupe, se družijo in tudi preživljajo svoj prosti čas. Najsodobnejše hipermarkete odlikuje široka ponudba tako živilskih kot neživilskih izdelkov. Ponudbo dopolnjujeta vrhunska storitev ter najsodobnejša trgovinska in informacijska tehnologija, kot so Tik Tak blagajne, vinomati in digitalna tehnologija na prodajnem mestu, ki je namenjena informiranju, izobraževanju in razvijanju kupcev.

Supermarketi in sosedske prodajalne

Supermarketi in sosedske prodajalne so tradicionalni Mercatorjevi prodajni formati, prepoznani tudi skozi slogan »najboljši sosed«. Nahajajo se v večjih stanovanjskih in poslovnih naseljih in so namenjeni opravljanju manjših dnevnih nakupov.

Prodajalne udobja

Prodajalne udobja se nahajajo v ožjih mestnih in poslovnih središčih večjih mest. Programski splet je prilagojen potrebam sodobnega mestnega kupca, ki se vsakodnevno sooča s pomanjkanjem časa.

Spletna trgovina

Spletna trgovina Mercator omogoča prihranek časa ter udobno nakupovanje iz domačega naslanjača. Spletna trgovina deluje v Sloveniji in na Hrvaškem. Od marca 2011 naprej deluje tudi tehnična spletna trgovina, s čimer v Mercatorju sledimo cilju multiformatno tudi na spletu.

Cash&Carry

Cash&Carry je klasični Cash&Carry, saj v njem poteka le prodaja pravnim osebam oziroma veleprodaja. Temu sta prilagojena tudi asortiman in prodajni prostor. Te prodajalne so locirane izven mestnih središč oziroma na obrobju večjih mest.

Diskontne prodajalne

Diskontne prodajalne pod znamko Hura! nudijo kupcem racionalno nakupovanje osnovnih izdelkov vsakdanje rabe v gospodinjstvih. Ponudba temelji na najboljšem razmerju med kakovostjo in ceno, pri čemer zagotavljamo najbolj konkurenčne cene na trgu.

Blagovna znamka Roda

RODA

Roda centri

Roda centri so format modernih nakupovalnih centrov, ki združuje ugodnost nakupov v megamarketih oziroma supermarketih Roda in ponudbo mnogih drugih atraktivnih najemnikov ter tudi nekaterih Mercatorjevih specializiranih programov.

Megamarket Roda

Megamarket Roda so prodajalne velikih prodajnih površin in so namenjeni opravljanju cenovno ugodnih, večjih, tedenskih in mesečnih nakupov. Nahajajo se v sklopu Roda centrov, kjer ponudba raznovrstnih najemnikov in komplementarnih storitev omogoča tudi druženje in preživljanje prostega časa.

Supermarketi in marketi Roda

Supermarketi in marketi Roda se nahajajo v večjih stanovanjskih in poslovnih naseljih in so prvenstveno namenjeni opravljanju dnevnih nakupov.

Roda Cash&Carry

Roda Cash&Carry je format Cash&Carry odprtega tipa, namenjen pravnim in fizičnim osebam. Temu sta prilagojena tudi asortiman in prodajni prostor. Prodajalne so locirane izven mestnih središč oziroma na obrobju večjih mest.

Blagovna znamka Getro

GETRO

Getro Cash&Carry

Getro Cash&Carry je format Cash&Carry odprtega tipa, namenjen pravnim in fizičnim osebam.

Getro Market

Prodajalne se nahajajo v večjih in manjših naseljih z nižjo kupno močjo in so prvenstveno namenjeni opravljanju dnevnih nakupov. Zagotavljajo najboljšo možno izbiro blaga ob ugodnih cenah ter zadovoljivi storitvi.

Formati prodajaln izdelkov za dom

Gradbeno-vrtni centri

Gradbeno-vrtni centri ponujajo bogat izbor gradbenega materiala, orodja in pripomočkov tako za domače kot tudi zahtevnejše, profesionalne mojstre. Prodajni program sestavlja bogata ponudba osnovnih gradbenih materialov, kritin in fasad, izdelkov betonske galanterije, keramike, barv ter lakov, najrazličnejših orodij, elektro opreme in še marsičesa. Za ureditev zunanosti doma pa kupcem nudimo tudi bogato opremo iz programa vse za vrt in okolico, od izdelkov vrtno galanterije in mehanizacije do izdelkov zalivalnega programa. Nahajajo se na obrobju večjih mest kot tudi manjših krajev.

Center tehnike

Center tehnike ponuja vse, kar kupec potrebuje za opremo oziroma preureditev doma. V njem je mogoče poleg bogate ponudbe zabavne elektronike, bele tehnike, gospodinjskih aparatov in kopalniške opreme kupiti tudi vse za delavnico, tako domačih kot tudi zahtevnejših, profesionalnih mojstrov. Nahajajo se kot samostojne prodajalne v Mercator centrih ter kot samostojne prodajalne v večjih mestih.

Saloni pohištva

V salonih pohištva svojim kupcem ponujamo vse vrste pohištva, od kuhinj, jedilnic in predsob, otroških sob, spalnic in dnevnih prostorov do kopalniškega in vrtnega pohištva.

Prodajalne dom

Prodajalne dom so namenjene vsem generacijam potrošnikov, saj je v njih mogoče najti izjemno široko ponudbo izdelkov vse za mizo, malih gospodinjskih aparatov, izdelkov bele in rjave tehnike, zabavne elektronike ter foto in računalniške opreme, skratka vsega, brez česar ni sodobno urejenega doma. Nahajajo se kot samostojne prodajalne v Mercator centrih, v manjših krajih pa kot oddelki v okviru blagovnic.

Ostali formati prodajaln

Program tekstila in lepote

Modiana zajema formate tekstilnih prodajaln, ki so prilagojeni glede na velikost, širino ter nivo ponudbe. Svojim kupcem ponujajo širok izbor oblačil različnih znamk. Lepotni program je predstavljen v okviru blagovne znamke Beautique.

Intersport

Skupina Mercator je nosilec licence za Intersport, največje globalne verige prodajaln s športno opremo, ki na slovenskem, hrvaškem, bosanskem, srbskem, črnogorskem in albanskem trgu, za katere licenca velja, posluje s 83 lastnimi prodajalnami in 2 franšiznima. Prodajalne Intersport so kupcem na voljo v sklopu Mercatorjevih in drugih nakupovalnih centrov ter kot samostojne prodajalne v središčih večjih mest in v turističnih središčih. V sodobnem in urejenem prodajnem okolju so kupcem ob številnih svetovno priznanih blagovnih znamkah, ki predstavljajo jedro ponudbe, na izbiro tudi Intersportove lastne, ekskluzivne blagovne znamke.

M holidays

V M holidays poslovalnicah, ki se nahajajo v sklopu Mercatorjevih centrov v Sloveniji, nudimo zanesljive in ugodne počitnice pod blagovno znamko M holidays ter široko ponudbo turističnih aranžmajev domačih in tujih organizatorjev potovanj. Iz ponudbe M holidays: krajše in daljše počitnice v Sloveniji in tujini, izleti in potovanja po Sloveniji in tujini, križarjenja, individualna potovanja, potovanja po meri, rezervacije hotelskih namestitev in letalskih vozovnic po vsem svetu, vstopnice za številne kulturne, športne in druge prireditve po Sloveniji ter ponudba različnih slovenskih in tujih organizatorjev potovanj.

Maxen

Sodobni avtomatizirani bencinski servisi, ki omogočajo preprosto in hitro točenje goriva ter plačilo brez osebja s pomočjo napredne tehnologije. So okolju prijazni in izpolnjujejo vse varnostne zahteve ter standarde. Dostop do storitve je omogočen 24 ur na dan, 7 dni v tednu. Servise že gradimo na nekaterih parkiriščih večjih Mercatorjevih nakupovalnih centrov.

Sestava maloprodajnih enot na dan 31.12.2011

DRŽAVA	SLOVENIJA	SRBIJA	HRVAŠKA	BOSNA IN HERCEGOVINA	ČRNA GORA	ALBANIJA	BOLGARIJA	SKUPINA MERCATOR		
DEJAVNOST	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Bruto površina	Prodajna površina
Hipermarketi	21	15	13	7	2	1	4	63	297.891	194.539
Supermarketi	62	21	21	13	5	-	-	122	175.972	113.942
Sosedske prodajalne	400	75	47	42	72	2	1	639	275.731	164.019
Prodajalne udobja	1	-	1	1	-	-	-	3	6.215	3.669
Getro market	-	-	23	-	-	-	-	23	12.518	7.986
Cash & Carry	13	5	16	-	-	-	-	34	144.533	102.741
Hural diskonti	11	-	-	-	-	-	-	11	8.102	5.753
Gostinstvo	22	7	-	2	1	-	-	32	9.573	5.579
M Holidays	13	-	-	-	-	-	-	13	229	229
Skupaj izdelki za vsakdanjo rabo	543	123	121	65	80	3	5	940	930.764	598.457
Tehnični program	63	13	12	-	3	-	-	91	134.752	74.140
Pohištveni program	30	1	-	-	1	-	-	32	32.515	24.246
Skupaj izdelki za dom	93	14	12	-	4	-	-	123	167.267	98.386
Program tekstila in lepote	95	17	33	12	1	-	-	158	70.773	59.367
Tekstilni program	76	9	33	8	1	-	-	127	67.178	56.381
Drogerije	19	8	-	4	-	-	-	31	3.594	2.986
Intersport	32	9	29	9	2	2	-	83	51.683	39.824
Ostali formati prodajaln	127	26	62	21	3	2	-	241	122.456	99.191
Skupaj maloprodajne enote v upravljanju	763	163	195	86	87	5	5	1.304	1.220.486	796.033
Franšizne prodajalne	225	5	52	-	-	-	-	282	51.980	34.274
SKUPAJ	988	168	247	86	87	5	5	1.586	1.272.466	830.307

Razvoj novih tehnoloških rešitev

Mercator je inovativen trgovec, kar na področju razvoja prodajnih formatov pomeni implementacijo najsodobnejših tehnoloških in tehničnih naprav v prodajni prostor. Te kupcu olajšajo nakup, podajajo dodatne informacije ter predstavljajo prijetnejšo in hitrejšo nakupovalno izkušnjo. V obdobju 1-12 2011 so potekale naslednje aktivnosti: preučevanje nadgradnje info kioskov za potrebe upravljanja s sistemom zvestobe, proces razvoja in nabave eko info kioska (deluje na sončno elektriko in na "ročni" pogon), umestitev vinomatov v nekatere hipermarkete, razvoj drugih točilnih aparatov (za olje, kis, sok, med...), testiranje vlaženja sadja in zelenjave, testiranje digitalnih prikazovalnikov cen na prodajnem mestu, izvedba preliminarne testiranja lup na nakupovalnih vozičkih, preučevanje umestitve sistema PSA (Personal Shopping Assistant) v prodajalne ter proučevanje uvedbe manjših samopostrežnih blagajn, ki bi bile primerne tudi za manjše formate.

Razvoj novih trgovinskih konceptov

Preureditev blagovnice Maximarket

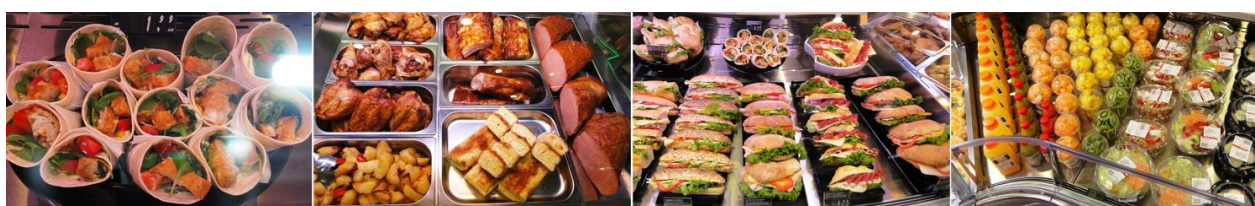
5. oktobra 2011 je odprla vrata celovito prenovljena blagovnica Maximarket. V skladu z novo postavljenim trgovinskim in trženjskim konceptom naj bi Maxi postal kultno mesto kvalitetnih nakupov, tj. mesto za nakup izdelkov višje in visoke mode, mesto za izražanje življenjskega sloga posameznika, mesto navdiha, zabave, nakupovanja, kakovosti in storitev, pa tudi druženja.

Priročne prodajalne

Potrošniki so danes vse bolj v stiski s časom, zato smo zanje v Mercatorju razvili nov format mestne priročne prodajalne, ki omogoča prihranek časa in napora za nakup izbranega izdelka. Prva priročna prodajalna Kongresni trg se je odprla dne 22.6.2011.

Programski splet prodajalne v celoti odraža tako potrebe ciljnega kupca (zaposleni v bližnjih poslovnih stavbah, dijaki in študentje ter mimoidoči, ki gredo po različnih opravkih), kot tudi značilnosti mikrolokacije (ponudba, primerna tudi za okoliške prebivalce ter turiste). Med posebnostmi prodajalne gre omeniti predvsem atraktivno ponudbo kvalitetnih priročnih izdelkov (tople sveže jedi za takojšnje uživanje, solate in rezano sadje, sendviči, sveže stisnjeni sokovi...), široko ponudbo svežih izdelkov, ponudbo raznovrstnih kavni napitkov (t. i. coffee-to-go), dobro založeno delikateso, kotiček z izbrano ponudbo tipičnih slovenskih izdelkov ter manjši oddelek osnovnih živil in neživil, namenjen predvsem okoliškim prebivalcem.

Okolju prijazna prodajalna

Eden izmed ciljev uresničevanja trajnostnega sonaravnega razvoja v Mercatorju je tudi postavitve prve okolju prijazne oziroma zelene prodajalne v Sloveniji. Le-ta bo predstavljala celovit razvojni koncept, ki bo vključeval različna področja razvoja (gradbeni vidik, trajnostno poslovanje, trženjsko trgovinski koncept) in bo postavljen na vzorčni prodajalni, velikosti približno 700 m². Okolju prijazna prodajalna bo v svoji ponudbi združevala široko in globoko ponudbo vseh blagovnih skupin, značilnih za format supermarket, s sledečimi poudarki: široka ponudba ekoloških izdelkov blagovnih skupin, v okviru katerih kupci največ posegajo po zdravi in varni prehrani, lokalna ponudba izdelkov, sveži program ter ponudba sadja in zelenjave.

V letu 2011 sta bila pripravljena tloris in tehnologija prodajalne, v pripravi je celostna grafična podoba prodajalne, intenzivno pa se razvijajo tudi nove, okolju prijazne tehnološke rešitve, ki bodo umeščene v to okolju prijazno prodajalno.

FINANČNO UPRAVLJANJE

Neto finančni dolg

Finančne obveznosti skupaj z izpeljanimi finančnimi instrumenti so se v Skupini Mercator v letu 2011 glede na stanje konec leta 2010 povečale za 11,3 odstotka. Neto finančni dolg Skupine Mercator konec leta 2011 znaša 1.091.145 tisoč EUR, kar je za 15,0 odstotkov več, kot je znašal konec leta 2010. Povečanje je predvsem posledica izkoriščanja popustov za predčasna plačila blaga dobaviteljem, s čimer je Skupina v primerjavi s koncem leta 2010 zmanjšala poslovne obveznosti za 58.762 tisoč EUR.

v 000 EUR	31.12.2011	31.12.2010	Indeks 31.12.2011/ 31.12.2010
Dolgoročne finančne obveznosti	822.145	674.375	121,9
Kratkoročne finančne obveznosti brez drugih finančnih obveznosti	362.588	391.482	92,6
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	4.562	2.478	184,1
Finančne obveznosti skupaj z izpeljanimi finančnimi instrumenti	1.189.295	1.068.335	111,3
Denar in denarni ustrezniki	27.540	20.766	132,6
Izpeljani finančni instrumenti (sredstva)	158	70	227,2
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.628	3.959	66,4
Dana posojila in depoziti	67.824	94.459	71,8
Finančna sredstva	98.150	119.254	82,3
NETO FINANČNI DOLG	1.091.145	949.081	115,0
Neto finančni dolg / kosmati denarni tok iz poslovanja	6,75	5,58	120,9
Neto finančni dolg / poštena vrednost nepremičnin	64,0%	56,6%	113,1

Povečanje finančnih obveznosti in na drugi strani zmanjšanje poslovnih obveznosti do dobaviteljev je posledica poslovne prakse Skupine Mercator pri politiki upravljanja s poslovnimi obveznostmi. Najemanje finančnih posojil daje možnost predčasnega plačevanja poslovnih obveznosti in s tem koriščenja dodatnih finančnih popustov pri dobaviteljih. Neto učinek realiziranih prihodkov iz naslova prejetih cassascontov je v primerjavi s povečanimi finančnimi odhodki pozitiven in v trenutnih gospodarskih razmerah potrjuje ustreznost koriščenja omenjene politike upravljanja s poslovnimi obveznostmi.

Kapitalska sestava

Skupina Mercator je na dan 31.12.2011 dosegla kapitalsko sestavo z razmerjem 1:1,33 med lastniškim kapitalom, ki obsega računovodsko izkazani lastniški kapital in rezervacije, ter neto finančnim dolgom.

Diverzifikacija virov financiranja

V skladu z načrtovano monetizacijo določenih nepremičnin postaja za Mercator vse bolj pomembna oblika financiranja naložb dolgoročni poslovni najem trgovskih objektov. To velja predvsem za Mercatorjeve družbe v tujini, kjer Mercator najema nepremičnine od obstoječih lastnikov, oziroma jih za Mercator gradijo lokalni nepremičninski partnerji.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je dne 31.1.2011 zaključila s črpanjem sindiciranega posojila, ki ga je v letu 2010 sklenila v višini 105 milijonov EUR. V letu 2010 je bilo počrpanih 85 milijonov EUR, v letu 2011 pa preostalih 20 milijonov EUR. S tem posojilom je družba prestrukturirala pomemben del kratkoročnih finančnih obveznosti v dolgoročne finančne

obveznosti, pri čemer se ni dodatno zadolžila. V letu 2011 je bilo družbi iz naslova sindiciranega posojila odobrenih dodatnih 25 milijonov EUR, ki jih je družba počrpala do konca marca 2011. Skupni znesek sindiciranega posojila je torej znašal 130 milijonov EUR. Z izboljšanjem ročnosti strukture finančnih obveznosti je Skupina Mercator pomembno zmanjšala tveganje refinanciranja in s tem povečala stabilnost poslovanja. Sindicirano posojilo je razdeljeno na dve tranši, in sicer tranšo A z ročnostjo 3 let in odplačilom glavnice v enkratnem znesku ter na tranšo B z ročnostjo 5 let in polletnim odplačevanjem dela glavnice. Pri sindiciranem posojilu je sodelovalo 7 poslovnih bank s sedežem v Republiki Sloveniji in 2 poslovni banki s sedežem v Avstriji.

Dne 9.3.2011 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., z Deutsche bank Aktiengesellschaft, kot organizatorjem posla podpisala pogodbo o posojilu v višini 58 milijonov EUR. Schuldschein posojilo je vrsta dolžniškega instrumenta, ki se že vrsto let uporablja v nemško govorečih državah. V osnovi je to bilateralno posojilo, namenjeno znanemu krogu investitorjev, pri čemer tovrstno posojilo ne kotira na borzah in je sestavljeno po nemškem pravu.

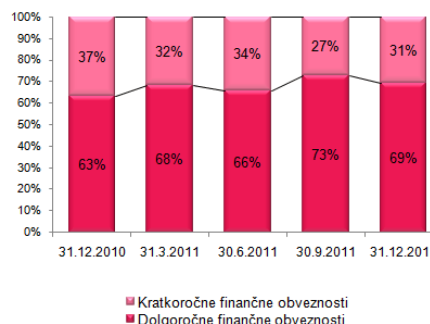
V mesecu septembru 2011 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., zaključila s črpanjem novega sindiciranega posojila v višini 137,6 milijonov EUR, pri čemer se družba ni dodatno zadolžila. S posojilom je prestrukturirala pomemben del kratkoročnih finančnih obveznosti v dolgoročne finančne obveznosti. Sindicirano posojilo je razdeljeno na dve tranši, in sicer na tranšo A z ročnostjo 4 let in odplačilom glavnice v enkratnem znesku ter na tranšo B z ročnostjo 4 let in polletnim odplačevanjem dela glavnice. Pri sindiciranem posojilu je sodelovalo 10 poslovnih bank, in sicer 5 domačih in 5 tujih.

V letu 2011 je Skupina Mercator s poslovnimi bankami refinancirala del bilateralnih kratkoročnih posojil v dolgoročna posojila. S tem je refinancirala za več kot 400 milijonov EUR kratkoročnih posojil ter tako bistveno izboljšala ročnostno strukturo finančnih obveznosti. V letu 2011 je Skupina Mercator začela sodelovanje s tremi novimi tujimi bankami, kar dokazuje njihovo zaupanje v Mercator, kot zanesljivega finančnega partnerja.

Razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi finančnimi obveznostmi

Delež dolgoročnih finančnih obveznosti je na dan 31.12.2011 znašal 69 odstotkov in se je v primerjavi z deležem dolgoročnih finančnih obveznosti na dan 31.12.2010 zvišal za 6 odstotnih točk. Medtem ko je bila vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti konec leta 2011 približno enaka kot konec leta 2010, se je vrednost dolgoročnih finančnih obveznosti povišala predvsem na račun povečanja dolgoročnih bančnih posojil. Ne glede na to, da je bila tudi v letu 2011 razpoložljivost dolgoročnih bančnih virov omejena, je Skupina Mercator uspela izboljšati ročnostno strukturo finančnih obveznosti.

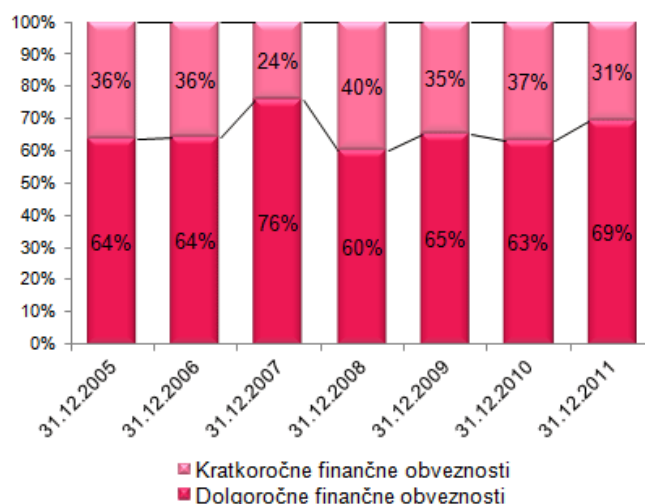
Gibanje razmerja med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi od 31.12.2010 do 31.12.2011

Gibanje razmerja med kratkoročnimi in dolgoročnimi finančnimi obveznostmi od leta 2005 do leta 2011 kaže, da je tudi v letu 2011, navkljub zaostrenim finančnim razmeram, finančno poslovanje Skupine Mercator stabilno in brez večjih odstopanj med leti.

Gibanje razmerja med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi od 31.12.2005 do 31.12.2011

Razmerje med variabilnimi in fiksnimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi Skupine Mercator

Skupina Mercator je na dan 31.12.2011 dosegla razmerje med variabilnimi in fiksnimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi v višini 44,6:55,4. V letu 2011 je Mercator za zaščito pred obrestnim tveganjem sklenil nove pogodbe v višini 175 milijonov EUR obrestnih zamenjav in 175 milijonov EUR obrestnih kapic.

Razpoložljivi likvidnostni viri na dan 31.12.2011

Na dan 31.12.2011 je imela Skupina Mercator na razpolago naslednje likvidnostne vire:

v 000 EUR	31.12.2011
Denar in denarni ustrezniki	27.540
Depoziti, dani bankam	1.016
Nečrpana odobrena revolving posojila	25.163
Skupaj	53.719

Enako obravnavanje vseh finančnih partnerjev

Skupina Mercator enakovredno obravnava vse posojilodajalce. Nobena finančna obveznost Skupine Mercator ni zavarovana s hipoteko na nepremičninah. Mercator se je do vseh posojilodajalcev zavezal, da svojega premoženja ne bo obremenjeval s hipotekami oziroma zastavnimi pravicami.

Izpolnjevanje finančnih zavez do bančnih partnerjev

Skupina Mercator je na dan 31.12.2011 izpolnjevala vse finančne zaveze in druge pogoje, določene v posojilnih pogodbah z bančnimi partnerji. Finančne zaveze so poenotene za vse finančne obveznosti in jih predstavljajo trije kazalniki: kazalec finančnega vzvoda (razmerje med neto finančnimi obveznostmi in kapitalom), kazalec stopnje pokritosti obresti (razmerje med kosmatim denarnim tokom iz poslovanja in neto izdatki za obresti) in višina kapitala Skupine.

Prezemna namera za prevzem družbe Pivovarna Laško, d.d.

Dne 22.12.2011 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., podala prevzemno namero za odkup vseh delnic družbe Pivovarna Laško, d.d. Prevzem družbe Pivovarna Laško, d.d., je Uprava ocenila kot posamični strateški projekt, s katerim bi lahko Mercator realiziral pozitivne ekonomsko-poslovne učinke.

Po objavi prevzemne namere so s sklicem skupščine družbe Pivovarna Laško, d.d., nastopila nova dejstva, ki bi v primeru nadaljevanja tega strateškega projekta prinesla pomembna nova pravna tveganja, ki jih ne bi bilo mogoče učinkovito odpraviti pred oziroma tekom prevzema, in tveganja, ki bi vplivala na verjetnost uspešnosti izvedbe ponudbe ob znanih ekonomskih izhodiščih. Uprava je na tej podlagi dne 19.1.2012 sprejela odločitev, da prevzemne ponudbe za nakup vseh delnic družbe Pivovarna Laško, d.d., kljub poslovno-ekonomski zanimivosti ne poda, možnost ponovnega pristopa k temu strateškemu projektu pa preuči v prihodnosti, ob upoštevanju takratnih okoliščin.

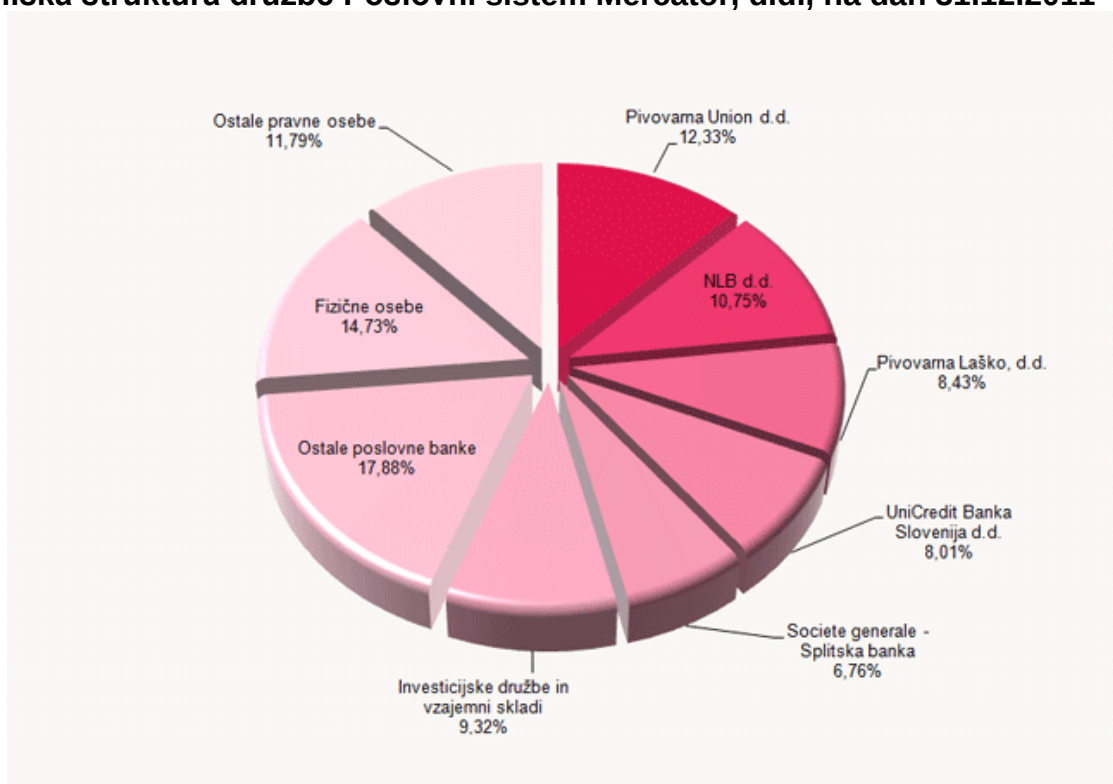
MERCATORJEVA DELNICA IN ODNOSI Z VLAGATELJI

Delnica in lastniška struktura

Osnovni podatki delnice družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 31.12.2011

Oznaka	MELR
Vrsta	Redne delnice
Borzna kotacija	Prva kotacija Ljubljanske borze, d.d.
Vrednost osnovnega kapitala	157.128.514,53 EUR
Število delnic	3.765.361
Število lastnih delnic	42.192
Število delničarjev	15.610

Lastniška struktura družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 31.12.2011

Največji delničarji

Deset največjih delničarjev družbe je imelo na dan 31.12.2011 v lasti **63,98 %** podjetja.

Največji delničarji	Država	Število delnic	Delež
1 Pivovarna Union, d.d.	Slovenija	464.390	12,33%
2 NLB, d.d.	Slovenija	404.832	10,75%
3 Pivovarna Laško, d.d.	Slovenija	317.498	8,43%
4 UniCredit banka Slovenija, d.d.	Slovenija	301.437	8,01%
5 Societe Generale-Splitska banka, d.d.	Hrvaška	254.424	6,76%
6 Nova KBM, d.d.	Slovenija	197.274	5,24%
7 GB, d.d.	Slovenija	142.920	3,80%
8 Prvi faktor - faktoring, d.o.o.	Srbija	125.963	3,35%
9 Abanka Vipra, d.d.	Slovenija	103.400	2,75%
10 Radenska, d.d.	Slovenija	96.952	2,57%
Skupaj		2.409.090	63,98%

Delnice v lasti članov uprave in nadzornega sveta na dan 31.12.2011

Ime in priimek	Funkcija	Število delnic	Delež
Uprava			
1 Žiga Debeljak	predsednik uprave	1.100	0,0292%
2 Mateja Jesenek	članica uprave	1.000	0,0266%
3 Melita Kolbezen	članica uprave	0	0,0000%
4 Vera Aljančič Falež	članica uprave	30	0,0008%
5 Peter Zavrl	član uprave	60	0,0016%
6 Stanka Čurovič	članica uprave	0	0,0000%
Skupaj		2.190	0,0582%
Nadzorni svet			
1 Robert Šega	predsednik nadzornega sveta	0	0,0000%
2 Jadranka Dakič	namestnica predsednika nadzornega sveta	0	0,0000%
3 Štefan Vavti	član nadzornega sveta	0	0,0000%
4 Kristijan Verbič	član nadzornega sveta	0	0,0000%
5 Miro Medvešek	član nadzornega sveta	0	0,0000%
6 Mateja Širec	članica nadzornega sveta	36	0,0010%
7 Jože Cvetek	član nadzornega sveta	2.000	0,0531%
8 Janez Strniša	član nadzornega sveta	0	0,0000%
9 Ivica Župetič	član nadzornega sveta	0	0,0000%
10 Sandi Leban	član nadzornega sveta	0	0,0000%
11 Ivan Valand	član nadzornega sveta	0	0,0000%
Skupaj		2.036	0,0541%

Tuji delničarji

Na dan 31.12.2011 je delež tujih investitorjev v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., znašal **17,44 odstotka** in se je v primerjavi s koncem leta 2010 zvišal za 2,43 odstotne točke.

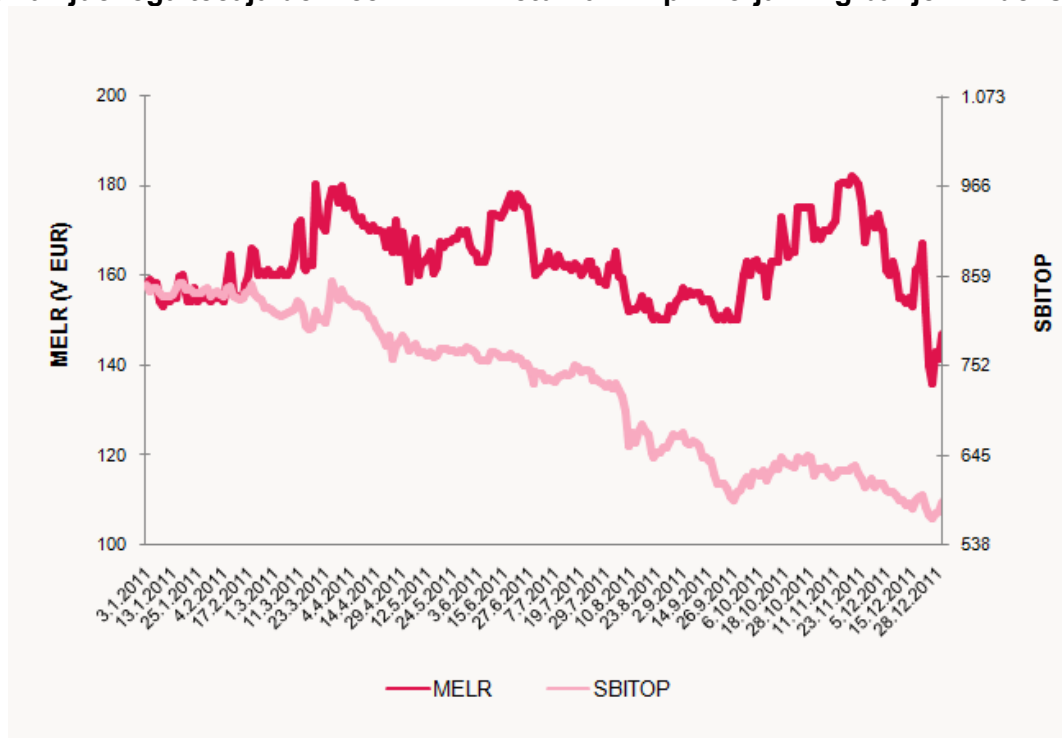
Delničarji v posredni ali neposredni lasti Republike Slovenije

Delničarji, katerih večinski lastnik je neposredno ali posredno država, imajo v lasti 14,11 % družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Lastne delnice

Na dan 31.12.2011 je imela družba Poslovni sistem Mercator, d.d., v lasti 42.192 lastnih delnic. Družba v obdobju 1-12 2011 ni kupovala niti prodajala lastnih delnic.

Gibanje zaključnega tečaja delnice MELR v letu 2011 v primerjavi z gibanjem indeksa SBI20

Najpomembnejši podatki za delničarje

	31.12.2011	31.12.2010	Indeks 2011/2010
Število delnic vpisanih v sodni register	3.765.361	3.765.361	100,0
Število lastnih delnic	42.192	42.192	100,0
Tržna kapitalizacija na dan 31.12. (v EUR)	553.508.067	593.797.430	93,2
Tržna cena delnice na dan 31.12. (v EUR)	147,00	157,70	93,2
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12. (v EUR)	221,81	221,76	100,0
Najnižji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	136,00	131,20	103,7
Najvišji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	182,00	171,50	106,1
Povprečni zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	162,85	154,14	105,6
Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice (v EUR)	8,4	9,9	84,6
Multiplikator dobička (P/E)	17,6	16,0	110,1
Kapitalski donos (v %)	-6,79	2,94	-230,8
Dividendni donos (v %)	5,07	4,70	107,9
Skupni donos (v %)	-1,71	7,64	-22,4

Tržna kapitalizacija je izračunana kot zmnožek števila delnic, vpisanih v sodni register na dan 31.12. ter tržne cene delnice na dan 31.12.

Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice je izračunana kot razmerje med čistim poslovnim izidom družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med vrednostjo kapitala družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 31.12. ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Multiplikator dobička je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31.12. in čistim dobičkom na delnico.

Kapitalski donos je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31.12. v opazovanem obdobju in tržno ceno delnice na dan 31.12. v predhodnem obdobju.

Dividendni donos je izračunan kot razmerje med izplačano dividendo na delnico in tržno ceno delnice na dan 31.12.

Dividendna politika

V letu 2011 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., na podlagi sklepa s 17. redne skupščine delničarjev dne 22.6.2011 izplačala dividende v bruto vrednosti **8,00 EUR** na delnico, kar je skupaj znašalo **29.785 tisoč EUR**.

Kljub napovedanemu poglobljanju gospodarske krize v letu 2012 in posledično zahtevnejšemu poslovanju družba Poslovni sistem Mercator, d.d., za leto 2012 načrtuje izplačilo dividende v vrednosti 4,50 EUR bruto na delnico.

Uprava bo skupaj z Nadzornim svetom vsako leto znova preučila primernost višine dividende glede na poslovne in finančne dejavnike, o njihovem izplačilu pa bo odločala skupščina delničarjev.

Odobreni kapital

Družba Mercator, d.d., ima pod določenimi pogoji do 12.7.2012 možnost izdaje odobrenega kapitala, in sicer do 20 odstotkov osnovnega kapitala družbe.

Odnosi z vlagatelji

Strategija komuniciranja z delničarji, finančnimi analitiki ter ustanovami, mediji in splošno javnostjo temelji na zagotavljanju transparentnosti poslovanja, ki ga v Mercatorju uresničujemo z rednim in pravočasnim objavljanim informacij o položaju družbe ter pomembnejših spremembah v poslovanju družbe.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., pod enakimi pogoji obravnava vse delničarje, ki so imetniki delnic istega razreda, tako notranje in zunanje, manjšinske in večje kot tudi domače in tuje delničarje. Družba spodbuja vse delničarje k aktivnemu in odgovornemu izvrševanju njihovih pravic. Večjo zastopanost malih delničarjev na skupščini družba spodbuja tudi posredno preko pooblaščenec. Družba spodbuja večje delničarje in institucionalne vlagatelje, da javnost seznani s svojo naložbeno politiko v družbi, na primer s politiko glasovanja, stopnjo aktivnosti korporacijskega upravljanja in z načinom le-tega, z mehanizmi in pogostnostjo komuniciranja z organi vodenja ali nadzora.

Mercator zaupanje delničarjev utrjuje z rednim obveščanjem o dogajanju v podjetju in o vsem, kar je povezano z njim. Finančne javnosti obvešča prek spletne strani www.mercator.si ter sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, SEOnet, kjer že od leta 2005 zagotavlja sočasno objavo vseh sporočil tudi v angleškem jeziku. Vsi izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ter Skupine Mercator so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Mercator za delničarje organizira tudi redna srečanja na sedežu družbe, novinarske konference ob pomembnejših poslovnih dogodkih in objavah rezultatov poslovanja, srečanja z vlagatelji in analitiki, predstavitvene sestanke ter konference za vlagatelje doma in v tujini.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je v letu 2011 izvajala naslednje aktivnosti na področju odnosov z vlagatelji:

- Marca je Uprava Skupine Mercator na **mednarodni novinarski konferenci** predstavila poslovanje skupine v letu 2010 in pomembnejše načrte za prihodnost.
- Mercator je dne 10.3.2011 v Cankarjevem domu organiziral že **11. Srečanje finančnih partnerjev Skupine Mercator**, katerega se je udeležilo okoli 70 predstavnikov poslovnih bank, liziških hiš in drugih finančnih institucij.
- Mercator se je dne 21.4.2011 udeležil **Dneva slovenskega kapitalskega trga**, ki je namenjen promociji slovenskih podjetij domačim in mednarodnim portfeljskim vlagateljem. V okviru promocije so potekala individualna srečanja podjetij z vlagatelji in finančnimi analitiki. Mercator se je vlagateljem predstavil na individualnih sestankih, kjer je predstavil poslovanje Skupine Mercator v letu 2010 in Srednjeročni gospodarski načrt za obdobje 2011-2015.
- Dne 3.5.2011 se je Mercator udeležil **roadshowa**, predstavitve podjetij, ki kotirajo na borzah v Jugovzhodni Evropi. Dogodek je potekal v Stockholmu na Švedskem v organizaciji Ljubljanske borze, Dunajske borze in investicijske banke Wood in je bil namenjen predstavitvi podjetij investitorjem in borznim analitikom iz skandinavskih držav. Glavna tema je bila pregled poslovanja Skupine Mercator v letu 2010 in srednjeročni gospodarski načrt za obdobje 2011-2015.
- Mercator se je udeležil dveh **webcast predstavitev podjetij**, in sicer dne 1.6.2011 in dne 13.9.2011. Dogodka sta potekala v organizaciji Ljubljanske borze in bila namenjena predstavitvi podjetij investitorjem in borznim analitikom.
- Dne 6.12.2011 se je Mercator udeležil **srečanj z investitorji** v organizaciji Ljubljanske borze. Dogodek je potekal v obliki individualnih sestankov z različnimi investitorji in finančnimi analitiki.

- Na srečanju, ki ga je dne 19.12.2011 priredilo Vseslovensko združenje malih delničarjev, je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., prejela nagrado »**Delničarjem prijazna družba**«. Mercator je to nagrado prejel z utemeljitvijo, da zagotavlja popolno informiranost vseh delničarjev in jih obravnava enakopravno, s čimer ustrezno ščiti tudi interes malih delničarjev.
- Družba Mercator je tekom leta 2011 v okviru zakonskih in drugih možnosti ter pod pogojem in s ciljem zaščite interesov Skupine Mercator izvajala aktivnosti za podporo postopku prodaje večinskega paketa delnic družbe s strani konzorcija prodajalcev. O tem je sproti obveščala delničarje preko borznega sistema obveščanja SEOnet.

Finančni koledar pomembnejših objav v letu 2012

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., objavi okvirni finančni koledar pomembnejših objav in dogodkov v sistemu elektronskega obveščanja SEOnet konec tekočega leta za naslednje leto.

Za leto 2012 načrtujemo naslednje objave:

Vrsta informacije	Predvideni datum objave*
Objava ocenjenih rezultatov poslovanja za leto 2011 in Gospodarskega načrta za leto 2012	četrtek, 19.1.2012
Objava revidiranega Letnega poročila Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., za leto 2011	ponedeljek, 27.2.2012
18. redna skupščina delničarjev	petek, 30.3.2012
Prvi trgovalni dan brez upravičenja do dividende	torek, 3.4.2012
Presečni dan v delniški knjigi za upravičenost do dividende	sreda, 4.4.2012
Rok izplačila dividende	v roku 60 dni od dneva sprejetja sklepa skupščine
Objava Poročila o poslovanju Skupine Mercator in družbe Mercator, d.d., v obdobju 1-3 2012	sreda, 16.5.2012
Objava Poročila o poslovanju Skupine Mercator in družbe Mercator, d.d., v obdobju 1-6 2012	sreda, 22.8.2012
Objava Poročila o poslovanju Skupine Mercator in družbe Mercator, d.d., v obdobju 1-9 2012	sreda, 14.11.2012
Objava Gospodarskega načrta za leto 2013	sreda, 12.12.2012

* Navedeni so predvideni datumi. Dejanski datumi lahko odstopajo od zgoraj navedenih.

Objave bodo na voljo na spletni strani Ljubljanske borze prek sistema SEOnet ter na spletni strani družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., prav tako pa tudi morebitne spremembe finančnega koledarja.

UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Na uspešnost poslovanja Skupine Mercator so v letu 2011 v precejšnji meri vplivale zaostrene razmere na globalnih finančnih trgih, kar je imelo negativen vpliv na celotno gospodarsko okolje tako v svetu kot tudi na trgih Mercatorjevega delovanja. To se je odrazilo v pomembnem znižanju obsega povpraševanja v trgovini na drobno, hkrati pa se je nadaljeval trend negotovosti na področju finančnih tveganj, ki jih v obdobju pred krizo nismo bili vajeni. V takšnih oteženih in negotovih gospodarskih razmerah je za Skupino Mercator ključnega pomena, da načrtno in premišljeno upravlja s tveganji, s katerimi se sooča pri svojem poslovanju.

Cilji upravljanja s tveganji

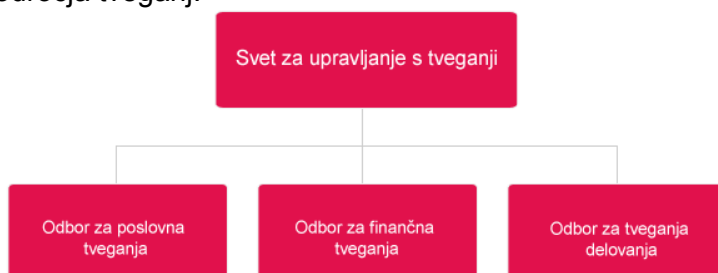
V Skupini Mercator z aktivnim upravljanjem s tveganji sledimo cilju pravočasnega prepoznavanja in odzivanja na potencialne nevarnosti s pripravo ustreznih ukrepov za zavarovanje pred identificiranimi tveganji oziroma za znižanje izpostavljenosti tveganjem. Sprejeti ukrepi za obvladovanje tveganj so vgrajeni v vsakodnevno poslovanje v vseh družbah Skupine Mercator.

Koristi upravljanja s tveganji so:

- že na samem začetku izbira z vidika ambicioznosti na eni strani ter uresničljivosti primernejših in uspešnejših strategij ter učinkovitejših taktik za doseganje ciljev na drugi strani;
- predvidevanje, pravočasno zaznavanje negativnih trendov in pojavov ter pravočasno oziroma preventivno reagiranje;
- predvidevanje, pravočasno zaznavanje pozitivnih trendov in pojavov ter izkoriščanje le-teh v svoj prid;
- učinkovitejše upravljanje z vrednostjo družb v skupini ter posledično doseganje večje uspešnosti;
- manjša negativna spremenljivost bodoče poslovne uspešnosti;
- manjša verjetnost poslovnih ali finančnih težav;
- boljši odnosi z deležniki Skupine - kupci, dobavitelji, bankirji, lastniki, zaposlenimi - zaradi bolj zanesljivega poslovanja;
- kakovostnejše informacije za sprejemanje poslovnih odločitev;
- večja kakovost načrtovanja bodočega poslovanja.

Organiziranost upravljanja s tveganji

Za aktivno delovanje na področju upravljanja s tveganji je v Skupini Mercator organiziran Svet za upravljanje s tveganji, v okviru katerega poteka sistematičen proces upravljanja s tveganji, ki je natančno opredeljen tudi v Poslovniku upravljanja s tveganji. Zaradi potrebe, da se tveganja spremlja in analizira z vidika več strokovnih področij, ter zaradi specifičnih značilnosti posameznih tveganj, so s strani Sveta za upravljanje s tveganji oblikovani posamezni podporni odbori, ki pokrivajo tri glavna področja tveganj.

Metodologija upravljanja s tveganji

Proces upravljanja s tveganji v Skupini Mercator zajema določitev politike upravljanja s tveganji, identifikacijo tveganj, analizo občutljivosti, določanje mejne vrednosti za ključna tveganja in sprejemanje ukrepov za obvladovanje tveganj ter implementacijo le-teh v vsakodnevno odločanje na posamičnih področjih.

Ocene izpostavljenosti Skupine posameznim vrstam tveganj so pripravljene glede na stopnjo verjetnosti ter oceno škode v primeru, da pride do določenih dogodkov, ki bi takšno škodo povzročili. Izpostavljenost posameznim tveganjem je ocenjena na podlagi analize občutljivosti, ki pokaže, za koliko odstotkov se zmanjša kosmati denarni tok iz poslovanja na ravni Skupine Mercator ali posamezne družbe ob morebitnem nastanku določenega dogodka, ki je osnova za analizo tveganj. Verjetnosti nastanka posameznih dogodkov so izračunane na podlagi analize preteklih podatkov ter pričakovanj o pogostosti teh dogodkov v naslednjem letu. Pri analizi so upoštevani različni vplivi in dejavniki, ki so prilagojeni posamezni vrsti tveganj. Tista tveganja, ki jih ni mogoče oceniti vrednostno, so ocenjena kvalitativno.

Tveganja, katerih z verjetnostjo nastanka ocenjen utežen ekonomski učinek presega 1 odstotek vrednosti kosmatega denarnega toka iz poslovanja Skupine oziroma posamezne družbe, so opredeljena kot ključna tveganja. Ključnim tveganjem, za katera še nimamo sprejetih ukrepov oziroma niso zavarovana na način, da bi bila v celoti obvladovana, posvečamo največ pozornosti in za njihovo obvladovanje sprejemamo ukrepe, ki lahko minimizirajo škodo ob nastanku dogodka ali pa znižujejo stopnjo verjetnosti nastanka dogodka ter tako tveganje spreminjajo v sprejemljivo.

Izvajanje sprejetih ukrepov za obvladovanje ključnih tveganj preverjamo s posebnim notranjerevizijskim pregledom. O obvladovanju tveganj kvartalno seznanjamo tudi revizijsko komisijo.

Obvladovanje ključnih tveganj v letu 2011

V Skupini Mercator nenehno proučujemo in analiziramo obstoječa in potencialna nova tveganja ter izvajamo ukrepe za njihovo obvladovanje, posebno pozornost pa namenjamo spremembam gospodarskih okoliščin in njihovim vplivom na posamezna področja. V nadaljevanju predstavljamo tveganja, ki so bila znotraj posameznih skupin tveganj opredeljena kot ključna in smo jim zato v poslovnem letu 2011 namenili največjo pozornost.

- tveganje se bo zmanjšalo
- tveganje bo ostalo enako
- tveganje se bo povečalo

Poslovna tveganja

Poslovna tveganja so povezana s samim poslovanjem podjetja in njegovo osnovno dejavnostjo.

Ključno tveganje	Analiza obvladovanja tveganj v letu 2011	Načrtovane aktivnosti	Ocena spremembe obsega izpostavljenosti 2012/2011
Tveganje padca kupne moči <i>Ocena tveganja zmanjšanja kupne moči (obsega trga) zaradi oteženih gospodarskih razmer.</i>	- Kvartalno spremljamo gibanje ključnih makroekonomskih kazalnikov (brezposelnost, BDP, inflacija,...) in njihov vpliv na poslovanje Mercatorja ter trgovino na splošno na vseh trgih poslovanja. - Napovedi gospodarskih rasti za srednjo in vzhodno Evropo, v kateri so vsi ključni trgi Mercatorjevega poslovanja, so za leto 2012 znižane. Razlog znižanja ocene je predvsem močna povezanost te regije z evroobmočjem. Nižja gospodarska aktivnost praviloma povzroči večjo brezposelnost, ki vodi v manjše trošenje prebivalstva in države. - Ključni indikator kupne moči in občutka varnosti potrošnikov je stopnja brezposelnosti, ki na ključnih trgih Mercatorjevega poslovanja v zadnjem letu dosega najvišje ravni v zadnjem petletnem obdobju.	- Prilagajanje trženjskih aktivnosti spremenjenim razmeram z namenom zagotavljanja prilagojene ponudbe za potrošnike in ohranjanje prihodkov. - Strateški projekt osvežitve Mercatorjeve ponudbe z namenom prilagoditve poslovanja zaostrenim razmeram na trgu vključuje naslednje ukrepe: 1. Prilagoditev in racionalizacija asortimana 2. Ambicioznejši razvoj trgovske znamke 3. Izboljšanje cenovne konkurenčnosti 4. Modernizacija trgovin 5. Celovita prenova sistema zvestobe in prilagoditev promocijskih aktivnosti - Racionalizacija poslovanja in izkoriščanje notranjih rezerv pri poslovanju.	
Tveganja neoptimalnega trženjskega spleta in vplivov konkurenčnega okolja <i>Ocena tveganja, ki izhaja iz tržnih razmer in pozicije Mercatorja na trgih poslovanja.</i>	- Redno spremljamo percepcijo ključnih elementov trženjskega spleta, pri čemer je bilo v letu 2011 v Sloveniji zaslediti majhno relativno izboljšanje tržne pozicije. Razlog je predvsem v bolj učinkovitem upravljanju trženjskega spleta. - Izjemno konkurenčno okolje na vseh trgih prinaša še bolj intenzivno spremljanje konkurence z vseh vidikov trženjskega spleta in takojšnja odzivnost pri taktikah upravljanja le-tega.	- Še bolj učinkovito upravljanje trženjskega spleta v sklopu projekta <u>osvežitve Mercatorjeve ponudbe</u> s postavljenimi strategijami in taktikami posamezne blagovne skupine (predvsem ciljnih) na osnovi nakupnih navad potrošnikov in konkurence z vidika: 1. upravljanja cen na podlagi rednega spremljanja konkurenčnosti rednih maloprodajnih cen, 2. uspešnih in učinkovitih ter enostavnih promocijske aktivnosti na ključnih izdelkih, 3. aktivnega upravljanja asortimana tako na strani blagovnih znamk kot tudi lastnih znamk, 4. doslednega upravljanja s prodajnim prostorom s planogrami za najmanjše prodajalne.	

Tveganja nedoseganja planirane razlike v ceni <i>Ocena vpliva poslabševanja gospodarske situacije na kupno moč in posledično na realizirano razliko v ceni.</i>	- Zaradi poslabšanja gospodarske situacije, ki bo vplivala na zmanjšanje kupne moči potrošnikov, bodo potrebne dodatne investicije v cene, kar bo vplivalo na realizirano razliko v ceni.	- Planirane in realizirane ključne kazalnike uspešnosti celotnega market formata ter posamezne blagovne skupine redno spremljamo. V primeru odstopanja je potrebno nemudoma sprejeti kratkoročne in dolgoročne ukrepe za izboljšanje ključnih kazalnikov uspešnosti znotraj posamezne blagovne skupine oziroma na nivoju posameznega izdelka. Ključnega pomena je tudi učinkovito in uspešno upravljanje z rednimi in promocijskimi maloprodajnimi cenami.	
Tveganja v procesu nabave <i>Ocena tveganja globalnih vplivov na nabavne procese Mercatorja.</i>	- Lokalni vplivi na nabavne procese Mercatorja - Lokalna tveganja v procesu nabave izdelkov za nadaljnjo prodajo izhajajo iz oteženih gospodarskih razmer, s katerimi se soočajo naši dobavitelji. Prisotni so insolventnost ter stečajni postopki dobaviteljev. Posledice so neizdobe blaga in dobave blaga neustrezne kvalitete.	- Obvladovanje lokalnih tveganj. - Transparentno in pregledno poslovanje s preverjenimi dobavitelji nam omogoča pravočasno zaznavanje težav, s katerimi se soočamo v zaostrenih gospodarskih razmerah, ter hitro prilaganje, kar zmanjšuje možnost neizdobav blaga. - Redno spremljanje in preverjanje solventnosti dobaviteljev in letno ocenjevanje dobaviteljev omogočata pravočasno preusmeritev na nove nabavne vire.	
	- Globalni vplivi na nabavne procese Mercatorja - Globalna tveganja zajemajo tveganja valutnih nihanj (padanje vrednosti EUR v odnosu na USD), cen borznih surovin (energenti, osnovna živila), ki vplivajo na nabavne cene izdelkov, ki jih nabavlja Skupina Mercator. - Vpliv dviga cen surovin, ki povzročajo dvig nabavne cene izdelkov, ki jih nabavlja Skupina Mercator. - Na področju Jugovzhodne Evrope so prisotne carinske in druge dajatve ter ostale oblike zaščite lokalne proizvodnje.	- Obvladovanje globalnih tveganj. - Prehod na centralizacijo globalne nabave z namenom izboljševanja nabavnih pogojev in zmanjševanje vpliva nihanja vhodnih cen surovin na proizvodnjo izdelkov ciljnih blagovnih skupin.	

Legenda:

- tveganje se bo zmanjšalo
- tveganje bo ostalo enako
- tveganje se bo povečalo

Finančna tveganja

Finančna tveganja so tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov, ohranjanja vrednosti finančnih sredstev ter obvladovanja finančnih obveznosti.

Ključno tveganje	Analiza obvladovanja tveganj v letu 2011	Načrtovane aktivnosti	Ocena spremembe obsega izpostavljenosti 2012/2011								
Kreditno tveganje veleprodaje <i>Ocena tveganja, da bodo terjatve do poslovnih partnerjev, ki so nastale zaradi odloženega plačila, poplačane delno oziroma ne bodo poplačane.</i>	- Dnevno spremljamo gibanje terjatev do veleprodajnih kupcev. - V letu 2011 smo še vedno zaznavali slabo plačilno disciplino pri nekaterih veleprodajnih kupcih, zato smo nadaljevali z omejevanjem prodaje na odlog brez prvovrstnih zavarovanj, kar je povzročilo zmanjšanje izpostavljenosti do veleprodajnih in ostalih partnerjev. - V letu 2011 so se popravki terjatev glede na leto 2010 povečali za 4,7 %, kar pa je manj kot je v enakem obdobju znašalo povečanje prihodkov (5,3 %).	- Hitrejše blokiranje nadaljnjih dobav v primeru neplačila zapadlosti obveznosti. - Uravnavanje limita tistim kupcem, ki imajo terjatve zavarovane s prvovrstnim zavarovanjem. - Povečevanje števila bilateralnih in verižnih kompenzacij. - Izterjava zapadlih terjatev s pomočjo zunanje agencije. - Spremljanje izpostavljenosti do posameznih kupcev na ravni Skupine Mercator.									
Popravek terjatev²: <table> <tr> <td>v tisoč EUR</td><td>2011</td><td>2010</td><td>Indeks 2011/2010</td></tr> <tr> <td>Popravek terjatev</td><td>36.270</td><td>34.627</td><td>104,7</td></tr> </table>				v tisoč EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010	Popravek terjatev	36.270	34.627	104,7
v tisoč EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010								
Popravek terjatev	36.270	34.627	104,7								
Kreditno tveganje kartice Mercator Pika <i>Ocena tveganja neplačila imetnikov kartice Mercator Pika (možnost, da bodo terjatve, ki so nastale zaradi odloženega plačila, poplačane delno oziroma ne bodo poplačane).</i>	- Dnevno spremljamo gibanja terjatev iz naslova kartice Mercator Pika.	- Uvedba maksimalne zgornje meje števila nakupov na obroke na posamezni kartici. - Uvedba SMS opominjanja. - Redno spremljanje zlorab kartic. - Izboljšano obvladovanje kreditnega tveganja pri družinskih karticah. - Znižanje maksimalnega limita za nakupe na obroke.									

² Popravki terjatev vsebujejo tudi popravke iz naslova kartice Mercator Pika.

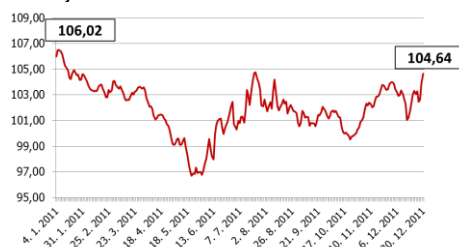
Valutna tveganja

Ocena izgube gospodarskih koristi zaradi sprememb deviznega tečaja.

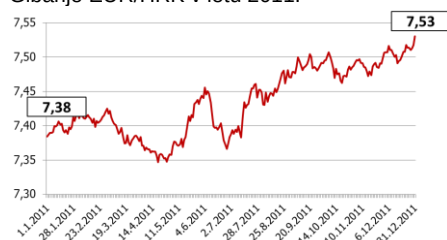
- Odvisni družbi v Srbiji Mercator-S, d.o.o., in na Hrvaškem Mercator-H, d.o.o., sta predvsem izpostavljeni nihanju tečaja EUR/RSD oziroma EUR/HRK na segmentu servisiranja finančnih obveznosti iz naslova mednarodnih in lokalnih posojil nominiranih v EUR. V letu 2011 je povprečni tečaj kune znašal 7,44 za en evro. V primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta je tečaj hrvaške kune glede na evro depreciiral za 2,1 % (7,29 v letu 2010). Povprečni tečaj srbskega dinarja v letu 2011 je znašal 101,91 dinarja za en evro, povprečni tečaj dinarja za en evro v letu 2010 pa je znašal 102,76 dinarja za en evro.

- Konstantno spremljanje makroekonomskega ozadja gibanja obravnavanega deviznega tečaja in drugih s tem povezanih makroekonomskih dejavnikov ter trendov.
- Na podlagi splošnih trendov in pričakovanj poskušamo prilagoditi poslovanje, če je to mogoče, v smeri neizpostavljanja valutnemu tveganju.
- V primeru povečanja valutnega tveganja bo Skupina odločala o ustreznih dodatnih ukrepih in za zmanjšanje tega tveganja.

Gibanje EUR/RSD v letu 2011:

Gibanje EUR/HRK v letu 2011:

Obrestno tveganje

Obrestna mera Euribor je podvržena tržnemu nihanju in se dnevno spreminja, kar lahko vodi do povečanih stroškov financiranja.

- Skupina Mercator ima med svojimi obveznostmi del obveznosti, ki so odvisne od gibanja variabilne obrestne mere Euribor. V letu 2011 se je variabilna obrestna 6m Euribor povečala z 1,224 % na 1,617 % oziroma za 32,1 %. Povprečni 6m Euribor je v letu 2011 znašal 1,64 %.

- Redno preverjanje gibanja variabilnih obrestnih mer, pri čemer se ob napovedih poviševanja obrestnih mer preuči možnost sklenitve dodatnih izvedenih finančnih instrumentov z namenom varovanja pred obrestnim tveganjem.

Gibanje 6m EURIBOR-ja v letu 2011:

- V vsakem trenutku je ščitenih najmanj 50% obveznosti iz financiranja, ki financirajo dolgoročna sredstva, ter najmanj 25 % vseh obveznosti iz financiranja.
- V letu 2011 je Skupina Mercator sklenila za 175 milijonov EUR obrestnih zamenjav ter za 175 milijonov EUR obrestnih kapic.

Plačilnosposobnostno tveganje

Ocena tveganja, da podjetje v določenem trenutku ne bo imelo zadosti likvidnih sredstev za poravnavanje svojih tekočih obveznosti.

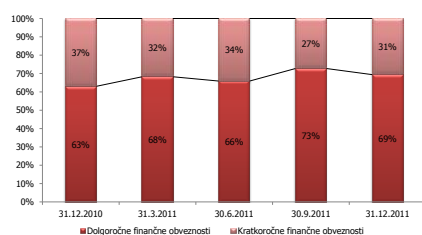
- Skupina Mercator je v letu 2011 nadaljevanja s prestrukturiranjem kratkoročnih finančnih obveznosti v dolgoročne. V tem obdobju smo zaključili s črpanjem sindiciranega posojila v višini 105 milijonov EUR (do dne 31.12.2010 je bilo črpanih 85 milijonov EUR). Poleg tega smo v tem obdobju podpisali največje sindicirano posojilo v zgodovini poslovanja družbe v skupnem znesku 137,6 milijonov EUR in ga prav tako tudi črpali. Zaradi tega se je razmerje med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi izboljšalo iz 63,0:37,0 (konec leta 2010) na 69,4:30,6 (na dan 31.12.2011).

- Vzpostavitev uravnavanja likvidnosti na ravni Skupine Mercator v skladu s potrebami posamezne družbe.

- Izboljšanje obratnega kapitala, iskanje notranjih rezerv ter diverzificiranje finančnih virov.

Gibanje ročnostne strukture Skupine Mercator v letu 2011:

Legenda:

- tveganje se bo zmanjšalo
- tveganje bo ostalo enako
- tveganje se bo povečalo

Tveganja delovanja

Tveganja delovanja so povezana z izvajanjem poslovnih procesov in aktivnosti v Skupini Mercator ter porabo in stroški, ki nastajajo tekom poslovnih procesov.

Ključno tveganje	Analiza obvladovanja tveganj v letu 2011	Načrtovane aktivnosti	Ocena spremembe obsega izpostavljenosti 2012/2011
Operativna tveganja upravljanja blagovnih skupin <i>Dvig cen borznih izdelkov, sezonski vpliv.</i>	- Pri upravljanju blagovnih skupin dnevno spremljamo realizirano bruto maržo oz. AGM in realizirani promet, na katerega vplivajo tveganja neizdobav, inšpekcijskih kazni, reklamacij, vremenski vplivi, dvig trošarin in neizdobave izdelkov trgovske znamke. - Še posebno pozornost posvečamo stalnemu sledenju borznih gibanj surovin borznih izdelkov in vremenskim sezonskim vplivom na posamezne blagovne skupine.	- Razpisujemo tenderje za proizvodnjo trgovske znamke v času, ko je cena borznih surovin nižja, pomembna pa je tudi pogodbeni zaveza dobavitelja za čim daljšo veljavnosti cene s tenderja. - Z dobavitelji pogodbeno dogovarjamo dodatne popuste v primeru dodatnega zniževanja cen ali za vračilo blaga po izteku sezone.	
Tveganja delovanja operativne dejavnosti <i>Okvara hladilnega sistema in elektro-inštalacije.</i>	- Redno spremljamo izvajanje operativne dejavnosti prodaje na drobno, prodaje na debelo, izvajanja logistike in proizvodnje. - Najbolj kritično tveganje predstavlja morebitna okvara hladilnega sistema in elektroinštalacij v obstoječi skladišni infrastrukturi na lokaciji Zalog in Bohova. V letu 2011 so bili pregledani in sanirani cevovodi, ventili in nabavljeni detektorji amonijaka.	V skladiščih v Zalogu in Bohovi izvesti sledeče ukrepe: • izobraževanje upravljavcev hladilnih sistemov, • vzdrževanje zaščitne opreme, • vzdrževanje elektroinštalacij in čiščenje stikalnih blokov, • namestitve indikatorjev amonijaka v delovnih področjih z zakasnelim zaznavanjem, • meritve električnih inštalacij, • dograditev senzorjev dima v stikalnih blokih s povezavo na javljalnike požara.	
Informacijska tveganja	- Informacijsko tveganje Skupine Mercator se pojavljajo na področju obvladovanja poslovnih podatkov, poslovnih informacijskih sistemov in internih poslovnih procesov.	- Ažurno voditi varnostne kopije ključnih informacijskih sistemov ter segmentirati in podvojiti ključne elemente sistemov. - Nenehno spremljati in izboljševati interne poslovne procese.	

Okoljska tveganja <i>Električna energija.</i>	- Redno spremljamo porabo električne energije in vzroke za morebitno neučinkovito rabo električne energije. - V letu 2011 smo nameščali pokrove na hladilne vitrine, vgrajevali LED razsvetljavo, sprejeli odločitve glede postavitve soproizvodnje ipd., vendar še vedno obstajajo možnosti za zmanjšanje porabe električne energije.	- Nadaljevati z aktivnostmi za zmanjšanje porabe električne energije v Sloveniji in tudi trgih Jugovzhodne Evrope. - Redno mesečno spremljati okoljska poročila in izvesti analize energetskega stanja za objekte z nadpovprečno rabo energije. - Pripraviti študije in analize za odločitve o uporabi alternativnih virov energije.	
Kadrovska tveganja <i>Zdravstveni absentizem.</i>	- Tveganje zdravstvenega absentizma se v prihodnosti predvidoma ne bo zmanjševalo, saj se zaradi racionalizacijskih ukrepov obremenjenost in izgorelost zaposlenih večata, zaradi česar se verjetnosti za poškodbe pri delu in zdravstveni absentizem povečujeta. To je še posebej prisotno tam, kjer je povprečna starost zaposlenih višja (predvsem Slovenija).	- Zaposlene ozaveščati o zdravem življenjskem stilu, sodelovati z zdravniki raznih strok, izvajati izredne zdravstvene preglede (Hrvaška), izvajati razgovore s pogosto odsotnimi sodelavci, preverjati bolniške odsotnosti, ko gre za sum zlorabe (Hrvaška) in o tem poročati vodstvu.	

Legenda:

- tveganje se bo zmanjšalo
- tveganje bo ostalo enako
- tveganje se bo povečalo

Ocena izpostavljenosti tveganjem

Glede na ocene analitikov lahko v prihodnjih letih pričakujemo vstop v nov cikel gospodarske krize, ki bo še bolj zaostila ekonomske razmere, to pa bo imelo negativen vpliv na poslovanje na vseh trgih, kjer Skupina Mercator deluje. Zaradi visoke stopnje negotovosti glede bodočega razvoja okoliščin poslovanja so vse ocene morebitnih vplivov na izpostavljenost tveganjem relativno nezanesljive.

V kolikor bi v prihodnosti prišlo do sprememb pomembnih dejavnikov zunanjega poslovnega okolja glede na trenutno pričakovano stanje, bi izpostavljenost Skupine Mercator ključnim tveganjem lahko kljub načrtovanim ukrepom postala visoka.

Uprava bo sproti presojala izpostavljenost ključnim tveganjem glede na razvoj dejavnikov gospodarskega okolja in po najboljših možnostih oblikovala ustrezne ukrepe za njihovo omejevanje.

ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Poslovanje Skupine Mercator so v letu 2011 zaznamovale pomembno zaostrene gospodarske okoliščine. Svoje poslovanje smo prilagodili težjim ekonomskim okoliščinam in spremenjenim potrošnim navadam, hkrati pa v skladu z našim poslanstvom potrošniku ponudili najboljšo vrednost za njegov denar ter mu v hitrem vsakdanu omogočili prijetno nakupno izkušnjo.

Na ekonomiko poslovanja Skupine Mercator so v letu 2011 vplivali naslednji dejavniki:

- rast prihodkov zaradi razvojnih aktivnosti in izvedenih strateških povezav;
- izvajanje trženjskih in razvojnih aktivnosti, z namenom prilagajanja ponudbe v času zmanjšanja kupne moči potrošnikov;
- nadaljnje izvajanje ukrepov poslovne racionalizacije;

- zaostrene gospodarske razmere so se odražale v stagnaciji kupne moči in posledičnem zmanjšanju obsega in vrednosti potrošnje izdelkov za vsakdanjo rabo;
- pesimistična pričakovanja za okrevanje gospodarstva in nižja kupna moč so vplivali na zmanjšanje trošenja trajnih in luksuznih dobrin; negativen vpliv se odraža pri športnem in tekstilnem programu, pri čemer je negativno prispevala tudi slaba zimska sezona ter manjši odziv potrošnikov na razprodaje in akcijske aktivnosti;
- obsežne investicije v cene maloprodajnih izdelkov z namenom potrošniku omogočiti nakup dobrin po dostopnejših cenah;
- povečanje konkurence, zlasti s strani diskontnih prodajalcev;
- negativna gibanja na področju tečajev;
- kreditna tveganja v veleprodaji zaradi zmanjševanja plačilne sposobnosti gospodarskih subjektov, ki so omejevala možnost ustvarjanje prihodkov v veleprodajni dejavnosti.

V nadaljevanju je prikazana analiza poslovanja za leto 2011, osredotočena samo na Skupino Mercator. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., namreč opravlja dvojno vlogo v okviru Skupine: je obvladujoča družba, ki ima v lasti lastniške deleže odvisnih družb Skupine, hkrati pa je tudi operativna družba, ki izvaja trgovske in druge dejavnosti v Sloveniji. Zato je za ekonomsko analizo smiselno uporabiti le konsolidirane računovodske izkaze, ki prikazujejo poslovno uspešnost Skupine Mercator kot enovitega gospodarskega subjekta. Prav tako zaradi prenosa dela dejavnosti na družbi Intersport ISI, d.o.o., in Modiana, d.o.o., v letu 2010, računovodski izkazi krovne družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., med obdobjema niso primerljivi v vseh kategorijah.

ANALIZA KONSOLIDIRANEGA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

v 000 EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010
Prihodki iz prodaje	2.928.433	2.781.604	105,3
Stroški prodaje	-2.762.213	-2.611.100	105,8
Bruto dobiček	166.220	170.504	97,5
Stroški splošnih dejavnosti	-103.442	-99.622	103,8
Drugi poslovni prihodki	26.064	23.623	110,3
Poslovni izid iz poslovanja	88.842	94.505	94,0
Neto finančni odhodki iz obresti	-50.232	-41.521	121,0
Neto finančni odhodki iz tečajnih razlik	-3.383	-10.098	33,5
Neto ostali finančni odhodki	-3.286	-2.542	129,2
Poslovni izid pred obdavčitvijo	31.941	40.344	79,2
Davek	-8.401	-9.957	84,4
Poslovni izid obračunskega obdobja	23.540	30.387	77,5
Kosmati denarni tok iz poslovanja	161.715	170.087	95,1
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami	205.898	204.846	100,5

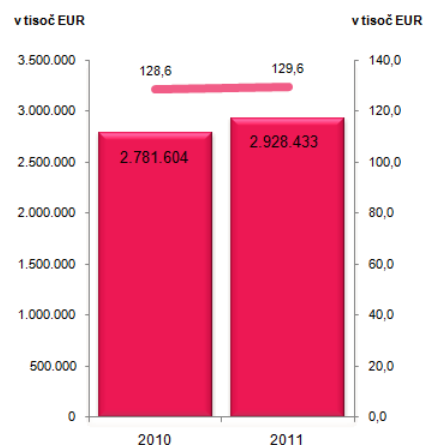
Prihodki iz prodaje in produktivnost

Prihodki iz prodaje Skupine Mercator v letu 2011 znašajo 2.928.433 tisoč EUR in so za 5,3 % višji od ustvarjenih v letu 2010. V Sloveniji so prihodki iz prodaje znašali 1.690.381 tisoč EUR in so bili za 0,2 % nižji kot v letu 2010, v tujini so znašali 1.238.052 tisoč EUR in so bili za 13,9 % višji kot predhodno leto; povečanje se v pretežni meri nanaša na prevzeme trgovskih dejavnosti v letu 2011 (dejavnosti Skupine Coka in Familija Marketi v Srbiji) ter na celoletno poslovanje prevzete dejavnosti družb Pantomarket, d.o.o., in Pluscommerce, d.o.o., v Črni gori.

Največji delež v prihodkih predstavljajo prihodki od prodaje blaga, materiala in proizvodov (93,6 %), ostalo pa se nanaša na prihodke od prodaje storitev.

Produktivnost dela v Skupini Mercator v letu 2011 znaša 129,6 tisoč EUR na zaposlenega iz ur, kar je za 1 odstotno točko več kot je znašala v letu 2010.

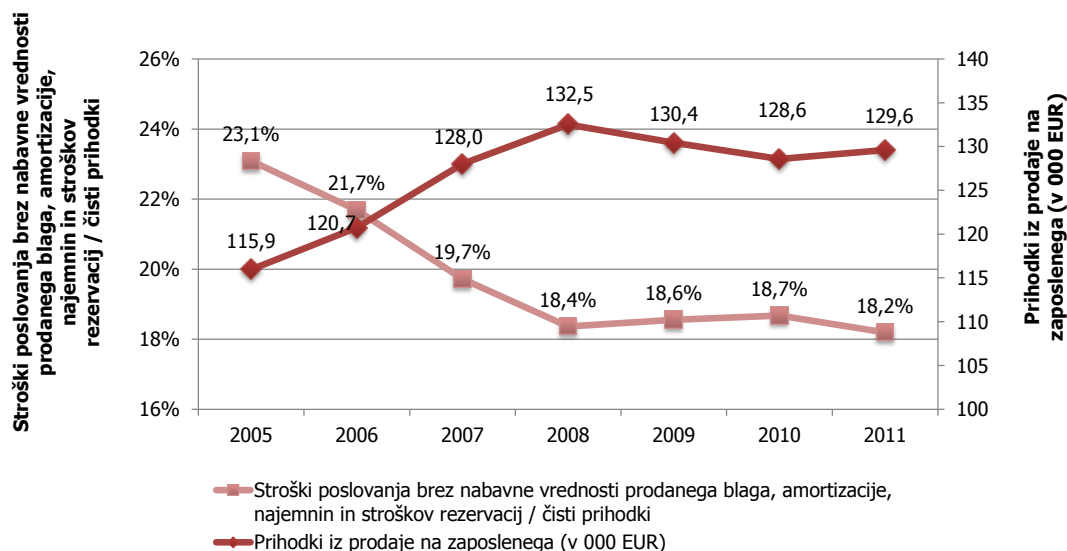
Prihodki iz prodaje in produktivnost

Stroškovna učinkovitost

Spodnji graf prikazuje gibanje stroškov poslovanja brez nabavne vrednosti prodanega blaga, amortizacije, najemnin in stroškov rezervacij v čistih prihodkih v primerjavi s prihodki iz prodaje na zaposlenega. Skozi vsa opazovana leta je zabeležena rast produktivnosti ob sočasnem padanju stroškov v čistih prihodkih, razen v letih 2009 in 2010, ko so se na celotnem trgu Mercatorjevega poslovanja kazale negativne posledice svetovne gospodarske krize. V letu 2011 Skupina Mercator ponovno beleži rast produktivnosti in izboljšanje stroškovne učinkovitosti.

Stroški prodaje

Stroški prodaje Skupine Mercator, ki vključujejo nabavno vrednost prodanega blaga, proizvodne stroške, stroške prodajanja in druge poslovne odhodke, so v letu 2011 znašali 2.762.213 tisoč EUR in so za 5,8 % višji od realiziranih v letu 2010. Porast stroškov prodaje je za 0,5 odstotnih točk večji od rasti prihodkov, kar je posledica obsežnih investicij v cene, s katerimi se je Mercator prilagajal spremenjenim potrošnim navadam in padanju kupne moči potrošnikov, česar pa v celoti ni uspel nadomestiti s stroškovno racionalizacijo poslovanja.

Stroški splošnih dejavnosti

Stroški splošnih dejavnosti Skupine Mercator v letu 2011 znašajo 103.442 tisoč EUR, in so za 3,8 % višji od realiziranih v letu 2010, kar ob doseženi rasti obsega poslovanja predstavlja nadaljevanje stroškovne racionalizacije poslovanja.

Stroški po naravnih vrstah

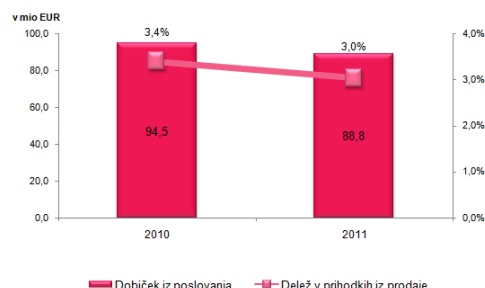
Največji delež stroškov v stroških prodajanja, splošnih dejavnosti in proizvodnje predstavljajo stroški dela (42,7%), ki v letu 2011 znašajo 295.660 tisoč EUR, kar je za 1,3 % več kot v letu 2010, pri čemer se je število zaposlenih iz ur povečalo za 4,5%. Stroški materiala in storitev v letu 2011 znašajo 293.126 tisoč EUR, kar je za 5,5 % oziroma 15.236 tisoč EUR več kot v letu 2010, pri čemer so se stroški najemnin (Skupina Mercator širi svojo maloprodajno mrežo zadnja leta v pomembni meri z dolgoročnimi poslovnimi najemi) povečali za 9.424 tisoč EUR oziroma 27,1 %. Delež stroškov materiala in storitev v prihodkih iz prodaje znaša 10,0 % in se v primerjavi z letom 2010 ni spremenil. Stroški amortizacije v letu 2011 znašajo 81.306 tisoč EUR, kar je za 2.612 tisoč EUR več kot v letu 2010.

Poslovni izid iz poslovanja

Skupina Mercator je v letu 2011 ustvarila 88.842 tisoč EUR dobička iz poslovanja, kar je za 5.663 tisoč EUR oziroma 6,0 % manj kot v letu 2010. Na poslovni izid so v letu 2011 pozitivno vplivali rast prihodkov, trženjske in razvojne aktivnosti ter ukrepi poslovne racionalizacije, negativni vpliv nanj pa je imel predvsem učinek slabih gospodarskih razmer na zmanjšanje potrošnje ter obsežne investicije v cene, s katerimi se je Mercator odzval na zmanjšanje kupne moči potrošnikov.

Poslovni izid iz poslovanja in delež v prihodkih

Finančni prihodki in odhodki

v 000 EUR

Skupina Mercator

	2011	2010	Indeks 2011/2010
Finančni prihodki iz financiranja	3.647	3.427	106,4
Finančni odhodki za financiranje	-53.879	-44.948	119,9
Neto finančni odhodki za obresti	-50.232	-41.521	121,0
Neto finančni odhodki iz tečajnih razlik	-3.383	-10.098	33,5
Neto ostali finančni odhodki	-3.286	-2.542	129,2
FINANČNI IZID	-56.901	-54.161	105,1

Finančni prihodki iz financiranja Skupine Mercator v letu 2011 znašajo 3.647 tisoč EUR, kar je 220 tisoč EUR oziroma 6,4 % več kot v letu 2010. Finančni prihodki se v višini 1.377 tisoč EUR nanašajo na prihodke od rednih obresti iz financiranja, ostalo pa so prihodki od zamudnih obresti ter ostali finančni prihodki.

Finančni odhodki za financiranje Skupine Mercator v letu 2011 znašajo 53.879 tisoč EUR, kar je za 8.931 tisoč EUR oziroma 19,9 % več kot v letu 2010. Finančni odhodki se v višini 53.676 tisoč EUR nanašajo na odhodke od rednih obresti posojil poslovnih bank. Neto finančni odhodki iz tečajnih razlik znašajo v letu 2011 3.383 tisoč EUR.

Na povečanje finančnih odhodkov je imela velik vpliv rast obrestne mere EURIBOR, in sicer so se iz tega naslova povišali finančni odhodki za približno 6 milijonov EUR, saj se je povprečna vrednost referenčne obrestne mere (6-mesečni EURIBOR) povečala za 32,1 odstotkov glede na leto 2010.

Poslovni izid

v 000 EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010
Izid iz poslovanja	88.842	94.505	94,0
Izid iz financiranja	-56.901	-54.161	105,1
Davek	-8.401	-9.957	84,4
Skupaj	23.540	30.387	77,5

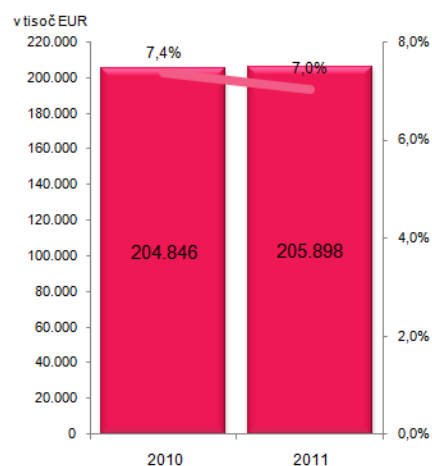
Poslovni izid pred obdavčitvijo Skupine Mercator v letu 2011 znaša 31.941 tisoč EUR in je za 8.403 tisoč EUR oziroma 20,8 % manjši kot v letu 2010.

Ustvarjanje kosmatih denarnih tokov s poslovanjem

Relevantna mera sposobnosti ustvarjanja denarnih tokov iz poslovanja, ki upošteva tudi širjenje maloprodajne mreže Skupine Mercator s poslovnim najemom, kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami, v letu 2011 znaša 205.898 tisoč EUR, kar je za 0,5 % več kot v letu 2010. Na relativno zmanjšanje kosmatega denarnega toka pred najemninami v deležu od prihodkov iz prodaje so predvsem vplivale obsežne investicije v cene, ki jih ni bilo možno v celoti nadomestiti z zmanjševanjem poslovnih stroškov.

Stabilno ustvarjanje denarnih tokov iz poslovanja tudi v časih težkih gospodarskih okoliščin kaže na visoko finančno moč, konkurenčnost in poslovno učinkovitost skupine.

Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami in delež v prihodkih iz prodaje

Kosmati denarni tok iz poslovanja Skupine Mercator v letu 2011 znaša 161.715 tisoč EUR, kar predstavlja 4,9-odstotno zmanjšanje glede na leto 2010.

Skupini Intersport in Modiana sta v letu 2011 delovali v okviru samostojnih pravnih oseb in sta skupaj ustvarili 158.031 tisoč EUR prihodkov iz prodaje, pri čemer je kosmati denarni tok iz poslovanja znašal 142 tisoč EUR, kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami pa 15.445 tisoč EUR.

ANALIZA KONSOLIDIRANEGA IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

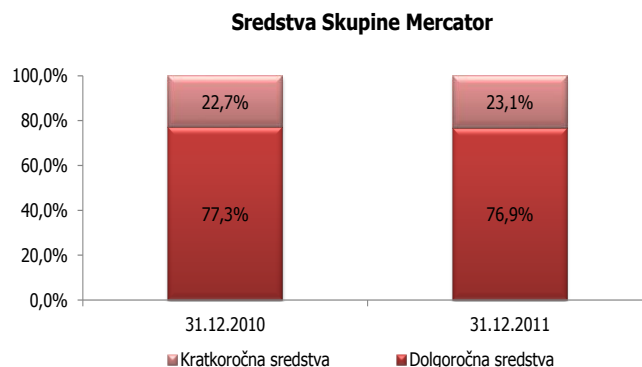
v 000 EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010
Dolgoročna sredstva	2.035.379	2.016.720	100,9
Kratkoročna sredstva	612.284	592.134	103,4
Skupaj sredstva	2.647.663	2.608.854	101,5
Kapital	788.969	798.165	98,8
Dolgoročne obveznosti	907.055	763.800	118,8
Kratkoročne obveznosti	951.639	1.046.889	90,9
Skupaj kapital in obveznosti	2.647.663	2.608.854	101,5

Sredstva

Sredstva Skupine Mercator so na dan 31.12.2011 znašala 2.647.663 tisoč EUR in so se glede na konec leta 2010 povečala za 38.809 tisoč EUR.

Vrednost **dolgoročnih sredstev** Skupine Mercator na dan 31.12.2011 znaša 2.035.379 tisoč EUR, kar je za 18.659 tisoč EUR oziroma 0,9 % več kot je znašalo stanje na dan 31.12.2010.

Največji delež v dolgoročnih sredstvih predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema, in sicer 93,6 % (1.906.018 tisoč EUR), katerih vrednost je za 35.590 tisoč EUR višja od stanja konec leta 2010; sprememba vrednosti se v letu 2011 nanaša na naložbe, prevrednotenje, amortizacijo, odprodajo poslovno nepotrebnih osnovnih sredstev ter tečajne razlike.

Vrednost neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2011 znaša 47.623 tisoč EUR, od česar se 40.847 tisoč EUR nanaša na blagovne znamke, materialne pravice in patente, 6.776 tisoč EUR pa na dobro ime. Glede na stanje konec leta 2010 se je vrednost neopredmetenih sredstev zmanjšala za 5.003 tisoč EUR.

Vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2011 znaša 3.450 tisoč EUR, kar je za 444 tisoč EUR manj kot znaša stanje konec leta 2010; sprememba vrednosti v letu 2011 pa se nanaša na odprodajo naložbenih nepremičnin ter na amortizacijo.

Vrednost **kratkoročnih sredstev** Skupine Mercator na dan 31.12.2011 znaša 612.284 tisoč EUR, kar je za 3,4 % oziroma 20.150 tisoč EUR več kot znaša stanje konec leta 2010. Največji delež v kratkoročnih sredstvih predstavljajo zaloge (54,8 %) ter terjatve do kupcev in druge terjatve (39,8 %).

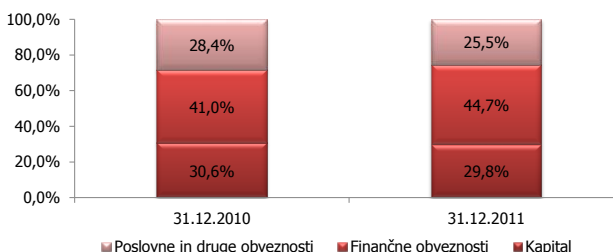

Kapital in obveznosti

Kapital in rezervacije

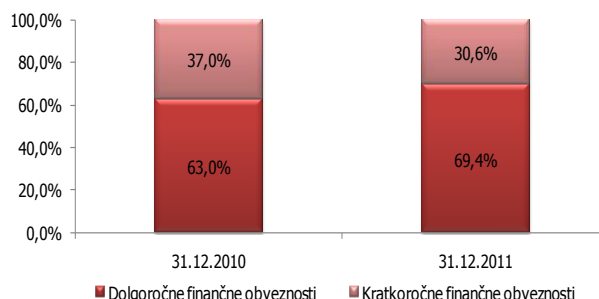
Kapital Skupine Mercator na dan 31.12.2011 znaša 788.969 tisoč EUR, kar je za 9.196 tisoč EUR oziroma 1,2 % manj kot znaša stanje konec leta 2010. Rezervacije so se glede na stanje konec leta 2010 zmanjšale za 2.998 tisoč EUR, pri čemer je bil neto vpliv sprememb stanja rezervacij na izkaz poslovnega izida le 647 tisoč EUR.

Obveznosti do virov sredstev Skupine Mercator

Finančne obveznosti

Na dan 31.12.2011 znašajo celotne finančne obveznosti 1.184.733 tisoč EUR, kar je za 114.505 tisoč EUR več, kot znaša stanje konec leta 2010. V strukturi finančnih obveznosti predstavljajo dolgoročne finančne obveznosti 69,4 %, kratkoročne pa 30,6 % (na dan 31.12.2010 je bilo razmerje med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi 63:37). Neto finančni dolg Skupine Mercator, izračunan kot razlika med finančnimi obveznostmi in finančnimi sredstvi Skupine Mercator, na dan 31.12.2011 znaša 1.091.145 tisoč EUR (31.12.2010: 949.081 tisoč EUR) in je višji glede na dan 31.12.2010 za 142.064 tisoč EUR oziroma 15 %. Povečanje neto finančnega dolga je v pomembni meri povezano z manjšim stanjem poslovnih obveznosti ob koncu leta in politiko upravljanja z obratnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Poslovne in druge obveznosti

Poslovne in druge obveznosti na dan 31.12.2011 znašajo 586.351 tisoč EUR in so se glede na stanje konec leta 2010 zmanjšale za 58.762 tisoč EUR. Zmanjšanje je skladno s politiko upravljanja poslovnih obveznosti v Skupini Mercator.

Kapitalska sestava

Skupina Mercator je na dan 31.12.2011 dosegla kapitalsko sestavo z razmerjem 1:1,33 med lastniškim kapitalom, ki obsega računovodsko izkazani lastniški kapital in rezervacije, ter neto finančnim dolgom.

Dolgoročna pokritost stalnih sredstev

Na dan 31.12.2011 je dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri v Skupini Mercator znašala 83,3 %, kar je za 5,9 odstotne točke več kot konec leta 2010.

ANALIZA KONSOLIDIRANEGA IZKAZA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Celotni vseobsegajoči donos v letu 2011 znaša 22.545 tisoč EUR, kar je za 995 tisoč EUR manj kot znaša čisti poslovni izid leta 2011. Spremembe vseobsegajočega donosa se v glavnem nanašajo na negativne spremembe v efektivnem delu dobičkov in izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem v višini -2.780 tisoč EUR ter pozitivne tečajne razlike pri prevedbi tujih odvisnih podjetij v višini 2.015 tisoč EUR.

ANALIZA KONSOLIDIRANEGA IZKAZA DENARNIH TOKOV

v 000 EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010
Denar, ustvarjen pri poslovanju	-1.719	189.745	-
Kosmati denarni tok iz poslovanja	161.715	170.087	95,1
Spremembe v obratnem kapitalu	-101.017	75.347	-
Izdatki za obresti in za davke	-62.417	-55.689	112,1
Denar, ustvarjen pri naložbenju	-65.519	-174.611	37,5
Denar, ustvarjen pri financiranju	73.752	-9.916	-
Neto povečanje denarja in denarnih ustreznikov	6.514	5.218	124,8

Skupina Mercator je v letu 2011 povečala vrednost denarja in denarnih ustreznikov za 6.514 tisoč EUR.

Denar, ustvarjen pri poslovanju, je v letu 2011 negativen in znaša -1.719 tisoč EUR, kar je predvsem posledica zmanjšanja vrednosti poslovnih in drugih obveznosti. Tudi denar, ustvarjen pri naložbenju je, v letu 2011 negativen in znaša -65.519 tisoč EUR, kar se nanaša predvsem na izdatke za nakup nepremičnin, naprav in opreme. Denar, ustvarjen pri financiranju v letu 2011 je pozitiven in znaša 73.752 tisoč EUR, kar je posledica povečanja zadolženosti Skupine Mercator.

ANALIZA POSLOVANJA PO TRGIH

Srbija

Kljub turbulentnemu makroekonomskemu okolju, ki sta ga zaznamovala visoka inflacija in ponovni pritiski na depreciacijo tečaja ob koncu leta, je Mercator v Srbiji v poslovnem letu 2011 glede na preteklo leto izboljšal svoje poslovanje. Razlog za to je bilo uspešno prilagajanje ponudbe spremenjenim potrebam potrošnikov, hkrati pa tudi učinkovito izvajanje ukrepov stroškovne racionalizacije. Na povečanje prihodkov je v letu 2011 vplival tudi prevzem trgovskih dejavnosti družb Skupine Coka (skupaj 22 novih enot s skupno bruto površino preko 12 tisoč m²) in družbe Familija Marketi (skupaj 27 novih enot s skupno površino preko 30 tisoč m²) ter odprtje več kot deset novih enot vseh formatov. V Srbiji je Mercator v letu 2011 ustvaril 563.355 tisoč EUR prihodkov, kar je za 17,6 % več kot v enakem obdobju leta 2010.

Hrvaška

Na Hrvaškem je v letu 2011 Mercator beležil poslabšanje poslovanja glede na leto 2010, kar je predvsem posledica slabe makroekonomske situacije, nizke kupne moči potrošnikov in rastoče konkurence. Ekonomika poslovanja Mercatorja na Hrvaškem na področju trgovine z izdelki vsakdanje potrošnje je slaba od leta 2009 dalje, ko je Mercator zaradi čustvenega odziva na politične zaostitve med državama v kratkem času izgubil skoraj sedmino potrošnikov, kasneje pa v pogojih recesije in poslabšujoče gospodarske situacije teh izgubljenih prihodkov ni mogel nadomestiti. Pomembno spremenjen obseg poslovanja je imel močan vpliv na ekonomiko

poslovanja, s čimer je družba soočena tudi v letu 2011, ko so bila potrebna še dodatna vlaganja v zagotavljanje ugodnih cen za potrošnike. V letu 2011 se je začel izvajati projekt prestrukturiranja Mercatorjeve ponudbe na Hrvaškem, s katerim nameravamo osvežiti in prilagoditi ponudbo spremenjenim potrošnikovim navadam. Projekt bo izveden tako v maloprodajnih enotah Mercator kot tudi v maloprodajnih enotah Getro. Hkrati poteka tudi prestrukturiranje nakupovalnih centrov Getro v smeri optimiziranja prodajne površine, rebrendiranja nekaterih enot v Mercator ter razvoja ponudbe tehnične trgovine in drugih najemnikov v okviru Getrojevih trgovskih centrov. Za izboljšanje ekonomike poslovanja na Hrvaškem trgu, kjer so zaradi specifične strukture trga ekonomije obsega izjemno pomembne, je vstop Hrvaške v Evropsko Unijo ter možnost izkoriščanja regijskih sinergij med Slovenijo in Hrvaško ključnega pomena. Na Hrvaškem trgu je Mercator v letu 2011 ustvaril 429.683 tisoč EUR prihodkov. Glede na preteklo leto so prihodki zrasli za 0,6 %.

Bosna in Hercegovina

Na trgu Bosne in Hercegovine je Mercator kljub težkim gospodarskim razmeram povečal svoje prihodke, kar je posledica uspešnega odziva na spremenjene potrošnikove navade in tudi širitve dejavnosti veleprodaje, del povečanja pa gre pripisati tudi prevzemu trgovske dejavnosti družbe Drvopromet, v sklopu katere je Mercator pridobil 63 kvalitetnih lokacij na področju Sarajeva in v ostalih večjih mestih v Bosni in Hercegovini, v skupni bruto površini preko 24 tisoč m². V Bosni in Hercegovini so se prihodki v letu 2011 glede na preteklo leto povečali za 5,4 % in so znašali 130.520 tisoč EUR.

Črna gora

V začetku leta 2011 je v veljavo stopila pogodba, s katero je Mercator v Črni gori prevzel trgovsko dejavnost družb Pantomarket in Pluscommerce (skupaj 77 novih enot v skupni bruto površini preko 31 tisoč m²), s čimer je postal vodilni trgovec na črnogorskem trgu. Povečanje obsega poslovanja je Mercatorjevi družbi v Črni gori omogočilo izkoriščanje ekonomij obsega, kar je prvi pogoj za učinkovito in uspešno poslovanje v trgovski dejavnosti. Uspešno poslovanje je tudi rezultat pravočasnega odzivanja spremenjenim potrošnim navadam in učinkovitemu izvajanju stroškovne racionalizacije. Prihodki so v letu 2011 znašali 100.645 tisoč EUR in so se glede na leto 2010 povečali za 103,5 %.

Bolgarija in Albanija

Skupina Mercator je v letu 2009 s svojim poslovanjem vstopila na dva popolnoma nova trga; na trg Bolgarije in Albanije. Model vstopa in razvoja obeh družb je temeljil na najemu večjih trgovskih površin v glavnih mestih omenjenih držav, predvsem za potrebe umestitve poslovnih enot market programa tipa hipermarket. Pomemben vpliv na razvoj omenjenih trgov imajo tudi zelo težavne gospodarske razmere, ki so vplivale na časovne zamike razvojnih aktivnosti in imajo tudi negativen vpliv na ekonomiko poslovanja. Poleg tega je poslovanje na teh trgih v začetni fazi poslovnega razvoja, tako da na ekonomiko poslovanja vplivajo vstopni stroški, povezani s trženjskimi in investicijskimi aktivnostmi, stroški, povezani z aktiviranjem novih trgovskih površin, poleg tega pa družbi ne dosegata ustreznega obsega poslovanja, da bi lahko izkoriščali ustrezne ekonomije obsega na področju nabave in logistike. Mercator je za vstop na ta trg uporabil model dolgoročnih poslovnih najemov trgovskih kapacitet, kar zmanjšuje potrebo po investiranem kapitalu, poslabšuje pa ekonomiko tekočega poslovanja.

Na podlagi spremenjenih okoliščin zaradi gospodarske krize in s tem povezanih tveganj, ki pomembno ovirajo implementacijo prvotnega modela razvoja družb na trgu Bolgarije in Albanije, je Skupina Mercator v letu 2011 redefinirala celotno strategijo bodočega razvoja omenjenih družb. Poglavitni cilj nove strategije je hitro širjenje maloprodajne mreže z najemi poslovnih prostorov v urbanih delih glavnih mestih, za potrebe manjših enot tipa supermarket, prilagoditev prodajnega asortimana predvsem s povečanjem obsega ponudbe trgovske znamke in prilagoditev cenovne konkurenčnosti. V Bolgariji je Mercator v letu 2011 ustvaril 8.482 tisoč EUR prihodkov, kar predstavlja 157,1 % rast glede na predhodno leto. V Albaniji pa so se prihodki v letu 2011 glede na predhodno leto povečali za 20,5 % in so znašali 5.367 tisoč EUR.

Pomembnejše računovodske kategorije in kazalniki poslovanja po trgih

(v 000 EUR)	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Bolgarija	Albanija	Skupina Mercator
Čisti prihodki	1.690.381	563.355	429.683	130.520	100.645	8.482	5.367	2.928.433
Delež v čistih prihodkih iz prodaje skupine	57,7%	19,2%	14,7%	4,5%	3,4%	0,3%	0,2%	100,0%
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami	125.659	47.646	17.061	11.587	7.176	-2.657	-573	205.899
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami / čisti prihodki iz prodaje	7,4%	8,5%	4,0%	8,9%	7,1%	-31,3%	-10,7%	7,0%
Kosmati denarni tok iz poslovanja	116.931	36.876	4.496	7.326	1.850	-4.440	-1.324	161.715
Investirani kapital v aktivno dolgoročno poslovno premoženje	819.763	273.804	311.363	105.535	20.037	10.590	4.616	1.545.709
Kosmati denarni tok iz poslovanja / Investiran kapital v aktivno dolgoročno poslovno premoženje	14,3%	13,5%	1,4%	6,9%	9,2%	-41,9%	-28,7%	10,5%

Investiran kapital v aktivno dolgoročno poslovno premoženje predstavlja knjigovodsko vrednost nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev, zmanjšanih za neaktivna in poslovno nepotrebna osnovna sredstva ter presežek iz prevrednotenja osnovnih sredstev na dan 31.12.2011.

Pregled pomembnejših finančnih kazalnikov

	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d.d.	
	2011	2010	2011	2010
KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI				
Čista dobičkonosnost kapitala	3,0%	3,9%	3,8%	4,8%
Čista dobičkonosnost prihodkov iz prodaje	0,8%	1,1%	1,9%	2,2%
Bruto dobiček / prihodki iz prodaje	5,7%	6,1%	7,8%	8,3%
KAZALNIKI FINANČNE STRUKTURE				
Finančne obveznosti / lastniški kapital	1,5	1,3	1,0	0,9
Neto finančni dolg / lastniški kapital	1,38	1,19	0,94	0,88
Delež kapitala in rezervacij v pasivi	31,0%	32,0%	42,0%	42,2%
Delež finančnih obveznosti v pasivi	44,7%	41,0%	40,6%	38,4%
Delež poslovnih in drugih obveznosti v pasivi	22,1%	24,7%	15,2%	17,0%
Neto finančni dolg / kosmati denarni tok iz poslovanja	6,75	5,58	6,74	5,65
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev	83,3%	77,5%	91,4%	81,7%
KAZALNIKI PRODUKTIVNOSTI IN SPOSOBNOSTI USTVARJANJA DENARNIH TOKOV				
Prihodki iz prodaje na zaposlenega iz ur (v tisoč EUR)	129,6	128,6	161,6	155,7
Prihodki iz prodaje / stroške dela	9,9	9,5	9,0	8,8
Dodana vrednost na zaposlenega iz ur (v tisoč EUR)	20,2	21,4	29,6	29,7
Kosmati denarni tok iz poslovanja / prihodki iz prodaje	5,5%	6,1%	7,2%	7,7%
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami / prihodki iz prodaje	7,0%	7,4%	7,7%	8,1%

PRIČAKOVANE GOSPODARSKE RAZMERE IN NAČRTI ZA LETO 2012

Pričakovano makroekonomsko okolje

Makroekonomske analize za leto 2012 napovedujejo poslabševanje gospodarskih razmer v primerjavi s predhodnimi leti. Pričakovan je nov cikel gospodarske krize, ki bo negativno vplival na poslovanje. Na večini ključnih trgov Mercatorjevega poslovanja se za leto 2012 pričakuje nizka oziroma negativna gospodarska rast, razen v Črni gori, kjer naj bi bila gospodarska rast v letu 2012 višja kot leto poprej. Stopnja inflacije bo po pričakovanjih nekoliko nižja v primerjavi z letom 2011, a še vedno na razmeroma visoki ravni.

Zaradi visoke stopnje brezposelnosti, ki bo na visoki ravni ostala tudi v prihodnjih letih, bo kupna moč prebivalstva manjša. Potrošniki bodo cenovno bolj občutljivi, prav tako pa se bo okrepila cenovna konkurenčnost trgovcev.

Kljub znižanju 6-mesečne obrestne mere Euribor, ki jo za leto 2012 napovedujejo analitiki, se bodo zaradi sočasnega povečanja pribitkov povečali stroški financiranja.

Pričakovano konkurenčno okolje

V panogi trgovine z izdelki za vsakdanjo rabo se bo v regiji Jugovzhodne Evrope v letu 2012 nadaljevala konsolidacija in modernizacija trga. Na trg bodo vstopali večji mednarodni trgovci, ki bodo svoje prodajne kapacitete širili s prevzemi manjših regionalnih trgovcev. Pričakovana je tudi krepitev tržnega položaja diskontnih prodajalcev.

Strateški projekti v letu 2012

Ker je v vse bolj razgibanem poslovnem okolju sprememba edina stalnica, je odzivnost pogoj uspešnega poslovanja. Da bi bili še bolj konkurenčni ter svojim kupcem ponudili širok asortiman izdelkov po dostopnih cenah, bomo tudi v letu 2012 nadaljevali s strateškimi projekti **Osvežitev Mercatorjeve ponudbe** ter **Oblikovanje tehnične verige**.

V sklopu projekta Osvežitev ponudbe market programa v Sloveniji in na Hrvaškem bomo nadaljevali s prilagajanjem ponudbe spremenjenim potrošnim navadam z odzivnim, premišljenim in učinkovitim upravljanjem z asortimani. V ponudbi bomo povečali delež trgovske znamke ter zagotavljali pravične in konkurenčne cene. Prenovili bomo tudi sistem zvestobe, ki bo kupcem omogočil takojšnje koriščenje popustov na izbrane izdelke.

Projekt Oblikovanje tehnične verige bomo v letu 2012 razširili na Hrvaško. Nova tehnična veriga bo ponujala razširjeno ponudbo kvalitetnega tehničnega programa v različnih cenovnih razredih, s čimer se bomo približali vsem segmentom kupcev.

Za uspešno poslovanje in hitrejšo rast je izkoriščanje potenciala nepremičnin ključnega pomena. Zato bomo v letu 2012 nadaljevali s **projektom monetizacije** določenih obstoječih trgovskih nepremičnin v Sloveniji in na Hrvaškem, v vrednosti 250 milijonov EUR. Znesek bomo v celoti namenili za zmanjšanje zadolženosti Skupine Mercator.

Protikrizni ukrepi

Zaostrene gospodarske razmere zahtevajo ukrepe za učinkovito obvladovanje tveganj. Zato je družba Mercator, d.d., že v letu 2011 sprejela 12 protikriznih ukrepov, s katerimi se bo konstruktivno soočala z napovedanimi zaostrenimi gospodarskimi razmerami, povečano stopnjo brezposelnosti, zmanjšanjem kupne moči potrošnikov ter večjo cenovno občutljivostjo kupcev. Ukrepi so usmerjeni v ustvarjanje vrednosti za potrošnike ter v racionalizacijo poslovanja.

Ustvarjamo vrednost za naše potrošnike – bodimo udarni in inovativni!

Ker želimo potrošnikom v oteženih gospodarskih razmerah omogočiti ugodnejši nakup življenjskih potrebščin, se bomo njihovim spremenjenim potrošnim navadam prilagodili s prenovljenim asortimanom izdelkov, ki bo vseboval večji delež ponudbe izdelkov trgovske znamke, prenovili bomo sistem zvestobe Mercator Pika in preko novih prodajnih poti dosegli nove kupce. Z namenom ohranjanja kupne moči bomo nadaljevali z aktivnostmi investiranja prihrankov v nižje maloprodajne cene izdelkov.

Poiščimo notranje rezerve – bodimo učinkoviti!

Racionalizacija poslovanja bo usmerjena v iskanje notranjih rezerv, ki jih ustvarjamo pri poslovanju, in investiranje le-teh v maloprodajne cene. Z znižanjem neposrednih stroškov materiala in storitev in zmanjšanjem porabe električne energije bomo povečali učinkovitost procesov v prodaji in režiji. Dodatne vire za investiranje bomo pridobivali z boljšim obvladovanjem zalog in terjatev, v okviru monetizacije nepremičnin pa bomo zmanjšali zadolženost s ciljem zagotavljanja še večje finančne trdnosti in razvojne sposobnosti Skupine.

Načrtovane ključne ekonomske kategorije v številkah

	Skupina Mercator		Indeks Plan 2012/ 1-12 2011
	Plan 2012	1-12 2011	
Prihodki iz prodaje (v 000 EUR)	3.030.387	2.928.433	103,5
Poslovni izid iz poslovanja (v 000 EUR)	76.376	88.842	86,0
Poslovni izid pred obdavčitvijo (v 000 EUR)	24.172	31.941	75,7
Poslovni izid obračunskega obdobja (v 000 EUR)	15.708	23.540	66,7
Kosmati denarni tok iz poslovanja (v 000 EUR)	150.275	161.715	92,9
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (v 000 EUR)	214.264	205.898	104,1
Naložbe v osnovna sredstva (v 000 EUR)	88.452	119.715	73,9
Naložbe v dolgoročne finančne naložbe (v 000 EUR)	0	2.248	-
Čista dobičkonosnost kapitala	2,0%	3,0%	66,1
Čista dobičkonosnost prihodkov iz prodaje	0,5%	0,8%	64,5
Kosmati denarni tok iz poslovanja / prihodki iz prodaje	5,0%	5,5%	89,8
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami / prihodki iz prodaje	7,1%	7,0%	100,6
Neto finančni dolg / lastniški kapital	0,92	1,38	66,5
Število zaposlenih iz ur	23.350	22.602	103,3
Število zaposlenih po stanju	24.915	24.266	102,7

Trajnostno poročilo

Ker smo največji slovenski trgovec z več kot 60-letno tradicijo, odgovornost do ljudi in okolja, v katerem delamo in živimo, ostaja na prvem mestu.

V letu 2011 smo aktivnosti trajnostnega delovanja Skupine Mercator nadgradili s srednjeročno strategijo trajnostnega delovanja Skupine Mercator do leta 2015. Z oblikovanjem Sveta za trajnostni razvoj Skupine Mercator smo začeli sistematično in fokusirano delovati tudi na tem področju, ki je pomembno za Mercator in širšo okolico našega delovanja.

Politika trajnostnega razvoja

V Mercatorju delujemo trajnostno odgovorno, s čimer ustvarjamo zdravo in varno prihodnost za ljudi in okolje.

Spoštovani!

Trajnostni razvoj smo postavili na ključno mesto strategije korporativnega razvoja. Razumemo ga kot uravnoteženo delovanje na področjih družbene odgovornosti, varovanja okolja in ekonomske vzdržnosti. Za družbeno odgovorno in trajnostno delovanje smo se v Mercatorju odločili že pred leti, oblikovali smo lastne trajnostne zaveze, postavili smo si konkretne in merljive cilje na številnih področjih.

Trajnostne projekte izvajamo za energetske učinkovitost in varčevanje z naravnimi viri, celovito nadziramo svoje vplive na okolje, sistematično zmanjšujemo količine odpadkov in izpustov. Konstruktivno sodelujemo z dobavitelji in z njimi razvijamo nove izdelke, zagotavljamo varnost in kakovost izdelkov za kupce, jih informiramo in ozaveščamo. Zaposlenim zagotavljamo urejene in varne delovne razmere, sodelujemo pri razvoju lokalnega okolja, pozornost namenjamo tako najpomembnejšim družbenim področjem kot tudi posameznikom. Poslujemo transparentno in upoštevamo najvišje poslovne standarde, enakovredno obravnavamo vse deležnike. Zato je bilo mednarodno priznanje European Business Award Mercatorju za trajnostno delovanje v letu 2011 zelo pomembno. Prepričani smo, da lahko kot ena največjih družb v regiji veliko prispevamo k trajnostni trgovini. Zavedamo pa se, da trajne in trajnostne rezultate tudi za prihodnje rodove lahko dosegamo le s povezovanjem in sodelovanjem. Prihodnost je namreč naša skupna odgovornost.

Mag. Žiga Debeljak
Predsednik uprave

Ljubljana, 16. februar 2012

ODGOVORNO UPRAVLJANJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Zaveza k trajnostnemu razvoju

Mercator spodbuja gospodarski, socialni in družbeni razvoj vsakega lokalnega okolja, v katerem deluje, ustvarja širše gospodarske in družbene učinke, oblikuje prijazno in urejeno okolje za potrošnike in zaposlene, ter povečuje kakovost ponudbe blaga in storitev. Zavedamo se, da bomo le z družbeno odgovornim ravnanjem dosegli večjo poslovno uspešnost, konkurenčnost in produktivnost podjetja ter tako oblikovali strateške smernice trajnostnega delovanja:

Področje delovanja	Strateške usmeritve
Kakovost	Delujemo v smeri implementacije mednarodnih sistemov vodenja kakovosti. Za večjo učinkovitost izvajamo preventivne interne kontrole. Učinkovito obvladujemo dokumentacijo, neskladnosti in izvajamo korektivno-preventivne ukrepe ter spremljamo ključne kazalnike kakovosti na nivoju Skupine Mercator.
Naravno okolje	Sistemske gradimo odnos do naravnega okolja tako, da izvajamo energetske učinkovite gradnje oziroma prenove prodajal in poslovnih stavb, skrbimo za učinkovito rabo energije ter skrbno ravnamo z odpadki in drugimi okoljskimi vidiki. Zagotavljamo vzdržno logistiko ter aktivno dosegamo kupce s pravilno informacijo in okolju prijazno ponudbo.
Zaposleni	Na področju kadrov razvijamo veščine voditeljstva, tako pri sedanjih kot pri bodočih vodjih. Prenos znanja temelji na internih učiteljih, medgeneracijskem sodelovanju, notranji mobilnosti in usposabljanju novozaposlenih v maloprodaji. Da bi obvladali bolniški absentizem in povečali zadovoljstvo zaposlenih, izboljšujemo delovne pogoje ter ozaveščamo naše sodelavce o zdravem načinu življenja.
Poslovni partnerji	Partnerstvo z dobavitelji je ključen element pri odražanju poslovne trajnostne odgovornosti. Skupaj z dobavitelji gradimo partnerstvo na transparentnem in preglednem poslovanju, hkrati pa si skupaj prizadevamo, da oblikujemo okolju prijazno oskrbno verigo.
Družbeno okolje	Z donacijami Mercator pomembno prispeva k učinkovitim rešitvam na ključnih področjih družbenega življenja, največ na področju zdravstva in socialnega varstva. Na področju sponzorstev je Mercatorjevo delovanje tesno povezano s športom, kulturo in izobraževanjem.
Kupci	Skladno z opredeljeno trženjsko strategijo Mercatorja, glede na trende in potrebe kupcev, oblikujemo in izvajamo marketinške aktivnosti. Le-te izkazujejo zavzetost Mercatorja k ponudbi, storitvam in dviganju zavedanja k okolju prijaznim aktivnostim. Še naprej bomo posebno pozornost namenjali procesom in postopkom zagotavljanja varne hrane na naših policah, hkrati pa kupcem preko inovativnih prijemov približali potrebne informacije o ponudbi.

Svet za trajnostni razvoj

V Skupini Mercator deluje Svet za trajnostni razvoj, ki zaokrožuje in koordinira aktivnosti ključnih področij za razvoj in izvedbo aktivnosti trajnostnega razvoja. Njegova pomembna naloga v začetku leta 2011 je bila priprava srednjeročne strategije trajnostnega razvoja Skupine Mercator in oblikovanje konkretnih ciljev do leta 2015, kjer smo oblikovali izhodišča strateških usmeritev po področjih trajnostnega razvoja:

Upravljanje trajnostnega razvoja

Okvirni cilji na področju trajnostnega razvoja za obdobje 2011-2015

Področje	Strateški CILJI (2011 - 2015)	REALIZACIJA CILJEV (V LETU 2011)
Zmanjšanje porabe električne energije in energentov za ogrevanje z varčevalnimi ukrepi, tekočim vzdrževanjem in manjšimi investicijami.	Cilji Mercatorja v Republiki Sloveniji so na področju energetske učinkovitosti skladni s sprejetim Nacionalnim akcijskim načrtom za energetske učinkovitosti do leta 2016. Cilji Mercatorja v operativnem poslovnem področju Mercator Trgovina Jugovzhodna Evropa: zmanjšana poraba električne energije in energentov z uvajanjem aktivnosti za učinkovito rabo energije.	Zmanjšanje indeksa specifične porabe električne energije 2011/2010 za Mercator, d.d., na vrednost 98,23, oziroma zmanjšanje porabe električne energije za 4,29 kWh/m ² . Zmanjšanje indeksa specifične emisije CO ₂ energentov 2011/2010 za Mercator, d.d., na vrednost 97,65 oziroma zmanjšanje emisije za 3,42 kgCO ₂ /m ² . Namestitev pokrovov in vrat hladilne tehnike v izbranih 29 trgovinskih enotah. Zamenjava obstoječih fluorescentnih svetil z LED svetili v svetlobnih tablah s celostno grafično podobo Mercatorja na 7 trgovskih objektih. Vgradnja naprav za sproizvodnjo toplotne in električne energije v 5 trgovskih objektih.
Poslovanje s preverjenimi dobavitelji.	Podpisane izjave z vsemi dobavitelji o varnosti, kakovosti izdelkov, skladnosti živil in materialov, upoštevanju človekovih pravic in odnosu do širšega okolja.	Podpisane izjave z vsemi dobavitelji o varnosti, kakovosti, skladnosti živil in materialov, ki prihajajo v stik z živilo. Izjave o upoštevanju človekovih pravic in o odnosu do širšega okolja bodo podpisane v sredini leta 2012. Na naših policah imamo 410 izdelkov lokalnih kmetov in manjših slovenskih pridelovalcev.
Družbena odgovornost.	Utrjevati ugled podjetja in blagovne znamke pri vseh deležnikih v regiji. S sponzorstvi in donacijami pomembno prispevati na področjih, ki so za družbo in ljudi najbolj pomembna. Osredotočenost na humanitarne, kulturne, izobraževalne, zdravstvene in športne projekte nacionalnih pomenov v vsaki državi Mercatorjevega delovanja. Podpora več kot 2.000 projektom na leto v Sloveniji in na trgih Jugovzhodne Evrope.	Sledili smo zastavljenim ciljem in se odzivali na številne prošnje za sodelovanje, podporo in pomoč na vseh področjih in trgih delovanja pri čemer smo pazili, da smo zajeli vsa lokalna okolja kjer delujemo, ter podprli skupaj več kot 2.000 projektov. Med največjimi lahko izpostavimo že tradicionalno sodelovanje na Ljubljanskem maratonu ter dolgoletno podporo Olimpijskemu komiteju Slovenije. V okviru osrednje humanitarne akcije Skupaj proti raku smo Onkološkemu inštitutu Ljubljana prispevali za nakup nove ultrazvočne naprave za brahiterapijo raka prostate, podprli dejavnosti Društva onkoloških bolnikov Slovenije in sodelovali pri izvedbi kolesarske dirke Kolo življenja. Podprli smo projekt Tradicionalni Slovenski zajtrk ter Pediatrični kliniki v Ljubljani podarili športne naprave za rehabilitacijo otrok, naprave za črpanje mleka, ter ob koncu leta obdarovali vse hospitalizirane otroke.
Skrb za varno hrano.	Letni notranji nadzor nad vsako poslovalnico. Vzpostavitev stalnega strokovnega tima za nadzor kakovosti in varnosti lastne blagovne znamke Mercator. Izobraževanje zaposlenih na področju varne hrane.	V živilskih poslovalnicah smo izvedli najmanj eno kontrolo, skupno pa 654 kontrol. V sklopu lastnega nadzora smo analizirali čez 2.100 izdelkov in evidentirali čez 400 analiz izdelkov, ki so bile opravljene s strani državnega nadzora. Internih izobraževanj se je udeležilo okoli 800 zaposlenih, za kar smo namenili 5.700 andragoških ur.
Marketinške aktivnosti vezane na ponudbo okolju prijaznih izdelkov in storitev po ugodnih cenah ter informiranje in ozaveščanje kupcev o okolju prijaznih aktivnostih.	Konsistentna uporaba novih komunikacijskih rešitev za okolju prijazen ponudbo in storitve, na prodajnih mestih in digitalnih medijih. Izvedba najmanj ene večje marketinške aktivnosti na področju market programa in najmanj ene večje na programu tehnike.	V letu 2011 smo razvili in uvedli enotno komunikacijsko rešitev za okolju prijazne aktivnosti in označevanje lokalnih izdelkov. V Sloveniji smo izvedli več aktivnosti pod sloganom »Mislimo lokalno«: izpostavljena in posebej označena ponudba lokalno pridelanih izdelkov market programa ter prodajno pospeševalna aktivnost s ponudbo pohištva slovenskih proizvajalcev.

Predstavitev in poročanje o trajnostnem razvoju

Organizacijski profil

Skupino Mercator je na dan 31.12.2011 poleg matične družbe, Poslovni sistem Mercator, d.d., s sedežem v Ljubljani sestavljalo še devet družb v Sloveniji, tri družbe v Srbiji, tri družbe na Hrvaškem, štiri družbe v Bosni in Hercegovini, po ena družba v državah Črna gora, Bolgarija, Albanija in Kosovo ter dve družbi v Makedoniji. Natančnejša tabela s sestavo Skupine Mercator je predstavljena v poglavju Predstavitev in organiziranost Skupine Mercator, v poslovnem poročilu. O vseh medletnih spremembah v zvezi s sestavo Skupine poročamo v poglavju Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2011, prav tako v poslovnem poročilu.

Letno poročilo je objavljeno na Mercatorjevi spletni strani www.mercator.si, v slovenskem in angleškem jeziku, in sicer v obliki PDF datoteke ter v spletni interaktivni verziji. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., v letnem poročilu poroča o vsem, kar določa slovenska zakonodaja, prav tako pa razkriva tudi druge informacije, za katere meni, da bi jih želeli poznati njeni deležniki.

Kontakt za informacije v zvezi s Poročilom o trajnostnem razvoju je Poslovni sistem Mercator, d.d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana, vodja Sveta za trajnostni razvoj Skupine Mercator, mag. Jana Bergant, pomočnica direktorice sektorja za upravljanje blagovnih znamk.

Značilnosti, obseg in meje poročila

Svet za trajnostni razvoj Skupine Mercator poroča o doseganju ciljev in aktivnostih na področju trajnostnega razvoja na kvartalni ravni, in sicer v sklopu rednega poslovnega poročanja. Poročila o izvedenih aktivnostih in doseganju zastavljenih ciljev trajnostnega razvoja Skupine Mercator pripravlja Svet za trajnostni razvoj Skupine Mercator, na podlagi standardiziranega obrazca za poročanje, kjer so upoštevane mednarodne smernice trajnostnega poročanja Global Reporting Initiative G3 (GRI G3). Za leto 2011 je poročilo trajnostnega razvoja prvič pripravljeno na podlagi smernic GRI. Pri poročanju o izvedenih aktivnostih vedno izhajamo iz ciljev opredeljenih v srednjeročni strategiji trajnostnega razvoja Skupine Mercator za obdobje 2011-2015.

Upravljanje družbe in zaveze

Družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., ki je matična družba Skupine Mercator, vodi 6-članska uprava in 12-članski nadzorni svet, sestavljen iz 6 predstavnikov delničarjev oziroma kapitala in iz 6 predstavnikov zaposlenih. Korporativno upravljanje družbe temelji na internem dokumentu Politika korporativnega upravljanja Skupine Mercator, ki upošteva zahteve slovenske zakonodaje ter določila in priporočila drugih državnih institucij. Dokument je javno objavljen na Mercatorjevih spletnih straneh v rubriki »Za vlagatelje«, »Korporativno upravljanje«. O korporativnem upravljanju družbe za leto 2011 konkretnije poročamo v poglavju Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2011.

Mercator je vključen v različna slovenska in mednarodna združenja, v okviru katerih nam je omogočen dialog z deležniki in izmenjava dobrih praks:

- Na področju varstva okolja smo vključeni v Komisijo za okolje pri Trgovinski zbornici Slovenije ter v Komisijo za okolje in logistiko pri združenju Eurocommerce.
- V okviru trženja sodelujemo z Društvom za marketing Slovenije, s Slovensko oglaševalsko zbornico ter z združenjem Consumer Goods Forum, svetovnim združenjem trgovcev in proizvajalcev.
- Sodelovali smo v Slovenskem društvu Združenih narodov za trajnostni razvoj, ki je del mreže United Nations Global Compact (UNCG).
- Družbena skupnost nam je dodelila kadrovska priznanja: v Sloveniji smo prejeli polni certifikat Družini prijazno podjetje.
- Uspešno smo izvajali zaveze Trajnostnega kodeksa trgovcev in prestali pregled mednarodne organizacije Retailers' Environmental Action Programme (REAP).

- Sodelujemo v evropskem projektu PLASTiCE – »Innovative value Chain development for sustainable plastics in Central Europe«, katerega namen je identifikacija in odprava omejitev, ki preprečujejo hitrejšo in bolj množično uveljavljanje trajnostnih vrst plastike v Srednji Evropi. Mercator, d.d. kot družbeno odgovorno trgovsko podjetje v projektu sodeluje z namenom, da pridobi strokovno potrjene informacije in kupcem ponudi embalažo z manjšim okoljskim odtisom ter jih hkrati ozavešča o prednostih in slabostih uporabe biorazgradljivih in ostalih vrst plastik.

V matični družbi deluje tudi svet delavcev, ki zagotavlja ustrezno zastopanost interesov vseh zaposlenih v družbi. Seznanjanje zaposlenih z delovanjem sveta delavcev poteka prek internih komunikacijskih kanalov, zaposleni pa se lahko obrnejo tudi neposredno na člane sveta delavcev.

Vključevanje deležnikov in komuniciranje z njimi

Mercator v širšem družbenem okolju ni pomemben samo kot trgovec, saj njegovo delovanje in vpliv sežeta tudi na druga pomembna področja družbenega življenja, zato v pomembne procese vključujemo vse naše ključne deležnike. Pri razvoju prodajnih in promocijskih aktivnosti upoštevamo odzive, predloge in mnenja kupcev ter jih vključujemo tudi pri aktivnostih ozaveščanja o skrbi za okolje in pri naših humanitarnih akcijah. Zaposleni so vključeni pri načrtovanju in izvedbi vseh pomembnih projektov, tako na posameznih delovnih področjih kot pri izvedbi strateških projektov, saj v naši dejavnosti za doseganje zastavljenih ciljev računamo na prizadevanja vsakega zaposlenega. V odnosih z dobavitelji smo korektni partnerji pri nabavnih aktivnostih, z njimi pa sodelujemo tudi pri razvoju novih izdelkov po meri kupcev in prilagajanju ponudbe. Delničarje obravnavamo enakopravno in jih učinkovito informiramo. Proaktivno predstavljamo svoje dosežke in načrte finančnim javnostim ter stalno sodelujemo z mediji v vseh okoljih, kjer delujemo.

Ključne skupine deležnikov na vseh trgih Skupine Mercator so torej:

- kupci,
- zaposleni,
- dobavitelji,
- delničarji (slovensko in mednarodno vlagateljsko in finančno okolje),
- finančne institucije (nacionalne in mednarodne),
- širše družbeno okolje in mediji,
- državne in druge pristojne institucije.

Posebno vlogo med oblikami obveščanja deležnikov imajo še vedno Letno poročilo in Medletna poročila Skupine Mercator. K tekočemu obveščanju javnosti o našem poslovanju sodijo tudi analize načrtov za prihodnja obdobja, predstavitev za investitorje in splošne predstavitev Skupine Mercator, ter vse javne objave v okviru sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet. Vse bolj pomemben in s strani deležnikov vedno bolj obiskan medij so spletne strani družbe, kjer so objavljene in redno posodabljanje ključne informacije o družbi, njenem poslovanju, posebej podrobno pa tudi o ponudbi in storitvah za kupce. Intenzivno smo razvijali tudi digitalno komuniciranje, posebej na družabnih omrežjih, ki v zadnjem času predstavljajo enega izmed ključnih in najuspešnejših komunikacijskih kanalov.

Komuniciranje s kupci

Skupina Mercator je v letu 2011 ustvarjala koristi za kupce z odličnimi trgovskimi storitvami, visoko kakovostjo blaga in konkurenčnimi cenami.

Cilj Mercatorja je ne le pridobiti kupce, temveč, kar je še bolj pomembno, jih obdržati in z razvojem kompleksnega sistema povečati stopnjo njihove zvestobe. Ključno pri tem je razumevanje njihovih zahtev. Zadovoljstvo kupcev gradimo na naslednjih elementih ponudbe:

- vzpostavitev take maloprodajne mreže, ki bo najboljše zadovoljevala potrebe, pričakovanja in želje kupcev ter tako večala njihovo zadovoljstvo in zvestobo,
- oblikovanje izbora in cen izdelkov v trgovinah na drobno v skladu s pričakovanji kupcev,
- usmeritev k razvoju in nudenju visoko kakovostne storitve, ki bo zagotavljala zadovoljstvo kupcev.

Komuniciranje z zaposlenimi

Zaposlenim in njihovim družinam si prizadevamo biti prijazno podjetje, saj so zadovoljni zaposleni dokazano bolj učinkoviti na delovnem mestu, so bolj lojalni in manj bolniško odsotni.

Mercator z zaposlenimi komunicira na različne načine, in sicer enkrat letno organizira srečanje ključnih kadrov, zaposlene redno obvešča na internih spletnih straneh ter z internim časopisom Časomer.

Komuniciranje z dobavitelji

Cilj Mercatorja je vzpostavljati take odnose in pravila z dobavitelji, da zagotovijo dolgoročno stabilne in, glede na velikost, najugodnejše nabavne vire trgovskega in netrговskega blaga in storitev.

Prav zato vsako leto organiziramo Mercatorjeve trženjske dneve, na katere povabimo svoje dobavitelje in poslovne partnerje. To srečanje je priložnost, da poleg predstavitve strateških usmeritev Skupine Mercator, razvojnih načrtov Mercatorjevih trgovskih družb in strategije trženja prodajnih programov oblikujemo dodatna izhodišča za naslednji razvojni cikel Mercatorja.

Komuniciranje z delničarji

Mercator pod enakimi pogoji obravnava vse delničarje, ki so imetniki delnic istega razreda, tako notranje in zunanje, manjšinske in večje ter domače in tuje delničarje. Družba spodbuja vse delničarje k aktivnemu in odgovornemu izvrševanju njihovih pravic.

Večjo zastopanost malih delničarjev na skupščini družba spodbuja tudi posredno prek pooblaščenec, večje delničarje in institucionalne vlagatelje pa spodbuja, da javnost seznani s svojo naložbeno politiko, pogostostjo komuniciranja z organi vodenja ali nadzora in drugimi informacijami, ki jo zanimajo.

Komuniciranje s finančnimi institucijami

Vsako leto družba organizira Mercatorjeve bančne dneve, na katere povabi finančne institucije, s katerimi deluje. Predstavi jim strateške usmeritve Skupine Mercator, rezultate poslovanja in letni gospodarski načrt ter oblikuje dodatna izhodišča za nadaljnji razvoj Mercatorja.

V odnosu do države poslovni procesi Skupine Mercator potekajo v skladu z zakoni, akti, standardi in direktivami Evropske Unije. Na podlagi teh dokumentov nastajajo interni pravni akti podjetja, ki se obvladujejo v zbirki Mercator standardi.

Komuniciranje z mediji

Medije proaktivno in tekoče obveščamo o vseh pomembnih dogodkih v Mercatorju; na njihova vprašanja odgovarjamo celovito in v najkrajšem možnem času, saj se zavedamo pomena pravočasnega obveščanja čim širše javnosti, predvsem o:

- poslovanju Skupine Mercator in posameznih odvisnih družb,
- razvoju maloprodajne mreže,
- strateških poslovnih povezavah in projektih,
- novostih v ponudbi in storitvah za kupce,
- humanitarnih in drugih družbeno koristnih aktivnostih.

Skupina Mercator je marca 2011 pripravila Mednarodno novinarsko konferenco, ki se je je udeležilo skoraj 100 novinark in novinarjev iz vseh držav, kjer Mercator deluje.

Z rednimi sporočili za javnost je Mercator na vseh trgih, kjer deluje, širšo javnost obveščal o poslovanju Skupine in posameznih družb, koristnih informacijah za kupce in o za splošno javnost, zanimivih projektih. Pozorni smo bili tako na kakovostno vsebino informacij kot tudi na tehnološke specifičnosti medijev, kar nam je omogočalo, da smo izboljšali intenzivnost in hitrost komuniciranja.

Komuniciranje z vplivnimi javnostmi

Tudi v letu 2011 je Mercator po strateških povezavah na trgih Srbije ter Bosne in Hercegovine posebej komuniciral s pristojnimi organi za varstvo konkurence. Mercator je z javnimi objavami na sistemu borznega obveščanja Ljubljanske Borze SEOnet vse delničarje enakovredno in transparentno obveščal tudi o aktivnostih v zvezi s postopkom za prodajo večinskega deleža družbe. Pri izvajanju pomembnega projekta monetizacije smo komunicirali z vodilnimi mednarodnimi nepremičninskimi strokovnjaki in investicijskimi bankirji.

Priznanja in nagrade

Mercator je v letu 2011 prejel vrsto pomembnih priznanj in nagrad. Najpomembnejša priznanja in nagrade podrobneje navajamo v poglavju Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2011 v poslovnem poročilu. Priznanja in nagrade so dokaz in izraz strokovne javnosti, da Mercator dosega odlične rezultate: European Business Award, World Finance, Trusted Brand, Najboljši kadrovske projekt, zlata odličja Pekarne Grosuplje, Marketinška direktorica leta, Finančnik leta, Družini prijazno podjetje, Najboljše računovodsko poročilo 2010 za podjetje Mercator IP, d.o.o, Najboljše letno poročilo 2010 za področje obvladovanja tveganj za Poslovni sistem Mercator, d.d.

Ekonomski učinki

Ključni ekonomski učinki v letu 2011 so naslednji:

- Skupina Mercator je omogočila 24.266 delovnih mest v 7 državah.
- Za izplačila plač zaposlenim je bilo namenjenih 221 milijonov EUR.
- Podprli smo preko 2.000 projektov družbene odgovornosti.
- 14.933 delničarjem matične družbe je Mercator, d.d., zagotovil izplačilo dividend v vrednosti 29.785 tisoč EUR, to je 8,00 evrov bruto na delnico.
- Skupina Mercator je ustvarila za 2.928 milijonov evrov prihodkov iz prodaje.
- Za razvoj in investicije je namenila 122 milijonov evrov.

TRAJNOSTNO DELOVANJE PO PODROČJIH

Odgovornost do kupcev

Za zagotavljanje čim večjega zadovoljstva kupcev v Mercatorju redno merimo zadovoljstvo naših kupcev in opravljamo raziskavo po metodologiji navideznega kupca, t.i. Mystery shopper. Pri zagotavljanju zadovoljstva kupcev je izrednega pomena tudi reševanje pritožb in reklamacij kupcev, ki jih prejemamo po različnih komunikacijskih kanalih (pošta, telefon, telefaks, elektronska pošta, zapisi v knjige pritožb in pohval...).

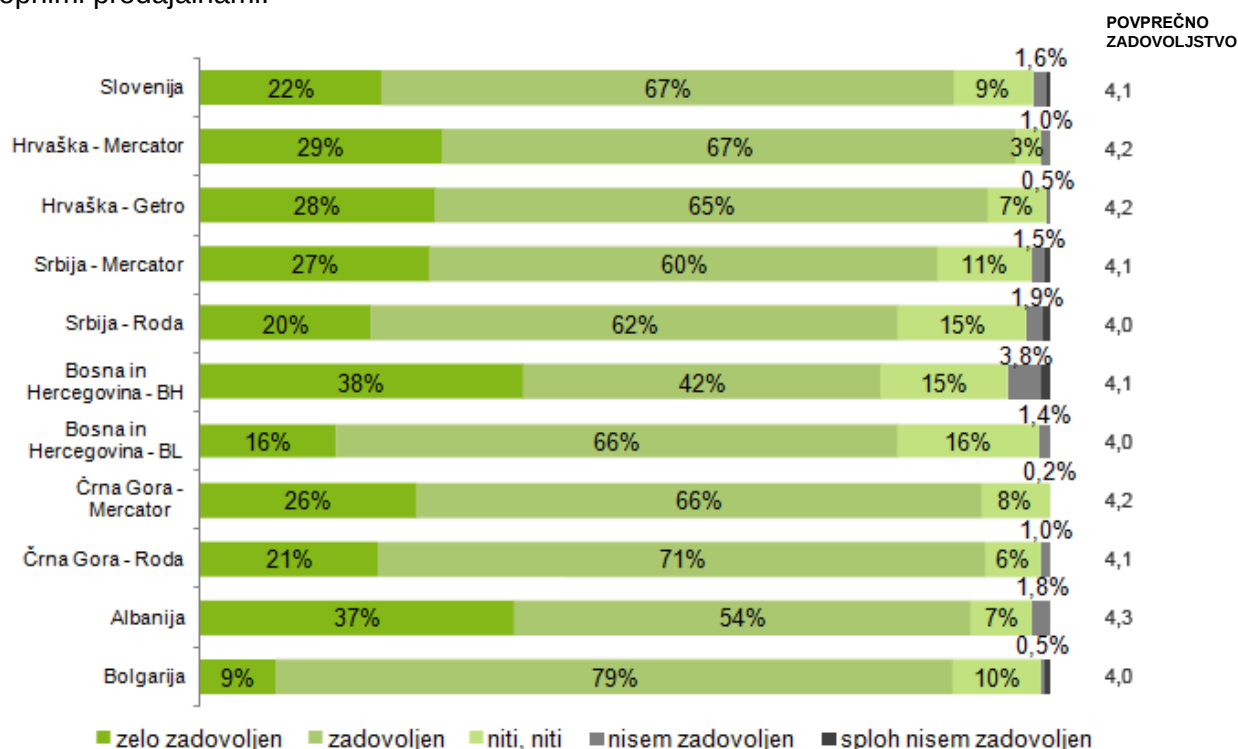
Merjenje zadovoljstva

V Mercatorju že od leta 2003 kontinuirano spremljamo zadovoljstvo svojih kupcev na vseh trgih delovanja: v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori, od leta 2010 pa tudi na novih trgih, v Bolgariji in Albaniji, in sicer v vseh formatih prodajaln. Cilj raziskave je pridobiti oceno zadovoljstva kupcev s posameznimi elementi storitve in ponudbe v Mercatorju, tako glede na trg, kot tudi glede na prodajne programe, ter identificirati možnosti za izboljšanje posameznih elementov storitve in ponudbe in s tem povečati stopnjo zadovoljstva Mercatorjevih kupcev.

V nadaljevanju so povzeti rezultati merjenja zadovoljstva kupcev za market program v Sloveniji in na trgih Jugovzhodne Evrope za leto 2011.

Slovenija

Med anketiranimi kupci je splošno zadovoljstvo zelo visoko. V letu 2011 je bilo z Mercatorjevimi trgovinami zadovoljnih 89 % kupcev (zelo zadovoljnih je 22 %, zadovoljnih pa 67 %). Kupci so bili v letu 2011 najbolj zadovoljni s pestro in široko izbiro izdelkov, prijaznimi zaposlenimi in lahko dostopnimi prodajalnami.

Trgi Jugovzhodne Evrope

V Srbiji je splošno zadovoljstvo kupcev tako za blagovno znamko Mercator kot blagovno znamko Roda visoko; z Mercatorjem je zadovoljnih kar 96 % kupcev.

Na Hrvaškem je stopnja zadovoljstva za blagovno znamko Getro nekoliko pod stopnjo zadovoljstva z Mercatorjem.

V Bosni in Hercegovini ima Mercator najmanj zadovoljnih kupcev. Vendar pa je segment zelo zadovoljnih kupcev v družbi Mercator - BH, d.o.o., nadpovprečno visok (38 % zelo zadovoljnih kupcev).

V Črni gori je stopnja zadovoljstva za blagovni znamki Roda in Mercator visoka in na enakem nivoju (92 % zadovoljnih kupcev).

V Albaniji je delež zelo zadovoljnih kupcev precej večji kot v Bolgariji (kar se kaže tudi v povprečni oceni zadovoljstva).

Navidezni kupec

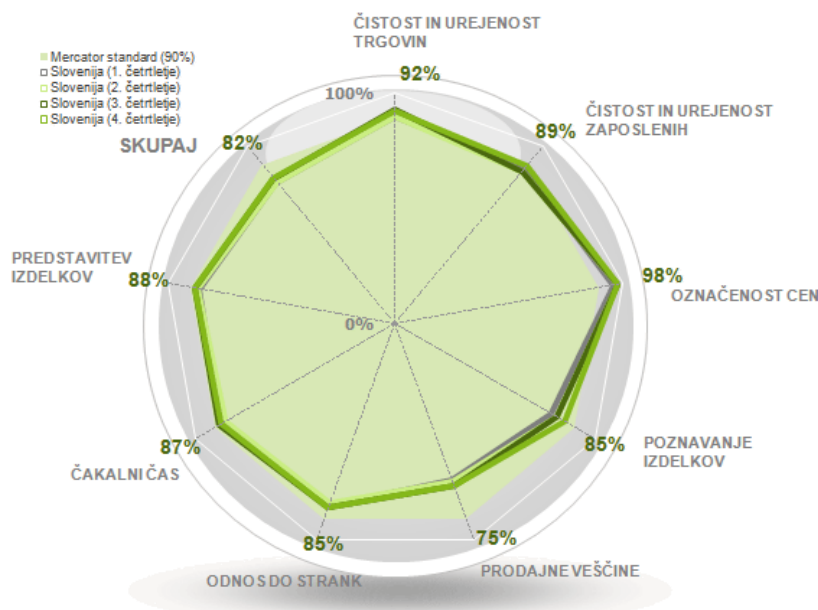
Raziskavo po metodologiji navidezni kupec (ang. Mystery shopper) izvajamo četrtletno. Cilj raziskave je ponavljajoče spremljanje kakovosti storitve v Mercatorjevih prodajalnah. Rezultati so uporabljeni za izboljšanje kakovosti storitve.

Ocenjevalni vidiki so: odnos do strank, čistost ter urejenost trgovin in zaposlenih, poznavanje izdelkov, prodajne veščine, predstavitev izdelkov in cene ter čakalni čas.

V nadaljevanju so povzeti rezultati raziskave navidezni kupec za market program za posamezna četrtletja 2011, in sicer za Slovenijo ter Jugovzhodno Evropo:

Slovenija

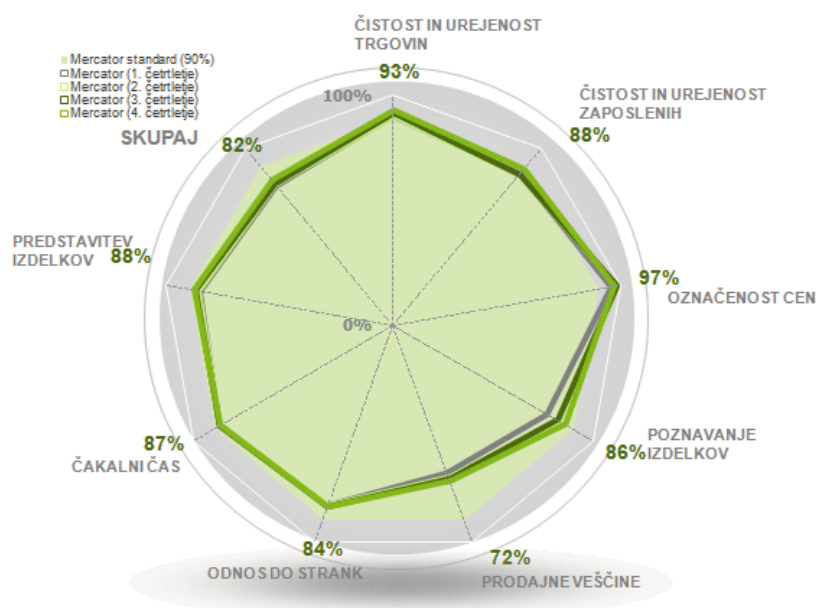
Enako kot v prejšnjih treh četrtletjih je povprečni skupni rezultat v zadnjem četrtletju 2011 stabilen (82 %), vendar nekoliko pod pričakovano ravno zagotavljanja Mercatorjevih maloprodajnih standardov (minimum pričakovanih standardov je določen z vrednostjo 90 %). Označenost cen (98 %) in čistost ter urejenost trgovin (92 %) so v skladu z Mercator standardi. Čistost in urejenost zaposlenih (89 %), predstavitev izdelkov (88 %) ter tudi čakalni čas (87 %) so dobro ocenjeni in blizu postavljenim Mercator standardom. Potrebno je povečati informiranje zaposlenih prodajalcev o izdelkih (85 %), izboljšati njihove prodajne veščine (75 %) in odnos do strank (85 %).

Trgi Jugovzhodne Evrope:

Skupni rezultati merjenja navideznega kupca za vse trge Mercatorjevega poslovanja Jugovzhodne Evrope se po kvartalih bistveno ne razlikujejo in so stabilni, vendar nekoliko pod zelenim rezultatom (doseganje minimuma 90 % predpisanih Mercatorjevih standardov). Čistoča in urejenost trgovin ter predstavitev cen so na splošno v skladu z Mercatorjevimi standardi. Zelo blizu pričakovani ravni kakovosti so tudi čistoča in urejenost zaposlenih (88 %), predstavitev izdelkov (88 %) in čakalni čas (87 %). Potrebno je izboljšati poznavanje izdelkov (86 %), odnos do strank (84 %), predvsem pa je potrebno na vseh trgih poslovanja izboljšati prodajne veščine (72 %).

Odgovornost do kakovosti varne hrane

Proces distribucije varne hrane nenehno izboljšujemo in plemenitimo s stalnim spremljanjem obvezujoče zakonodaje, državnega in notranjega nadzora, s področnimi novostmi, z lastnim razvojem in smernicami s področja varne hrane. **Sistem vodenja varnosti živil je zato tudi v skladu z zahtevami mednarodnega standarda ISO 22000.**

Lastnemu notranjemu nadzoru pripisujemo pomembno preventivno vlogo v celotnem procesu pretoka blaga in storitev, ki je del verifikacije sistema po standardih ISO 9001 in ISO 22000. V vsaki Mercatorjevi živilski trgovini izvajamo preventivno kontrolo vsaj enkrat letno. V letu 2011 smo izvedli 654 kontrol.

V letu 2011 smo vršili stalen nadzor nad izdelki lastne znamke Mercator. Preverili smo okrog 500 izdelkov trgovske znamke, odvzeli smo okrog 1.600 vzorcev živil na odprtih oddelkih, iz državnega monitoringa smo prejeli okoli 400 analiznih izvidov.

Nadzor nad dobavitelji smo dopolnili s podatki iz lastnega in državnega nadzora varnosti in kakovosti izdelkov. V primeru ugotovljenih neskladij sodelujemo z dobavitelji pri izvedbi korektivnih ukrepov.

Vzpostavili smo sistem širjenja znanja in izkušenj za obvladovanje sistema HACCP, ki jih uspešno prenašamo na zaposlene na vseh nivojih. V letu 2011 se je strokovnih izobraževanj udeležilo okrog 800 zaposlenih, za kar je bilo skupaj porabljenih najmanj 5.700 andragoških ur.

Posodobili smo proces odpoklica neskladnih izdelkov, pri čemer smo med drugim tudi skrajšali odzivni čas in čas izločitve neskladnega blaga s prodajnih polic ter s tem neposredno bolje zavarovali potrošnika.

Aktivnosti za kupce

V začetku leta smo uspešno zaključili projekt zvestobe, v sklopu katerega so naši potrošniki kupili kar 223 tisoč kosov organskega kopalniškega tekstila, na trgih Jugovzhodne Evrope pa še skoraj 142 tisoč kosov.

Pričeli smo s projektom »**Lokalno**«, s katerim želimo potrošnike obveščati o ponudbi lokalno pridelanih izdelkov na naših policah ter poudarjati pomen lokalne pridelave. V Mercator centrih smo pričeli z izvajanjem dogodkov na temo okolju prijaznih aktivnosti in pripravili več »Zelenih kotičkov«.

V mesecu septembru smo potrošnikom predstavili samostojno linijo ekoloških izdelkov pod imenom **Mercator Bio**. V oblikovanje znamke smo vključili štiri pomembne komponente: kakovost, lokalno poreklo, ugodne cene in priročnost. Nabor izdelkov se bo širil, trenutno vključuje 23 izdelkov, ki jih potrošniki lahko pokusijo na številnih degustacijah na naših prodajnih mestih.

Skladno s smernicami in aktivnostmi trajnostnega razvoja smo konec junija 2011 v Mercatorju skupaj s Časnikom Finance pripravili razpis "**Idejne rešitve za embalaže, narejene iz okolju prijaznih surovin za pakiranje ekoloških in drugih izdelkov slovenskega porekla**". Namen projekta je predvsem zagotavljanje rešitve za kmete in manjše pridelovalce, da njihovi izdelki pridejo na police vodilnega slovenskega trgovca in s tem tudi do kar najširšega kroga končnih potrošnikov. Mercator želi zagotoviti ugodno nabavno ceno embalaže ter vplivati na ugodno končno ceno izdelkov za kupce.

V hipermarketih in tehničnih prodajalnah smo nadaljevali z aktivnostjo »staro za novo«.

V naše letake smo **redno vključevali ponudbo izdelkov ekološkega izvora ter ponudbo za zdrav način življenja** (v septembru 2011 smo izdali posebni tematski letak, kjer smo predstavili bio izdelke lastnih in ostalih priznanih znamk ter izvajali številne promocije in degustacije).

Pri ponudbi izdelkov iz našega tehničnega programa smo kupcem ponudili:

- v sklopu izdaje revije BITI - Živeti z Mercatorjem smo se v šestih edicijah v rubriki BITI EKO osredotočali na posredovanje izobraževalnih ter informativnih nasvetov, vezanih predvsem na (po)rabo energije v gospodinjstvih,
- nadaljevali smo z uspešnim projektom pospeševanja prodaje eSkuterjev - »Preklopite na ZELENO ENERGIJO z najboljšim sosedom!«,
- izvedli smo prvo specializirano pospeševalno prodajno akcijo pohištva, v okviru katere smo ponudili funkcionalno, moderno, ergonomično, kakovostno in cenovno ugodno pohištvo slovenskih proizvajalcev ter jo podprli z oblikovno različico Mislimo lokalno.

Reševanje pritožb

Reševanje pritožb kupcev je zelo pomemben vidik pri zagotavljanju kakovostne storitve, ki prispeva k večanju zadovoljstva kupcev. Vse pritožbe in reklamacije zbiramo v Kontaktnem centru, ne glede na to, kje je pritožba sprejeta in kdo jo sprejme. Vsaki sprejeti pritožbi/reklamaciji sledi interakcija s kupcem in takojšen odziv na prejeto informacijo s ciljem hitre, učinkovite ter optimalne rešitve pritožbe.

Namen zbiranja pritožb kupcev je pregled nad prejetimi pritožbami kupcev za čim učinkovitejše reševanje le-teh ter za sprejemanje ukrepov, s katerimi lahko izboljšamo ponudbo in storitev s ciljem čim večjega zadovoljstva kupcev. V Kontaktnem centru vsako pritožbo zabeležimo v delovno aplikacijo (kjer pritožbe tudi klasificiramo glede na vrsto), rešimo oziroma koordiniramo njeno reševanje ter postopek zaključimo v čim krajšem možnem času.

Odgovornost do zaposlenih

Kot največji delodajalec v trgovski dejavnosti v regiji smo družbeno odgovornost do zaposlenih izražali na področjih usposabljanja menedžmenta in drugih zaposlenih, notranjega komuniciranja, motiviranja zaposlenih, izboljševanja njihovih delovnih pogojev, notranjega kadrovanja ter skrbi za varnost in zdravje zaposlenih in njihovih družin.

Leto 2011 je bilo leto intenzivnega komuniciranja Mercatorjevih korporacijskih vrednot, temelja našega delovanja, ki nam zagotavlja, da pri uresničevanju vizije ubiramo prave poti. Predstavitvi in opisu vrednot je bila namenjena posebna izdaja internega časopisa Časomer, vsak zaposleni pa je prejel tudi kocko vrednot, na kateri je predstavljenih vseh šest vrednot ter glavne usmeritve, ki jih pri svojem delovanju spoštujemo vsi zaposleni in tako skupaj delujemo v smeri izvajanja Mercatorjeve strategije.

Ker se zavedamo pomembnosti izobraževanja na delovnem mestu, smo našim sodelavcem nudili vrsto različnih usposabljanj in izobraževanj. Srečevali in izobraževali smo se na teambuildingih na Voglu in Ohridu, poleg tega pa organizirali razna izobraževanja na delovnem mestu.

Že peto leto zapored smo organizirali tradicionalni Kolegij ključnih kadrov, ki se ga je udeležilo preko 1.200 sodelavcev.

Na tradicionalni 33. Mercatoriadi se je 810 sodelavcev pomerilo v različnih športnih disciplinah.

V sklopu aktivnosti »Družini prijazno podjetje« smo 439 sodelavkam in sodelavcem omogočili, da pospremijo svoje otroke na prvi šolski dan in na uvajalni dan v vrtec.

Tako kot vsako leto smo nagradili najboljše prodajalne in podelili nagrado Naj šef 13 najboljšim vodjem.

Letovanje v naših počitniških enotah smo omogočili preko 1.900 zaposlenim in njihovim družinam. Projekt Promocija zdravja in Športno-kulturno društvo Mercator skrbita za zdravje in zdrav način življenja naših zaposlenih.

Prvič letos smo izdelali in predstavili 6 korporacijskih kadrovskih standardov: za izobraževanje zaposlenih, za kadrovanje in zaposlovanje, za notranje komuniciranje, za kadrovsko planiranje in poročanje, za merjenje zadovoljstva in organizacijske klime ter za sprejem in uvajanje novozaposlenih. Z njimi bomo poenotili in dvignili kakovost kadrovskih aktivnosti in procesov v vseh družbah Skupine Mercator.

Zaveza k nediskriminatornosti

Pri vsakdanjem delu v Skupini Mercator spoštujemo zakonske norme in prepovedujemo kakršno koli diskriminacijo. Potrjujemo, da v družbah Skupine Mercator ni otroškega ali prisilnega dela.

Zaposleni po trgih

Na dan 31.12.2011 je bilo v Skupini Mercator zaposlenih 24.266 delavcev, od tega na trgih zunaj Slovenije 12.232 (50,4 odstotke). Skupno število zaposlenih se je glede na konec leta 2010 povečalo za 3,3 odstotka.

TRG	Število zaposlenih		
	31.12.2011	31.12.2010	Indeks 31.12.2011/ 31.12.2010
Slovenija	12.034	12.163	98,9
Srbija	4.806	4.224	113,8
Hrvaška	3.873	4.033	96,0
Bosna in Hercegovina	1.722	1.233	139,7
Črna gora	1.429	1.429	100,0
Bolgarija	268	279	96,1
Albanija	134	121	110,7
SKUPAJ	24.266	23.482	103,3

Zaposleni po vrsti zaposlitve

V letu 2011 je bilo v Sloveniji največ zaposlitev za nedoločen čas (91,4 %), največ zaposlitev za določen čas pa je bilo v družbi Mercator - S, d.o.o. (43,9 %).

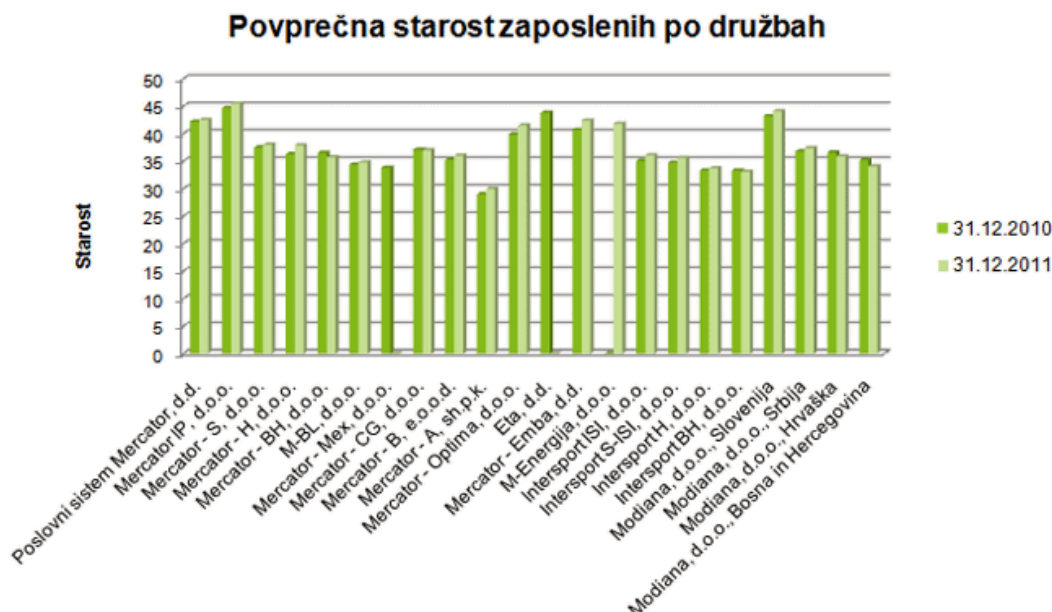
Zaposlitev po spolu

V Mercatorju je zaposlenih več žensk kot moških, in sicer je zaposlenih 71,9 % žensk, 28,1 % pa moških. V primerjavi z letom 2010 je odstotek ostal skoraj **nespremenjen**.

Zaposlitev po starosti

Povprečna starost zaposlenih se dviga. Leta 2011 je bila povprečna starost zaposlenega glede na predhodno leto višja za 1,1 % oziroma 0,4 leta in znaša 39,8 let.

Struktura zaposlenih po področjih dela

Splošna struktura zaposlenih se v letu 2011 glede na leto 2010 ni bistveno spremenila. Med zaposlenimi je tudi v letu 2011 največ operativnih sodelavcev oziroma prodajalcev.

Upravljanje delovnih mest

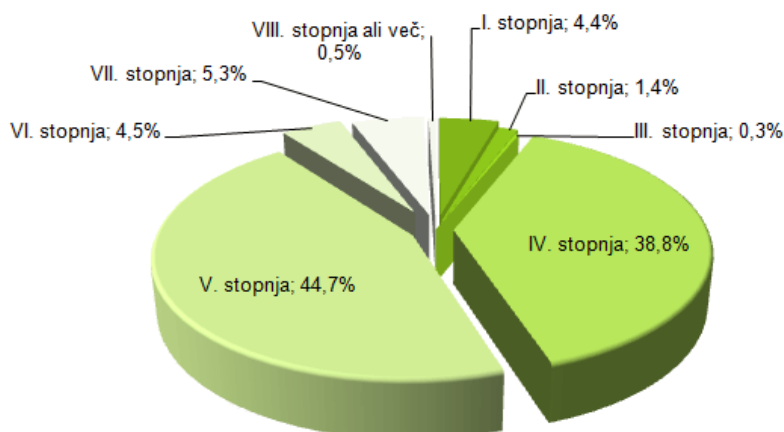
V letu 2011 smo vzpostavili Katalog tipičnih delovnih mest Skupine Mercator, ki vsebuje informacije za 132 tipičnih delovnih mest, ki se uporabljajo v trgovskih družbah Skupine Mercator. Delovna mesta iz katalogov posameznih trgovskih družb smo nato povezali s tipičnimi delovnimi mesti. Proces upravljanja s katalogi delovnih mest smo opredelili v predpisu Vodenje delovnih mest in pozicij. Na dan 31. 12. 2011 je bilo sistemiziranih 2.041 delovnih mest.

Izobrazbena struktura zaposlenih

Največ zaposlenih ima IV. in V. stopnjo izobrazbe. Povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih raste, a se bistveno ne spreminja. To je razumljivo, saj se tudi delovna mesta in zahteve za zasedbo delovnih mest pomembno ne spreminjajo.

Zaposleni po dejanski stopnji izobrazbe na dan 31.12.2011

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Leto	Število ur	Število udeležencev	Stroški izobraževanja (v EUR)
2010	135.669	34.147	*598.759
2011	181.522	35.219	*818.790

* V znesek niso vključeni stroški internega izobraževanja.

V letu 2011 smo največjo pozornost namenili usposabljanju vodij in prodajalcev. Organizirali smo Šole za poslovodje za področje Mercator trgovina Slovenija (udeležilo se jih je 312 poslovodij) in Mercator trgovina Jugovzhodna Evropa (udeležilo se jih je 270 poslovodij). V družbi Mercator - H, d.o.o., se je Šole za poslovodje udeležilo 128 poslovodij. V Srbiji smo z namenom podati dodatna znanja in veščine obetavnim kadrom, za prevzem zahtevnejših delovnih nalog, organizirali Šolo za bodoče vodstvene kadre. Izobraževanja se je udeležilo 76 zaposlenih iz operativnih in režijskih služb. Organizirali smo tudi 4. Mednarodno poslovno akademijo Mercator, katere se je udeležilo 26 mladih obetavnih sodelavcev. Timski duh so vodje krepili na teambuildingih, na Voglu, kjer se je usposabljal 357 udeležencev, ter na Ohridu, kjer je bilo 83 udeležencev. V Sloveniji smo v letu 2011 izvedli 24 delavnic IT Friday.

Prodajalce smo usposabljali v okviru trenerske mreže. Oblikovali smo dva nova kompetenčna centra, in sicer za Gostinstvo in M holidays. Konec leta 2011 smo imeli v Sloveniji 348, na področju Jugovzhodne Evrope pa 269 trenerjev, ki so skupaj opravili 20.414 ur usposabljanja prodajalcev. Trenerji v maloprodaji so nepogrešljiv vir znanja in izkušenj za izboljševanje dela in procesov v maloprodaji.

V Sloveniji smo razvili spletno izobraževanje za varstvo pri delu in požarno varnost. Na ta način je pridobilo znanje in opravilo preizkus znanja 973 režijskih delavcev. Pričeli smo s prenovo e-knjžnice z imenom Mercatorjeva rastoča knjiga.

Nova oblika usposabljanja je kroženje, ki smo ga razvili z namenom spodbuditi notranje kadrovanje in še posebej usmeriti obetavne sodelavce v temeljna področja trgovine: maloprodajo in področje upravljanje blagovnih skupin. Trije obetavni sodelavci se v skladu s programom usposablajo v operativni dejavnosti. V kroženje na področju režije smo vključili tudi tri obetavne absolvente Ekonomske fakultete v Ljubljani, in sicer dva v maloprodajo in sektor upravljanja blagovnih skupin ter enega v kontroling, finance in računovodstvo.

Kadrovanje in zaposlovanje

Največ kadrovanja, natančneje 667 prezaposlitev, so opravili sodelavci v družbi Mercator - BH, d.o.o., ob prevzemu dejavnosti družbe Drvopromet, d.o.o. V družbi Mercator - S, d.o.o., je bilo po prevzemu poslovne dejavnosti družbe Familija Marketi, d.o.o., novozaposlenih 126 delavcev. Večje kadrovske aktivnosti so bile opravljene tudi na poslovnih področjih, ki zajemajo družbe v Sloveniji, saj se je poslovno področje Mercator trgovina Slovenija razdelilo na dve samostojni poslovni področji, in sicer Maloprodaja Market program in Tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti. V okviru področja Tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti je bila ustanovljena družba M-Tehnika, d.d., v katero je bilo iz družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., prezaposlenih 1.121 sodelavcev. Z izvršnega področja Informatika in telekomunikacije pa se je 14 sodelavcev prezaposlilo v podjetje Ličer Solutions, d.o.o., partner IBM, ki je zunanji izvajalec Mercatorja za to področje. Konec leta 2011 smo imeli 27 napotenih delavcev, od teh 24 Slovencev, 2 Hrvata in 1 sodelavko iz Srbije.

Potrebe po novih kadrih smo v večini primerov oglaševali na Mercatorjevih spletnih straneh, pa tudi na portalu Moje delo.

Vključevanje zaposlenih

Največji korporacijski dogodek, praznik športa, je bila že 33. tradicionalna Mercatoriada. V 130 ekipah je v igrah sodelovalo 810 Mercatorjevih zaposlenih. Na nenadomestljivo vlogo vključevanja strokovnjakov in vodij pri prenosu znanja in izkušenj znotraj Skupine Mercator je tudi v letu 2011 opozorilo 11. srečanje notranjih učiteljev Mercatorja. Posebna priznanja in nagrade za delo smo podelili 19 internim učiteljem. Prek 1.200 ključnih kadrov Slovenije se je v Cankarjevem domu v Ljubljani zbralo na 5. Kolegiju ključnih kadrov, na katerem je vodstvo Mercatorja predstavilo poslovanje Skupine in načrte za prihodnost.

Veliko tekmovanje se je odvijalo tudi med prodajalnami, kjer smo najboljšim 46 prodajalnam v Skupini Mercator podelili nagrado Naj prodajalna leta 2011, ter med najboljšimi vodji, kjer smo podelili 13 priznanj Naj šef. Novembra smo 25 sodelavcem podelili tudi najprestižnejšo nagrado, Nagrado Mercator, za izjemne delovne dosežke in posebljanje vrednot Mercatorja.

Upravljanje izboljšav zaposlenih

V okviru 4. Mednarodne akademije Mercator je ena od šestih projektnih skupin izdelala nalogo Sistem množičnih izboljšav, ki bo v letu 2012 zaživel tudi v praksi. Gre za sistem zbiranja, vrednotenja, nagrajevanja in realizacije idej zaposlenih, z imenom Mercator Creator. Na ta način bomo izboljševali poslovne procese, povečevali zadovoljstvo kupcev in odkrivali nove tržne priložnosti. Dosedanje izkušnje kažejo, da imajo sodelavke in sodelavci na vseh delovnih mestih številne zamisli za povečanje učinkovitosti delovnih procesov.

Komuniciranje z zaposlenimi

Leto 2011 je bilo leto komuniciranja korporacijskih vrednot. Izdali smo posebno številko internega časopisa, namenjeno korporacijskim vrednotam. Vsi zaposleni v Skupini Mercator so prejeli tudi kocko vrednot, na kateri je predstavljenih vseh šest vrednot ter glavne usmeritve, ki jih pri svojem delovanju spoštujemo vsi zaposleni in tako skupaj delujemo v smeri izvajanja Mercatorjeve strategije.

Opravili smo 8.444 letnih razgovorov v družbah v Sloveniji in 8.084 letnih razgovorov v družbah na trgih Jugovzhodne Evrope. Novim sodelavcem smo naše podjetje in vse vidike zaposlitve predstavili s posebnim Priročnikom za novozaposlene.

Vse bolj pomembno sredstvo za notranje komuniciranje postaja intranet, saj smo v letu 2011 na njem objavili kar 461 novic.

Sodelovanje s predstavniki zaposlenih

V letu 2011 smo v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., dobili nov svet delavcev, ki šteje 31 članov. Uprava Mercatorja in svet delavcev sta podpisala participacijski dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Sporazum podrobneje ureja način uresničevanja pravic delavcev pri soodločanju in soupravljanju družbe. Redna srečanja ima uprava tudi z vodstvi sindikatov, ki so organizirani v družbah Mercator, d.d., Mercator - S, d.o.o., Mercator - H, d.o.o., Mercator - BH, d.o.o., in M - BL, d.o.o.

Skrb za zaposlene

Našim sodelavkam, sodelavcem in upokojemcem omogočamo letovanje v 105 počitniških enotah v Sloveniji in na Hrvaškem. V letu 2011 je v naših enotah letovalo 1.739 zaposlenih in 177 upokojemcev ter njihovih družinskih članov. Razveselili smo 2.419 otrok naših sodelavcev, saj jih je obdaril dedek Mraz. V okviru projekta Družini prijazno podjetje smo mladim staršem razdelili 350 Lumpi paketov za novorojence, 260 staršem prvošolčkov pa smo ob prvem šolskem dnevu omogočili izredni plačani dopust. Od 1. 9. 2011 naprej lahko izredni dan plačanega dopusta koristijo tudi starši, ki uvajajo otroke v vrtec. To možnost je izkoristilo kar 179 sodelavcev. V okviru Ustanove Humanitarna fundacija Mercator smo razdelili za 95.720 EUR pomoči 143 socialno šibkim in bolnim sodelavcem. Solidarnostno pomoč v skupnem znesku 146.046 EUR je prejelo 300 sodelavcev oziroma njihovih družinskih članov.

Varnost in zdravje pri delu

Potekajo številne aktivnosti, s katerimi želimo izboljšati zdravje in počutje naših zaposlenih. V okviru Športno-kulturnega društva Mercator, ki ima 676 članov, poteka organizirana rekreacija v različnih vrstah športa. Planinsko društvo Mercator je imelo v letu 2011 rekordno število pohodov, kar 16, katerih se je udeležilo 1.033 sodelavcev. Projekt Promocija zdravja ponuja številne koristne preventivne aktivnosti, kot na primer: mamografijo, kritje stroškov za odvajanje od kajenja, izobraževanje o krčnih žilah, Šolo zdravega kuhanja.

V letu 2011 smo zabeležili skupno 670 nesreč pri delu. V primerjavi z letom 2010 je število nesreč nižje za 2,5 %. Največ nesreč se je zgodilo v prodajalnah, in sicer izstopajo naslednje vrste poškodb: ureznine, poškodbe pri ročnem premeščanju bremen in poškodbe pri uporabi lestev. Služba za varstvo pri delu in požarno varnost je sprejela ukrepe za zmanjšanje števila nesreč pri delu. Izdelala je Navodilo za varen razrez kruha, navodilo v primeru ropa ali napada tretje osebe, navodilo o ročnem premeščanju bremen in navodilo o varni uporabi lestev, pregledu in zamenjavi neustreznih lestev.

DRUŽBA	Število nesreč na delovnem mestu	
	2011	2010
Poslovni sistem Mercator, d.d.	396	417
Mercator IP, d.o.o.	17	15
Mercator - S, d.o.o.	106	97
Mercator - H, d.o.o.	60	103
Mercator - BH, d.o.o.	25	19
M-BL, d.o.o.	6	4
Mercator - Mex, d.o.o.	0	2
Mercator - CG, d.o.o.	29	5
Mercator - B, e.o.o.d.	1	0
Eta, d.d.	7	8
Mercator - Emba, d.d.	2	2
Intersport ISI, d.o.o.	2	5
Intersport S-ISI, d.o.o.	1	0
Intersport H, d.o.o.	2	2
Intersport BH, d.o.o.	1	0
Modiana, d.o.o., Slovenija	9	6
Modiana, d.o.o., Hrvaška	4	1
Modiana, d.o.o., Bosna in Hercegovina	2	1
SKUPAJ	670	687

Zaposlovanje invalidov

Največ invalidov zaposluje v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., kjer je tudi starostna struktura zaposlenih najvišja. Pomembno število invalidov je zaposlenih v okviru Invalidskega podjetja, Mercator IP, d.o.o. Le-to zaposluje skupaj 399 sodelavcev, od tega kar 204 invalidov. Slednji so zaposleni predvsem na področju proizvodnih in storitvenih dejavnosti, in sicer: aranžerstva, proizvodnje slaščic, kozmetike in tekstila. Prilagoditvam delovnih mest posvečamo posebno pozornost, in to z upoštevanjem posameznikovih omejitev in sposobnosti.

Z ergonomskimi izboljšavami urejamo delovno okolje, s tem izboljšujemo varnost, prispevamo k večanju delovne učinkovitosti ter k bolj smotrni izrabi delovnega časa. Delovna mesta smo prilagodili v skoraj vseh enotah, kjer zaposlujeemo invalide, oziroma kjer so bile prilagoditve potrebne.

DRUŽBA	Število invalidov	
	31.12.2011	31.12.2010
Poslovni sistem Mercator, d.d.	592	665
Mercator IP, d.o.o.	204	122
Mercator - S, d.o.o.	49	13
Mercator - H, d.o.o.	9	6
Mercator - BH, d.o.o.	8	6
Mercator - CG, d.o.o.	2	1
Mercator - B, e.o.o.d.	3	4
Mercator - A, sh.p.k.	1	0
Mercator - Optima, d.o.o.	1	0
Mercator - Emba, d.d.	6	4
Intersport ISI, d.o.o.	9	7
Modiana, d.o.o., Slovenija	43	45
SKUPAJ	927	873

Število invalidov med zaposlenimi se je pomembno povečalo v družbi Mercator - S, d.o.o., saj zaposlovanje invalidov ureja srbska zakonodaja z Zakonom o profesionalni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

Odgovornost do naravnega okolja

Način rabe in hitrost izkoriščanja obnovljivih in neobnovljivih naravnih virov pospešeno zmanjšujeta zmožnost planeta, da obnavljanja vire energije, od katerih sta odvisni naša blaginja in rast. V družbi Mercator, d.d., zato s trajnostno rabo naravnih virov, ki vključuje smotrno proizvodnjo in porabo, pri našem delovanju ohranjamo naravne vire in zmanjšujemo negativne vplive na okolje.

Energetska učinkovitost

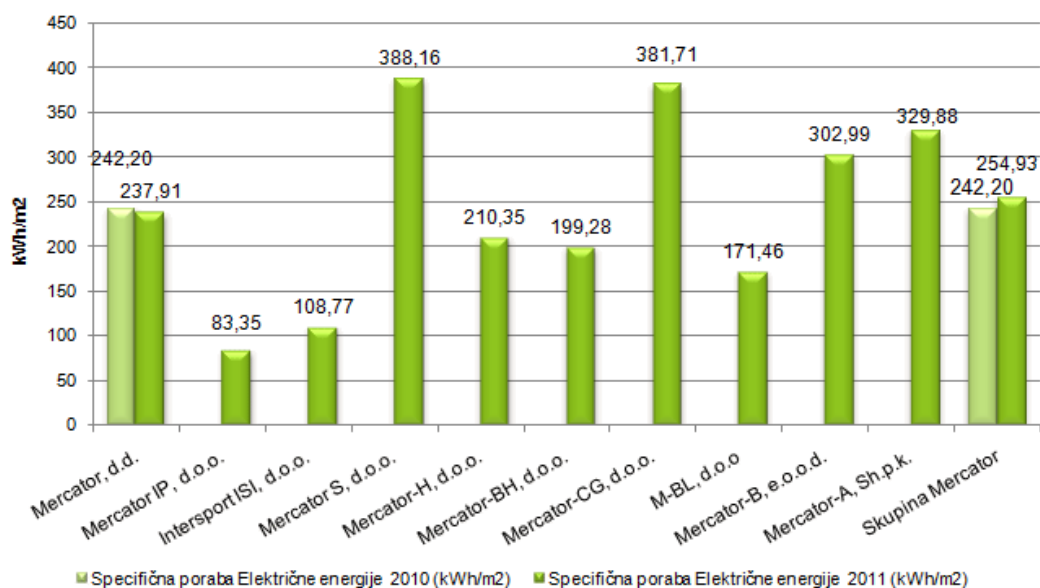
Na zmanjšanje specifične porabe energentov za ogrevanje so vplivali poleg podnebnih sprememb tudi ukrepi, ki so se izvajali na področju učinkovite rabe energije, in sicer zapiranje hladilnih vitrin ter izvajanje organizacijskih ukrepov po sprejetem priročniku. Na znižanje stroškov za toplotno energijo smo vplivali tudi z vgradnjo naprav za soproizvodnjo toplotne in električne energije.

Specifična poraba energentov v letu 2011	Specifična poraba	
	(EM/m ²)	Skupina Mercator
Električna energija	(kWh/m ²)	254,93
Kurilno olje	(L/m ²)	1,62
Zemeljski plin	(m ³ /m ²)	3,89
UNP	(m ³ /m ²)	0,05
UNPL	(L/m ²)	0,22
Daljinsko ogrevanje	(kWh/m ²)	4,11
Emisija CO₂ energentov	(kg CO₂/m²)	148,48
		Mercator, d.d.
		237,91
		2,61
		3,04
		0,12
		0,47
		2,88
		141,99

Ciljno spremljanje električne energije v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., ima v zadnjih letih vedno večji pomen, kajti le-ta predstavlja največji okoljski strošek. Specifična poraba električne energije (kot prikazuje spodnji graf) se je v letu 2011 glede na leto 2010 znižala za 1,77 % oziroma za 4,29 kWh/m², in sicer zaradi izvajanja ukrepov učinkovite rabe energije, kot so zapiranje hladilnih vitrin, zamenjava navadnih svetilk z LED svetili v svetlobnih tablah s celostno grafično podobo Mercatorja in izvajanja drugih organizacijskih ukrepov po sprejetem Priročniku o učinkoviti rabi energije v prodajnih enotah Poslovnega sistema Mercator, d.d.

Specifična poraba električne energije (kWh/m²)

V spodnji tabeli prikazujemo primerjavo porabe električne energije in specifične porabe električne energije ter emisije CO₂ za družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., za primerljivo obdobje 2010 in 2011.

	2011	2010	Indeks 2011/2010	Razlika v porabi
Električna energija (kWh)	174.700.250	183.891.081	95,00	-9.190.831
Specifična poraba Električne energije (kWh/m ²)	237,91	242,20	98,23	-4,29
Emisija CO ₂ energentov (ton CO ₂)	104.265	110.403	94,44	-6.138
Specifična emisija CO ₂ energentov na m ² (kg CO ₂ /m ²)	141,99	145,41	97,65	-3,42

Energetska usmeritev Skupine Mercator kot pomembnega trgovca v Sloveniji in sosednjih državah mora biti v skladu s politiko Republike Slovenije, ta pa je usklajena s usmeritvami Evropske Unije.

Sprejeti »Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2008-2016« predvideva 9 % znižanje končne rabe energije do leta 2016, kar pomeni 1 % prihranka energije na leto. Končni cilj je doseči cilj Evropske Unije, ki predvideva zmanjševanje emisij toplogrednih plinov za 20 %, povečanje uporabe obnovljivih virov energije za 20 % in izboljšanje energetske učinkovitosti za 20 %, do leta 2020.

S temi cilji, ki jih je mogoče doseči na različne načine, bi se za družbo Mercator, d.d., strošek za energijo letno zniževal za približno 0,2 milijonov EUR glede na energetske stanje v letu 2008, kar naj bi bilo enako ali več, kot bi vlagali v učinkovito rabo in obnovljive vire energije. Ker bo cena elektrike brez dvoma rasla hitreje kot investicijski stroški v energetske učinkovitost, ocenjujemo, da bo finančni učinek vedno pozitiven.

Energetske učinkovite gradnje

Že od leta 2000 gradimo nakupovalne centre po načelu učinkovite rabe energije v obliki povečane toplotne izolacije, optimiziranja steklenih površin, izkoriščanja dnevne svetlobe (daylighting), kontroliranega senčenja, izpodrivnega prezračevanja s talnim ogrevanjem in hlajenjem, izkoriščanja odpadne toplote hladilne tehnike in prezračevalnih naprav, upravljanje stavb preko centralnega nadzornega sistema. Kot družbeno odgovoren trgovec smo si zastavili prioritete na področju trajnostnega sonaravnega razvoja, kjer je eden izmed ključnih tudi razvojni projekt »Eko hiša«, pri katerem bomo še dodatno nadgradili že obstoječe energetske varčne tehnologije in sisteme.

Odpadki in drugi okoljski vidiki

Obvladovanje okoljskih vidikov v Mercatorju je že od leta 2009 sistemsko urejeno in potrjeno s prejetjem certifikata za vzpostavljeni sistem ravnanja z okoljem v skladu z zahtevami mednarodnega standarda ISO 14001:2004. Tako smo edino trgovsko podjetje na debelo in drobno z izdelki široke potrošnje v Sloveniji, ki ima certifikat ISO 14001.

Obvladovanje okoljskih vidikov

Z namenom učinkovitega obvladovanja okoljskih vidikov smo vzpostavili projekt za učinkovito upravljanje objektov, naprav in opreme, ki ima največji vpliv na okolje. Prepoznali smo okoljske karakteristike objektov, naprav in opreme ter pripravili nabor korektivnih ukrepov v primeru izrednih razmer s potencialnimi negativnimi vplivi na okolje. Pripravili smo tudi nabor internih in eksternih okoljskih dokumentov, za katere bomo zagotovili centralno zbiranje in možnost dostopa s strani vseh uporabnikov.

V letu 2011 smo pričeli z izračunom ogljičnega odtisa kot metode za zagotavljanje celovitega sistema upravljanja z vplivi na okolje. Izračun bo izveden za celotno družbo, trajnostno trgovino in izbrani izdelek Mercator trgovske znamke z namenom prepoznavanja področij, ki so okolju najbolj škodljiva in energetske potratna. Izračun ogljičnega odtisa bo osnova za načrtovanje prioritarnih korakov, s katerimi bomo dosegli največje učinke pri zmanjšanju škodljivih vplivov na okolje in povečanju energetske učinkovitosti.

Z namenom zmanjševanja vplivov na okolje smo v letu 2011 izvajali različne aktivnosti obvladovanja okoljskih vidikov:

➤ **Odpadki in surovine**

- V okviru projekta Optimizacija obvladovanja okoljskih podatkov o izdelku smo zagotovili prenos okoljskih podatkov izdelkov iz aplikacije MData v G.O.L.D., oblikovali nove šifrante okoljskih podatkov o izdelku, zagotovili vnos podatkov o embalaži netrговskega blaga in posodobili podatke o PVC embalaži izdelkov.

- Nadaljevali smo z opremljanjem maloprodajnih lokacij s koši za ločeno zbiranje odpadkov za kupce in z racionalizacijo prostornin zabojnikov za mešane komunalne odpadke.
- Optimizirali smo ravnanje z odpadnimi radioaktivnimi javljalniki požarov.
- Pripravili smo Tehnološki postopek ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji in slikovno gradivo za lažje razumevanje s strani uporabnikov.
- Posodobili smo Načrt gospodarjenja z odpadki v družbi Mercator, d.d., in izdelali Načrt gospodarjenja z odpadki za obrat Pekarna Grosuplje.
- **Vode in odpadne vode**
 - Uredili smo področje rabe vode iz vodotoka in že pridobili vodno dovoljenje za lokacijo Maximarket.
 - Zaradi spremenjene dejavnosti na lokaciji distribucijski center Bohova ne nastajajo več odpadne industrijske vode.
- **Emisije v zrak in ozonu škodljive snovi**
 - Pri novogradnjah in prenovah objektov smo na 7 lokacijah vgradili hladilno tehniko, ki je okolju prijaznejša.
- **Nevarne snovi in nevarni pripravki**
 - Izvedeni so bili pregledi vseh nepremičnih rezervoarjev za skladiščenje nevarnih tekočin.
 - Izvedena je bila strokovna ocena stanja strojne hladilne opreme in opreme pod tlakom za hladilni sistem z amonijakom na lokaciji distribucijski center Zalog in distribucijski center Bohova.
- **Hrup**
 - Na 14 lokacijah smo zmanjšali emisije hrupa, na 4 lokacijah pa se aktivnosti za prilagoditev vira hrupa mejnim vrednostim še izvajajo.
- **Izredne razmere**
 - V projektu Vzpostavitev modula SAP Plant Maintenance oz. SAP Vzdrževanje smo prepoznali izredne razmere z vplivi na okolje, za katere se pripravljajo preventivni in korektivni ukrepi delovanja.
 - Vzpostavili smo centralni sistem za prepoznavanje in evidentiranje izrednih razmer, katerih posledica je nastajanje večjih količin biološko razgradljivih odpadkov.

Ugotovljena odstopanja

Uspešno in učinkovito izvajanje sistema ravnanja z okoljem dosežemo s periodičnim pregledovanjem in vrednotenjem sistema ravnanja z okoljem, kar nam omogoča prepoznavanje priložnosti za izboljšave in njihovo uvajanje.

Redno spremljamo spremembe zakonodaje s področja varstva okolja tako smo jih v letu 2011 prepoznali 72.

➤ **Zunanje presoje**

Izvedena je bila zunanja presoja sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001, pri kateri ni bilo ugotovljenih neskladnosti; izdanih je bilo le 17 priporočil.

➤ **Notranje presoje**

Izvedena je bila notranja presoja sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001 (strokovni sodelavci), pri kateri ni bilo ugotovljenih odstopanj.

➤ Inšpekcijski pregledi

Inšpektorati Republike Slovenije za področje varstva okolja so izvedli deset inšpekcijskih pregledov. Pri petih so bile ugotovljene nepravilnosti, v treh primerih pa tudi izdane denarne kazni.

➤ Vprašanja in pritožbe zainteresiranih javnosti

Prejeli smo 50 vprašanj in pritožb zainteresiranih javnosti s področja varstva okolja, na katera smo se ustrezno odzvali.

V letu 2011 je bilo oblikovanih 14 sklepov z ukrepi za zmanjšanje posledic kritičnih okoljskih tveganj, od katerih je bilo zaključenih 9 sklepov.

Komuniciranje, osveščanje in izobraževanje

Vzpostavljen je sistem notranje komunikacije z zaposlenimi, katerih delo ima vpliv na okolje. Tudi pri komunikaciji s kupci in ostalimi zainteresiranimi javnostmi se odraža naša zavezanost k varovanju okolja:

- Objavljali smo članke z okoljskimi vsebinami v internem časopisu Časomer in informacije na intranetu.
- Oblikovali smo kriterije za okoljske vidike v sklopu projekta Naj prodajalna na področju trajnostnega razvoja.

Vzdržna logistika in organizacija oskrbne verige

Oskrba tako razvejane mreže trgovin, kot jo ima Mercator, ni mogoča brez obsežne logistične podpore. Ker pa se zavedamo, da vsak kilometer, ki ga ne prevozimo, pomeni prispevek k varovanju okolja, jo ves čas izboljšujemo.

V letu 2011 smo pri oskrbi dostavnih mest z blagom za prodajo in lastno porabo z market programom dosegli približno enak nivo povprečne volumenske izkoriščenosti tovornih vozil kot v preteklem letu.

Indeks prevožene razdalje 2011/2010 je 100,4:

- o Na območjih market programa je ta indeks 97,6.
- o Na območjih pekarnice Grosuplje pa 111,3 (razlog je povečanje polpečenih izdelkov na režimu -18°C in povečanje števila dostavnih mest).

Odgovornost do družbenega okolja

Mercatorjeva vizija trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti nam narekuje konkretne aktivnosti, s katerimi prispevamo k razvoju lokalnega in regionalnega okolja ter izboljšujemo kakovost življenja ljudi. Sponzorstva in donacije ter vključevanje v družbeno koristne akcije so pomemben del strategije celovitega družbeno odgovornega delovanja Skupine Mercator. Podpiramo in omogočamo humanitarne, športne, kulturne, znanstvene, izobraževalne in druge projekte.

Pomembnejša sponzorstva in donacije

V Sloveniji

- V okviru **osrednje humanitarne akcije Skupaj proti raku** smo Onkološkemu inštitutu Ljubljana prispevali za nakup **nove ultrazvočne naprave za brahiterapijo raka prostate**, podprli dejavnosti Društva onkoloških bolnikov Slovenije in sodelovali pri izvedbi kolesarske dirke Kolo življenja.

- Sponzorirali smo številne humanitarne, izobraževalne, kulturne in športne dogodke. Večji med njimi so bili: Kurentovanje na Ptuj, Teden slovenske drame, Istrski karneval, Festival Idrijske čipke, Festival za 3. življenjsko obdobje, Borštnikovo srečanje, **Tekmovanje v tehniki prodaje**, Zlati abonma v Cankarjevem domu, Poletni Festival v Ljubljani, abonmajske koncerte Slovenske filharmonije, Stand up komedijo v SiTi teatru, postavitve razstave »Antični Grki na Hrvaškem« v Mestnem muzeju, Festival Mesto žensk, **Glasbeno scenski spektakel z Lipicanci** v Stožicah, Mednarodni grafični bienale, finale svetovnega pokala v **smučarskih skokih v Planici**, mednarodno alpsko smučarsko tekmovanje na Starem vrhu, mednarodno odprto prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu, ter pohod Ob žici in **Ljubljanski maraton**, kolesarsko dirko po Sloveniji, Košarkarsko ekipo društva paraplegikov Slovenije, **namiznoteniško igralko Matejo Pintar**, Tek za upanje v organizaciji Europe Donne, Svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu, Dobrodelni nogometni spektakel v Biljah, popotovanje po Levstikovi poti ter podprli **Olimpijski komite Slovenije**.
- Donirali smo Fundaciji za spodbujanje otrokovega razvoja, Društvu Varna pot za osveščanje otrok o varnosti v prometu, humanitarnemu društvu Materina Dušica za hišo otrok, v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za šolstvo in šport ter kmeti, kmetijskimi podjetji, živilsko predelovalno industrijo in čebelarji podprli projekt **Tradicionalni Slovenski zajtrk**, zagotovili celoletno pomoč dvanajstim socialno ogroženim družinam, podprli **tekmovanje slikopleskarjev Slovenije**, ki je bilo izpeljano v Centru za sluh in govor Maribor, donirali Zvezi prijateljev mladine Slovenija za projekt Pomežik soncu, donirali skladi Okrešelj za otroke ponesrečenih reševalcev ter **Pediatrični kliniki v Ljubljani podarili športne naprave za rehabilitacijo otrok, naprave za črpanje mleka ter ob koncu leta obdarovali vse hospitalizirane otroke**. Preko celega leta smo Rdečemu križu Slovenije in Slovenski Karitas v naših večjih prodajalnah omogočali **zbirati prehranske izdelke za socialno ogrožene družine**.

Trgi Jugovzhodne Evrope:

- V Srbiji smo donirali prebivalcem Kraljeva, ki jih je prizadel potres, splošni bolnici v Vrbasu in Subotici, največjemu festivalu za otroke v Srbiji in bili zlati sponzor Olimpijskega komiteja Srbije.
- Na Hrvaškem smo donirali centru za vzgojo in izobraževanje v Zagrebu, štirim hišam zavetja za otroke v Osijeku, Splitu, Zagrebu in na Reki, pediatrični bolnišnici v Osijeku, vrtcu Neven in Neriodla v Rovinju, podprli dan državnosti in sofinancirali postavitve paviljona za kulturno-umetniške dogodke v Zagrebu.
- V Bosni in Hercegovini smo donirali Kliničnemu centru v Banja Luki in sponzorirali drugi mednarodni "Salon okusa" v sodelovanju s slovensko ambasado ter Otroški festival.
- V Črni gori smo bili donator Banki hrane in Zavodu za izobraževanje ter rehabilitacijo otrok in mladine Podgorica.
- V Albaniji smo donirali prehranske izdelke družinam policistov, preminulih na službeni dolžnosti.

Varstvo konkurence

Globalna politika družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in njenih hčerinskih družb je zagotavljanje delovanja njenih zaposlenih, zastopnikov in pooblaščenec, ne glede na kraj, kjer se nahajajo, skladno z veljavno in zavezujočo zakonodajo, pravili ter predpisi na vseh področjih dela. Del te zaveze predstavlja spoštovanje konkurenčne zakonodaje in trgovinskih predpisov, ki zagotavljajo učinkovito konkurenco na trgu tako v Republiki Sloveniji kot v tujini.

Osnovna politika družbe je delovanje znotraj začrtanih meja z veljavnimi in za družbo zavezujočimi pravnimi predpisi. Konkurenčno pravo je del tržnega prava, ki neposredno ureja konkurenco. Konkurenčno pravo določa pravila, ki so temeljnega pomena za nastopanje podjetij na trgu; določa tržno disciplino obvezno za vse tržne udeležence, s tem da preprečuje omejevanje konkurence in nepošteno konkurenco, vzdržuje in pospešuje konkurenco s primarnimi dejavniki: ceno, kakovostjo, prodajnimi pogoji. Namen konkurenčnega prava je stimulacija konkurence in svobodnega podjetništva in s tem večanje učinkovitosti z najnižjimi cenami za potrošnika. Temeljna značilnost konkurenčnega prava je prisilna narava norm, ki določeno ravnanje zapovedujejo ali prepovedujejo z namenom zagotavljanja svobodne in učinkovite konkurence ter tržne discipline.

Urad za varstvo konkurence Republike Slovenije je v letu 2007 proti družbi Mercator, d.d., uvedel naslednja dva postopka:

- z dnem 18.12.2007 postopek ugotavljanja kršitve domnevnega zlorabljanja prevladujočega položaja družbe Mercator, d.d., na trgu nabave izdelkov za vsakdanjo rabo, opr. št. 306-178/207, in
- z dnem 20.12.2007 postopek ugotavljanja kršitve v zvezi z domnevno usklajenim delovanjem na nabavnem trgu med družbami Mercator, d.d., Spar Slovenija, d.o.o., in Engrotuš, d.o.o., opr.št. 306-182/2007-2.

Oba postopka sta se zaključila s sprejemom zavez, ki jih je Mercator ponudil Uradu v sprejem za veljavo do leta 2014. Na podlagi sprejetih zavez je Mercator dolžan letno poročati Uradu za varstvo konkurence o izvajanju zavez.

Drugi postopki s področja domnevne kršitve varstva konkurence zoper Mercator niso bili sproženi.

Odgovornost do dobaviteljev

Ustvarjanje dolgoročnih in partnerskih odnosov z dobavitelji je ključen element poslovne trajnostne odgovornosti. Pregledno poslovanje in skupno prizadevanje nam omogoča, da skupaj z dobavitelji oblikujemo okolju prijazno oskrbno verigo.

Izbor dobaviteljev

Z ocenjevanjem dobaviteljev želimo zagotoviti stalno kakovost, varnost in sledljivost izdelkov za zdravje potrošnikov skladno s pogodbenimi določili, z obstoječo zakonodajo in posebnimi zahtevami Mercatorja.

Ocenjevanje obstoječih dobaviteljev market programa poteka enkrat letno, in sicer pred sklenitvijo novih nabavnih pogodb. Kriteriji, po katerih ocenjujemo dobavitelja, so vezani na pogodbeno določila iz osnovne letne pogodbe, razdeljeni pa so v dva vsebinska sklopa: komercialni kriteriji in kriteriji kakovosti. Kriteriji kakovosti spremljajo neskladnosti v procesu nabave blaga in neskladnosti izdelkov.

Na podlagi skupne ocene dobavitelja določimo ustreznost dobavitelja, in sicer: ustrezen dobavitelj, pogojno ustrezen dobavitelj, neustrezen dobavitelj. Z ustreznimi dobavitelji in pogojno ustreznimi dobavitelji se sklenejo pogodbe za tekoče leto. S pogojno ustreznimi dobavitelji se dogovorijo tudi korektivni ukrepi in terminski roki za izvedbo. Z neustreznimi dobavitelji se pogodbe za tekoče leto ne sklenejo, razen v izjemnih primerih, ko ni na razpolago alternativnih nabavnih virov.

Vključevanje slovenskih lokalnih dobaviteljev

V projekt Lokalnost, s katerim smo začeli v letu 2011, se prvenstveno vključujejo izdelki lokalnih kmetov in kmetij iz neposredne bližine hipermarketov. Lahko pa se vključujejo tudi izdelki, ki so lokalni v širšem slovenskem prostoru.

V sklopu lokalne ponudbe predstavljamo:

- lokalno ponudbo kmetij in manjših pridelovalcev,
- ponudbo pridelovalcev in proizvajalcev določene regije,
- vseslovensko lokalno ponudbo – npr. slovenska jabolka,
- izdelke, katerih osnovna surovina je slovenskega porekla.

V projekt je bilo konec leta 2011 vključeno 410 izdelkov 80 lokalnih dobaviteljev.

Z vključevanjem pridelkov in izdelkov lokalnih dobaviteljev skrajšujemo dostavne transportne poti in posledično zmanjšujemo izpuste CO₂ v okolje.

Zaveze dobaviteljev, spremljanje in nadzor izvajanja

Mercator, d.d., z dobavitelji blaga sklepa letne pogodbe o nabavi blaga. Sestavni del pogodbe so Splošni pogoji poslovanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ki določajo pogoje poslovanja na področju nakupa blaga izdelkov vsakdanje rabe. Dobavitelji s podpisom pogodbe potrdijo, da so s splošnimi pogoji poslovanja seznanjeni in z njimi v celoti soglašajo.

Kakovosti, varnosti, označevanju in sledljivosti blaga je namenjeno posebno poglavje Splošnih pogojev poslovanja. Dobavitelji sadja in zelenjave se s podpisom posebne izjave zavežejo k zagotavljanju ustreznosti in varnosti pridelkov, dobavitelji ostalih živil pa podajo pisno Izjavo o varnosti, kakovosti in skladnosti živil in materialov, ki prihajajo v stik z živili.

Izjave o upoštevanju človekovih pravic in odnosu do širšega okolja bodo podpisane v sredini leta 2012.

Nadzor nad dobavitelji izvajamo v službi interne kontrole in varne hrane. Dopolnjen je s podatki iz lastnega in državnega nadzora varnosti in kakovosti izdelkov. V primeru ugotovljenih neskladij sodelujemo z dobavitelji pri izvedbi korektivnih ukrepov.

Odgovornost do zagotavljanja varnosti

Odgovornost do zagotavljanja varnosti je na vseh zaposlenih v Skupini Mercator. Zagotavljanju varnosti dajemo velik pomen, zato je potrebno spoštovati in se ravnati po varnostnih standardih, s posebnim poudarkom na tistih elementih, ki zmanjšujejo varnostna tveganja. Pri odgovornosti do varnosti je potrebno slediti temeljnemu cilju varnostne politike z namenom doseganja optimalne varnostne ravni v Skupini Mercator. Z izvajanjem varovanja zagotavljamo varnost kupcem, zaposlenim, objektom in opremi, informacijskim sistemom ter poslovnim procesom.

Izvajanje varnostne politike

Vsi zaposleni ravnaajo skladno z varnostno politiko in veljavnimi internimi akti s tega področja. Največja odgovornost in poudarek na izvajanju nalog s področja varnosti je v domeni vodstvenih oziroma pooblaščenih delavcev vseh sektorjev in služb ter odgovornih pooblaščenih oseb za varnost. Način dela je odvisen od stanja varnosti v družbi in se sproti prilagaja potrebam tako, da je zagotovljena ustrezna stopnja varnosti. O nivoju oziroma stopnji varnosti odloča vodstvo na podlagi stanja varnosti oziroma ocene varnosti in stopnje tveganja na podlagi predlogov odgovorne pooblaščenice osebe za varnost in direktorjev oziroma vodij ostalih organizacijskih enot.

Varnost objektov (trgovskih, poslovnih, skladiščnih), transportnih sredstev, blaga, zaposlenih, kupcev, pomembnih informacij in podatkov, skratka varnost celotne prodajne ter logistične verige je pomemben in vitalen del poslovanja Skupine Mercator. Vsi zaposleni se moramo zavedati pomena varnosti poslovnega sistema kot enega od pomembnih dejavnikov za uspešno opravljanje svojega poslanstva ter s svojim načinom delovanja prispevati k stalnemu izboljševanju varnosti v Skupini Mercator.

Varovanje objektov in sistemov

Skupina Mercator daje velik pomen področju varnosti, zato pri svojem delu dosledno upošteva varnostne standarde tehničnega varovanja objektov. V skladu s tem se na podlagi ocene ogroženosti tudi opredelijo potrebe in način izvedbe varovanja posameznih objektov.

Celovitost varovanja pomeni, da se načrtno, analitično, vsebinsko in operativno povezujejo naslednja področja: fizično varovanje, varovanje s tehničnimi sredstvi in požarno varovanje. Za izvedbo varovanja se upoštevajo standardi tehničnega varovanja in standardi minimalnih pogojev za izvedbo varovanih prostorov. Z uporabo postopkov in pravil za izvedbo posameznih oblik varovanja se zmanjšujejo riziki pri varovanju ljudi in premoženja.

Varnost informacij in informacijskih tehnologij

Na področju varstva osebnih podatkov nadaljujemo z izvajanjem aktivnosti na področjih:

- omejevanje dostopa do osebnih podatkov imetnikov kartice Mercator Pika,
- popolna ločitev osebnih podatkov in podatkov o vsebini nakupa imetnikov kartice,
- sledenje uporabe podatkov,
- upravljanje s privolitvami za obdelavo podatkov imetnikov kartice Mercator Pika.

Odgovornost do kakovosti

Zavezali smo se k trajnostnemu ravnanju z okoljem, zato je naše delovanje usmerjeno v zmanjševanje negativnih vplivov na okolje ter uvajanje novih načinov merjenja in upravljanja z okoljskimi vidiki. Pri zagotavljanju trajnostnega delovanja uporabljamo mednarodne standarde kakovosti in načela poslovne odličnosti, ki smo jih uvedli in povezali v integriran sistem vodenja, s čimer zagotavljamo transparentnost in mednarodno primerljivost poslovanja.

Za učinkovito upravljanje poslovnih procesov skrbimo z izvajanjem zahtev mednarodnih sistemov vodenja kakovosti. Vzdržujemo že certificirane sisteme in uvajamo nove. V družbah Skupine Mercator imamo uvedenih in certificiranih 13 sistemov vodenja.

<i>Družba</i> <i>Sistem kakovosti</i>	Mercator, d.d.	Mercator - S	Mercator - H	Mercator - BH	Mercator - CG	Mercator - B	Mercator- IP	Emba	Modiana
ISO 9001 Sistem vodenja kakovosti	IZVEDENO maj 2011	IZVEDENO november 2011	IZVEDENO junij 2011	IZVEDENO november 2011	2013			IZVEDENO december 2011	
ISO 14001 Sistem ravnanja z okoljem	IZVEDENO maj 2011	2015	2015						
ISO 22000 Sistem vodenja varnosti živil	IZVEDENO maj 2011								
HACCP Zagotavljanje Varnosti živil		IZVEDENO november 2011	IZVEDENO junij 2011						
IFS International Food Standard								IZVEDENO junij 2011	
AEO Status pooblaščenega gospodarskega subjekta	IZVEDENO november 2010								
Družini prijazno podjetje	IZVEDENO oktober 2011						IZVEDENO oktober 2011		IZVEDENO oktober 2011

Legenda izvedbe zunanjih presoj in novih certifikatov v tekočem letu:	PLANIRANA zunanja presoja	IZVEDENA zunanja presoja	PLANIRAN NOV CERTIFIKAT
---	---------------------------	--------------------------	-------------------------

VSEBINSKO KAZALO PO SMERNICAH TRAJNOSTNEGA POROČANJA GRI G3.1 (global reporting initiative)

Standardizirano poročanje o korporativni odgovornosti in trajnostnem poslovanju po smernicah GRI (Global Reporting Initiative, www.globalreporting.org) zagotavlja celovito trajnostno poročanje, s katerim zagotavljamo ekonomsko, okoljsko in družbeno delovanje. Kazalniki omogočajo primerljivost med leti in sorodnimi organizacijami. Odločili smo se za poročanje na ravni "C+", kjer se zahteva poročanje o 10 kazalnikih in preverjanje s strani neodvisne organizacije. Skladno z zahtevami GRI G3.1 vsebino razkritij prikazujemo v tabeli s kazalom strani, kar omogoča uporabnikom enostaven in hiter pregled poročila.

	Vsebina po GRI G3	Stran
1	Strategija in analiza	
1.1	Izjava predsednika uprave o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in strategija	TP 92, 93, 94
2	Predstavitev organizacije	
2.1 - 2.10	Ime, blagovne znamke, sedež, organiziranost, lastniška struktura, trgi, ključni podatki, pomembnejše spremembe glede sestave in lastništva, priznanja in nagrade	TP 95, 98 LP 8-13, 18-19, 21-22, 26, 63-65
3	Parametri poročanja	
3.1 – 3.8	Podatki o poročilu, namen poročanja in omejitve	TP 95
3.10-3.11	Razlaga učinkov sprememb podatkov iz preteklih poročil in razlogi zanje, pomembnejše spremembe glede na predhodno obdobje poročanja	TP 95 LP 19, 20
3.12	GRI vsebinsko kazalo	TP 120
4	Upravljanje in zaveze organizacije ter vključevanje deležnikov	
4.1 – 4.4	Upravljalvska struktura, mehanizmi za posredovanje priporočil in pobud malih delničarjev nadzornemu svetu in zaposlenih svetu delavcev in predstavnikom zaposlenih v nadzornem svetu	TP 95, 96, 97, 108, 109 LP 23-34
4.12 – 4.13	Zaveze zunanjim pobudam, podpora zunanjim iniciativam, članstvo v združenjih	TP 95, 96
4.14 – 4.15	Vključevanje deležnikov, kriteriji za izbor deležnikov s katerimi je vzpostavljeno sodelovanje	TP 96, 98
	Kazalniki gospodarskega učinka	
EC1	Neposredna ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost, prihodki, stroški, nadomestila zaposlenim, donacije in druga vlaganja v skupnost, izplačila delničarjem	TP 98, 108 LP 59-62, 66, 79-88
	Kazalniki ravnanja z okoljem (okoljski kazalniki)	
EN3	Neposredna poraba energije iz primarnih virov (goriva)	TP 110, 111
EN4	Posredna poraba energije iz primarnih virov (el.energija)	TP 110
EN7	Pobude za zmanjšanje posredne porabe energije in doseženo zmanjšanje	TP 110, 111
EN26	Pobude za zmanjšanje vplivov proizvodov in storitev na okolje	TP 112, 113, 117
EN28	Spoštovanje predpisov	TP 113, 114
EN29	Pomembnejši vplivi na okolje zaradi prevozov v okviru dejavnosti	TP 114

	Kazalniki delovnih odnosov in dostojnega dela	
LA1	Zaposleni po vrsti zaposlitve, vrsti pogodbe in regiji	TP 104, 107
LA7	Stopnja poškodb, poklicnih bolezni, izgubljenih dni in izostankov od dela	TP 109, 109
LA10	Povprečno število ur izobraževanja po zaposlenem in kategoriji zaposlenih	TP 106
LA11	Programi za usposabljanje in vseživljenjsko učenje	TP 106, 107
	Kazalniki družbenega okolja	
SO7	Varstvo konkurence	TP 115, 116
	Kazalniki učinkov odgovornosti za izdelke in storitve	
PR 5	Praksa ugotavljanja zadovoljstva uporabnikov	TP 99, 101, 102, 103, 116

Tabela ravni uporabe smernic GRI

		C	C+	B	B+	A	A+
Obvezno	Samoocena	/	✓	/	/	/	/
Prostovoljno	Zunanja verifikacija	/	✓	/	/	/	/
	Preverjeno s strani GRI	/	/	/	/	/	/

IZJAVA NEODVISNEGA REVIZORJA O TRAJNOSTNEM POROČILU

Izjava o preverjanju Poročila o trajnostnem razvoju

Namen in obseg preveritve

Na zahtevo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana, Slovenija smo opravili neodvisno preverjanje Poročila trajnostnega razvoja Skupine Mercator. Pobudo za preveritev poročila je družba dala prostovoljno. Preverjali smo, ali so dejstva in podatki, navedeni v poročilu, verodostojni in odražajo dejansko stanje sistema vodenja v družbi.

Omejitve

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je Poročilo trajnostnega razvoja Skupine Mercator vključila v Letno poročilo 2011. Zahteve smernic GRI so vključene v tretjem poglavju letnega poročila, posamezni elementi povezani predvsem s strategijo in z analizo, s predstavitvijo družbe in skupine in kazalcem ekonomskega učinka so tudi v ostalih delih tega poročila. Poročilo o trajnostnem razvoju zajema vse družbe Skupine Mercator.

Metodologija preveritve

Preverjanje je zajemalo pregled Poročila trajnostnega razvoja Skupine Mercator, razgovor s predstavniki družbe ter preverjanje dokumentacije, navedb v poročilu in delovanja sistema vodenja v praksi na sedežu družbe. Podatkov v revidirani bilanci stanja nismo ponovno preverjali.

Odgovornost

Vodstvo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupine Mercator je odgovorno za podatke predstavljene v poročilu in določanje meril za ocenjevanje. Odgovorno je tudi za zbiranje, razvrščanje in overjanje podatkov ter poročanje. SIQ in njegovi predstavniki niso sodelovali pri obdelavi in prikazu podatkov v poročilu. Predstavniki SIQ so odgovorni za pripravo mnenja o Poročilu trajnostnega razvoja Skupine Mercator in neodvisno preverjanje skladnosti podatkov v poročilu z dokumenti.

Neodvisnost

SIQ je strokovna, neodvisna in nepristranska institucija, ki nudi celovite rešitve s področja preskušanja in certificiranja proizvodov, ocenjevanja sistemov vodenja, meroslovja in izobraževanja. Mednarodno veljavnost in visoko strokovno raven našega dela potrjujejo tudi številne akreditacije in članstva v mednarodnih certifikacijskih shemah in združenjih. Preveritelj, ki sta izvedla ocenjevanje, sta registrirana presojevalca za sisteme vodenja kakovosti, varnosti in zdravja pri delu, sistem ravnanja z okoljem oziroma EMAS.

Ugotovitve

Preveritelj sta pozorno preverila vse zahtevane točke smernic GRI in ob tem ugotovila, da ima podjetje jasno postavljeno strategijo, določene cilje, postavljene kazalnike, izdelane programe ter pripravljene plane za delovanje na poslovnem in družbenem področju, kar zagotavlja zavezanost trajnostnemu razvoju in s tem ustvarja pogoje za dolgoročno uspešno poslovanje podjetja ter koristi podjetju, vsem zaposlenim v njem, lokalni skupnosti in širši javnosti. Poročilo trajnostnega razvoja Skupine Mercator je del Letnega poročila 2011.

Prepoznane prednosti vzpostavljenega sistema so: Svet trajnostnega razvoja z neposrednim dostopom do uprave, strategija trajnostnega razvoja posredovana vsem zaposlenim, nadzornemu svetu in delničarjem, certificiran sistem vodenja skladen z zahtevami standardov ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000, ki zagotavlja učinkovit sistem izvajanja postavljenih ciljev in programov, ozaveščanje in usposabljanje zaposlenih, še posebej prodajalcev in vodij.

Na podlagi ugotovitev izjavljamo, da so dejstva in podatki, navedeni v Poročilu trajnostnega razvoja Skupine Mercator, ki je sestavni del Letnega poročila 2011, verodostojni in odražajo dejansko stanje sistema vodenja v družbi in da poročilo ustreza zahtevam smernic trajnostnega poročanja GRI, verzija 3.1, 2000-2011, stopnja C+ (Global Reporting Initiative).

Priporočila

Med preverjanjem smo prepoznali naslednje priložnosti za nadaljnje dobro delovanje vzpostavljenega sistema vodenja in nadaljnje izboljševanje na področju trajnostnega razvoja: družba naj poleg srednjeročne strategije v letno poročilo vključi tudi glavne usmeritve in cilje za naslednje leto; podatki o porabi energentov naj se prikažejo v Joulih; trditve o izvedenih aktivnostih povezanih z odpadki in drugimi okoljskimi vplivi naj bodo bodoče zapisane na nedvoumen način, ki ne bo dopuščal različnih interpretacij; nenazadnje naj se pri vplivih na okolje zaradi prevozov, podatke prikaže tudi s porabo goriva na opravljen kilometer. Kazalnika stopnje poškodb pri delu in izobraževanja naj bosta podana strukturirano po kategorijah zaposlenih.

Za in v imenu SIQ

Ana Pribacković Borštnik
Ocenjevanje sistemov vodenja

Ljubljana, 16.2.2012

Miloš Seražin

Računovodsko poročilo

Zavedamo se, da je za učinkovito prilagajanje spremembam na trgu pomembno stabilno finančno poslovanje.

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE MERCATOR

Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR

	Pojasnilo	31.12.2011	31.12.2010
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	14	1.906.018	1.870.428
Naložbene nepremičnine	16	3.450	3.894
Neopredmetena sredstva	15	47.623	52.626
Odložene terjatve za davek	19	9.837	8.700
Dana posojila in depoziti	22	65.823	77.113
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	17	2.628	3.959
		2.035.379	2.016.720
Kratkoročna sredstva			
Zaloge	20	335.249	322.081
Terjatve do kupcev in druge terjatve	21	243.402	231.871
Terjatve za odmerjeni davek		3.934	-
Dana posojila in depoziti	22	2.001	17.346
Izpeljani finančni inštrumenti	18	158	70
Denar in denarni ustrezniki	23	27.540	20.766
		612.284	592.134
Skupaj sredstva		2.647.663	2.608.854
KAPITAL			
Osnovni kapital	24	157.129	157.129
Kapitalske rezerve		198.872	198.872
Lastne delnice		(3.235)	(3.235)
Rezerve iz dobička		285.768	270.194
Rezerva za pošteno vrednost		192.209	200.187
Preneseni čisti poslovni izid		10.294	6.671
Čisti poslovni izid poslovnega leta		7.983	30.396
Prevedbena rezerva		(60.275)	(62.295)
Kapital pripisan lastnikom obvladujoče družbe		788.745	797.919
Neobvladujoči deleži		224	246
Kapital		788.969	798.165
OBVEZNOSTI			
Dolgoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	28	2.369	2.447
Finančne obveznosti	26	822.145	674.375
Odložene obveznosti za davek	19	49.830	51.269
Rezervacije	27	32.711	35.709
		907.055	763.800
Kratkoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	28	583.982	642.666
Obveznosti za odmerjeni davek		507	5.892
Finančne obveznosti	26	362.588	395.853
Izpeljani finančni inštrumenti	18	4.562	2.478
		951.639	1.046.889
Skupaj obveznosti		1.858.694	1.810.689
Skupaj kapital in obveznosti		2.647.663	2.608.854

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnilo	2011	2010
Prihodki iz prodaje	9	2.928.433	2.781.604
Stroški prodaje	11	(2.762.213)	(2.611.100)
Bruto dobiček		166.220	170.504
Stroški splošnih dejavnosti	11	(103.442)	(99.622)
Drugi poslovni prihodki	10	26.064	23.623
Poslovni izid iz poslovanja		88.842	94.505
Finančni prihodki	13	5.699	6.070
Finančni odhodki	13	(62.600)	(60.231)
Neto finančni odhodki		(56.901)	(54.161)
Poslovni izid pred obdavčitvijo		31.941	40.344
Davek	19	(8.401)	(9.957)
Čisti poslovni izid poslovnega leta		23.540	30.387
Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki se nanaša na:			
Lastnike obvladujoče družbe		23.557	30.396
Neobvladujoče deleže		(17)	(9)
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v EUR	25	6,3	8,2

Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR

	Pojasnilo	2011	2010
Čisti poslovni izid poslovnega leta		23.540	30.387
Drugi vseobsegajoči donos			
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb		2.015	(28.515)
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	24	(1.208)	(1.457)
Sprememba poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred tveganjem	24	(2.780)	1.799
Sprememba poštene vrednosti nepremičnin	24	-	22.094
Odloženi davki	19	978	(4.389)
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta		(995)	(10.468)
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		22.545	19.919
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki se nanaša na:			
Lastnike obvladujoče družbe		22.567	19.927
Neobvladujoče deleže		(22)	(8)

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid posl. leta	Prevedbena rezerva	Kapital pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Neobvladujoči deleži	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2010	157.129	198.872	(3.235)	270.194	186.029	8.697	21.232	(33.782)	805.136	254	805.390
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	30.396	-	30.396	(9)	30.387
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	14.158	3.886	-	(28.513)	(10.469)	1	(10.468)
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	14.158	3.886	30.396	(28.513)	19.927	(8)	19.919
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom											
Izplačilo dividend*	-	-	-	-	-	(26.807)	-	-	(26.807)	-	(26.807)
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	21.232	(21.232)	-	-	-	-
Skupaj prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom	-	-	-	-	-	(5.575)	(21.232)	-	(26.807)	-	(26.807)
Spremembe lastniških deležev v odvisnih družbah, ki ne povzročijo izgube obvladovanja											
Nakupi neobvladujočih deležev	-	-	-	-	-	(337)	-	-	(337)	-	(337)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	(5.912)	(21.232)	-	(27.144)	-	(27.144)
Stanje 31. decembra 2010	157.129	198.872	(3.235)	270.194	200.187	6.671	30.396	(62.295)	797.919	246	798.165

* Znesek izplačila dividend se razlikuje od zneska določenega po Sklepu skupščine delničarjev, saj so bile v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend vključene tudi lastne delnice.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala (nadaljevanje)

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid posl. leta	Prevedbena rezerva	Kapital pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Neobvladujoči deleži	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2011	157.129	198.872	(3.235)	270.194	200.187	6.671	30.396	(62.295)	797.919	246	798.165
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	23.557	-	23.557	(17)	23.540
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(6.022)	3.012	-	2.020	(990)	(5)	(995)
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	(6.022)	3.012	23.557	2.020	22.567	(22)	22.545
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom											
Izplačilo dividend*	-	-	-	-	-	(29.785)	-	-	(29.785)	-	(29.785)
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	30.396	(30.396)	-	-	-	-
Razporeditev čistega poslovnega izida leta po sklepu uprave / nadzornega sveta	-	-	-	15.574	-	-	(15.574)	-	-	-	-
Skupaj prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom	-	-	-	15.574	-	611	(45.970)	-	(29.785)	-	(29.785)
Spremembe lastniških deležev v odvisnih družbah											
Prodaja odvisne družbe	-	-	-	-	(1.956)	-	-	-	(1.956)	-	(1.956)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	15.574	(1.956)	611	(45.970)	-	(31.741)	-	(31.741)
Stanje 31. decembra 2011	157.129	198.872	(3.235)	285.768	192.209	10.294	7.983	(60.275)	788.745	224	788.969

* Znesek izplačila dividend se razlikuje od zneska določenega po Sklepu skupščine delničarjev, saj so bile v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend vključene tudi lastne delnice.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR

	Pojasnilo	2011	2010
Denarni tokovi pri poslovanju			
Čisti poslovni izid poslovnega leta		23.540	30.387
Prilagoditve:			
Davek	19	8.401	9.957
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	14	71.745	68.946
Amortizacija naložbenih nepremičnin	16	160	173
Amortizacija neopredmetenih sredstev	15	9.401	9.575
(Dobički) izgube pri odtujitvi in oslabitve osnovnih sredstev		(236)	2.676
Sprememba rezervacij	27	(677)	4.343
Dobiček pri odtujitvi odvisnih družb	13	(1.150)	-
Prejete dividende in oslabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	13	(29)	37
Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve	8	(2.028)	(7.626)
Neto tečajne razlike iz financiranja	13	2.356	10.098
Prejemki iz obresti	13	(3.647)	(3.427)
Izdatki za obresti	13	53.879	44.948
Kosmati denarni tok iz poslovanja		161.715	170.087
Sprememba zalog		(16.442)	(17.302)
Sprememba poslovnih in drugih terjatev		(18.035)	(19.910)
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti		(66.540)	112.559
		60.698	245.434
Izdatki za obresti	13	(53.879)	(44.948)
Izdatki za davke	19	(8.538)	(10.741)
Denar, (uporabljen) ustvarjen pri poslovanju		(1.719)	189.745
Denarni tokovi pri naložbenju			
Izdatki za prevzem odvisnih družb in poslovnih dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev	8	(7.706)	(40.954)
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	14, 16	(111.024)	(91.910)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	15	(4.800)	(3.532)
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	17	(10)	-
Izdatki za dana posojila in depozite		(1.481)	(62.529)
Prejemki pri odtujitvi odvisnih družb brez odtujenih denarnih sredstev	8	9.985	-
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme in naložbenih nepremičnin	14, 16	17.228	16.759
Prejemki pri odtujitvi neopredmetenih sredstev	15	1	85
Prejemki od odtujitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	17	-	56
Prejemki iz obresti	13	3.647	3.427
Prejete dividende	13	56	4
Prejemki od danih posojil in depozitov		28.585	3.983
Denar, uporabljen pri naložbenju		(65.519)	(174.611)

Denarni tokovi pri financiranju

Izdatki za odplačila prejetih dolgoročnih posojil	(203.387)	(323.340)
Prejeta dolgoročna posojila	350.013	248.012
(Izdatki) prejemki iz naslova kratkoročnih posojil	(42.836)	96.674
Izdatki za dividende delničarjev	(30.038)	(31.262)
Denar, (uporabljen) ustvarjen pri financiranju	73.752	(9.916)

Neto povečanje (zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov

Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	20.766	16.844
Učinki sprememb deviznih tečajev na denar in denarne ustreznike	260	(1.296)

Denar in denarni ustrezniki na koncu leta

23

27.540	20.766
---------------	---------------

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

1. Poročajoča družba

Poslovni sistem Mercator, d.d., (v nadaljevanju Mercator, d.d.) je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2011, vključujejo družbo Mercator, d.d., in njene odvisne družbe (skupaj v nadaljevanju 'Skupina'). Skupina opravlja pretežno dejavnost trgovine na drobno in na debelo z izdelki za vsakdanjo rabo in dom.

2. Podlaga za sestavitev

(a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 6.2.2012.

(b) Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- izpeljani finančni inštrumenti,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva,
- nepremičnine po modelu prevrednotenja.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 5.

(c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot.

(d) Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke se stalno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v nadaljevanju.

(i) Dobro ime

Skupina vsako leto ob sestavitvi računovodskih izkazov izvede preizkus slabitve dobrega imena. Nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je določena na podlagi izračunov vrednosti pri uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprave za naslednje leto in na ekstrapolaciji stopenj rasti za vsa naslednja obdobja. Uprava je pripravila projekcijo poslovanja na podlagi preteklega poslovanja in njihovih pričakovanj o razvoju trga. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja, povezana s poslovnimi enotami.

(ii) Obračunavanje stroškov izposojanja

V primeru sredstev v pripravi, ki so se začela usredstevovati na dan 1. januar 2009 ali kasneje, skupina stroške izposojanja na podlagi MRS 23 Stroški izposojanja (2007) pripiše neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Usredstvenje obresti se izvaja pri pomembnih investicijah (investicije, ki po svoji višini ob dokončanju znašajo nad 3 % knjigovodske vrednosti postavke nepremičnin, naprav in opreme na začetku poslovnega leta), ki se začnejo po 1.1.2009 in katerih izgradnja oziroma priprava za uporabo traja več kot 6 mesecev. V letu 2011 nobena investicija ne izpolnjuje navedenih meril za uvrstitev med pomembne investicije skupine.

(iii) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami v kapital drugih družb, razvrščenimi med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ima skupina tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po poštenu vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh dolgoročnih finančnih naložb v kapital drugih družb po poštenu vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov, zato so vrednotene po nabavni vrednosti.

(iv) Poslovne in druge terjatve

Ocena temelji na predpostavki, da bodo terjatve poplačane v izkazani višini. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na podlagi uvedenih sodnih postopkov in izkušenj iz preteklih let. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(v) Zaloge

Knjigovodske vrednosti zalog v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi iztržljivi vrednosti. Popravki vrednosti zalog so oblikovani na podlagi izkušenj iz preteklih let. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(vi) Rezervacije

Knjigovodske vrednosti rezervacij odražajo sedanjo vrednost izdatkov, ki bodo potrebni za poravnavo obvez. Ocene so podali strokovnjaki oz. vrednosti izhajajo iz izvirne dokumentacije. Negotov je izid in obdobje, v katerem bodo zaključeni sodni postopki, v zvezi s katerimi so bile oblikovane rezervacije. Sicer pa skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačil odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Obveznosti so bile oblikovane za pričakovana izplačila. Pri izračunu obveznosti sta bili upoštevani pričakovana rast plač od dneva izračuna do upokojitve posameznega zaposlenega ter fluktuacija zaposlenih. Rast plač je sestavljena iz kariernega napredovanja in s tem povečane plačne inflacije. Za izračun sedanje vrednosti obveznosti je bila uporabljena diskontna obrestna mera, ki je enaka tržni donosnosti na podjetniške obveznice izdajateljev z visoko boniteto, izdane v evrih. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(vii) Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, ki bo veljala v naslednjem obračunskem obdobju. Ob morebitni spremembi davčne stopnje se bodo ustrezno spremenile tudi terjatve in obveznosti iz naslova odloženih davkov. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

3. Pomembne računovodske usmeritve

Spodaj opredeljene računovodske usmeritve so družbe v skupini dosledno uporabile za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

(a) Podlaga za konsolidacijo

(i) Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje skupina. Obvladovanje obstaja, ko ima skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek potencialnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti ali zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko se preneha. Računovodske usmeritve odvisnih družb so bile po potrebi spremenjene oz. prilagojene usmeritvam Skupine.

(ii) Prevzemi s strani družb, ki so pod skupnim upravljanjem

Poslovne združitve, ki nastanejo na podlagi prenosov deležev v družbah, ki so pod skupnim upravljanjem družbenika, ki obvladuje Skupino, se obračunavajo, kot da bi do prevzema prišlo na začetku najzgodnejše primerjave primerjalnega obdobja ali, če kasneje, na dan, ko je prišlo do skupnega upravljanja; zaradi tega se primerjave prenovijo. Prevzeta sredstva in obveznosti se pripoznajo po knjigovodski vrednosti, ki je že prej zapisana v konsolidiranih računovodskih izkazih obvladujoče družbe. Sestavni deli kapitala prevzete družbe se dodajo sorodnim sestavnim delom kapitala Skupine, z izjemo osnovnega kapitala prevzete družbe, ki se pripozna kot del delniške premije. Denarni vložek, vplačan pri prevzemu, se pripozna neposredno v postavki kapitala.

(iii) Posli izvzeti iz konsolidacije

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine. Nerealizirani dobički iz poslov s pridruženimi podjetji (obračunani po kapitalski metodi) se izločijo le do obsega deleža Skupine v tem podjetju. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

(b) Tuja valuta

(i) Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj Skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti in izmerjeni po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih kot za prodajorazpoložljiva finančna sredstva, za nefinančne obveznosti, ki so določena kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovno varovanje pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

(ii) Podjetja v tujini

Sredstva in obveznosti podjetij v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob pridobitvi, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju, ki velja na dan bilance stanja. Prihodki in odhodki podjetij v tujini razen podjetij v hiperinflacijskih gospodarstvih se preračunajo v EUR po povprečnih tečajih v obdobju.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v kapitalu. Od dneva prehoda na MSRP dalje se te spremembe pripoznajo v prevedbeni rezervi. Pri odtutitvi podjetja v tujini (delni ali celotni) se obravnavan znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

V kolikor gre za odvisno družbo, ki ni v polni lasti, se ustrezen sorazmerni delež prevedbene rezerve razporedi med neobvladujoči delež. Ko se družba v tujini odtuji na način, da ne obstaja več obvladovanje, pomemben vpliv ali skupno obvladovanje, se ustrezen nabrani znesek v prevedbeni rezervi prerazporedi kot poslovni izid oz. kot prihodek ali odhodek iz naslova odtutitve. Če Skupina odtuji zgolj del svojega deleža v odvisni družbi, ki vključuje podjetje v tujini in ob tem ohrani obvladovanje, se ustrezeni sorazmerni delež nabranega zneska prerazvrsti med neobvladujoči delež. Če Skupina odtuji zgolj del svoje naložbe v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu, ki vključuje podjetje v tujini in pri tem ohrani pomemben vpliv ali skupno obvladovanje, se ustrezeni sorazmerni delež nabranega zneska prerazvrsti v poslovni izid.

(c) Finančni inštrumenti

(i) Neizpeljani finančni inštrumenti

Neizpeljani finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustrezniške, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva (vključno sredstva, določena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid) so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko Skupina postane stranka v pogodbenih določilih inštrumenta.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva, ali ko Skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva prenesejo. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga Skupina ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima Skupina pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Inštrument je razvrščen po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje, ali če je določen kot takšen po začetnem pripoznanju. Finančna sredstva so določena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je Skupina zmožna voditi ta sredstva, kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti. Pripadajoči stroški posla se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjena po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Finančna sredstva določena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid vključujejo lastniške vrednostne papirje, ki bi drugače bili razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Takšna sredstva so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve zajemajo denarna sredstva in njihove ustreznike, dana posojila podjetjem in depozite bankam, poslovne in druge terjatve ter dane dolgoročne depozite za plačila najemnin. Dani dolgoročni depoziti za plačila najemnin se obravnavajo z vsebinskega vidika (financiranje najemodajalca) in kot taki predstavljajo dolgoročne terjatve iz financiranja. Diskontirajo se s tržnimi ali pogodbenimi diskontnimi stopnjami. Diskontna stopnja je podlaga za obračun prihodkov iz financiranja v celotnem obdobju, za katerega so bile najemnine plačane.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu finančnega izida vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo, ali pa niso uvrščena v zgoraj naštete kategorije. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti, upoštevajoč tudi spremembe poštene vrednosti. Izgube zaradi oslabitve (glej Pojasnilo 3(i)(i)) in tečajne razlike pri kapitalskih inštrumentih na razpolago za prodajo (glej Pojasnilo 3(c)(i)) so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ter izkazane v kapitalu oz. rezervi za pošteno vrednost. Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube prenesejo v poslovni izid. Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo zajemajo lastniške vrednostne papirje.

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima Skupina tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

Ostalo

Ostali neizpeljani finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

(ii) Neizpeljane finančne obveznosti

Skupina na začetku pripozna izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti (vključno obveznosti določene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid) so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko Skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z inštrumentom.

Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima Skupina uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in namerava bodisi poravnati čisti znesek bodisi je pravno upravičena do pobota zneskov in ima namen poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Skupina izkazuje neizpeljane finančne obveznosti kot druge finančne obveznosti. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Druge finančne obveznosti zajemajo posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Prekoračitve na bančnih računih, ki jih je mogoče poravnati na poziv, so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini in so vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov v izkazu denarnih tokov.

(iii) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala, pri čemer se ne upoštevajo učinki na kapital.

Odkup lastnih delnic (lastne delnice)

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, brez morebitnih davčnih učinkov pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala. Ob prodaji lastnih delnic ali njihovi naknadni ponovni izdaji se prejeti znesek izkaže kot povečanje kapitala in tako dobljeni presežek ali manjko pri transakciji se prenese na kapitalske rezerve.

(iv) Izpeljani finančni inštrumenti

Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo valutnim in obrestnim tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega inštrumenta ter če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Ob uvedbi varovanja pred tveganjem Skupina vodi formalne listine o razmerju varovanja pred tveganjem in o namenu ravnanja s tveganjem v podjetju, ter o strategiji projekta varovanja pred tveganjem, kot tudi metode, ki se uporabijo pri ocenjevanju učinkovitosti razmerja pri varovanju pred tveganjem. Skupina ocenjuje varovanje pred tveganjem na ustaljen način in ob njegovi uvedbi, kadar se pričakuje zelo uspešno varovanje pred tveganjem pri doseganju pobotanih sprememb poštene vrednosti ali denarnih tokov, ki se pripisujejo varovanemu tveganju, in kadar dejanski rezultati vsakega posameznega varovanja dosegajo 80 do 125 odstotkov. Pri varovanju pred denarnotokovnimi tveganji mora biti predvideni posel, ki je predmet varovanja, zelo verjeten in izpostavljen spremembam denarnih tokov, ki lahko odločilno vplivajo na poslovni izid.

Izpeljani finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti; stroški, povezani s poslom, se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni inštrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju.

Varovanje denarnega toka pred tveganji

Spremembe poštene vrednosti izpeljanega finančnega inštrumenta, ki je določen za varovanje denarnega toka pred tveganji, so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu obdobja, toda le pod pogojem, da je varovanje uspešno. V kolikor je varovanje neuspešno, se spremembe poštene vrednosti izkažejo v poslovnem izidu.

Če instrument za varovanje pred tveganji ne izpolnjuje več sodil za obračunavanje varovanja pred tveganji, če le-ta preneha veljati ali se proda, odpove ali izkoristi, se varovanje pred tveganji preneha obračunavati. Nabrani dobiček ali izguba, ki je pripoznan(a) v kapitalu, ostane pripoznan(a) v kapitalu, dokler ne pride do napovedanega posla. V kolikor je nefinančno sredstvo predmet varovanja pred tveganji, se v kapitalu pripoznan znesek prenese v knjigovodsko vrednost sredstva, in sicer po njegovem pripoznanju. V drugih primerih se znesek, ki je pripoznan v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem sredstvo, varovano pred tveganji, vpliva na poslovni izid.

(d) Nepremičnine, naprave in oprema

(i) Izkazovanje in merjenje

Naprave in oprema so vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se usredstviijo, če znašajo nad 3 % knjigovodske vrednosti postavke nepremičnin, naprav in opreme na začetku poslovnega leta, se začnejo po 1.1.2009 in izgradnja oziroma priprava za uporabo zadevnih sredstev traja nad 6 mesecev. V letu 2011 Skupina ni izvedla investicij, ki bi izpolnjevale opisana merila. Stroški v lastnem okviru izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela, in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja.

Dobiček ali izguba, ki nastane pri odtujitvi opredmetenega osnovnega sredstva, se določi na podlagi primerjave prejemkov iz naslova odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva ter pripoznane čiste vrednosti v okviru ostalih prihodkov/odhodkov poslovnega izida. Ko se prevrednotena sredstva prodajo, se ustrezen znesek, ki je vključen v rezervo za pošteno vrednost, prenese v zadržan čisti dobiček.

Za vrednotenje zemljišč in zgradb Skupina uporablja model prevrednotenja. Prikazane poštene vrednosti temeljijo na periodičnih, vendar vsaj triletnih ocenah zunanjega neodvisnega ocenjevalca, zmanjšanih za amortizacijo. Povečanja knjigovodske vrednosti iz prevrednotenja zemljišč in zgradb se izkažejo v povečanju rezerve za pošteno vrednost v kapitalu. Slabitve predhodno okrepljenih sredstev neposredno zmanjšujejo vrednost oblikovane rezerve za pošteno vrednost v kapitalu, sicer se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Amortizacija, ki temelji na prevrednoteni vrednosti sredstev, in amortizacija, ki temelji na nabavni vrednosti sredstev, bremenita stroške. Življenjska doba in preostanek vrednosti nepremičnin se letno presoja s strani interne komisije strokovnjakov na podlagi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

a) Ocena poštene vrednosti nepremičnin

Skupina Mercator skladno z računovodskim pravilnikom periodično, vsaj triletno preverja poštene vrednosti nepremičnin. Cenitev nepremičnin je bila izvedena na dan 1.1.2010 in jo je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin skladno z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti in v povezavi z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Kot podlaga za oceno vrednosti nepremičnin so bili uporabljeni projekti, izmere, zemljiškoknjižni izpiski, mapne kopije, kupoprodajne pogodbe, podatki o predvidenih prejemkih in izdatkih denar ustvarjajočih enot ter druga strokovna literatura.

Družba je že v letu 2005 skladno z Mednarodnimi računovodskimi standardi za potrebe ugotavljanja poštene vrednosti nepremičnin določila denar ustvarjajoče enote. Predstavljajo jo vse nepremičnine, ki se nahajajo na isti lokaciji – naslovu.

b) Presoja življenjskih dob nepremičnin in opreme

V Skupini Mercator se osnovna sredstva amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo amortizacijskih stopenj, ki odražajo ocene dob koristnosti različnih sredstev v posameznih družbah Skupine Mercator. Življenjske dobe in preostanek vrednosti nepremičnin in opreme se letno presojuje s strani interne komisije strokovnjakov oziroma zunanjih neodvisnih ocenjevalcev na podlagi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

(ii) Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se ta nepremičnina izmeri po njeni nabavni vrednosti in prerazporedi k naložbenim nepremičninam. Skupina naložbene nepremičnine vrednoti po modelu nabavne vrednosti. Kot naložbene nepremičnine razvršča samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se ostali pomemben del objekta uporablja pri prodaji ali proizvodnji blaga.

(iii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bo imela Skupina bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva in je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva v obliki finančnega najema se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, razen če je precej gotovo, da bo Skupina do konca trajanja najema postala lastnica najetega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo.

Skupina za del amortizacije, ki se nanaša na okrepitev osnovnih sredstev, sproti odpravlja oblikovan presežek iz prevrednotenja med zadržane dobičke.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

	2011	2010
Zgradbe	20-50 let	20-50 let
Naprave in oprema	2-18 let	2-18 let

Dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja.

(e) Neopredmetena sredstva

(i) Dobro ime

Dobro ime (slabo ime) nastane ob prevzemu odvisnih družb, pridruženih podjetij ter skupnih podvigov.

Prevzemi od vključno dneva prehoda na MSRP dalje

Pri prevzemih, izvedenih dne 1. januarja 2006 ali kasneje, se dobro ime nanaša na presežek oz. razliko med stroškom nabave in deležem Skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti ter pogojnih obveznosti prevzete družbe. Če je presežek negativen (slabo ime), se le-ta neposredno pripozna v izkazu poslovnega izida.

(ii) Nakup neobvladujočih deležev

Vsi presežki oz. razlika med stroški dodatne naložbe in knjigovodsko vrednostjo sredstev se pri spremembi lastniških deležev, pri katerih ne pride do spremembe v obvladovanju podjetja, evidentirajo v kapitalu.

(iii) Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila Skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(iv) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z interno generiranimi blagovnimi znamkami, so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

(v) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena). Obračunavati se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

	2011	2010
Patenti, licence in blagovne znamke	2-15 let	2-15 let

(f) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev za pisarniške namene.

Skupina razvršča kot naložbene nepremičnine samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se preostali pomembni del objekta uporablja za opravljanje lastne storitvene dejavnosti ali pri proizvodnji blaga (npr. hipermarket znotraj nakupovalnega centra). Naložbene nepremičnine se vodijo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacija se obračuna po linearni metodi, tako da se nabavna vrednost sredstev razporedi na njihove preostale vrednosti v pričakovanih življenjskih dobah, ki so enake kot za nepremičnine.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se izmeri njena poštena vrednost. Pozitivna razlika se pripozna v rezervi za pošteno vrednost, negativna pa v izkazu poslovnega izida.

(g) Najeta sredstva

Najem, pri katerem Skupina prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Najeta sredstva se ne pripoznajo v izkazu finančnega položaja Skupine.

(h) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Metode obračunavanja nabavne vrednosti in stroškov:

- metoda FIFO za trgovsko blago
- metoda tehtanih povprečnih nabavnih cen za surovine in embalažo; stroški zalog vsebujejo nabavno vrednost, stroške izdelave in pretvarjanja ter druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljaju zalog na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje; pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež posrednih proizvodjalnih stroškov ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Ocena iztržljive vrednosti zalog se opravi najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov Skupine.

Odpisi in delni odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah. Konec leta pa se zaloge po stanju na dan 31.12. prevrednotijo po skupinah sorodnih ali povezanih postavk glede na njihovo starost oziroma zastarelost. Popravljajo se pavšalno glede na izkušnje iz preteklih let.

(i) Oslabitev sredstev

(i) Neizpeljana finančna sredstva

Za vsako finančno sredstvo, ki ni izkazano po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se na datum poročanja oceni, ali obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidna oslabitev sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je po začetnem pripoznanju sredstva zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev (vključno lastniški delniški papirji) so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; restrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni skupini, v kolikor se slednja strinja; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj, poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev ali izdajateljv vrednostnih papirjev v skupini ter gospodarske razmere, ki sovpadajo s prenehanjem delujočega trga za tovrstno vrednostnico. Dodatno k temu je v primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje objektivni dokaz o oslabitvi pomembno ali dolgotrajno znižanje poštene vrednosti pod nabavno vrednost.

Posojila in terjatve

Skupina oceni dokaze o oslabitvi posojil, terjatev, posamično in skupno. Vse pomembne terjatve se izmerijo posamično za namen oslabitve. V kolikor se ugotovi, da posamezna pomembna posojila, terjatve niso oslabiljeni, se oceni njihova skupna oslabiljenost, do katere je že prišlo, ni pa še opredeljena. Oslabiljenost posojil, ki niso sama zase pomembna, se oceni skupno in sicer tako, da se posojila, terjatve vključijo v skupine s podobnimi značilnostmi tveganja.

Pri oceni skupne oslabitve Skupina uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitev in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

Izgube zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni efektivni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu in izkažejo v kontu popravka vrednosti posojil in terjatev oziroma naložbenih vrednostnih papirjev v posesti do zapadlosti. Tako se obresti od oslabljenega sredstva še nadalje pripoznavajo. Ko se zaradi kasnejših dogodkov (npr. poplačilo dolga s strani dolžnika) znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša, se to zmanjšanje izgube zaradi oslabitve odpravi skozi poslovni izid.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Izgube zaradi oslabitve finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo se pripoznajo tako, da se izguba, izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Znesek nabrane izgube, ki se prerazvrsti iz kapitala in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Izgube zaradi oslabitve, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida za finančno naložbo v kapitalski instrument, razvrščene kot na razpolago za prodajo, se ne more razveljaviti prek poslovnega izida. Kasnejše pokritje v pošteni vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja.

(ii) Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev Skupine razen naložbenih nepremičnin, zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi in poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preskusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisni od prejemkov ostalih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet posebnega preizkusa (t.i. segment ceiling test); denar ustvarjajoče enote, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oz. združijo, tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja. Dobro ime pridobljeno s poslovno združitvijo, se razporedi na denar ustvarjajoče enote ali skupino takšnih enot, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Skupna sredstva Skupine ne ustvarjajo ločenih denarnih pritokov in se uporabljajo pri več različnih denar ustvarjajočih enotah. Sredstva Skupine se utemeljeno in dosledno razporedijo na posamezne denar ustvarjajoče enote. Preizkus njihove oslabitve se izvede v sklopu preizkušanja oslabitve tiste denar ustvarjajoče enote, h kateri skupno sredstvo spada.

Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa Skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih Skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(j) Zasluzki zaposlenih

(i) Drugi dolgoročni zasluzki zaposlenih – rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v bilanci stanja pripoznala rezervacije iz naslova bodočih obveznosti do zaposlenih za jubilejne nagrade, ki so izračunane v skladu s kolektivno pogodbo dejavnosti, in zakonsko določene odpravnine ob upokojevanju zaposlenih. Spremembe v rezervacijah za odpravnine in jubilejne nagrade se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Podlaga za oblikovanje rezervacij so aktuarski izračuni, ki se preverjajo letno. Aktuarski dobički oz. izgube so posledica učinkov sprememb dejstev, ki vplivajo na aktuarski izračun (npr. sprememba zakonodaje) ali pa sprememb aktuarskih predpostavk.

(ii) Odpravnine

Odpravnine se pripoznajo kot odhodek, ko je Skupina očitno zavezana končati službovanje zaposlene osebe pred njihovo normalno upokojitvijo ali ponuditi izplačilo odpravnin, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev podjetja, in sicer kot posledica obstoječega podrobnega formalnega programa končanja službovanja in kadar je Skupina brez stvarne možnosti, da bi ga preklicala. Odpravnine za prostovoljno zapustitev delovnih mest se izkazujejo kot odhodek, če je Skupina podala ponudbo, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev podjetja, če je verjetno, da bo ponudba sprejeta in če je mogoče zanesljivo oceniti število sprejetih ponudb. Če se odpravnine izplačujejo dlje kot 12 mesecev po datumu poročanja, jih Skupina diskontira na sedanjo vrednost.

(iii) Kratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznost se izkaže v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki prejemkov, izplačljivih v dvanajstih mesecih po preteku obdobja opravljanja dela, ali programa delitve dobička, če ima Skupina sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljanja dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

(k) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov z diskontno mero pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

(i) Kočljive pogodbe

Rezervacija za stroške kočljive pogodbe se pripozna, ko neizogibni stroški izpolnjevanja pogodbenih obveznosti po tej pogodbi presegajo pričakovane gospodarske koristi, ki jih je Skupina deležna na podlagi pogodbe. Rezervacije se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe oziroma pričakovanih stroškov nadaljevanja pogodbenega razmerja, in sicer po nižji od obeh. Preden Skupina oblikuje rezervacijo, izkaže morebitne izgube iz oslabitve vrednosti sredstev, ki so povezana s pogodbo.

(ii) Reorganiziranje

Rezervacija za stroške reorganiziranja se pripozna, če je Skupina odobrila podroben uradni načrt reorganiziranja in ga je že pričela izvajati ali ga je javno objavila. Postavka ne vključuje bodočih stroškov poslovanja.

(l) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje, blaga, proizvodov in materiala

Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti kupnine in z njo povezanih stroškov ali možnosti vračila blaga, proizvodov in materiala, ko Skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih količinah in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga na debelo se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče, vendar pa pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo.

(ii) Sistem zvestobe kupcev

Skupina svojim kupcem izdaja kreditne in plačilne kartice Mercator Pika, s katerimi na podlagi nakupov zbirajo bonitetne pike. Bonitetni krog traja šest mesecev. Prvi bonitetni krog v letu traja od 1. februarja do 31. julija, drugi bonitetni krog pa od 1. avgusta do 31. januarja naslednjega leta. V bonitetnem obdobju kupci zbirajo bonitetne pike. V odvisnosti od zneska opravljenih nakupov in posledično od števila zbranih pik si lahko pridobijo 3 do 6 % popust. Skupina med letom na podlagi pridobljenih bonitetnih pik razmejuje potencialne popuste, na temelju izkušenj iz preteklih bonitetnih obdobj pa tudi prihodke zaradi neunovčenja bonitetnih pik. Kljub temu, da je drugo bonitetno obdobje zaključeno 31. januarja naslednjega leta, Skupina na ta način zagotavlja, da izkazani prihodki ustrezajo odhodkom, ki so bili potrebni za njihovo realizacijo.

(iii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iv) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Dani popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

(m) Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

(n) Najemi

Plačila iz naslova operativnega najema se pripoznavajo med odhodki enakomerno med trajanjem najema. Prejete vzpodbude v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih odhodkov od najemnin.

Plačila iz naslova finančnega najema se pripoznavajo med odhodki enakomerno med trajanjem najema. Prejeti popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih odhodkov od najemnin.

Najmanjša vsota najemnin se razporedi med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnane dolga. Finančni odhodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalna obrestna mera za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

Določanje, ali dogovor vsebuje najem

Ob nastanku dogovora Skupina določi, ali ta dogovor vsebuje najem. Posebno sredstvo je predmet najema, če je izpolnitev dogovora odvisna od uporabe tega sredstva. Dogovor prenaša pravico do uporabe sredstva, če dogovor skupini prenaša pravico nadzorovati uporabo tega sredstva.

Na začetku dogovora ali ob ponovni presoji dogovora Skupina loči plačila in druga povračila, ki jih zahteva dogovor, na plačila za najem in za druge sestavine na podlagi njihovih relativnih poštenih vrednosti. Če Skupina sklepa, da plačil ni mogoče zanesljivo ločevati, v primeru finančnega najema pripozna sredstvo in obveznost po znesku, ki je enak poštenu vrednosti sredstva, ki je opredeljeno kot predmet najema. Pozneje je treba obveznost zmanjšati, ko se opravijo plačila in pripoznajo presojeni finančni stroški obveznosti z uporabo s strani skupine predpostavljene obrestne mere za sposojanje.

(o) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v poslovnem izidu. Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena pravica Skupine do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, razen tistih, ki se pripišejo neopredmetenim in opredmetenim osnovnim sredstvom, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti. Dobički in izgube iz tečajnih razlik se izkažejo v čistem znesku.

(p) Davek iz dobička

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med postavkami kapitala.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneski za potrebe davčnega poročanja. Naslednječasne razlike niso upoštevane:

- začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček,
- časne razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti,
- ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odložena obveznost za davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Skupina pobota odložene terjatve in obveznosti za davek, če ima zakonsko izvršljivo pravico pobotati pripoznane odmerjene terjatve in obveznosti za davek in če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti v zvezi z isto obdavčljivo enoto, ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo bodisi poravnati odmerjene obveznosti za davek in terjatve za davek z razliko bodisi hkrati povrniti terjatve in poravnati obveznosti.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(q) Čisti dobiček na delnico

Skupina izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice tako, da deli dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Ker Skupina nima prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

4. Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Nova dopolnitev k standardom začne veljati za poslovno leto, ki se prične po 1. januarju 2012 in tudi ni upoštevana med pripravo računovodskih izkazov Skupine. Ta dopolnitev ne vpliva na računovodske izkaze Skupine.

- *Dopolnilo k MSRP 7 Razkritja – prenosi finančnih sredstev (V veljavi za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. julija 2011 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)*

Dopolnilo zahteva, da skupina razkrije informacije, ki uporabnikom njenih računovodskih izkazov omogočajo:

- razumevanje odnosa med prenesenimi finančnimi sredstvi, za katera pripoznanje ni bilo v celoti odpravljeno, in povezanimi obveznostmi; in
- oceno narave nadaljnje udeležbe skupine v finančnih sredstvih, za katera je bilo pripoznanje odpravljeno, in z njo povezanih tveganj.

Dopolnilo opredeljuje "nadaljnjo udeležbo" za namene uporabe zahtev po razkritju.

Skupina predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih sredstev pojasnilo k MSRP 7 ne bo pomembno vplivalo na računovodske izkaze.

5. Določanje poštenih vrednosti

Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je Skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti Skupine.

(a) Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (ang. arm's length transaction).

(b) Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

(c) Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost v poslovnih združitvah temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (ang. arm's length transaction).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na podlagi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Kjer je primerno, je pri vrednotenju potrebno upoštevati tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti, nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med Skupino in najemnikom ter preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine zaradi vrnitve v prvotno stanje, šteje, da so bila vsa obvestila in po potrebi tudi povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

(d) Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

(e) Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se v poslovnih združitvah določa glede na ponujeno nakupno ceno na datum poročanja, če pa ta ni na voljo, se njihova vrednost določi z uporabo ene od metod vrednotenja. Metode vrednotenja, ki jih je mogoče uporabiti, so metode mnogokratnikov in metoda diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov, pri čemer se uporabi pričakovane bodoče denarne tokove in tržno diskontno stopnjo. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

(f) Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev razen nedokončanih gradbenih del se v poslovnih združitvah izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

(g) Izpeljani inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave temelji na ponudbah borznih posrednikov. Primernost teh ponudb se določa z metodo diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov ob upoštevanju dospelosti posameznega posla in z uporabo tržnih obrestnih mer za podobne instrumente na datum vrednotenja.

(h) Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost obveznic se za potrebe poročanja izračuna na podlagi zadnje razpoložljive tržne vrednosti obveznic na borzi vrednostnih papirjev pred datumom poročanja. Poštene vrednosti ostalih neizpeljanih finančnih obveznosti se ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost primeren približek poštene vrednosti.

6. Davčna politika

(a) Slovenija

Davčni izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in družb Skupine Mercator v Sloveniji so pripravljani v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

V letu 2011 ni bilo spremenjenih določb Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki bi vplivale na davčne izkaze družb Skupine Mercator v Sloveniji.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 20 %. Davčna osnova družbe je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na podlagi zakona ali računovodskih standardov.

Družbe Skupine Mercator v Sloveniji so v letu 2011 oblikovale in odpravljale odložene davke iz naslednjih naslovov:

- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- razlik v popravkih vrednosti terjatev,
- razlik v vrednosti rezervacij,
- prevrednotenj izvedenih finančnih inštrumentov,
- prevrednotenj na višjo vrednost (okrepitev) osnovnih sredstev,
- osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost ne presega 500 EUR in je doba koristnosti nad enim letom,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev,
- prevrednotenj naložb v kapital odvisnih podjetij.

Vsaka družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah, s tem da je splošna dokumentacija lahko enotna za skupino povezanih oseb kot celoto.

(b) Srbija

Davčni izkazi družbe Mercator – S, d.o.o., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit pravnih lica«).

Stopnja davka od dobička je 10 %.

Družbe pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- investicijska olajšava v višini 20 % investiranega zneska (vendar ne več kot 50 % obračunanega davka).

Družbi Mercator – S, d.o.o. in Modiana, d.o.o., Srbija sta v letu 2011 oblikovali obveznosti za odložene davke iz naslova razlik med amortizacijo, izračunano za poslovne namene, in davčno amortizacijo, ki se obračunava izključno za namene davčne bilance. Družbi Intersport S-ISI, d.o.o. in Modiana, d.o.o., Srbija sta evidentirali odpravo terjatev za odložene davke iz naslova amortizacije.

(c) Hrvaška

Davčni izkazi družb Mercator – H, d.o.o., Intersport H, d.o.o., Modiana, d.o.o., Hrvaška so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit«).

Davčna osnova je dobiček, ugotovljen po računovodskih predpisih, zmanjšan ali povečan za davčno priznane ali nepriznane odhodke. Družba lahko davčno osnovo med drugim zmanjša tudi za prihodke od dividend ali deleža v dobičku drugih družb in za amortizacijo, ki v predhodnih obdobjih ni bila davčno priznana kot odhodek.

Stopnja davka od dobička je 20 %.

Družbe pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- davčne olajšave za pospeševanje vlaganj (pod pogoji, ki jih predpisuje zakon);
- olajšavo za zavezance na področjih, ki so pod posebno državno zaščito.

Družba Mercator – H, d.o.o., je v letu 2011 evidentirala odpravo obveznosti za odložene davke iz naslova amortizacije in prodaje prevrednotenih osnovnih sredstev. Družbi Intersport H, d.o.o. in Modiana, d.o.o., Hrvaška sta oblikovali terjatev za odložene davke iz naslova prevrednotenja terjatev in zalog.

(d) Bosna in Hercegovina

Davčni izkazi družb Mercator – BH, d.o.o., in M – BL, d.o.o., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit«).

Stopnja davka od dobička je 10 %.

Družbe v Bosni in Hercegovini pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- olajšavo za investiranje v proizvodnjo na področju Bosne in Hercegovine (zavezanci, ki investirajo 5 let zaporedoma najmanj 20 milijonov BAM);
- olajšavo za izvoz;
- olajšavo za zaposlovanje invalidov.

Družba Mercator – BH, d.o.o., je v letu 2011 evidentirala odpravo obveznosti za odložene davke iz naslova amortizacije in prodaje prevrednotenih osnovnih sredstev. Družba M - BL, d.o.o., je evidentirala odpravo terjatev za odložene davke iz naslova razlik med poslovno in davčno amortizacijo.

(e) Črna gora

Davčni izkazi družbe Mercator – CG, d.o.o., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Porez na dobit pravnih lica«).

Stopnja davka od dobička je 9 %.

Družbe pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- olajšavo za novo zaposlene delavce, ki sklenejo pogodbo za nedoločen čas, v višini stroškov teh plač;
- olajšavo za vlaganja v sredstva, katerih namen je povečati energetska učinkovitost (osnova se zmanjša v višini 50 % izvršenih vlaganj).

Družba Mercator – CG, d.o.o., je v letu 2011 oblikovala terjatev za odložene davke iz naslova amortizacije.

(f) Bolgarija

Davčni izkazi družbe Mercator – B, e.o.o.d., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Corporate tax on the annual taxable profit (loss)«).

Stopnja davka od dobička je 10 %.

Družbe pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- olajšavo za zaposlovanje invalidov;
- investicijske olajšave na območjih, ki so manj razvita (pod pogoji določenimi v zakonu);
- olajšavo za novo zaposlene delavce (pod pogoji določenimi v zakonu).

Družba Mercator – B, e.o.o.d., je v letu 2011 oblikovala obveznost za odložene davke iz naslova amortizacije.

(g) Albanija

Davčni izkazi družbe Mercator – A, sh.p.k., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Tax on Income«).

Stopnja davka od dobička je 20 %.

Družbe pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo olajšavo za sponzorstva.

Družba Mercator – A, sh.p.k., v letu 2011 ni oblikovala terjatev oziroma obveznosti za odložene davke.

7. Poslovni odseki

Za potrebe poročanja po odsekih je Skupina Mercator opredelila dva odseka, upoštevajoč različne sklope dejavnosti ali storitev, ki jih opravljajo družbe Skupine.

Pri prodaji blaga, proizvodov in storitev med odseki se uporabljajo tržne cene.

Dejavnost poslovnih odsekov je naslednja:

- trgovina, ki je sestavljena iz maloprodaje in veleprodaje izdelkov vsakdanje rabe, tekstila, tehničnega in športnega blaga, ter s tem povezanih dopolnilnih dejavnosti. Trgovina z izdelki vsakdanje rabe osnovno dejavnost Skupine Mercator,
- netrgovina, ki jo predstavlja proizvodnja hrane in druge netrgovske dejavnosti.

Informacije o odsekih poročanja

v tisoč EUR	Trgovina		Netrgovina		Skupaj	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Prihodki od prodaje odseka	2.912.780	2.762.559	38.796	45.768	2.951.576	2.808.327
Prihodki od prodaje med odseki	2.741	2.857	20.402	23.866	23.143	26.723
Prihodki iz obresti	3.610	3.351	37	76	3.647	3.427
Odhodki od obresti	53.460	44.537	419	411	53.879	44.948
Amortizacija	79.580	76.596	1.726	2.098	81.306	78.694
Poslovni izid iz poslovanja odseka	88.546	91.464	296	3.046	88.842	94.510
Sredstva	2.620.370	2.566.035	34.171	55.321	2.654.541	2.621.356
Obveznosti	1.849.021	1.796.264	16.551	26.927	1.865.572	1.823.191
Naložbe v osnovna sredstva	114.963	114.493	861	1.901	115.824	116.394

Uskladitve prihodkov, poslovnega izida iz poslovanja, sredstev, obveznosti in ostalih materialnih postavk odsekov

Prihodki

v tisoč EUR

Celotni prihodki odsekov poročanja

Izločitev prihodkov med odseki

Konsolidirani prihodki

2011	2010
2.951.576	2.808.327
(23.143)	(26.723)
2.928.433	2.781.604

Poslovni izid iz poslovanja

v tisoč EUR

Celotni poslovni izid iz poslovanja odsekov poročanja

Izločitev dobičkov med odseki

Konsolidirani poslovni izid iz poslovanja

2011	2010
88.842	94.510
-	(5)
88.842	94.505

Sredstva

v tisoč EUR

Celotna sredstva odsekov poročanja
Izločitev med odseki

Konsolidirana celotna sredstva

2011	2010
2.654.541	2.621.356
(6.878)	(12.502)
2.647.663	2.608.854

Obveznosti

v tisoč EUR

Celotne obveznosti odsekov poročanja
Izločitev med odseki

Konsolidirane celotne obveznosti

2011	2010
1.865.572	1.823.191
(6.878)	(12.502)
1.858.694	1.810.689

Ostale materialne postavke 2011

v tisoč EUR

Prihodki iz obresti
Odhodki od obresti
Amortizacija
Naložbe v osnovna sredstva

Odseki	Izločitve med odseki	Konsolidirane vrednosti
3.647	-	3.647
53.879	-	53.879
81.306	-	81.306
115.824	-	115.824

Ostale materialne postavke 2010

v tisoč EUR

Prihodki iz obresti
Odhodki od obresti
Amortizacija
Naložbe v osnovna sredstva

Odseki	Izločitve med odseki	Konsolidirane vrednosti
3.427	-	3.427
44.948	-	44.948
78.694	-	78.694
116.394	-	116.394

Geografski odseki

Skupina Mercator deluje na dveh glavnih geografskih območjih:

- Slovenija, kjer je sedež matične družbe, ki je največja poslovna enota Skupine. Področja delovanja v Sloveniji so: trgovina (maloprodaja in veleprodaja), proizvodnja hrane in druge netrgovske dejavnosti,
- tujina, kamor spadajo družbe v Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori, Bolgariji in Albaniji. Področje delovanja v teh državah je trgovina.

v tisoč EUR	Prihodki iz prodaje zunaj Skupine		Dolgoročna sredstva	
	2011	2010	2011	2010
Slovenija	1.690.381	1.694.276	1.085.428	1.087.884
Tujina	1.238.052	1.087.328	949.951	928.836
Skupaj	2.928.433	2.781.604	2.035.379	2.016.720

Prihodki od prodaje do kateregakoli posamičnega kupca ne dosegajo 10 % celotnih prihodkov od prodaje Skupine.

Skupino Mercator so na dan 31.12.2011 sestavljale naslednje družbe (podatki so v tisoč EUR):

TRGOVINA

Poslovni sistem Mercator, d.d. Slovenija	Mercator - S, d.o.o. Srbija	Mercator - H, d.o.o. Hrvaška
lastniški kapital 825.825	lastniški kapital 234.181	lastniški kapital 211.069
finančne obveznosti 823.594	finančne obveznosti 99.493	finančne obveznosti 193.998
čisti poslovni izid 31.148	čisti poslovni izid 21.227	čisti poslovni izid (15.577)
čisti prihodki iz prodaje 1.608.903	čisti prihodki iz prodaje 544.155	čisti prihodki iz prodaje 392.313
št. zaposlenih po stanju 10.582	št. zaposlenih po stanju 4.565	št. zaposlenih po stanju 3.417
Mercator - CG, d.o.o. Črna gora	Mercator - BH, d.o.o. Bosna in Hercegovina	M - BL, d.o.o. Bosna in Hercegovina
lastniški kapital 33.314	lastniški kapital 39.790	lastniški kapital 36.193
finančne obveznosti 2.110	finančne obveznosti 38.032	finančne obveznosti 3.127
čisti poslovni izid 400	čisti poslovni izid 1.724	čisti poslovni izid 993
čisti prihodki iz prodaje 100.712	čisti prihodki iz prodaje 88.618	čisti prihodki iz prodaje 33.612
št. zaposlenih po stanju 1.429	št. zaposlenih po stanju 1.289	št. zaposlenih po stanju 292
Mercator - B, e.o.o.d. Bolgarija	Mercator - A, sh.p.k. Albanija	Intersport ISI, d.o.o. Slovenija
lastniški kapital (3.570)	lastniški kapital 514	lastniški kapital 15.215
finančne obveznosti 14.482	finančne obveznosti 6.013	finančne obveznosti 10.973
čisti poslovni izid (7.327)	čisti poslovni izid (2.481)	čisti poslovni izid 530
čisti prihodki iz prodaje 8.536	čisti prihodki iz prodaje 5.445	čisti prihodki iz prodaje 48.420
št. zaposlenih po stanju 268	št. zaposlenih po stanju 134	št. zaposlenih po stanju 327
Intersport H, d.o.o. Hrvaška	Intersport S-ISI, d.o.o. Srbija	Intersport BH, d.o.o. Bosna in Hercegovina
lastniški kapital 4.602	lastniški kapital 1.720	lastniški kapital 810
finančne obveznosti 6.314	finančne obveznosti 1.616	finančne obveznosti 1.097
čisti poslovni izid 29	čisti poslovni izid 61	čisti poslovni izid 53
čisti prihodki iz prodaje 25.442	čisti prihodki iz prodaje 8.746	čisti prihodki iz prodaje 5.182
št. zaposlenih po stanju 254	št. zaposlenih po stanju 108	št. zaposlenih po stanju 63
Modiana, d.o.o. Slovenija	Modiana, d.o.o., Hrvaška	Modiana, d.o.o., Srbija Srbija
lastniški kapital 10.743	lastniški kapital 3.276	lastniški kapital 2.571
finančne obveznosti 13.322	finančne obveznosti 3.938	finančne obveznosti 3.029
čisti poslovni izid (3.765)	čisti poslovni izid 43	čisti poslovni izid (395)
čisti prihodki iz prodaje 47.414	čisti prihodki iz prodaje 17.022	čisti prihodki iz prodaje 12.546
št. zaposlenih po stanju 595	št. zaposlenih po stanju 202	št. zaposlenih po stanju 133
Modiana, d.o.o., Bosna in Hercegovina	M Energija, d.o.o. Slovenija	M-Tehnika, d.d. Slovenija
lastniški kapital 1.074	lastniški kapital 7.256	lastniški kapital 24
finančne obveznosti 1.309	finančne obveznosti 4.245	finančne obveznosti 0
čisti poslovni izid 284	čisti poslovni izid (1.319)	čisti poslovni izid (1)
čisti prihodki iz prodaje 7.007	čisti prihodki iz prodaje 15.036	čisti prihodki iz prodaje 0
št. zaposlenih po stanju 78	št. zaposlenih po stanju 6	št. zaposlenih po stanju 0
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l.*	Mercator - K, d.o.o.* Kosovo	M.COM, d.o.o.* Slovenija
lastniški kapital 605	lastniški kapital 1	lastniški kapital 8
finančne obveznosti 0	finančne obveznosti 0	finančne obveznosti 0
čisti poslovni izid 0	čisti poslovni izid 0	čisti poslovni izid 0
čisti prihodki iz prodaje 0	čisti prihodki iz prodaje 0	čisti prihodki iz prodaje 0
št. zaposlenih po stanju 0	št. zaposlenih po stanju 0	št. zaposlenih po stanju 0

NETRGOVINA

Mercator - Emba, d.d. 100,0%		Mercator IP, d.o.o. 100,0%		Mercator - Optima, d.o.o. 100,0%	
Slovenija		Slovenija		Slovenija	
lastniški kapital	6.391	lastniški kapital	2.298	lastniški kapital	2.399
finančne obveznosti	10.855	finančne obveznosti	40	finančne obveznosti	0
čisti poslovni izid	(408)	čisti poslovni izid	727	čisti poslovni izid	2
čisti prihodki iz prodaje	19.093	čisti prihodki iz prodaje	10.283	čisti prihodki iz prodaje	561
št. zaposlenih po stanju	110	št. zaposlenih po stanju	399	št. zaposlenih po stanju	15
M - Nepremičnine, d.o.o.** 100,0%					
Slovenija					
lastniški kapital	4.074				
finančne obveznosti	0				
čisti poslovni izid	69				
čisti prihodki iz prodaje	453				
št. zaposlenih po stanju	0				

* Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.

** Projektna nepremičninska družba, ki ne izvaja poslovne dejavnosti.

8. Nakupi in prodaje odvisnih družb ter neobvladujočih deležev

Poslovne združitve in ustanovitev novih družb

Slovenija

Dne 9.8.2011 je v veljavo stopila pogodba, na podlagi katere je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe En Plus, d.o.o. Dne 28.9.2011 je bila družba preimenovana v M - Energija, d.o.o. S strateško povezavo Skupina Mercator uresničuje strategijo razvoja dopolnilnih trgovskih storitev za svoje potrošnike.

Strateška povezava je imela naslednji vpliv na sredstva in obveznosti Skupine Mercator na dan prevzema:

v tisoč EUR	Pojasnilo	Knjigovodske vrednosti prevzete družbe	Prilagoditve na pošteno vrednost	Pripoznanе vrednosti ob prevzemu
	14	11.064	(207)	10.857
Nepremičnine, naprave in oprema				
Neopredmetena sredstva	15	289	572	861
Odložene terjatve za davek	19	450	-	450
Zaloge		301	-	301
Terjatve do kupcev in druge terjatve		2.243	-	2.243
Denar in denarni ustrezniki		37	-	37
Finančne obveznosti		(8.849)	-	(8.849)
Poslovne in druge obveznosti		(3.471)	-	(3.471)
Odložene obveznosti za davek	19	-	(73)	(73)
Neto razpoznavna sredstva in obveznosti		2.064	292	2.356
Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve	10			118
Kupnina				2.238
Pridobljena denarna sredstva				37
Izdatki za nakup družbe brez pridobljenih denarnih sredstev				2.201

Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve v višini 118 tisoč EUR je skupina odpravila skozi poslovni izid tekočega leta.

Prevzeta dejavnost družbe M - Energija, d.o.o. je v letu 2011 od dneva prevzema naprej ustvarila prihodke v višini 7.025 tisoč EUR in poslovni izid pred davki v višini -577 tisoč EUR, kar vključuje tudi stroške, povezane s prestrukturiranjem dejavnosti družbe in njeno integracijo v Skupino.

K poslovni združitvi je neodvisni finančni svetovalec izdal mnenje o ustreznosti transakcije z vidika družbe Mercator, d.d., in njenih delničarjev in ugotovil, da je ob upoštevanju ekonomsko – finančnih pogojev transakcija finančno ustrezna.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je dne 8.11.2011 ustanovila družbo M – Tehnika, d.d., z vplačilom osnovnega kapitala v višini 25 tisoč EUR. Družba se ukvarja s prodajo izdelkov za gradnjo, prenovo, vzdrževanje in opremo za dom na slovenskem trgu.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je dne 30.12.2011 podpisala pogodbe, s katerimi bo po izpolnitvi v pogodbah določenih pogojev, povečala lastniški delež v družbi Vesna, Trgovsko podjetje, d.d., s 45,48 na 100 odstotkov. S strateško povezavo bo družba pridobila v last 7 prodajnih enot na področju Severovzhodne Slovenije, ki so do sedaj delovale kot franšizne enote Mercatorja.

Srbija

Družba Mercator - S, d.o.o., ter družbi Familija Marketi, d.o.o., in Robne kuće Beograd, d.o.o., so dne 29.7.2011 podpisale pogodbo, s katero bo družba Mercator - S, d.o.o., prevzela trgovsko dejavnost in zaposlene družbe Familija Marketi, d.o.o., ter v dolgoročni poslovni najem pridobila 27 trgovskih objektov v skupni prodajni površini več kot 22 tisoč kvadratnih metrov družbe Robne kuće Beograd, d.o.o. Družba je v letu 2011 prevzela 16 poslovnih enot, preostalih 11 bo prevzetih v letu 2012.

Strateška povezava je imela naslednji vpliv na sredstva in obveznosti Skupine Mercator na dan prevzema:

v tisoč EUR	Pojasnilo	Knjigovodske vrednosti prevzete družbe	Prilagoditve na pošteno vrednost	Pripoznane vrednosti ob prevzemu	
	Nepremičnine, naprave in oprema	14	2.336	-	2.336
	Zaloge		8	-	8
	Neto razpoznavna sredstva in obveznosti		2.344	-	2.344
	Dobro ime	15			-
	Kupnina				2.344
	Pridobljena denarna sredstva				-
	Izdatki za nakup dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev				2.344

Prevzeta dejavnost družbe Familija Marketi, d.o.o., je v letu 2011 od dneva prevzema naprej ustvarila prihodke v višini 3.069 tisoč EUR in poslovni izid pred davki v višini -249 tisoč EUR, kar vključuje tudi stroške, povezane s prestrukturiranjem dejavnosti družbe in njeno integracijo v Skupino.

K poslovni združitvi je neodvisni finančni svetovalec izdal mnenje o ustreznosti transakcije z vidika družbe Mercator, d.d., in njenih delničarjev in ugotovil, da je ob upoštevanju ekonomsko – finančnih pogojev transakcija finančno ustrezna.

Bosna in Hercegovina

Družba Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo, in družba Drvopromet, d.o.o., Sarajevo, sta dne 20.10.2011 podpisali pogodbe o strateški povezavi, s katerimi bo Mercator - BH, d.o.o., po izpolnitvi v pogodbah določenih pogojev, prevzela trgovsko dejavnost družbe Drvopromet, d.o.o. in v dolgoročni poslovni najem pridobila 63 trgovskih objektov »DP Marketi« družbe Drvopromet, d.o.o., v skupni prodajni površini več kot 24 tisoč kvadratnih metrov. Prevzem je potekal sukcesivno, v letu 2011 je bilo prevzetih 36 poslovnih enot, preostale pa v januarju 2012.

Strateška povezava je imela naslednji vpliv na sredstva in obveznosti Skupine Mercator na dan prevzema:

v tisoč EUR	Pojasnilo	Knjigovodske vrednosti prevzete družbe	Prilagoditve na pošteno vrednost	Pripoznanne vrednosti ob prevzemu
Nepremičnine, naprave in oprema	14	1.555	-	1.555
Neopredmetena sredstva	15		1.910	1.910
Zaloge		1.606	-	1.606
Neto razpoznavna sredstva in obveznosti		3.161	1.910	5.071
Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve	10			1.910
Kupnina				3.161
Pridobljena denarna sredstva				-
Izdatki za nakup dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev				3.161

Prilagoditev na pošteno vrednost v višini 1.910 tisoč EUR se nanaša na usredstvenje blagovne znamke »Drvopromet«, ki je bila ocenjena s strani neodvisnega ocenjevalca vrednosti.

Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve v višini 1.910 tisoč EUR je skupina odpravila skozi poslovni izid tekočega leta.

Prevzeta dejavnost družbe Drvopromet je v letu 2011 od dneva prevzema naprej ustvarila prihodke v višini 1.095 tisoč EUR in poslovni izid pred davki v višini 1.870 tisoč EUR, kar vključuje presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve ter stroške integracije in prestrukturiranja v letu 2011 prevzetih maloprodajnih enot Drvopromet.

K poslovni združitvi je neodvisni finančni svetovalec izdal mnenje o ustreznosti transakcije z vidika družbe Mercator, d.d., in njenih delničarjev in ugotovil, da je ob upoštevanju ekonomsko – finančnih pogojev transakcija finančno ustrezna.

Prodaja odvisne družbe

V letu 2011 je Skupina prodala 100-odstotni delež v družbi Eta, d.d., po vrednosti 10.000 tisoč EUR. Pri prodaji družbe je Skupina realizirala dobiček v višini 1.150 tisoč EUR (pojasnilo 13).

Vpliv opisane odprodaje na posamična sredstva in obveznosti Skupine je naslednji:

v tisoč EUR	2011
Nepremičnine, naprave in oprema	5.274
Neopredmetena sredstva	52
Zaloge	5.189
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	101
Dana posojila in depoziti	2.961
Poslovne terjatve	4.814
Denar	15
Rezervacije	(536)
Finančne obveznosti	(6.000)
Poslovne obveznosti	(2.517)
Odložene obveznosti za davek	(503)
Neto razlika sredstev in obveznosti	8.850
Prejeta plačila	10.000
Denar	(15)
Neto priliv	9.985

9. Prihodki

Analiza prihodkov po kategorijah
v tisoč EUR

	2011	2010
Prihodki od prodaje blaga	2.718.402	2.565.483
Prihodki od prodaje storitev	196.235	198.656
Prihodki od prodaje proizvodov	21.052	23.875
Prihodki od prodaje materiala	639	532
Odhodki za dane popuste	(7.895)	(6.942)
Skupaj	2.928.433	2.781.604

Prihodki od prodaje blaga so zmanjšani tudi za popuste, dane kupcem, imetnikom kartice Mercator Pika.

10. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR

	2011	2010
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	6.997	2.513
Prihodki od odprave rezervacij	5.664	4.370
Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve	2.028	7.626
Ostali drugi poslovni prihodki	11.375	9.114
Skupaj	26.064	23.623

Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme se nanaša na prodajo poslovno nepotrebne premoženja v Sloveniji v višini 965 tisoč EUR, na prodajo zemljišča na Hrvaškem v višini 4.980 tisoč EUR ter prodajo poslovno nepotrebne premoženja na ostalih trgih v višini 1.052 tisoč EUR.

Prihodki od odprave rezervacij se nanašajo na odpravo rezervacij v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki v višini 1.769 tisoč EUR, odpravo rezervacij za tožbe v višini 357 tisoč EUR, odpravo rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 1.172 tisoč EUR in koriščenje rezervacij za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v višini 2.366 tisoč EUR

Presežek deleža prevzemnika nad nabavno vrednostjo poslovne združitve se nanaša na prevzem dejavnosti družbe Drvopromet, d.o.o., v višini 1.910 tisoč EUR in prevzem družbe M Energija, d.o.o., v višini 118 tisoč EUR.

Med ostalimi drugimi poslovnimi prihodki skupina izkazuje prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in druge odškodnine, prihodke od nagrad za zaposlovanje invalidov ter druge poslovne prihodke

11. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR

	2011	2010
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	71.745	68.946
Amortizacija neopredmetenih sredstev	9.401	9.575
Amortizacija naložbenih nepremičnin	160	173
Stroški dela	295.660	291.901
Stroški materiala	83.947	79.014
Stroški storitev brez najemnin	164.996	164.117
Stroški najemnin	44.183	34.759
Oblikovanje rezervacij	2.417	3.839
Drugi stroški	13.236	13.051
Oslabitev dobrega imena in osnovnih sredstev ter izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	6.761	5.189
Sprememba vrednosti zalog	378	(39)
Drugi poslovni odhodki	2.582	5.208
Nabavna vrednost prodanega blaga	2.170.189	2.034.989
Skupaj stroški prodanih proizvodov, prodajanja in splošnih dejavnosti	2.865.655	2.710.722

Proizvajalni stroški so v letu 2011 znašali 32.229 tisoč EUR (2010: 33.755 tisoč EUR), stroški prodajanja 557.213 tisoč EUR (2010: 542.356 tisoč EUR) in stroški splošnih dejavnosti 103.442 tisoč EUR (2010: 99.622 tisoč EUR).

Oslabitev dobrega imena znaša 3.037 tisoč EUR in se nanaša na dobro ime iz prevzema družb Presoflex, d.o.o., in Era Tornado, d.o.o., na Hrvaškem, oslabitev osnovnih sredstev znaša 2.700 tisoč EUR, odpisi osnovnih sredstev 850 tisoč EUR in izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme 174 tisoč EUR.

Med stroški storitev Skupina v letu 2011 izkazuje stroške revizije v višini 336 tisoč EUR. Revizijske hiše za Skupino niso opravljale drugih storitev.

Nabavno vrednost prodanega blaga zmanjšujejo rabati izven računa, prejeti cassasconti in odškodnine, ki se nanašajo na razliko v ceni, povečujejo pa popravki vrednosti zalog, odpisi poškodovanih, pretečenih in neuporabnih zalog in primanjkljaji.

12. Stroški dela

v tisoč EUR

	2011	2010
Plače	220.756	212.802
Stroški pokojninskega zavarovanja	19.401	20.345
Stroški zdravstvenega zavarovanja	13.253	12.779
Drugi stroški dela	42.250	45.975
Skupaj	295.660	291.901
Število zaposlenih na dan 31.12.	24.266	23.482

Povprečno število zaposlenih v Skupini tekom leta, izračunano na podlagi realiziranih ur, znaša 22.602 (2010: 21.632).

13. Finančni prihodki in odhodki

Pripoznani v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR

	2011	2010
Prihodki iz obresti	3.647	3.427
Dobički pri odtujitvi odvisnih družb	1.150	-
Neto tečajne razlike iz poslovanja	-	1.103
Prejete dividende	56	4
Drugi finančni prihodki	846	1.536
Finančni prihodki	5.699	6.070
Odhodki za obresti	(53.879)	(44.948)
Oslabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(27)	(41)
Popravek vrednosti in odpisi terjatev	(5.301)	(5.120)
Neto tečajne razlike iz poslovanja	(1.027)	-
Neto tečajne razlike iz financiranja	(2.356)	(10.098)
Drugi finančni odhodki	(10)	(24)
Finančni odhodki	(62.600)	(60.231)
Neto finančni odhodki pripoznani v izkazu poslovnega izida	(56.901)	(54.161)

Pripoznavi v drugem vseobsegajočem donosu (neto)

v tisoč EUR

Tečajne razlike pri prevedbi tujih podjetij	2.015	(28.515)
Čista sprememba instrumentov za varovanje pred tveganjem	(2.224)	1.641
Čista sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(972)	(1.163)
Finančni prihodki pripoznani neposredno v izkazu vseobsegajočega donosa	(1.181)	(28.037)

Nanašajo se na:

Lastnike obvladujoče družbe	(1.176)	(28.035)
Neobvladujoče deleže	(5)	(2)

Finančni prihodki pripoznani v izkazu vseobsegajočega donosa

Pripoznani v:

Rezervi za pošteno vrednost	(3.196)	478
Prevedbeni rezervi	2.020	(28.513)
Neobvladujočih deležih	(5)	(2)
Skupaj	(1.181)	(28.037)

14. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	Pojasnilo	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Pisarniška in druga oprema	OS v pridobivanju	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010							
		605.763	1.617.052	251.282	162.159	46.593	2.682.849
		-	(533.260)	(172.486)	(113.812)	-	(819.558)
		605.763	1.083.792	78.796	48.347	46.593	1.863.291
Leto, ki se je končalo 31. decembra							
		605.763	1.083.792	78.796	48.347	46.593	1.863.291
		(8.815)	(24.873)	(2.595)	(1.094)	(590)	(37.967)
	8	-	-	16.952	-	-	16.952
		2.855	1.438	622	3.521	83.474	91.910
	15	6.857	55.883	5.686	17.601	(86.475)	(448)
		(9.493)	(6.571)	(134)	(135)	1.128	(15.205)
	11	-	(43.531)	(14.262)	(11.153)	-	(68.946)
		6.133	14.386	-	-	322	20.841
		603.300	1.080.524	85.065	57.087	44.452	1.870.428
Stanje 31. decembra 2010							
		603.300	1.778.563	262.032	163.749	44.452	2.852.096
		-	(698.039)	(176.967)	(106.662)	-	(981.668)
		603.300	1.080.524	85.065	57.087	44.452	1.870.428
Leto, ki se je končalo 31. decembra							
		603.300	1.080.524	85.065	57.087	44.452	1.870.428
		(279)	1.687	241	24	24	1.697
	8	508	7.478	6.217	-	545	14.748
		(2.381)	(1.845)	(688)	(302)	(58)	(5.274)
		4.999	1.983	89	5.197	98.756	111.024
	15	472	71.475	16.978	12.820	(104.623)	(2.878)
		(6.142)	(3.626)	(218)	(418)	-	(10.404)
	11	-	(44.874)	(14.725)	(12.146)	-	(71.745)
		-	(728)	(850)	-	-	(1.578)
		600.477	1.112.074	92.109	62.262	39.096	1.906.018
Stanje 31. decembra 2011							
		600.477	1.836.001	264.057	175.867	39.096	2.915.498
		-	(723.927)	(171.948)	(113.605)	-	(1.009.480)
		600.477	1.112.074	92.109	62.262	39.096	1.906.018

* Nanašajo se predvsem na premike med skupinami. Predujmi so vključeni med osnovna sredstva v pridobivanju v višini 279 tisoč EUR.

Skupina je imela na dan 31.12.2011 za 174.968 tisoč EUR (2010: 183.158 tisoč EUR) poslovno neaktivnih nepremičnin, vrednotenih po pošteni vrednosti. Poslovno neaktivne nepremičnine obsegajo zemljišča namenjena bodočim razvojnim projektom in nepremičnine namenjene odprodaji.

Naložbe v nepremičnine, naprave in opremo, izkazane v okviru povečanja za poslovne združitve in investicij, v višini 125.772 tisoč EUR se nanašajo na:

v tisoč EUR

	2011
Pridobitev nepremičnin, naprav in opreme pri poslovnih združitvah	14.748
Nakupi zemljišč, zgradb in opreme (novogradnje)	76.512
Prenova maloprodajnih in veleprodajnih enot	25.039
Ostalo	9.473
Skupaj	125.772

Odtujitve nepremičnin, naprav in opreme v višini 10.404 tisoč EUR se nanašajo na odprodajo poslovno nepotrebne premoženja.

Vsa zemljišča in zgradbe Skupine so bila nazadnje ovrednotena na dan 1.1.2010. Cenitev je bila opravljena na osnovi poštene tržne vrednosti, ki jo je ugotovil neodvisni pooblaščen cenilec nepremičnin.

Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 71.745 tisoč EUR je med stroške prodanih proizvodov vključena v višini 1.434 tisoč EUR, med stroške prodajanja v višini 65.052 tisoč EUR in med stroške splošnih dejavnosti v višini 5.259 tisoč EUR.

Če bi bila zemljišča in zgradbe prikazane po nabavni vrednosti, bi bile vrednosti naslednje:

v tisoč EUR

	2011	2010
Nabavna vrednost	1.733.039	1.670.024
Popravek vrednosti	(429.752)	(404.410)
Knjigovodska vrednost	1.303.287	1.265.614

Najete nepremičnine, naprave in oprema

Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme v finančnem najemu znaša 222.562 tisoč EUR (2010: 222.338 tisoč EUR) in se nanaša na zemljišča in zgradbe.

Zavarovanje

Finančne obveznosti na dan 31.12.2011 niso zavarovane z zemljišči in zgradbami.

15. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovne znamke, materialne pravice in licence	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010			
Nabavna vrednost	13.001	103.178	116.179
Popravek vrednosti	-	(64.184)	(64.184)
Knjigovodska vrednost	13.001	38.994	51.995
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2010			
Začetna knjigovodska vrednost	13.001	38.994	51.995
Učinek tečajnih razlik	(100)	(3.449)	(3.549)
Povečanje ob poslovnih združitvah	-	13.225	13.225
Investicije	-	3.532	3.532
Odtujitve	-	(85)	(85)
Oslabitve	(2.917)	-	(2.917)
Amortizacija	-	(9.575)	(9.575)
Končna knjigovodska vrednost	9.984	42.642	52.626
Stanje 31. decembra 2010			
Nabavna vrednost	9.984	78.846	88.830
Popravek vrednosti	-	(36.204)	(36.204)
Knjigovodska vrednost	9.984	42.642	52.626
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2011			
Začetna knjigovodska vrednost	9.984	42.642	52.626
Učinek tečajnih razlik	(171)	632	461
Povečanje ob poslovnih združitvah	-	2.771	2.771
Odtujitev odvisne družbe	-	(52)	(52)
Investicije	-	4.800	4.800
Odtujitve	-	(1)	(1)
Prenosi	-	1	1
Oslabitve	(3.037)	(545)	(3.582)
Amortizacija	-	(9.401)	(9.401)
Končna knjigovodska vrednost	6.776	40.847	47.623
Stanje 31. decembra 2011			
Nabavna vrednost	6.776	75.414	82.190
Popravek vrednosti	-	(34.567)	(34.567)
Knjigovodska vrednost	6.776	40.847	47.623

Neopredmetena sredstva v pridobivanju na dan 31.12.2011 znašajo 469 tisoč EUR.

Neopredmetena sredstva na dan 31.12.2011 obsegajo 29.835 tisoč EUR (2010: 28.899 tisoč EUR) pravic, patentov, licenc, blagovnih znamk in vložkov v programsko opremo, 11.012 tisoč EUR (2010: 13.743 tisoč EUR) pravic do najemnih razmerij v družbi Mercator - S, d.o.o., ter 6.776 tisoč EUR (2010: 9.984 tisoč EUR) dobrega imena.

Dobro ime v višini 6.776 tisoč EUR, ki je nastalo v preteklih letih, se nanaša na naslednje poslovne združitve: 4.360 tisoč EUR iz naslova prevzema družbe Presoflex, d.o.o., Hrvaška, v letu 2007, 1.579 tisoč EUR iz naslova prevzemov družb Era Tornado, d.o.o., Hrvaška, in TrgoHit, d.o.o., Hrvaška v letu 2005, 457 tisoč EUR iz naslova prevzema družbe Interier, d.o.o., v letu 2007 in 380 tisoč EUR iz naslova prevzemov družb Evolution, d.d., in Mercator IP, d.o.o., v letu 2008 ter različnih nakupov manjšinskih deležev v preteklih letih.

Amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 9.401 tisoč EUR je bila med proizvodne stroške vključena v višini 33 tisoč EUR, med stroške prodajanja v višini 4.015 tisoč EUR in med stroške splošnih dejavnosti v višini 5.353 tisoč EUR.

Preizkušanje oslabitve dobrega imena

Dobro ime v višini 4.360 tisoč EUR, ki se nanaša na prevzem družbe Presoflex, d.o.o., Hrvaška, je razporejeno na denar ustvarjajoče enote Skupine, opredeljene glede na prodajni format, ter je bilo na dan 31.12.2011 preizkušano glede oslabitve.

Dobro ime v višini 1.579 tisoč EUR, ki je nastalo v letu 2005 pri prevzemu družb Era Tornado, d.o.o., in TrgoHit, d.o.o., na Hrvaškem je razporejeno na denar ustvarjajoče enote Skupine, opredeljene glede na prodajni format, ter je bilo na dan 31.12.2011 preizkušano glede oslabitve.

Preostalo dobro ime v višini 837 tisoč EUR, ki se nanaša na različne manjše transakcije, ni bilo razporejeno na denar ustvarjajoče enote Skupine in ni bilo oslabljeno, ker ocenjujemo, da nadomestljiva vrednost prevzetih sredstev presega njihovo knjigovodsko vrednost vključno z dobrim imenom.

Razporeditev in sprememba dobrega imena je prikazana v naslednji tabeli:

v tisoč EUR	31.12.2010	Tečajne razlike	Oslabitev v letu 2011	31.12.2011
Hipermarketi	847	(14)	(296)	537
Supermarketi	7.643	(127)	(2.529)	4.987
Marketi	626	(11)	(208)	407
Druge prodajalne	13	-	(4)	9
Nerazporejeno	855	(19)	-	836
Skupaj	9.984	(171)	(3.037)	6.776

Pri preizkušanju oslabitve dobrega imena, ki se nanaša na prevzem družbe Presoflex, d.o.o., je nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote določena na osnovi izračunov vrednosti pri uporabi. Izračuni temeljijo na projekcijah denarnih tokov, ki so bili izdelani na podlagi sprejetih načrtov poslovanja za naslednje leto, in projicirani naprej na podlagi ustreznih predpostavk. Glavne uporabljene predpostavke pri izračunih vrednosti pri uporabi so: stopnja rasti prihodkov v višini 2,5 % in diskontna stopnja v višini 9 %. Delež kosmatega denarnega toka v čistih prihodkih je določen na osnovi preteklega poslovanja, strukture prodaje in pričakovanj o razvoju trga. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja povezana s poslovnimi enotami.

Ugotovljeno je bilo, da je nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot nižja od njihove knjigovodske vrednosti vključno z dobrim imenom, zato je bilo dobro ime oslabljeno v višini 2.500 tisoč EUR.

Pri preizkušanju oslabitve dobrega imena, ki se nanaša na prevzem družb Era Tornado, d.o.o., in TrgoHit, d.o.o., je nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote določena na osnovi izračunov vrednosti pri uporabi. Izračuni temeljijo na projekcijah denarnih tokov, ki so bili izdelani na podlagi

sprejetih načrtov poslovanja za naslednje leto, in projicirani naprej na podlagi ustreznih predpostavk. Glavne uporabljene predpostavke pri izračunih vrednosti pri uporabi so: stopnja rasti prihodkov v višini 2,5 % in diskontna stopnja v višini 9 %. Delež kosmatega denarnega toka v čistih prihodkih je določen na osnovi preteklega poslovanja, strukture prodaje in pričakovanj o razvoju trga. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja, povezana s poslovnimi enotami.

Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot ne presega njihove knjigovodske vrednosti vključno z dobrim imenom, zato je bilo dobro ime oslabiljeno v višini 537 tisoč EUR.

Dobro ime je bilo oslabiljeno v skupni višini 3.037 tisoč EUR, od tega se 2.500 tisoč EUR nanaša na oslabitev dobrega imena iz naslova prevzema družbe Presoflex, d.o.o., in 537 tisoč EUR na oslabitev dobrega imena iz naslova prevzema družb Era Tornado, d.o.o., in Trgohit, d.o.o.

16. Naložbene nepremičnine

v tisoč EUR

Stanje 1. januarja

Prenos z nepremičnin, naprav in opreme

Odtujitve

Amortizacija

Stanje 31. decembra

	2011	2010
	3.894	4.127
	12	-
	(296)	(60)
	(160)	(173)
	3.450	3.894

Končna vrednost

Nabavna vrednost

Popravek vrednosti

Knjigovodska vrednost

	7.303	7.943
	(3.853)	(4.049)
	3.450	3.894

Ocenjena poštena vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2011 znaša 9.360 tisoč EUR (2010: 10.757 tisoč EUR).

V zvezi z naložbenimi nepremičninami so bili v izkazu poslovnega izida pripoznani naslednji zneski:

v tisoč EUR

Prihodki od najemnin

Neposredni stroški, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin in ustvarjajo prihodke od najemnin

Skupaj

	2011	2010
	233	238
	(236)	(264)
	(3)	(26)

Amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 160 tisoč EUR je bila v celoti vključena med stroške prodajanja.

17. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v tisoč EUR

Stanje 1. januarja

Tečajne razlike

Nakupi delnic in deležev

Prilagoditev na tržno vrednost

Odtujitev odvisne družbe

Odtujitve

Stanje 31. decembra

2011	2010
3.959	5.473
(5)	(2)
10	-
(1.235)	(1.457)
(101)	-
-	(55)
2.628	3.959

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima Skupina tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

v tisoč EUR

Finančna sredstva, vrednotena po nabavni vrednosti

Finančna sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Skupaj naložbe v delnice in deleže

2011	2010
743	745
1.885	3.214
2.628	3.959

Skupina na dan 31.12.2011 ne poseduje finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo.

18. Izpeljani finančni inštrumenti

v tisoč EUR

Sredstva

Pogodbe o obrestnih kapicah

Obveznosti

Pogodbe o zamenjavah obrestnih mer

2011	2010
158	70
(4.562)	(2.478)

Knjigovodske vrednosti izpeljanih finančnih inštrumentov so enake poštenim vrednostim.

Znesek posojil, zaščitene pred tveganjem obrestne mere, je na dan 31.12.2011 znašal 550.000 tisoč EUR, pri čemer je imela Skupina sklenjenih za 175.000 tisoč EUR obrestnih zamenjav (pogodbene obrestne mere so se gibale med 2,127 % in 2,521 %) in za 375.000 tisoč EUR obrestnih kapic z izvršilno ceno 4,00 % in 3,50 %. Na dan 31.12.2011 je relevantna variabilna obrestna mera, tj. 6m Euribor, znašala 1,617 %. Sklenjeni izpeljani finančni inštrumenti so namenjeni za varovanje denarnega toka in so zelo učinkoviti pri uravnavanju denarnih tokov iz naslova prejetih posojil.

Skupina na dan 31.12.2011 nima sklenjenih izpeljanih finančnih inštrumentov, namenjenih za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem.

Razen pogodb o zamenjavah obrestnih mer in obrestnih kapicah Skupina Mercator na dan 31.12.2011 ni imela drugih sklenjenih pogodb s tretjimi strankami, ki predstavljajo izpeljane finančne inštrumente.

Skupina Mercator v okviru sprejete politike upravlja s finančnimi tveganji centralno v okviru matične družbe, ki glede na konkretne politike upravljanja s posameznimi tveganji z odvisnimi družbami sklepa pogodbe o zamenjavah obrestnih mer in terminske valutne pogodbe po tržnih pogojih. Takšni izpeljani finančni instrumenti so ustrezno računovodsko obravnavani.

19. Davki

Davek pripoznan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2011	2010
Odmerjeni davek	8.538	10.741
Odloženi davek	(137)	(784)
Davek	8.401	9.957

Davčna obveznost družb Skupine Mercator za leto 2011 znaša 8.538 tisoč EUR.

V skladu z MRS 12 se odmerjeni in odloženi davek pripozna kot prihodek ali odhodek ter se vključi v čisti poslovni izid. V kolikor se davek nanaša na postavke, knjižene v breme ali v dobro kapitala, se tudi odloženi davek knjiži neposredno v breme ali v dobro kapitala.

Davek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu

v tisoč EUR	2011		
	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Odtujitev in amortizacija nepremičnin	-	186	186
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(1.208)	236	(972)
Sprememba poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred tveganjem	(2.780)	556	(2.224)
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	2.015	-	2.015
Drugi vseobsegajoči donos	(1.973)	978	(995)

v tisoč EUR	2010		
	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Sprememba poštene vrednosti nepremičnin	22.094	(4.309)	17.785
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(1.457)	294	(1.163)
Sprememba v efektivnem delu dobičkov in izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem v varovanju denarnih tokov pred tveganjem	1.799	(360)	1.439
Tečajne razlike	(28.515)	-	(28.515)
Druge spremembe	-	(14)	(14)
Drugi vseobsegajoči donos	(6.079)	(4.389)	(10.468)

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR

	2011	2010
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	23.540	30.387
Davek	8.401	9.957
Poslovni izid pred obdavčitvijo	31.941	40.344
Davek obračunan po davčni stopnji 20 %	6.388	8.069
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	(134)	353
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	(3)	(1.226)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.395	2.804
Davek od davčnih olajšav	(1.514)	(2.296)
Vpliv različnih davčnih stopenj in drugo	2.269	2.253
Davek skupaj	8.401	9.957
Efektivna davčna stopnja	26,3%	24,7%

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, veljavne v posamezni državi, kjer delujejo družbe Skupine Mercator.

Gibanje odloženih davkov je naslednje:

v tisoč EUR

	2011	2010
Na začetku leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(42.569)	(41.240)
Tečajne razlike	(51)	431
Povečanje ob prevzemu družb	377	-
Odtujitev odvisne družbe	503	-
Pripoznano v izkazu poslovnega izida	137	784
Pripoznano v drugem vseobsegajočem donosu	978	(4.389)
Pripoznano med obveznostmi	632	1.845
Na koncu leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(39.993)	(42.569)

Odložene terjatve in obveznosti za davek se nanašajo na naslednje kategorije:

Odložene obveznosti za davek

v tisoč EUR	Prevrednot. nepremičnin, naprav in opreme	Prevrednot. za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	Amortizacija nepremičnin naprav in opreme pod 500 EUR	Razlika med davčno in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010	46.735	293	888	1.410	49.326
Tečajne razlike	(323)	-	-	(61)	(384)
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(4)	-	(35)	129	90
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	4.310	(228)	-	-	4.082
Pripoznavo med obveznostmi	(1.552)	-	-	(293)	(1.845)
Stanje 31. decembra 2010	49.166	65	853	1.185	51.269
Tečajne razlike	(67)	-	-	20	(47)
Povečanje ob prevzemu družb	73	-	-	-	73
Odtujitev odvisne družbe	(503)	-	-	-	(503)
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(7)	-	10	(80)	(77)
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	(188)	(65)	-	-	(253)
Pripoznavo med obveznostmi	(632)	-	-	-	(632)
Stanje 31. decembra 2011	47.842	-	863	1.125	49.830

Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	Rezervacije, ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Popravki vrednosti zaloga trgovskega blaga	Razlika med davčno in poslovno amort.	Prevred. za prodajo razpol. fin. sred. in izpeljanih fin. inštr.	Drugo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010	3.373	1.355	70	1.588	1.306	394	8.086
Tečajne razlike	-	-	(4)	-	-	51	47
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(289)	411	271	485	251	(255)	874
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	(13)	-	-	-	(294)	-	(307)
Stanje 31. decembra 2010	3.071	1.766	337	2.073	1.263	190	8.700
Tečajne razlike	-	-	(6)	(41)	-	(51)	(98)
Povečanje ob prevzemu družb	-	-	-	-	-	450	450
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(575)	(4)	(25)	376	-	288	60
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	-	-	-	-	725	-	725
Stanje 31. decembra 2011	2.496	1.762	306	2.408	1.988	877	9.837

Družbe v Skupini so v letu 2011 pripoznale tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovane obveznosti za odložene davke (preko poslovnega izida) zmanjšujejo davčno osnovo družb v letu 2011, medtem ko jo oblikovane terjatve za odloženi davek povečujejo.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v bilanci stanja niso pobotane.

20. Zaloge

v tisoč EUR	2011	2010
Material	5.116	6.730
Nedokončana proizvodnja	12	4.086
Dokončani proizvodi	857	1.721
Trgovsko blago	347.989	330.076
Zmanjšanje: popravek vrednosti zalog	(18.725)	(20.532)
Skupaj	335.249	322.081

Zaloge surovin, materiala, nedokončane proizvodnje, dokončanih proizvodov in trgovskega blaga so 31. decembra 2011 znašale 335.249 tisoč EUR in so se v primerjavi s stanjem na začetku leta povečale za 4,1 %. Povečanje zalog je predvsem posledica strateških povezav v Bosni in Hercegovini ter Srbiji.

21. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	2011	2010
Terjatve do kupcev in drugih partnerjev	226.919	225.427
Odloženi stroški	7.572	2.813
Nezaračunani prihodki	8.911	3.631
Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve	243.402	231.871

Terjatve do kupcev in drugih partnerjev so se povečale za 11.531 tisoč EUR, kar je v največji meri posledica strateških povezav v Bosni in Hercegovini ter Srbiji.

Skupina Mercator na dan 31.12.2011 ne izkazuje terjatev do povezanih oseb.

Nezaračunani prihodki se nanašajo na nezaračunane prihodke iz naslova poslovanja s kartico Mercator Pika, razmejene prihodke iz naslova dobička pri prodaji nepremičnin, ki jih je Skupina vzela v finančni najem in vnaprej vračunane prihodke od obresti izvedenih finančnih instrumentov.

Družba Mercator, d.d., je v aprilu 2011 prejela odločbo davčnega inšpekcijskega nadzora, katerega predmet je bila pravilnost in pravočasnost obračunavanja dajatev v zvezi z izplačili poročila prehrane in regresa za letni dopust, ki jih je družba zaposlenim izplačala v letu 2009. Na podlagi odločbe je bilo družbi naloženo plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, v višini 457 tisoč EUR in prispevkov za socialno varnost, v višini 1.552 tisoč EUR ter pripadajočih zamudnih obresti, v višini 36 tisoč EUR. Družba je obveznosti po odločbi plačala, vendar se z njo ne strinja. Zato je na odločbo davčnega organa najprej vložila pritožbo, januarja 2012 pa tožbo na Upravno sodišče. Skupina je plačani znesek, v višini 2.045 tisoč EUR evidentirala med terjatve.

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi poštteni vrednosti. Terjatve so vrednotene po odplačni vrednosti.

Višina popravka terjatev je na dan 31.12.2011 znašala 36.270 tisoč EUR (2010: 34.627 tisoč EUR). Gibanje popravka poslovnih terjatev je prikazano v pojasnilu 29 (Finančni instrumenti).

22. Dana posojila in depoziti

v tisoč EUR

	2011	2010
Dani dolgoročni depoziti za plačila najemnin	61.165	73.297
Dana posojila podjetjem	5.643	12.709
Dani depoziti bankam	1.016	8.453
Skupaj dana posojila in depoziti	67.824	94.459

Dani dolgoročni depoziti za plačila najemnin se nanašajo na vnaprejšnja plačila najemnin za trgoške objekte v tujini in se obrestujejo. Zavarovani so s hipotekami na trgoške objekte. Dana posojila podjetjem se nanašajo predvsem na kratkoročna dana posojila podjetjem, ki gradijo ali so gradila trgoške objekte v Srbiji ter so zavarovana s hipoteko na te objekte.

23. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR

	2011	2010
Denar v bankah in blagajnah	27.540	20.766

Denarna sredstva v višini 27.540 tisoč EUR predstavljajo denarna sredstva v bankah, denar na poti (dnevni iztržki maloprodajnih poslovnih enot), gotovino v blagajni ter devizne akreditivne.

24. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Mercator, d.d., znaša 157.128.514,53 EUR in je razdeljen na 3.765.361 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Odobreni kapital

S sklepom 13. skupščine delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., lahko uprava po predhodnem soglasju nadzornega sveta v petih letih po vpisu sprememb statuta v sodni register osnovni kapital poveča do 20 % osnovnega kapitala, vpisanega na dan sprejema sklepa na 13. redni skupščini delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., z izdajo novih delnic, pri čemer lahko izključi prednostno pravico do novih delnic pod naslednjimi pogoji:

- da se novo izdane delnice uporabijo za pridobitev delnic ali deležev drugih podjetij ali poslovnih sredstev v okviru izvedbe strateških povezav,
- da izključitev prednostne pravice potrdi nadzorni svet družbe,
- da uprava pred izdajo novih delnic delničarje seznani z razlogi za njihovo izdajo in z razlogi za izključitev prednostne pravice, ki jih objavi na borznem sistemu obveščanja,
- da v okviru izvedbe posamezne strateške povezave posamezni prejemnik novo izdanih delnic ali skupina povezanih prejemnikov novo izdanih delnic ne pridobi več kot 10 % osnovnega kapitala družbe,
- da neodvisni finančni svetovalec izda pozitivno mnenje o pravičnosti izdaje novih delnic z vidika delničarjev in družbe, uprava pa z njim seznani delničarje z objavo na borznem sistemu obveščanja najkasneje v roku 30 dni od sklenitve zavezujočega dogovora o izdaji novih delnic.

Pogojno povečanje kapitala

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., lahko sprejme sklep o pogojnem povečanju kapitala zaradi razlogov, ki so naštet v 46. členu statuta družbe, pri čemer navedena možnost do sedaj še ni bila realizirana.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je imela na dan 31.12.2011 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR (2010: 42.192 lastnih delnic, 3.235 tisoč EUR).

Rezerve

Rezerve Skupine sestavljajo kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost ter prevedbena rezerva. Nobene od navedenih vrst rezerv ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku.

Kapitalske rezerve na dan 31.12.2011 znašajo 198.872 tisoč EUR. Sestavljajo jih presežki nad nominalno vrednostjo vplačanih delnic in presežek, ki je nastal kot razlika med nabavnimi in prodajnimi vrednostmi odtujenih lastnih delnic.

Rezerve iz dobička, ki na dan 31.12.2011 znašajo 285.768 tisoč EUR sestavljajo zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice in druge rezerve iz dobička.

Skupina ima na dan 31.12.2011 oblikovane zakonske rezerve v višini 13.389 tisoč EUR. Kapitalske in zakonske rezerve (vezane rezerve) se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Družba Mercator, d.d., je imela na dan 31.12.2011 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR. Rezerva za lastne delnice je izkazana v okviru rezerv iz dobička.

Druge rezerve iz dobička na dan 31.12.2011 znašajo 269.144 tisoč EUR. Sestavljajo jih preostanki zadržanih dobičkov preteklih let. Uporabijo se lahko za katerekoli namene, razen za izkazano rezervo za lastne delnice.

Prevedbena rezerva se je v letu 2011 povečala za 2.020 tisoč EUR, kar se nanaša na povečanje iz naslova valutnih razlik, ki so nastale pri vključevanju računovodskih izkazov odvisnih podjetij v tujini v konsolidirane računovodske izkaze.

Rezerva za pošteno vrednost, ki na dan 31.12.2011 znaša 192.209 tisoč EUR vsebuje rezervo za pošteno vrednost nepremičnin, ki so vrednotene po modelu prevrednotenja, spremembe poštene vrednosti naložb, razpoložljivih za prodajo in spremembe vrednosti učinkovitega ščitenja denarnega toka.

Rezerva za pošteno vrednost je prikazana spodaj:
v tisoč EUR

	2011	2010
Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	197.472	202.275
Rezerva za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(431)	520
Rezerva za pošteno vrednost izpeljanih fin. Instrumentov	(4.832)	(2.608)
Skupaj rezerva za pošteno vrednost	192.209	200.187

Dividende

Skupščina delničarjev je sprejela sklep, da se v letu 2011 izplačajo dividende v skupnem znesku 30.123 tisoč EUR (2010: 27.111 tisoč EUR) oz. 8,0 EUR bruto na delnico (2010: 7,2 EUR bruto na delnico). Ker je družba Mercator, d.d., v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend upoštevala tudi 42.192 lastnih delnic, je znesek za te lastne delnice v višini 338 tisoč EUR razporedila nazaj v preneseni čisti poslovni izid. Tako je bil nerazporejeni čisti poslovni izid za namen izplačil dividend dejansko zmanjšan na 29.785 tisoč EUR (2010: 26.807 tisoč EUR).

Predlagano izplačilo dividend za leto 2012 znaša 16.944 tisoč EUR (4,50 EUR bruto na delnico), kar mora potrditi skupščina delničarjev.

Drugi vseobsegajoči donos

	Rezerva za pošteno vrednost					Skupaj drugi vseobsegajoči donos pripisan lastnikom obvladujoče družbe			Skupaj drugi vseobsegajoči donos
v tisoč EUR	Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	Rezerva za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	Rezerva za pošteno vrednost izpeljanih fin. instrumentov	Preneseni čisti poslovni izid	Prevedbena rezerva	Neobvladujoči deleži			
2011									
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin	(3.671)	-	-	3.671	-	-	-	-	
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	(2.780)	-	-	(2.780)	-	(2.780)	
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	(1.208)	-	-	-	(1.208)	-	(1.208)	
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	-	-	-	-	-	-	-	
Odloženi davki	845	236	556	(659)	-	978	-	978	
Tečajne razlike	-	-	-	-	2.020	2.020	(5)	2.015	
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	(2.826)	(972)	(2.224)	3.012	2.020	(990)	(5)	(995)	
2010									
Prevrednotenje nepremičnin	22.090	-	-	-	-	22.090	4	22.094	
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin	(4.726)	-	-	4.726	-	-	-	-	
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	1.799	-	-	1.799	-	1.799	
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	(1.457)	-	-	-	(1.457)	-	(1.457)	
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	-	-	-	-	-	-	-	
Odloženi davki	(3.548)	-	-	(840)	-	(4.388)	(1)	(4.389)	
Tečajne razlike	-	-	-	-	(28.513)	(28.513)	(2)	(28.515)	
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	13.816	(1.457)	1.799	3.886	(28.513)	(10.469)	1	(10.468)	

25. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

	2011	2010
Poslovni izid, ki pripada delničarjem (v tisoč EUR)	23.557	30.396
Tehtano povprečje števila navadnih delnic	3.723.169	3.723.169
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	6,3	8,2

	2011	2010
Izdane navadne delnice na dan 1.1.	3.765.361	3.765.361
Učinek lastnih delnic	(42.192)	(42.192)
Tehtano povprečje števila navadnih delnic 31.12.	3.723.169	3.723.169

Ker Skupina nima prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljeni čisti dobiček na delnico enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico.

26. Finančne obveznosti

v tisoč EUR

	2011	2010
Dolgoročne finančne obveznosti		
Bančna posojila	613.820	465.488
Finančni najem	208.315	208.867
Posojila drugih podjetij	10	20
Skupaj	822.145	674.375
Kratkoročne finančne obveznosti		
Bančna posojila	146.447	140.550
Posojila drugih podjetij	16.441	2.010
Kratkoročni del finančnega najema	14.247	13.471
Kratkoročni del dolgoročnih bančnih posojil	185.453	198.911
Kratkoročni del obveznic	-	36.540
Kratkoročni del drugih finančnih obveznosti	-	4.371
Skupaj	362.588	395.853
Skupaj finančne obveznosti	1.184.733	1.070.228

V primerjavi s preteklim letom se je v letu 2011 glede na leto 2010 ročnost virov financiranja izboljšala. Skupina je dne 16.3.2011 zaključila s črpanjem dolgoročnega sindiciranega posojila v višini 130,0 milijonov EUR (do dne 31.12.2010 je bilo črpanih 85,0 milijonov EUR) poleg tega je skupina v mesecu septembru 2011 zaključila tudi s črpanjem drugega dolgoročnega sindiciranega posojila v višini 137,6 milijonov EUR.

Skupina je v letu 2004 izdala 365.400 obveznic v nominalni vrednosti 100 EUR na obveznico. Nominalna vrednost je dospela v plačilo v celoti ob dospelju obveznice, to je 27. septembra 2011. Skupina na dan 31.12.2011 ne izkazuje finančne obveznosti iz naslova izdanih obveznic (2010: 36.540 tisoč EUR).

Skupina na dan 31.12.2011 ni dala v zastavo nobenih nepremičnin.

Efektivne obrestne mere na dan izkaza finančnega položaja:

	2011	2010
Bančna posojila	4,53%	3,85 %
Druga posojila	3,66%	3,47 %

Variabilne obrestne mere v glavnem predstavljajo obrestne mere, vezane na Euribor. Povprečni 6M Euribor se je v letu 2011 glede na leto 2010 povečal za 0,55 odstotne točke.

Fiksne obrestne mere se v glavnem nanašajo na posojila domačih bank s fiksno nominalno obrestno mero. Finančne obveznosti so ščitene z izpeljanimi finančnimi instrumenti, in sicer z obrestnimi zamenjavami in obrestnimi kavicami.

Skupina Mercator je na dan 31.12.2011 izpolnjevala vse finančne zaveze in druge pogoje, določene v posojilnih pogodbah z bančnimi partnerji. Finančne zaveze so poenotene za vse finančne obveznosti in jih predstavljajo trije kazalniki: kazalec finančnega vzvoda (razmerje med neto finančnimi obveznostmi in kapitalom), kazalec stopnje pokritosti obresti (razmerje med kosmatim denarnim tokom iz poslovanja in neto izdatki za obresti) in višina kapitala Skupine.

Skupina Mercator pri nobenem bančnem posojilu v pogodbi nima dogovorjene klavzule o avtomatični zapadlosti posojila v primeru pomembne spremembe lastništva (ang. Change of Control Clause).

Finančni najem

Obveznosti v zvezi s finančnim najemom – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR	Bodoča plačila najmanjše najemnine		Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine		Bodoča plačila najmanjše najemnine		Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine	
	2011	Obresti 2011	2011		2010	Obresti 2010	2010	
Manj kot eno leto	22.693	8.427	14.266		18.229	4.758	13.471	
Več kot eno leto in manj kot pet let	128.762	23.137	105.625		110.440	13.619	96.821	
Več kot pet let	115.797	13.126	102.671		116.965	4.919	112.046	
Skupaj	267.252	44.690	222.562		245.634	23.296	222.338	

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31.12.2011 znašal 69 % (63 % na dan 31.12.2010).

Finančne obveznosti glede na boniteto posojilodajalcev (bonitetne ocene agencije S&P*):

v tisoč EUR	2011	Št. finančnih partnerjev
"AAA" - "AA-"	147.394	4
"A+" - "A-"	578.453	10
"BBB+" - "BBB-"	74.752	3
"BB+" in manj	326.401	9
ni ratinga	57.733	8
Skupaj	1.184.733	34

*Posojilodajalci imajo bonitetne ocene pri različnih bonitetnih agencijah, vendar so bile zaradi primerljivosti prilagojene na bonitetne ocene, kot jih prikazuje bonitetna agencija Standard & Poor's.

27. Rezervacije

v tisoč EUR	Rezervacije v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki	Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja	Prejete tožbe	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010	3.117	110	10.544	21.341	597	35.709
Odtujitev odvisne družbe	-	-	-	(286)	(250)	(536)
Oblikovanje	-	-	2.281	370	2.336	4.987
Koriščenje	-	(70)	(241)	(1.414)	(2.366)	(4.091)
Odprava	(1.769)	-	(357)	(1.172)	-	(3.298)
Tečajne razlike	-	-	(38)	(18)	(4)	(60)
Stanje 31. decembra 2011	1.348	40	12.189	18.821	313	32.711

Rezervacije so se glede na stanje konec leta 2010 zmanjšale za 2.998 tisoč EUR. Dodatno je bilo oblikovanih za 4.987 tisoč EUR rezervacij, v breme obveznosti je bilo črpanih 1.725 tisoč EUR, med druge poslovne prihodke pa je bilo odpravljenih 5.664 tisoč EUR. Neto vpliv na izkaz poslovnega izida je 677 tisoč EUR.

Rezervacije v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki

Rezervacije v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki na dan 31.12.2011 znašajo 3.117 tisoč EUR. Obveznost se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 1.769 tisoč EUR, in sicer zaradi odprave denacionalizacijskih zahtevkov.

Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja

Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja na dan 31.12.2011 znašajo 40 tisoč EUR in so se v primerjavi s preteklim letom znižale za 70 tisoč EUR, in sicer so bila izvedena izplačila odpravnin v zvezi z reorganizacijo družbe Mercator, d.d.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so se v letu 2011 povečale za 1.645 tisoč EUR. Od tega so bile odpravljene za 357 tisoč EUR, izplačani tožbeni zahtevki pa so znašali 241 tisoč EUR. Na podlagi prejetih tožbenih zahtevkov in mnenja pravne stroke je skupina v letu 2011 oblikovala dodatne rezervacije v skupnem znesku 2.281 tisoč EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Na dan 31.12.2011 znaša vrednost rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade 18.821 tisoč EUR. Rezervacije so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 2.520 tisoč EUR. V letu 2011 so bile v breme oblikovanih rezervacij izplačane odpravnine in jubilejne nagrade v skupnem znesku 1.414 tisoč EUR. Razlika je izkazana med drugimi poslovnimi prihodki tekočega poslovnega leta.

Druge rezervacije

Druge rezervacije so se zmanjšale za 250 tisoč EUR zaradi odtujitve odvisne družbe Eta, d.d. Ostali del povečanja in zmanjšanja drugih rezervacij v neto višini -34 tisoč EUR se nanaša na oblikovanje in koriščenje rezervacij v družbah Mercator, d.d., Mercator IP, d.o.o., Intersport, d.o.o., in Modiana, d.o.o. Druge rezervacije so se povečale iz naslova oblikovanja rezervacij za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v skupnem znesku 2.336 tisoč EUR. V letu 2011 so bile rezervacije za izboljšanje delovnih pogojev invalidov črpane skladno z zakonskimi možnostmi v skupnem znesku 2.366 tisoč EUR, in sicer za: investicije v osnovna sredstva, ki so povezana z delom invalidov, izboljšanje delovnih pogojev invalidov, ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest za invalide, pokrivanje izpada prihodkov zaradi bolniške odsotnosti, izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, v invalidskem podjetju Mercator IP, d.o.o., pa tudi za pokrivanje stroškov najemnin za nepremičnine, naprave in opremo, povezanih z delom invalidov.

28. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR

	2011	2010
Obveznosti do dobaviteljev	509.393	558.739
Obveznosti do delavcev	20.842	24.076
Obveznosti za davke in prispevke	11.478	18.124
Druge obveznosti	4.464	3.576
Vnaprej vračunani stroški	23.710	23.583
Odloženi prihodki	16.464	17.015
Skupaj	586.351	645.113

Poslovne obveznosti so se v letu 2011 zmanjšale za 58.762 tisoč EUR, kar je predvsem posledica politike upravljanja s poslovnimi obveznostmi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Skupina na dan 31. decembra 2011 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave družb in drugih zaposlenih pa izkazuje obveznosti iz naslova obračunanih, še neizplačanih plač za mesec december 2011.

29. Finančni instrumenti

Upravljanje s finančnimi tveganji

(a) Pregled tveganj

Skupina spremlja različne vrste finančnih tveganj, katerim je pri svojem delovanju izpostavljena:

- kreditno tveganje,
- plačilno-sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje),
- tržno tveganje.

Med tržnimi tveganji skupina upravlja z obrestnim in valutnim tveganjem. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji se v skupini osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost Skupine.

To pojasnilo predstavlja informacije o izpostavljenosti skupine zgoraj navedenim tveganjem, cilje, politike in procese za merjenje in upravljanje z njimi ter obvladovanje kapitala skupine.

(b) Politika upravljanja s tveganji

Aktivno upravljanje s tveganji v Skupini Mercator sledi cilju pravočasnega prepoznavanja in odzivanja na potencialne nevarnosti s pripravo ustreznih ukrepov za zavarovanje pred identificiranimi tveganji oz. znižanje izpostavljenosti tveganjem. Krovna družba za celotno Skupino centralno upravlja z obrestnimi, valutnimi in plačilnosposobnostnimi tveganji, odvisne družbe pa praviloma upravljajo s kreditnimi tveganji. Ukrepi za obvladovanje tveganj so vgrajeni v vsakodnevno poslovanje v vseh družbah Skupine Mercator.

V Skupini Mercator je za aktivno delovanje na področju upravljanja s tveganji organiziran Svet za upravljanje s tveganji, v okviru katerega poteka sistematičen proces upravljanja s tveganji, ki je zapisan tudi v Poslovniku upravljanja s tveganju. Ker tveganja spremljamo in obvladujemo z vidika več strokovnih področij, so v podporo Svetu za upravljanje s tveganji oblikovani posamezni odbori, ki pokrivajo tri glavna področja tveganj. Upravljanje s tveganji je centralna koncernska funkcija, ki jo upravlja in koordinira družba Mercator, d.d.

Skupina Mercator v okviru sprejete politike upravlja s finančnimi tveganji centralno v okviru matične družbe, ki glede na konkretne politike upravljanja s posameznimi tveganji z odvisnimi družbami sklepa pogodbe o zamenjavah obrestnih mer in terminske valutne pogodbe po tržnih pogojih. Takšni izpeljani finančni instrumenti so ustrezno računovodsko obravnavani.

Tveganja, ki se pojavljajo pri pripravi računovodskih izkazov skupina zmanjšuje z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo, s primerno organizacijo računovodske funkcije, z rednimi notranjimi in zunanjimi revizijskimi pregledi delovanja notranjih kontrol, poslovnih procesov in poslovanja.

Skupina je skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezana k reviziji računovodskih izkazov. Namen revizije je povečati stopnjo zaupanja uporabnikov računovodskih informacij. Revizor z ustreznimi revizijskimi postopki in metodami preveri računovodske izkaze in izrazi mnenje o tem, ali so v vseh pomembnih pogledih sestavljeni v skladu s primernim okvirom računovodskega poročanja.

V skupini že od leta 2000 kot samostojna podporna funkcija deluje notranja revizija. Njena glavna naloga je neprestano razvijanje in preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol z vidika obvladovanja vseh vrst tveganj delovanja in drugih tveganj, ki jim je skupina izpostavljena.

Kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije samega nadzornega sveta družbe Mercator, d.d., zagotavlja revizijska komisija, ki med drugim nadzira delovanje sistema obvladovanja tveganj, notranje revizije in sistema notranjih kontrol, sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in sodeluje pri izbiri neodvisnega zunanjega revizorja družb skupine.

V Skupini Mercator konstantno preučujemo in analiziramo obstoječa in morebitna nova tveganja ter izvajamo ukrepe za njihovo obvladovanje.

Proces upravljanja s tveganji zajema identifikacijo tveganj, analizo občutljivosti, določanje mejne vrednosti za ključna tveganja in sprejemanje ukrepov za obvladovanje tveganj ter implementacija le teh v vsakodnevno odločanje na posamičnih področjih.

Ocene izpostavljenosti Mercatorja posameznim vrstam tveganj so pripravljene glede na stopnjo verjetnosti ter oceno škode v primeru, da pride do določenih dogodkov. Izpostavljenost tveganjem ocenjujemo na podlagi analize občutljivosti, ki pove, za koliko odstotkov se zmanjša kosmati denarni tok iz poslovanja na ravni Skupine ali posamezne družbe ob morebitnem nastanku

določenega dogodka, ki je osnova za analizo tveganj. Verjetnosti so izračunane na podlagi analize preteklih podatkov ter pričakovanj o pogostosti posameznih dogodkov v naslednjem letu. Pri analizi so upoštevani različni vplivi in dejavniki, ki so prilagojeni posamezni vrsti tveganj.

Tveganja, ki jih ni mogoče oceniti vrednostno, ocenjujemo kvalitativno. Ocenjenim ključnim tveganjem, ki presegajo 1 % vrednosti kosmatega denarnega toka iz poslovanja Skupine oz. posamezne družbe, in za njih še nimamo sprejetih ukrepov oz. niso zavarovani na način, da bi bilo tveganje v celoti obvladovano, posvečamo največ pozornosti in za njihovo obvladovanje sprejemamo ukrepe, ki ali minimizirajo škodo ob nastanku dogodka, ali znižujejo stopnjo verjetnosti nastanka dogodka ter tako tveganje spreminjajo v sprejemljivo. Izvajanje sprejetih ukrepov za obvladovanje ključnih tveganj preverjamo s posebnim notranjerevizijskim pregledom in o njihovem obvladovanju kvartalno seznanjamo revizijsko komisijo.

Na uspešnost poslovanja Skupine Mercator so v letu 2011 v precejšnji meri vplivale zaostrene razmere na globalnih finančnih trgih, kar je imelo negativni vpliv na celotno gospodarsko okolje tako v svetu kot tudi na trgih Mercatorjevega delovanja. To se je odrazilo v pomembnem znižanju obsega povpraševanja v trgovini na drobno, hkrati pa se je nadaljeval trend negotovosti na področju finančnih tveganj, ki jih v obdobju pred krizo nismo bili vajeni. V takšnih oteženih in negotovih gospodarskih razmerah je za Skupino Mercator ključnega pomena, da načrtno in premišljeno upravlja s tveganji, s katerimi se sooča pri svojem poslovanju.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bo Skupina utrpela finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica vključena v pogodbo odloži plačilo in kasneje svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava. Kreditno tveganje nastane predvsem iz naslova terjatev do veleprodajnih kupcev in terjatev iz naslova kartice Mercator Pika.

Izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank, vendar je v Skupini Mercator izpostavljenost do kupcev zelo razpršena. V skladu s sprejeto politiko se za vsako novo stranko izvede analiza njene kreditne sposobnosti, preden ji Skupina ponudi standardne pogoje plačila. Analiza kreditne sposobnosti zajema zunanje ocene, če obstajajo. Nabavne omejitve, ki predstavljajo najvišji znesek odprtih postavk, se vzpostavijo za vsako stranko posebej. Poslovanje Skupine s strankami, ki ne izpolnjujejo normne kreditne sposobnosti, poteka le na podlagi predplačil oziroma ob ustreznem zavarovanju plačil.

Knjigovodske vrednosti finančnih sredstev predstavljajo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:

v tisoč EUR

	2011	2010
Terjatve do kupcev in druge terjatve	243.402	231.871
Dani dolgoročni depoziti za plačila najemnin	61.165	73.297
Dana posojila podjetjem	5.643	12.709
Dani depoziti bankam	1.016	8.453
Skupaj	311.226	326.330

Terjatve do kupcev izhajajo predvsem iz veleprodaje blaga, materiala in storitev ter prodaje blaga fizičnim osebam imetnikom kartice Mercator Pika. Tako veleprodajni kot tudi maloprodajni kupci so razpršeni, tako da ni večje izpostavljenosti posameznemu kupcu. Skupina izvaja tudi stalen nadzor nad slabimi plačniki in preverja boniteto eksternih kupcev in imetnikov plačilne kartice Mercator Pika.

Ukrepi, ki jih Skupina predvideva ob morebitnem povečanju tveganj, so predvsem pridobitev ustreznih zavarovanj, poostreitev nadzora slabih plačnikov, aktivnejši postopki pri izterjavi terjatev in po potrebi oblikovanje strokovne bonitetne službe, ki bi sistematizirano vrednotila in spremljala kreditno tveganje.

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev kreditnemu tveganju po geografskih območjih na dan poročanja:

v tisoč EUR	2011	2010
Slovenija	154.510	153.698
Tujina	156.716	172.632
Skupaj	311.226	326.330

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev kreditnemu tveganju glede na vrsto kupcev na dan poročanja:

v tisoč EUR	2011	2010
Maloprodajni kupci	92.310	84.239
Veleprodajni kupci in ostali partnerji	218.916	242.091
Skupaj	311.226	326.330

Skupina je v razred maloprodajnih partnerjev uvrstila terjatve do fizičnih oseb iz naslova nakupov v maloprodajnih enotah družbe s kartico Mercator Pika, v razred veleprodajnih in ostalih partnerjev pa vse terjatve iz naslova blaga, materiala in storitev do pravnih oseb ter terjatve do zaposlenih in države.

Prihodki od prodaje do kateregakoli posamičnega kupca ne dosegajo 10 % celotnih prihodkov od prodaje Skupine.

Zavarovanja terjatev do kupcev in drugih terjatev (v bruto zneskih, brez popravkov terjatev):

v tisoč EUR	2011	2010
Terjatve do kupcev	253.616	253.983
zavarovane terjatve do kupcev	165.298	167.626
nezavarovane terjatve do kupcev	88.318	86.357
Ostale terjatve	93.880	106.974
Skupaj	347.496	360.957

Terjatve do kupcev so zavarovane z bančnimi garancijami, vplačanimi varščinami, pologi gotovine, prvovrstnimi hipotekami ter obveznostmi do teh kupcev. Med ostalimi terjatvami Skupina izkazuje terjatve do bank, izdajateljev plačilnih kartic, države, zaposlenih ter odložene stroške in nezaračunane prihodke.

Popravki terjatev

Analiza starosti terjatev do kupcev in drugih terjatev na dan poročanja:

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek	Bruto vrednost	Popravek
	2011	2011	2010	2010
Nezapadle	265.484	-	267.337	-
Zapadle 0-60 dni	30.833	19	51.946	-
Zapadle 61-74 dni	2.818	649	4.818	2.109
Zapadle 75-89 dni	1.884	677	4.667	3.365
Zapadle več kot 90 dni	46.477	34.925	32.189	29.153
Skupaj	347.496	36.270	360.957	34.627

Povečanje terjatev, zapadlih več kot 90 dni, je posledica poslabševanja plačilne nediscipline, pri čemer pa so bile v letu 2011 dodatno intenzivirane aktivnosti za pridobivanje prvovrstnih zavarovanj.

Gibanje popravka terjatev do kupcev in drugih terjatev:

v tisoč EUR	2011	2010
Stanje 1. januarja	34.627	30.860
Učinek tečajnih razlik	(1)	(484)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	6.320	9.387
Odpis terjatev	(2.146)	(2.049)
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu	(2.417)	(3.087)
Zmanjšanje za popravek odtujenih odvisnih družb	(113)	-
Stanje 31. decembra	36.270	34.627

Kvaliteta terjatev do kupcev in drugih terjatev je ocenjena na podlagi usmeritve določene s strani Sveta za upravljanje s tveganji. Kreditno tveganje kupcev se spremlja z razvrščanjem terjatev do kupcev in drugih terjatev na osnovi njihovih značilnosti.

Garancije

Matična družba daje garancije svojim odvisnim družbam za posojila najeta pri bankah, plačila najemnin in v redkih primerih tudi za dobavo blaga v višini 377.695 tisoč EUR.

Plačilno-sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje)

Plačilno-sposobnostno tveganje je tveganje, da bo Skupina pri poslovanju naletela na težave pri poravnavi svojih tekočih obveznosti, ki jih poravnava z denarnimi ali drugimi finančnimi sredstvi. Likvidnost Skupina zagotavlja tako, da ima vselej dovolj likvidnih sredstev za poravnavanje svojih obveznosti v roku, in sicer tako v običajnih kot tudi zahtevnejših okoliščinah, ne da bi nastale nesprejemljive izgube ali bi Skupina tvegala upad svojega ugleda. Zaradi finančne krize, ki se je nadaljevala in poglobljala tudi v letu 2011, se je bistveno zmanjšala tudi kreditna aktivnost bank, pojavljala pa se tudi tveganje, da banke ne bodo refinancirale obstoječih finančnih obveznosti, ki jih imajo nefinančna podjetja do poslovnih bank.

Skupina aktivno upravlja s plačilno-sposobnostnim tveganjem preko:

- delovanja centraliziranega sistema upravljanja z denarnimi sredstvi;
- statistično podprtega planiranja denarnih tokov;
- dnevnega stika z največjimi veleprodajnimi kupci, kar poveča predvidljivost denarnih tokov;
- delovanja centraliziranega sistema zbiranja denarnih sredstev ("cash-pooling").

Na dan 31.12.2011 je imela Skupina Mercator na razpolago naslednje likvidnostne vire:

v tisoč EUR

	2011
Denar in denarni ustrezniki	27.540
Depoziti, dani bankam	1.016
Nečrpana odobrena revolving posojila	25.163
	53.719

V nadaljevanju je prikazana pogodbeno zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti:

2011			Do pol leta		Pol leta do 1 leto		1-3 leta		3-5 let		Več kot 5 let	
v tisoč EUR	Knjiго- vodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Bančna posojila	945.720	1.033.278	178.255	21.079	155.106	16.310	413.022	38.218	188.022	11.280	11.315	671
Posojila drugih podjetij	16.451	16.525	16.437	74	5	-	9	-	-	-	-	-
Finančni najem	222.562	267.252	7.342	4.174	6.924	4.253	68.445	14.497	37.180	8.640	102.671	13.126
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	586.858	586.858	584.489	-	-	-	2.369	-	-	-	-	-
Skupaj	1.771.591	1.903.913	786.523	25.327	162.035	20.563	483.845	52.715	225.202	19.920	113.986	13.797

2010			Do pol leta		Pol leta do 1 leto		1-3 leta		3-5 leta		Več kot 5 let	
v tisoč EUR	Knjiго- vodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Bančna posojila	804.949	868.544	209.690	15.110	129.771	9.160	287.810	27.504	117.467	8.517	60.211	3.304
Obveznice	36.540	38.294	-	-	36.540	1.754	-	-	-	-	-	-
Posojila drugih podjetij	2.030	2.050	2.005	19	5	-	20	1	-	-	-	-
Finančni najem	222.338	260.813	6.834	3.318	6.637	3.464	38.102	12.262	58.719	8.199	112.046	11.232
Druge finančne obveznosti	4.371	4.371	4.371	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	651.005	651.005	648.558	-	-	-	2.447	-	-	-	-	-
Skupaj	1.721.233	1.825.077	871.458	18.447	172.953	14.378	328.379	39.767	176.186	16.716	172.257	14.536

Tržna tveganja

Tržno tveganje je tveganje, ki je skupno za celoten razred sredstev in obveznosti. Pri tržnem tveganju obstaja verjetnost, da se vrednost naložb ali finančnih sredstev v določenem časovnem obdobju lahko zmanjša zaradi gospodarskih sprememb ali drugih dogodkov, ki vplivajo na trg.

Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za zavarovanje izpostavljenosti določenim tržnim tveganjem. Pri tem skupina uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem (angl. hedgeaccounting).

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje Skupine izvira iz finančnih obveznosti. Finančne obveznosti izpostavljajo Skupino obrestnemu tveganju denarnega toka.

Skupina je izpostavljena obrestnemu tveganju, saj ima med svojimi obveznostmi in sredstvi tudi nekaj takih obveznosti oz. sredstev, ki so občutljiva na spremembo obrestnih mer, kar pomeni, da je del finančnih obveznosti vezan na variabilno obrestno mero Euribor. Euribor se dnevno spreminja, saj je podvržen tržnemu nihanju, kar lahko povzroči povečanje stroškov financiranja za Skupino. Posledično Skupina ustrezno centralno obvladuje rast stroškov financiranja. Politika Skupine je, da ima ščitenih najmanj 50 % obveznosti iz financiranja, ki financirajo dolgoročna sredstva, ter najmanj 25 % vseh obveznosti iz financiranja.

Izpostavljenost

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere Skupine je bila naslednja:

	31.12.2011		31.12.2010	
v tisoč EUR	Tehtana povprečna obrestna mera	Knjigovodska vrednost	Tehtana povprečna obrestna mera	Knjigovodska vrednost
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri				
Finančna sredstva	4,74	67.824	4,24	85.765
Finančne obveznosti	5,10	(106.703)	4,91	(96.528)
Skupaj		(38.879)		(10.763)
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri				
Finančna sredstva	-	-	3,89	8.694
Finančne obveznosti	4,28	(1.078.030)	3,63	(973.700)
Skupaj		(1.078.030)		(965.006)

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih inštrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina nima finančnih inštrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih inštrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid in kapital za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za leto 2010.

v tisoč EUR	Čisti poslovni izid		Kapital	
	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt
2011				
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(10.780)	10.780	-	-
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer in obrestnih kapic	1.750	(1.750)	4.613	(4.512)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(9.030)	9.030	4.613	(4.512)
2010				
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(9.650)	9.650	-	-
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer in obrestnih kapic	1.500	(1.500)	650	(850)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(8.150)	8.150	650	(850)

Valutno tveganje

Delovanje Skupine Mercator v mednarodnem okolju povzroča tudi izpostavljenost valutnemu tveganju. Z valutnim tveganjem se Skupina Mercator srečuje na trgih Srbije, Hrvaške in Albanije, izpostavljenost tveganju se je po oceni na teh trgih povečala.

Skupina ima v primeru povečanja tveganja pripravljeno splošno politiko upravljanja s tem tveganjem, ki predvideva dva koraka, in sicer:

- stalno preverjanje makroekonomskega ozadja gibanja obravnavanega deviznega tečaja ter drugih s tem povezanih makroekonomskih dejavnikov in trendov,
- prilagajanje poslovanja na podlagi splošnih trendov in pričakovanj v smeri neizpostavljanja valutnemu tveganju.

Skupina se bo v primeru povečanega tveganja glede na ocenjeno višino izpostavljenosti odločala o ustreznih ukrepih, seveda po predhodni analizi ter ob upoštevanju "cost-benefit" načela. Vrsta ukrepov bo odvisna od njihove primernosti oziroma izvedljivosti, narave izpostavljenosti, začrtanega poslovanja Skupine in predvidenih ekonomskih učinkov. Učinkovitih instrumentov za varovanje pred valutnimi tveganji ni, tako da se Skupina trenutno poslužuje predvsem t.i. naravnega ščitenja oziroma matching-a.

Izpostavljenost valutnemu tveganju

Izpostavljenost Skupine valutnemu tveganju je bila naslednja:

31. december 2011

v tisoč EUR

	EUR	HRK	RSD	BAM	BGN	ALL
Terjatve do kupcev in druge terjatve	163.138	73.094	69.116	4.733	889	256
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.458	170	-	-	-	-
Denar in denarni ustrezniki	11.104	2.332	12.419	1.165	272	248
Finančne obveznosti	(1.151.472)	(26.892)	-	(6.369)	-	-
Poslovne in druge obveznosti	(332.256)	(102.280)	(131.997)	(17.274)	(2.142)	(909)
Izpostavljenost bilance stanja	(1.307.028)	(53.576)	(50.462)	(17.745)	(981)	(405)
Ocenjena prodaja	1.682.016	405.985	565.026	194.638	11.950	5.539
Ocenjena nabava	(1.254.171)	(341.416)	(501.743)	(161.682)	(10.489)	(4.542)
Ocenjena transakcijska izpostavljenost	427.845	64.569	63.283	32.956	1.461	997
Valutne terminske pogodbe	-	-	-	-	-	-
Nezaščitena izpostavljenost	(879.183)	10.993	12.821	15.211	480	592

* HRK (hrvaška kuna), RSD (srbski dinar), BAM (konvertibilna marka), BGN (bolgarski lev), ALL (albanski lek).

Skupina Mercator na dan 31.12.2011 nima sklenjenih izpeljanih finančnih instrumentov za varovanje pred valutnim tveganjem (valutne terminske pogodbe).

31. december 2010

v tisoč EUR

	EUR	HRK	RSD	BAM	BGN	ALL
Terjatve do kupcev in druge terjatve	173.014	73.219	71.326	5.512	1.740	1.519
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	3.757	202	-	-	-	-
Denar in denarni ustrezniki	5.382	1.676	9.570	851	2.731	556
Finančne obveznosti	(1.057.660)	(12.558)	-	(10)	-	-
Poslovne in druge obveznosti	(361.654)	(116.778)	(149.662)	(15.597)	(5.577)	(1.737)
Izpostavljenost bilance stanja	(1.237.161)	(54.239)	(68.766)	(9.244)	(1.106)	338
Prodaja	1.673.500	391.477	517.564	122.293	8.307	5.261
Nabava	(1.269.706)	(332.565)	(454.402)	(101.538)	(7.568)	(4.410)
Transakcijska izpostavljenost	403.794	58.912	63.162	20.755	739	851
Valutne terminske pogodbe	-	-	-	-	-	-
Nezaščitena izpostavljenost	(833.367)	4.673	(5.604)	11.511	(367)	1.189

V obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:

enot valute za 1 EUR	Povprečni devizni tečaj		Devizni tečaj na dan poročanja	
	2011	2010	2011	2010
HRK	7,439	7,289	7,537	7,383
RSD	101,910	102,762	103,630	107,470
BAM, BGN	1,956	1,956	1,956	1,956
ALL	140,733	137,981	140,840	138,790

Analiza občutljivosti

5-odstotna sprememba deviznega tečaja posameznih valut glede na evro na dan 31.12. bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Sprememba deviznega tečaja ne bi vplivala na kapital Skupine. Analiza predpostavlja, da vse ostale spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za leto 2010.

v tisoč EUR Sprememba tečaja	(Ocenjena) transakcijska izpostavljenost Čisti poslovni izid		Izpostavljenost izkaza finančnega položaja Čisti poslovni izid	
	-5%	+5%	-5%	+5%
2011				
HRK	3.398	(3.075)	(2.820)	2.551
RSD	3.331	(3.013)	(2.656)	2.403
BAM, BGN	1.811	(1.639)	(986)	892
ALL	52	(47)	(21)	19
2010				
HRK	3.101	(2.805)	(2.855)	2.583
RSD	3.324	(3.008)	(3.619)	3.275
BAM, BGN	1.131	(1.024)	(545)	493
ALL	45	(41)	18	(16)

Obvladovanje kapitala

Politika Skupine je usmerjena k doseganju ustreznega obsega kapitala, ki lahko zagotovi zaupanje investitorjev, upnikov in trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti. Uprava zato tekoče spremlja donosnost kapitala in kapitalsko sestavo.

Ciljna kapitalska sestava Skupine je v razmerju 1:1,5 med lastniškim kapitalom in rezervacijami na eni strani, ter neto finančnim dolgom na drugi strani. Navedeno razmerje je na dan poročanja znašalo:

v tisoč EUR

	2011	2010
Finančne obveznosti in obveznosti za izpeljane finančne instrumente	1.189.295	1.068.335
Zmanjšano za:		
Dana posojila in depoziti	67.824	94.459
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.628	3.959
Izpeljani finančni instrumenti	158	70
Denar in denarni ustrezniki	27.540	20.766
Neto finančni dolg	1.091.145	949.081
Kapital in rezervacije	821.680	833.874
Razmerje med kapitalom in rezervacijami ter neto finančnim dolgom	1:1,3	1:1,1

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d. ima na dan 31.12.2011 v lasti 42.192 lastnih delnic (2010: 42.192 lastnih delnic).

Računovodsko obračunavanje izpeljanih finančnih instrumentov

Skupina ima sklenjene pogodbe o zamenjavi obrestnih mer ter obrestne kapice izključno za namene zavarovanja in izpolnjujejo vse kriterije za to. Sklenjeni instrumenti so namenjeni za varovanje denarnega toka in so zelo učinkoviti pri uravnavanju denarnih tokov iz naslova prejetih posojil.

Ob sklenitvi transakcije skupina dokumentira odnos med izpeljanimi instrumenti in zavarovanimi kategorijami, kakor tudi njen cilj pri upravljanju s tveganjem in strategijo za izvedbo različnih transakcij zavarovanja. Ta proces vključuje povezavo vseh izpeljanih finančnih instrumentov s portfeljem posojil oz. z določenimi posojili.

Skupina prav tako dokumentira svojo oceno tako ob sklenitvi transakcije kot tudi kasneje in preverja, ali so izpeljani finančni instrumenti, ki se uporabljajo za zavarovanje, učinkoviti pri uravnavanju denarnega toka iz naslova prejetih posojil.

Skupina izpeljane finančne instrumente uporablja za zavarovanje in jih na začetku pripozna po poštenu vrednosti. Če je varovanje uspešno, pripozna spremembe poštene vrednosti neposredno v kapitalu, sicer pa v poslovnem izidu tekočega obdobja. Metoda za pripoznanje dobička ali izgube, ki iz tega izvira, je neodvisna od oblike postavke, ki je zavarovana.

Skupina Mercator v okviru sprejete politike upravlja s finančnimi tveganji centralno v okviru matične družbe, ki glede na konkretne politike upravljanja s posameznimi tveganji z odvisnimi družbami sklepa pogodbe o zamenjavah obrestnih mer in terminske valutne pogodbe po tržnih pogojih. Takšni izpeljani finančni instrumenti so ustrezno računovodsko obravnavani.

Naslednja tabela prikazuje obdobja, v katerih se pričakuje denarne tokove v zvezi z izpeljanimi finančnimi instrumenti, ki predstavljajo varovanje denarnega toka pred tveganjem in njihov vpliv na poslovni izid.

2011

v tisoč EUR	Knjiго- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in obrestnih kapicah:						
Sredstva	158	-	-	-	-	-
Obveznosti	(4.562)	(4.574)	(1.351)	(2.159)	(1.064)	-

2010

v tisoč EUR	Knjiго- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in obrestnih kapicah:						
Sredstva	70	-	-	-	-	-
Obveznosti	(2.478)	(3.794)	(3.794)	-	-	-

Poštene vrednosti

Poštene vrednosti sredstev in obveznosti ter knjigovodske vrednosti prikazane v izkazu finančnega položaja:

v tisoč EUR	31.12.2011		31.12.2010	
	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Izpeljani finančni instrumenti	(4.404)	(4.404)	(2.408)	(2.408)
Terjatve do kupcev in druge terjatve	243.402	243.402	231.871	231.871
Terjatve za odmerjeni davek	3.934	3.934	-	-
Dana posojila in depoziti	67.824	67.824	94.459	94.459
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.628	2.628	3.959	3.959
Denar in denarni ustrezniki	27.540	27.540	20.766	20.766
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	(106.703)	(106.703)	(57.785)	(57.785)
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	(839.017)	(839.017)	(743.790)	(743.790)
Obveznice	-	-	(36.540)	(36.851)
Posojila drugih podjetij	(16.451)	(16.451)	(5.404)	(5.404)
Druge finančne obveznosti	-	-	(4.371)	(4.371)
Finančni najem	(222.562)	(222.562)	(222.338)	(222.338)
Poslovne in druge obveznosti	(586.351)	(586.351)	(645.113)	(645.113)
Obveznosti za odmerjeni davek	(507)	(507)	(5.892)	(5.892)

Poštene vrednosti neizpeljanih finančnih obveznosti se ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost primeren približek poštene vrednosti.

Poštena vrednost izpeljanih finančnih instrumentov je bila izračunana kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov in prikazana kot rezerva iz varovanja pred tveganjem v kapitalu. Izračun sprememb poštene vrednosti vsakega instrumenta je ocenjen na četrtletni osnovi in pripoznan v izkazu poslovnega izida, če zavarovana transakcija vpliva na izkaz poslovnega izida.

Lestvica poštenih vrednosti

Glede na izračun njihove poštene vrednosti finančne instrumente uvrščamo v tri nivoje:

- Nivo 1: sredstva ali obveznosti po tržni (borzni) ceni;
- Nivo 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v nivo 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- Nivo 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Leto 2011

v tisoč EUR

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.885	-	743	2.628
Izpeljani finančni instrumenti - sredstva	158	-	-	158
Izpeljani finančni instrumenti - obveznosti	(4.562)	-	-	(4.562)

Leto 2010

v tisoč EUR

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	3.214	-	745	3.959
Izpeljani finančni instrumenti - sredstva	70	-	-	70
Izpeljani finančni instrumenti - obveznosti	(2.478)	-	-	(2.478)

V letu 2011 ni bilo nobenih prenosov finančnih instrumentov med nivoji.

Spremembe vrednosti finančnih instrumentov uvrščenih v Nivo 3 v letu 2011:

v tisoč EUR

	2011
Stanje 1. januarja	745
Tečajne razlike	(12)
Nakupi deležev	10
Stanje 31. decembra	743

30. Poslovni najem

Plačila najmanjše najemnine v zvezi s poslovnim najemom (Skupina kot najemjemalec) so naslednje:

v tisoč EUR

	2011	2010
Manj kot eno leto	31.295	17.216
Več kot eno leto in manj kot pet let	118.933	68.612
Več kot pet let	225.097	141.732
Skupaj	375.325	227.560

Dogovorjene najemnine so v pretežni meri fiksne narave, torej njihova višina ni odvisna od ustvarjenega prometa v najetih trgovinah.

31. Obveze v zvezi z naložbami

Pogodbeno dogovorjene naložbe v nepremičnine, naprave in opremo, ki na dan izkaza finančnega položaja še niso pripoznane v računovodskih izkazih:

v tisoč EUR

	2011	2010
Nepremičnine, naprave in oprema	27.280	49.476

32. Pogojne obveznosti

v tisoč EUR

	2011	2010
Vrednostni boni	5.941	7.074
Blago, prevzeto v konsignacijo	15.498	10.632
Dane garancije	13.120	9.695
Ostalo	1.822	2.461
Skupaj	36.381	29.862

Skupina na dan 31.12.2011 ni dala v zastavo nobenih nepremičnin.

Davčni organi lahko kadarkoli v petih oz. desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družb skupine, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Družbe skupine niso seznanjene z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova, razen spora, ki je pojasnjen v pojasnilu 21: Terjatve do kupcev in druge terjatve.

33. Posli s povezanimi osebami

Povezane osebe Skupine predstavlja vodstveno osebje. V vodstveno osebje spadajo člani poslovodstev in člani nadzornih svetov v družbah Skupine Mercator.

Konec leta je imelo vodstveno osebje v lasti 4.226 delnic družbe Mercator, d.d., kar predstavlja 0,11 % celotnega kapitala.

V letu 2011 je Skupina članom poslovodstev in članom nadzornih svetov družb Skupine izplačala prejemke v naslednjih bruto vrednostih:

v tisoč EUR

	2011		2010	
	znesek	število prejemnikov	znesek	število prejemnikov
Člani poslovodstev družb Skupine Mercator	2.954	32	2.004	22
- osnovne plače	2.404	32	1.893	22
- nagrada za uspešno delo v preteklem letu	403	30	-	22
- drugi prejemki iz delovnega razmerja	147	32	111	22
Člani nadzornih svetov družb Skupine Mercator	282	12	195	10
Skupaj	3.236	44	2.199	32

Člani nadzornih svetov odvisnih družb Skupine Mercator za opravljanje nadzora v odvisnih družbah ne prejemajo nikakršnih plačil, tako da se prikazani zneski nanašajo le na matično družbo.

Število članov poslovodstev družb Skupine Mercator se je povečalo zaradi povečanja števila članov uprave v matični družbi, zaradi povečanja števila članov uprav v nekaterih odvisnih družbah v skladu z enotnim organizacijskim modelom, poleg tega pa na povečano število vplivajo tudi primeri, ko je med letom prišlo do menjave članov poslovodstev v posameznih družbah.

Bruto prejemki članov poslovodstev in članov nadzornih svetov družb Skupine Mercator predstavljajo 1,1 % celotnih stroškov dela (leta 2010: 0,8 %).

34. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Družba Mercator, d.d. je 8.11.2011 ustanovila družbo M - Tehnika, d.d., na katero je 1.1.2012 prenesla dejavnost tehničnega programa. Pri prenosu dejavnosti so bile družbi prodane zaloge trgovskega blaga in oprema.

Poročilo neodvisnega revizorja

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze gospodarske družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. in njenih odvisnih družb (Skupina Mercator), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2011, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Skupine Mercator na dan 31. decembra 2011 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Druge zadeve

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner

Danilo Bukovec, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, D.D.

Izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR

	Pojasnilo	31.12.2011	31.12.2010
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	14	1.003.846	1.014.704
Naložbene nepremičnine	16	3.450	3.894
Neopredmetena sredstva	15	10.513	9.652
Odložene terjatve za davek	20	8.657	8.216
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	-	-
Dana posojila in depoziti	23	870	286
Naložbe v kapital podjetij v skupini	17	636.319	618.813
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	18	2.399	3.547
		1.666.054	1.659.112
Kratkoročna sredstva			
Zaloge	21	153.280	153.926
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	163.118	158.907
Terjatve za odmerjeni davek		2.167	5
Dana posojila in depoziti	23	34.575	48.848
Izpeljani finančni inštrumenti	19	158	70
Denar in denarni ustrezniki	24	10.068	3.829
		363.366	365.585
Skupaj sredstva		2.029.420	2.024.697
KAPITAL			
	25		
Osnovni kapital		157.129	157.129
Kapitalske rezerve		198.872	198.872
Lastne delnice		(3.235)	(3.235)
Rezerve iz dobička		253.589	238.015
Rezerva za pošteno vrednost		190.650	194.435
Preneseni čisti poslovni izid		13.246	3.612
Čisti poslovni izid poslovnega leta		15.574	36.806
		825.825	825.634
OBVEZNOSTI			
Dolgoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	29	2.022	2.447
Finančne obveznosti	27	628.686	456.547
Odložene obveznosti za davek	20	39.805	40.814
Rezervacije	28	26.926	29.459
		697.439	529.267
Kratkoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	29	306.686	341.239
Obveznosti za odmerjeni davek	20	-	5.759
Finančne obveznosti	27	194.908	320.320
Izpeljani finančni inštrumenti	19	4.562	2.478
		506.156	669.796
Skupaj obveznosti		1.203.595	1.199.063
Skupaj kapital in obveznosti		2.029.420	2.024.697

Izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnilo	2011	2010
Prihodki iz prodaje	9	1.608.903	1.654.520
Stroški prodaje	11	(1.482.975)	(1.500.300)
Bruto dobiček		125.928	154.220
Stroški splošnih dejavnosti	11	(57.276)	(75.568)
Drugi poslovni prihodki	10	10.922	12.336
Poslovni izid iz poslovanja		79.574	90.987
Finančni prihodki	13	9.411	3.466
Finančni odhodki	13	(50.378)	(48.236)
Neto finančni odhodki		(40.967)	(44.770)
Poslovni izid pred obdavčitvijo		38.607	46.217
Davek	20	(7.459)	(9.411)
Čisti poslovni izid poslovnega leta		31.148	36.806
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v EUR	26	8,4	9,9

*Zaradi prenosa dela dejavnosti na družbi Intersport ISI, d.o.o., in Modiana, d.o.o., v letu 2010 izkaz poslovnega izida družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., med obdobji ni primerljiv. Za ekonomsko analizo je smiselno uporabiti le konsolidirani izkaz poslovnega izida, ki prikazuje poslovno uspešnost Skupine Mercator, kot enovitega gospodarskega subjekta.

Izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnilo	2011	2010
Čisti poslovni izid poslovnega leta		31.148	36.806
Drugi vseobsegajoči donos			
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	13	(1.159)	(1.368)
Sprememba poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred tveganjem	13	(2.780)	1.799
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih podjetij		4.585	15.306
Sprememba poštene vrednosti nepremičnin	14	-	17.850
Zmanjšanje ob odtujitvi odvisnega podjetja		(2.981)	-
Odloženi davki	20	1.163	(4.041)
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta		(1.172)	29.546
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		29.976	66.352

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2010	157.129	198.872	(3.235)	238.015	168.155	7.872	19.281	786.088
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta								
Poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	36.806	36.806
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	26.280	3.266	-	29.546
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	26.280	3.266	36.806	66.352
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu								
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom								
Izplačilo dividend*	-	-	-	-	-	(26.807)	-	(26.807)
Odsvojitev lastnih delnic	-	-	-	-	-	-	-	-
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	19.281	(19.281)	-
Skupaj prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom	-	-	-	-	-	(7.526)	(19.281)	(26.807)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	(7.526)	(19.281)	(26.807)
Stanje 31. decembra 2010	157.129	198.872	(3.235)	238.015	194.435	3.612	36.806	825.634

* Znesek izplačila dividend se razlikuje od zneska določenega po Sklepu skupščine delničarjev, saj so bile v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend, vključene tudi lastne delnice.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala – nadaljevanje

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2011	157.129	198.872	(3.235)	238.015	194.435	3.612	36.806	825.634
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta								
Poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	31.148	31.148
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(3.785)	2.613	-	(1.172)
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	(3.785)	2.613	31.148	29.976
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu								
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom								
Izplačilo dividend*	-	-	-	-	-	(29.785)	-	(29.785)
Razporeditev dobička po sklepu uprave	-	-	-	15.574	-	-	(15.574)	-
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	36.806	(36.806)	-
Skupaj prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom	-	-	-	-	-	7.021	(52.380)	(29.785)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	15.574	-	7.021	(52.380)	(29.785)
Stanje 31. decembra 2011	157.129	198.872	(3.235)	253.589	190.650	13.246	15.574	825.825

* Znesek izplačila dividend se razlikuje od zneska določenega po Sklepu skupščine delničarjev, saj so bile v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend, vključene tudi lastne delnice.

Predlog uporabe bilančnega dobička

Ugotovljeni bilančni dobiček leta 2011 sestoji iz naslednjih elementov:

(v EUR)

Čisti poslovni izid leta 2011	31.148.362,07
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po predlogu uprave in nadzornega sveta	(15.574.181,00)
Preneseni čisti poslovni izid	13.246.127,23
Bilančni dobiček poslovnega leta	28.820.308,30

Hkrati s potrditvijo Letnega poročila za leto 2011 je Nadzorni svet potrdil tudi predlog uporabe bilančnega dobička, ki ga bosta skupščini delničarjev v potrditev predlagala Uprava in Nadzorni svet.

Predlog uporabe bilančnega dobička, ki je 31. decembra 2011 znašal 28.820.308,30 EUR, je naslednji:

- del bilančnega dobička v znesku 16.944.124,50 EUR se uporabi za izplačilo dividend v bruto vrednosti 4,5 EUR na navadno delnico,
- preostanek bilančnega dobička v znesku 11.876.183,80 EUR ostane nerazporejen.

Za predlagano izplačilo dividend je upoštevano 3.765.361 navadnih delnic, ki so bile na dan 31.12.2011 vpisane v sodni register, pri čemer dividende ne bodo izplačane za višino lastnih delnic družbe.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR

	Pojasnilo	2011	2010
Denarni tokovi pri poslovanju			
Poslovni izid poslovnega leta		31.148	36.806
Prilagoditve:			
Davek	20	7.459	9.411
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	14	35.531	36.356
Amortizacija naložbenih nepremičnin	16	160	173
Amortizacija neopredmetenih sredstev	15	3.743	3.465
Dobiček pri odtujitvi osnovnih sredstev		(189)	(1.846)
Sprememba rezervacij	28	(1.085)	861
(Dobički)/izgube pri odtujitvi za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev		(3.992)	1.253
Prejemki iz obresti	13	(5.001)	(3.035)
Izdatki za obresti	13	48.013	44.402
Kosmati denarni tok iz poslovanja		115.787	127.846
Sprememba zalog	21	646	24.164
Sprememba poslovnih in drugih terjatev		(5.175)	(19.897)
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti		(43.309)	(7.291)
Izdatki za obresti	13	(48.013)	(44.402)
Izdatki za davke	20	(6.978)	(9.748)
Denar, ustvarjen pri poslovanju		12.958	70.672
Denarni tokovi pri naložbenju			
Izdatki za prevzem odvisnih in drugih podjetij		(21.974)	(35.135)
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	14,16	(31.432)	(39.635)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	15	(4.604)	(2.269)
Izdatki za dana posojila in depozite		(103.411)	(118.911)
Prejemki pri odtujitvi odvisnega podjetja		10.000	14.161
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	14,16	5.856	16.711
Prejemki pri odtujitvi neopredmetenih sredstev	15	1	10
Prejemki od odtujitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	18	-	56
Prejemki iz obresti	13	5.001	3.035
Prejete dividende	13	54	-
Prejemki od danih depozitov in posojil		117.101	71.050
Denar, uporabljen pri naložbenju		(23.408)	(90.927)
Denarni tokovi pri financiranju			
Izdatki za odplačila prejetih dolgoročnih posojil		(127.214)	(202.890)
Prejeta dolgoročna posojila		299.353	212.338
(Izdatki)/prejemki iz naslova kratkoročnih posojil		(125.412)	43.440
Izdatki za dividende delničarjev		(30.038)	(31.262)
Denar, ustvarjen pri financiranju		16.689	21.626
Neto povečanje (zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov		6.239	1.372
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta		3.829	2.457
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	24	10.068	3.829

Pojasnila k računovodskim izkazom

1. Poročajoča družba

Poslovni sistem Mercator, d.d., (v nadaljevanju Mercator, d.d.) je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Družba Mercator, d.d., je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori, Makedoniji, Albaniji, na Kosovu in v Bolgariji. Družba ima dvojno nalogo, v pretežni meri opravlja dejavnost trgovine in izvaja različne koncernske naloge za družbe v Skupini.

2. Podlaga za sestavitev

(a) Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Mercator, d.d., so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 6.2.2012.

(b) Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- izpeljani finančni inštrumenti,
- naložbe v kapital odvisnih podjetij,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva,
- nepremičnine po modelu prevrednotenja.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 5.

(c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot.

(d) Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke se stalno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v nadaljevanju.

(i) Obračunavanje stroškov izposojanja

V primeru sredstev v pripravi, ki so se začela usredstvovati na dan 1. januar 2009 ali kasneje, družba stroške izposojanja, na podlagi MRS 23 Stroški izposojanja (2007), pripiše neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Usredstvenje obresti se izvaja pri pomembnih investicijah (investicije, ki po svoji višini ob dokončanju znašajo nad 3 % knjigovodske vrednosti postavke nepremičnin, naprav in opreme na začetku poslovnega leta), ki se začnejo po 1.1.2009 in katerih izgradnja oziroma priprava za uporabo traja več kot 6 mesecev. V letu 2011 nobena investicija ne izpolnjuje navedenih meril za uvrstitev med pomembne investicije družbe.

(ii) Naložbe v kapital podjetij v skupini

Družba svoje naložbe v kapital podjetij v Skupini vrednoti po poštenu vrednosti. Vrednotenje opravi enkrat letno na dan 31.12. Za oceno poštene vrednosti uporablja metodo diskontiranih bodočih denarnih tokov, pri čemer upošteva tveganja, ki so specifična za posamezni trg.

(iii) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami v kapital drugih družb, razvrščenimi med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ima družba tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po poštenu vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Družba ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh dolgoročnih finančnih naložb v kapital drugih družb po poštenu vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov, zato so vrednotene po nabavni vrednosti.

(iv) Poslovne in druge terjatve

Ocena temelji na predpostavki, da bodo terjatve poplačane v izkazani višini. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na podlagi uvedenih sodnih postopkov in izkušenj iz preteklih let. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(v) Zaloge

Knjigovodske vrednosti zalog v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi iztržljivi vrednosti. Popravki vrednosti zalog so oblikovani na podlagi izkušenj iz preteklih let. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(vi) Rezervacije

Knjigovodske vrednosti rezervacij odražajo sedanjo vrednost izdatkov, ki bodo potrebni za poravnavo obvez. Ocene so podali strokovnjaki oz. vrednosti izhajajo iz izvirne dokumentacije. Negotov je izid in obdobje, v katerem bodo zaključeni sodni postopki, v zvezi s katerimi so bile oblikovane rezervacije. Sicer pa družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačil odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan izkaza finančnega položaja, diskontirano na sedanjo vrednost. Obveznosti so bile oblikovane za pričakovana izplačila. Pri izračunu obveznosti sta bili upoštevani pričakovana rast plač od dneva izračuna do upokojitve posameznega zaposlenega ter fluktuacija zaposlenih. Rast plač je sestavljena iz kariernega napredovanja in s tem povečane plačne inflacije. Za izračun sedanje vrednosti obveznosti je bila uporabljena diskontna obrestna mera, ki je enaka tržni donosnosti na podjetniške obveznice izdajateljev z visoko boniteto, izdane v evrih. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(vii) Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po izkazu finančnega položaja z uporabo davčne stopnje, ki bo veljala v naslednjem obračunskem obdobju. Ob morebitni spremembi davčne stopnje se bodo ustrezno spremenile tudi terjatve in obveznosti iz naslova odloženih davkov. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

3. Pomembne računovodske usmeritve

Spodaj opredeljene računovodske politike je družba dosledno uporabila za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

(a) Tuja valuta

(i) Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan izkaza finančnega položaja, se preračunajo v EUR po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v EUR po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih kot za prodajo razpoložljivih, za nefinančne obveznosti, ki so določene kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

(b) Finančni inštrumenti

(i) Neizpeljani finančni inštrumenti

Neizpeljani finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Družba na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva (vključno sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid) so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko družba postane stranka v pogodbenih določilih inštrumenta.

Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva, ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva prenesejo. Kakršnikoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga družba ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima družba pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Inštrument je razvrščen po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje, ali če je določen kot takšen po začetnem pripoznanju. Finančna sredstva so določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je družba zmožna voditi ta sredstva, kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti. Pripadajoči stroški posla se pripoznajo v

poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so merjena po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Finančna sredstva določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid vključujejo lastniške vrednostne papirje, ki bi drugače bili razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Takšna sredstva so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, ter zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve zajemajo denarna sredstva in njihovi ustrezniki, dana posojila podjetjem in depozite bankam, poslovne in druge terjatve ter dane dolgoročne depozite za plačila najemnin. Dani dolgoročni depoziti za plačila najemnin se obravnavajo z vsebinskega vidika (financiranje najemodajalca) in kot taki predstavljajo dolgoročne terjatve iz financiranja. Diskontirajo se s tržnimi ali pogodbenimi diskontnimi stopnjami. Diskontna stopnja je podlaga za obračun prihodkov iz financiranja v celotnem obdobju, za katerega so bile najemnine plačane.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu finančnega izida vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo, ali pa niso uvrščena v zgoraj naštetе kategorije. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti, upoštevajoč tudi spremembe poštene vrednosti. Izgube zaradi oslabitve (glej Pojasnilo Oslabitev sredstev: Neizpeljana finančna sredstva) in tečajne razlike pri kapitalskih instrumentih na razpolago za prodajo (glej Pojasnilo Tuja valuta: Posli v tuji valuti) so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ter izkazane v kapitalu oz. rezervi za pošteno vrednost. Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube prenesejo v poslovni izid. Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo zajemajo lastniške vrednostne papirje.

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima družba tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Družba ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

Ostalo

Ostali neizpeljani finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

(ii) Neizpeljane finančne obveznosti

Družba na začetku pripozna izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti (vključno obveznosti določene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid) so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima družba uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in namerava bodisi poravnati čisti znesek pravno upravičena do pobota zneskov in ima namen poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Družba izkazuje neizpeljane finančne obveznosti kot druge finančne obveznosti. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Druge finančne obveznosti zajemajo posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Prekoračitve na bančnih računih, ki jih je mogoče poravnati na poziv, so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi in so vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov v izkazu denarnih tokov.

(iii) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala, pri čemer se ne upoštevajo učinki na kapital.

Odkup lastnih delnic (lastne delnice)

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup brez morebitnih davčnih učinkov pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala. Ob prodaji lastnih delnic ali njihovi naknadni ponovni izdaji se prejeti znesek izkaže kot povečanje kapitala in tako dobljeni presežek ali manjko pri transakciji se prenese na kapitalske rezerve.

(iv) Izpeljani finančni inštrumenti

Družba uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo valutnim in obrestnim tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument samo, če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega inštrumenta ter če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Ob uvedbi varovanja pred tveganjem družba vodi formalne listine o razmerju varovanja pred tveganjem in o namenu ravnanja s tveganjem v podjetju, ter o strategiji projekta varovanja pred tveganjem, kot tudi metode, ki se uporabijo pri ocenjevanju učinkovitosti razmerja pri varovanju pred tveganjem. Družba ocenjuje varovanje pred tveganjem na ustaljen način in ob njegovi uvedbi, kadar se pričakuje zelo uspešno varovanje pred tveganjem pri doseganju pobotanih sprememb poštene vrednosti ali denarnih tokov, ki se pripisujejo varovanemu tveganju, in kadar dejanski rezultati vsakega posameznega varovanja dosegajo 80 do 125 odstotkov. Pri varovanju pred denarnotokovnimi tveganji mora biti predvideni posel, ki je predmet varovanja, zelo verjeten in izpostavljen spremembam denarnih tokov, ki lahko odločilno vplivajo na poslovni izid.

Izpeljani finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti; stroški, povezani s poslom, se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni inštrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju.

Varovanje denarnega toka pred tveganji

Spremembe poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta, ki je določen za varovanje denarnega toka pred tveganji, so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu obdobja, toda le pod pogojem, da je varovanje uspešno. V kolikor je varovanje neuspešno, se spremembe poštene vrednosti izkažejo v poslovnem izidu.

Če instrument za varovanje pred tveganji ne izpolnjuje več sodil za obračunavanje varovanja pred tveganji, če le-ta preneha veljati ali se proda, odpove ali izkoristi, se varovanje pred tveganji preneha obračunavati. Nabrani dobiček ali izguba, ki je pripoznan(a) v kapitalu, ostane pripoznan(a) v kapitalu, dokler ne pride do napovedanega posla. V kolikor je nefinančno sredstvo predmet varovanja pred tveganji, se v kapitalu pripoznan znesek prenese med knjigovodsko vrednost sredstva, in sicer po njegovem pripoznanju. V drugih primerih se znesek, ki je pripoznan v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem sredstvo, varovano pred tveganji, vpliva na poslovni izid.

(c) Nepremičnine, naprave in oprema

(i) Izkazovanje in merjenje

Naprave in oprema so vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se usredstviijo, če znašajo nad 3 % knjigovodske vrednosti postavke nepremičnin, naprav in opreme na začetku poslovnega leta, se začnejo po 1.1.2009 in izgradnja oziroma priprava za uporabo zadevnih sredstev traja nad 6 mesecev. V letu 2011 družba ni izvedla investicij, ki bi izpolnjevale opisana merila. Stroški v lastnem okviru izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela, in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja.

Dobiček ali izguba, ki nastane pri odtujitvi opredmetenega osnovnega sredstva, se določi na podlagi primerjave prejemkov iz naslova odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva ter pripoznane čiste vrednosti v okviru ostalih prihodkov/odhodkov poslovnega izida. Ko se prevrednotena sredstva prodajo, se ustrezen znesek, ki je vključen v rezervo za pošteno vrednost, prenese v zadržan čisti dobiček.

Za vrednotenje zemljišč in zgradb družba uporablja model prevrednotenja. Prikazane poštene vrednosti temeljijo na periodičnih, vendar vsaj triletnih ocenah zunanjega neodvisnega ocenjevalca, zmanjšanih za amortizacijo. Povečanja knjigovodske vrednosti iz prevrednotenja zemljišč in zgradb se izkažejo v povečanju rezerve za pošteno vrednost v kapitalu. Slabitve predhodno okrepljenih sredstev neposredno zmanjšujejo vrednost oblikovane rezerve za pošteno vrednost v kapitalu, sicer se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Amortizacija, ki temelji na prevrednoteni vrednosti sredstev, in amortizacija, ki temelji na nabavni vrednosti sredstev, bremenita stroške. Življenjska doba in preostanek vrednosti nepremičnin se letno presoja s strani interne komisije strokovnjakov na podlagi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

a) Ocena poštene vrednosti nepremičnin

Družba skladno z računovodskim pravilnikom periodično, vsaj triletno preverja poštene vrednosti nepremičnin. Cenitev nepremičnin je bila izvedena na dan 1.1.2010 in jo je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin skladno z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti in v povezavi z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Kot podlaga za oceno vrednosti nepremičnin so bili uporabljeni projekti, izmere, zemljiškoknjižni izpiski, mapne kopije, kupoprodajne pogodbe, podatki o predvidenih prejemkih in izdatkih denar ustvarjajočih enot ter druga strokovna literatura.

Družba je že v letu 2005 skladno z Mednarodnimi računovodskimi standardi za potrebe ugotavljanja poštene vrednosti nepremičnin določila denar ustvarjajoče enote. Predstavljajo jo vse nepremičnine, ki se nahajajo na isti lokaciji – naslovu.

b) Presoja življenjskih dob nepremičnin in opreme

V družbi se osnovna sredstva amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo amortizacijskih stopenj, ki odražajo ocene dob koristnosti različnih sredstev v družbi. Življenjske dobe in preostanek vrednosti nepremičnin in opreme se letno presojuje s strani interne komisije strokovnjakov oziroma zunanjih neodvisnih ocenjevalcev na podlagi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

Ocena življenjskih dob nepremičnin in opreme je bila po stanju na dan 1.1.2010 izvedena s strani zunanjih neodvisnih ocenjevalcev.

(ii) Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se ta nepremičnina izmeri po njeni nabavni vrednosti in prerazporedi k naložbenim nepremičninam. Družba naložbene nepremičnine vrednoti po modelu nabavne vrednosti. Kot naložbene nepremičnine razvršča samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se preostali pomembni del objekta uporablja za opravljanje lastne storitvene dejavnosti ali pri proizvodnji blaga.

(iii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme se pripoznajo po knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bo imela družba bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva in je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva v obliki finančnega najema se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, razen če je precej gotovo, da bo družba do konca trajanja najema postala lastnica najetega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo.

Družba za del amortizacije, ki se nanaša na okrepitev osnovnih sredstev, sproti odpravlja oblikovan presežek iz prevrednotenja med zadržane dobičke.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

	2011	2010
Zgradbe	20-50 let	20-50 let
Naprave in oprema	2-18 let	2-18 let

Dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja.

(d) Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva družbe, katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(i) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z interno generiranimi blagovnimi znamkami, so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

(ii) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena). Obračunavati se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

	2011	2010
Patenti, licence in blagovne znamke	5-10 let	5-10 let

(e) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev za pisarniške namene.

Družba razvršča kot naložbene nepremičnine samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se preostali pomembni del objekta uporablja pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev (npr. hipermarket znotraj nakupovalnega centra). Naložbene nepremičnine se vodijo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacija se obračuna po linearni metodi, tako da se nabavna vrednost sredstev razporedi na njihove preostale vrednosti v pričakovanih življenjskih dobah, ki so enake kot za nepremičnine.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se izmeri njena poštena vrednost. Pozitivna razlika se pripozna v rezervi za pošteno vrednost, negativna pa v izkazu poslovnega izida.

(f) Najeta sredstva

Najem, pri katerem družba prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Najeta sredstva se ne pripoznajo v izkazu finančnega položaja družbe.

(g) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Metode obračunavanja nabavne vrednosti in stroškov:

- metoda FIFO za trgovsko blago,
- metoda tehtanih povprečnih nabavnih cen za surovine in embalažo; stroški zalog vsebujejo nabavno vrednost, stroške izdelave in pretvarjanja in druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljajanju zalog na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje; pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež posrednih proizvodjalnih stroškov ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Ocena iztržljive vrednosti zalog se opravi najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov družbe.

Odpisi in delni odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah. Konec leta pa se zaloge po stanju na dan 31.12. prevrednotijo po skupinah sorodnih ali povezanih postavk glede na njihovo starost oziroma zastarelost. Popravljajo se pavšalno glede na izkušnje iz preteklih let.

(h) Oslabitev sredstev

(i) Neizpeljana finančna sredstva

Za vsako finančno sredstvo, ki ni izkazano po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se na datum poročanja oceni, ali obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidna oslabitev sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je po začetnem pripoznanju sredstva zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev (vključno lastniški delniški papirji) so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; restrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, v kolikor se slednja strinja; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj, poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev ali izdajateljev vrednostnih papirjev v družbi ter gospodarske razmere, ki sovpadajo z prenehanjem delujočega trga za tovrstno vrednostnico. Dodatno k temu je v primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje objektivni dokaz o oslabitvi pomembno ali dolgotrajno znižanje poštene vrednosti pod nabavno vrednost.

Posojila in terjatve

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil in terjatev, posamično in skupno. Vse pomembne terjatve se izmerijo posamično za namen oslabitve. V kolikor se ugotovi, da posamezna pomembna posojila in terjatve niso oslabiljeni, se oceni njihova skupna oslabiljenost, do katere je že prišlo, ni pa še opredeljena. Oslabiljenost posojil in terjatev, ki niso sama zase pomembna, se oceni skupno in sicer tako, da se posojila in terjatve vključijo v skupine s podobnimi značilnostmi tveganja.

Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitev in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni efektivni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu in izkažejo v kontu popravka vrednosti posojil in terjatev oziroma naložbenih vrednostnih papirjev v posesti do zapadlosti. Tako se obresti od oslabiljenega sredstva še nadalje pripoznavajo. Ko se zaradi kasnejših dogodkov (npr. poplačilo dolga s strani dolžnika) znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša, se to zmanjšanje izgube zaradi oslabitve odpravi skozi poslovni izid.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Izgube zaradi oslabitve finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo se pripoznajo tako, da se izguba, izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Znesek nabrane izgube, ki se prerazvrsti iz kapitala in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo (po odštetju vseh vračil in odplačil glavnice) in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšana za izgubo zaradi oslabitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu. Spremembe določil oslabitve zaradi uporabe metode efektivne obrestne mere se odražajo kot del prihodkov od obresti.

Izgube zaradi oslabitve, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida za finančno naložbo v kapitalski instrument, razvrščene kot na razpolago za prodajo, se ne morejo razveljaviti prek poslovnega izida. Kasnejše pokritje v poštenu vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja.

(ii) Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev družbe razen naložbenih nepremičnin, zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi in poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preskusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisni od prejemkov ostalih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet posebnega preizkusa (t.i. segment ceiling test); denar ustvarjajoče enote, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oz. združijo, tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja. Dobro ime pridobljeno s poslovno združitvijo, se razporedi na denar ustvarjajoče enote ali skupino takšnih enot, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Skupna sredstva družbe ne ustvarjajo ločenih denarnih pritokov in se uporabljajo pri več različnih denar ustvarjajočih enotah. Sredstva družbe se utemeljeno in dosledno razporedijo na posamezne denar ustvarjajoče enote. Preizkus njihove oslabitve se izvede v sklopu preizkušanja oslabitve tiste denar ustvarjajoče enote, h kateri skupno sredstvo spada.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(i) Zasluzki zaposlenih

(i) Drugi dolgoročni zasluzki zaposlenih – rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v izkazu finančnega položaja pripoznala rezervacije iz naslova bodočih obveznosti do zaposlenih za jubilejne nagrade, ki so izračunane v skladu s kolektivno pogodbo dejavnosti, in zakonsko določene odpravnine ob upokojevanju zaposlenih. Spremembe v rezervacijah za odpravnine in jubilejne nagrade se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Podlaga za oblikovanje rezervacij so aktuarski izračuni, ki se pripravljajo letno. Aktuarski dobički oz. izgube so posledica učinkov sprememb dejstev, ki vplivajo na aktuarski izračun (npr. sprememba zakonodaje) ali pa sprememb aktuarskih predpostavk.

(ii) Odpravnine

Odpravnine se pripoznajo kot odhodek, ko je družba očitno zavezana končati službovanje zaposlene osebe pred njihovo normalno upokojitvijo ali ponuditi izplačilo odpravnin, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev podjetja, in sicer kot posledica obstoječega podrobnega formalnega programa končanja službovanja in kadar je družba brez stvarne možnosti, da bi ga preklicala. Odpravnine za prostovoljno zapustitev delovnih mest se izkazujejo kot odhodek, če je družba podala ponudbo, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev podjetja, če je verjetno, da bo ponudba sprejeta in če je mogoče zanesljivo oceniti število sprejetih ponudb. Če se odpravnine izplačujejo dlje kot 12 mesecev po datumu poročanja, jih družba diskontira na sedanjo vrednost.

(iii) Kratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznost se izkaže v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki prejemkov, izplačljivih v dvanajstih mesecih po preteku obdobja opravljanja dela, ali programa delitve dobička, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljanja dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

(j) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov z diskontno mero pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

(i) Kočljive pogodbe

Rezervacija za stroške kočljive pogodbe se pripozna, ko neizogibni stroški izpolnjevanja pogodbenih obveznosti po tej pogodbi presegajo pričakovane gospodarske koristi, ki jih je družba Mercator, d.d., deležna na podlagi pogodbe. Rezervacije se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe oziroma pričakovanih stroškov nadaljevanja pogodbenega razmerja, in sicer po nižji od obeh. Preden družba oblikuje rezervacijo, izkaže morebitne izgube iz oslabitve vrednosti sredstev, ki so povezana s pogodbo.

(ii) Reorganiziranje

Rezervacija za stroške reorganiziranja se pripozna, če je družba odobrila podroben uradni načrt reorganiziranja in ga je že pričela izvajati ali ga je javno objavila. Postavka ne vključuje bodočih stroškov poslovanja.

(k) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in materiala

Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti kupnine in z njo povezanih stroškov ali možnosti vračila blaga, proizvodov in materiala, ko družba preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih količinah in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga na debelo se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče, vendar pa pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo.

(ii) Sistem zvestobe kupcev

Družba svojim kupcem izdaja kreditne in plačilne kartice Mercator Pika, s katerimi na osnovi nakupov zbirajo bonitetne pike. Bonitetni krog traja šest mesecev. Prvi bonitetni krog v letu traja od 1. februarja do 31. julija, drugi bonitetni krog pa od 1. avgusta do 31. januarja naslednjega leta. V bonitetnem obdobju kupci zbirajo bonitetne pike. V odvisnosti od zneska opravljenih nakupov in posledično od števila zbranih pik, si lahko pridobijo 3 do 6 % popust. Družba med letom na podlagi pridobljenih bonitetnih pik razmejuje potencialne popuste, na temelju izkušenj iz preteklih bonitetnih obdobj pa tudi prihodke zaradi neunovčenja bonitetnih pik. Kljub temu, da je drugo bonitetno obdobje zaključeno 31. januarja naslednjega leta, družba na ta način zagotavlja, da izkazani prihodki ustrezajo odhodkom, ki so bili potrebni za njihovo realizacijo.

(iii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iv) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Dani popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

(l) Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

(m) Najemi

Plačila iz naslova operativnega najema se pripoznavajo med odhodki enakomerno med trajanjem najema. Prejete vzpodbude v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih odhodkov od najemnin.

Plačila iz naslova finančnega najema se pripoznavajo med odhodki enakomerno med trajanjem najema. Prejeti popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih odhodkov od najemnin.

Najmanjša vsota najemnin se razporedi med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnane dolga. Finančni odhodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalna obrestna mera za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

Določanje, ali dogovor vsebuje najem

Ob nastanku dogovora družba določi, ali ta dogovor vsebuje najem. Posebno sredstvo je predmet najema, če je izpolnitev dogovora odvisna od uporabe tega sredstva. Dogovor prenaša pravico do uporabe sredstva, če dogovor družbi prenaša pravico nadzorovati uporabo tega sredstva.

Na začetku dogovora ali ob ponovni presoji dogovora družba loči plačila in druga povračila, ki jih zahteva dogovor, na plačila za najem in za druge sestavine na podlagi njihovih relativnih poštenih vrednosti. Če družba sklepa, da plačil ni mogoče zanesljivo ločevati, v primeru finančnega najema pripozna sredstvo in obveznost po znesku, ki je enak poštenu vrednosti sredstva, ki je opredeljeno kot predmet najema. Pozneje je treba obveznost zmanjšati, ko se opravijo plačila in pripoznajo presojeni finančni stroški obveznosti z uporabo s strani družbe predpostavljene obrestne mere za sposojanje.

(n) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v poslovnem izidu. Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena pravica družbe do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, razen tistih, ki se pripišejo neopredmetenim in opredmetenim osnovnim sredstvom izgube zaradi oslabilte vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti. Dobitki in izgube iz tečajnih razlik se izkažejo v čistem znesku.

(o) Davek iz dobička

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med postavkami kapitala.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneski za potrebe davčnega poročanja. Naslednječasne razlike niso upoštevane:

- začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve, in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček,
- časne razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti,
- ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odložena obveznost za davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi časovnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Družba pobota odložene terjatve in obveznosti za davek, če ima zakonsko izvršljivo pravico pobotati pripoznane odmerjene terjatve in obveznosti za davek, in če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti v zvezi z isto obdavčljivo enoto ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo bodisi poravnati odmerjene obveznosti za davek in terjatve za davek z razliko bodisi hkrati povrniti terjatve in poravnati obveznosti.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(p) Čisti dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice tako, da deli dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Ker družba nima prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

4. Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Nova dopolnitev k standardom začne veljati za poslovno leto, ki se prične po 1. januarju 2012 in tudi ni upoštevana med pripravo računovodskih izkazov družbe. Ta dopolnitev ne vpliva na računovodske izkaze družbe.

Dopolnilo k MSRP 7 Razkritja – prenosi finančnih sredstev (V veljavi za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. julija 2011 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Dopolnilo zahteva, da družba razkrije informacije, ki uporabnikom njenih računovodskih izkazov omogočajo:

- razumevanje odnosa med prenesenimi finančnimi sredstvi, za katera pripoznanje ni bilo v celoti odpravljeno, in povezanimi obveznostmi; in
- oceno narave nadaljnje udeležbe skupine v finančnih sredstvih, za katera je bilo pripoznanje odpravljeno, in z njo povezanih tveganj.

Dopolnilo opredeljuje "nadaljnjo udeležbo" za namene uporabe zahtev po razkritju.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrsto njenih finančnih sredstev, pojasnilo k MSRP 7 ne bo pomembno vplivalo na računovodske izkaze.

5. Določanje poštene vrednosti

Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

(a) Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združenj je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v preišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (ang. arm's length transaction).

(b) Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

(c) Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost v poslovnih združitvah temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (ang. arm's length transaction).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na osnovi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Kjer je primerno, je pri vrednotenju potrebno upoštevati tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti, nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med družbo in najemnikom ter preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine zaradi vrnitve v prvotno stanje, šteje, da so bila vsa obvestila in po potrebi tudi povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

(d) Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

(e) Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se v poslovnih združitvah določa glede na ponujeno nakupno ceno na datum poročanja, če pa ta ni na voljo, se njihova vrednost določi z uporabo ene od metod vrednotenja. Metode vrednotenja, ki jih je mogoče uporabiti, so metode mnogokratnikov in metoda diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov, pri čemer se uporabi pričakovane bodoče denarne tokove in tržno diskontno stopnjo. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

(f) Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev razen nedokončanih gradbenih del se v poslovnih združitvah izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

(g) Izpeljani inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave temelji na ponudbah borznih posrednikov. Primernost teh ponudb se določa z metodo diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov ob upoštevanju dospelosti posameznega posla in z uporabo tržnih obrestnih mer za podobne instrumente na datum vrednotenja.

(h) Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost obveznic se za potrebe poročanja izračuna na podlagi zadnje razpoložljive tržne vrednosti obveznic na borzi vrednostnih papirjev pred datumom poročanja. Poštene vrednosti ostalih neizpeljanih finančnih obveznosti se ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost primeren približek poštene vrednosti.

6. Davčna politika

Davčni izkazi družbe Mercator, d.d., so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

(a) Spremembe slovenske davčne zakonodaje v letu 2011

V letu 2011 ni bilo spremenjenih določb Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki bi vplivale na davčni izkaz družbe Mercator, d.d.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 20 %. Davčna osnova družbe je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na podlagi zakona ali računovodskih standardov.

(b) Odloženi davki

Družba Mercator, d.d., je v letu 2011 oblikovala in odpravljala odložene davke iz naslednjih naslovov:

a) terjatve za odložene davke iz naslova:

- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- oblikovanih popravkov terjatev,
- oblikovanih rezervacij,
- oslabitve dobrega imena,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih sredstev,
- prevrednotenj naložb v kapital odvisnih podjetij,
- prevrednotenj izvedenih finančnih inštrumentov,

b) obveznosti za odložene davke iz naslova:

- razlik med davčno in poslovno amortizacijo,
- osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost ne presega 500 EUR in imajo dobo koristnosti nad enim letom,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih sredstev,
- prevrednotenj naložb v kapital odvisnih podjetij.

7. Poročanje po odsekih

Družba je v letu 2011 poslovala kot enovit ekonomski subjekt s poslovnimi in geografskimi odseki v skladu z MSRP 8. Zaradi tega družba za leto 2011 ne prikazuje informacij o poslovanju niti po poslovnih niti po geografskih odsekih, so pa prikazani tako poslovni kot geografski odseki za celotno Skupino na konsolidirani ravni.

8. Nakupi in prodaje odvisnih družb

Dne 9.8.2011 je v veljavo stopila pogodba, na podlagi katere je družba postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe En Plus, d.o.o. Dne 28.9.2011 je bila družba preimenovana v M - Energija, d.o.o. S strateško povezavo družba Mercator d.d. uresničuje strategijo razvoja dopolnilnih trgovskih storitev za svoje potrošnike.

Družba je dne 8.11.2011 ustanovila družbo M – Tehnika, d.d., z vplačilom osnovnega kapitala v višini 25 tisoč EUR. Družba se ukvarja s prodajo izdelkov za gradnjo, prenovo, vzdrževanje in opremo doma na slovenskem trgu.

Družba je dne 30.12.2011 podpisala pogodbe, s katerimi bo po izpolnitvi v pogodbah določenih pogojev, postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe Vesna, Trgovsko podjetje, d.d. Že pred podpisom pogodbe je bila družba Mercator, d.d., delni lastnik družbe TP Vesna, d.d., in sicer je imela v lasti 45,5 % delnic družbe. S strateško povezavo bo družba pridobila v last 7 prodajnih enot na področju Severovzhodne Slovenije, ki so do sedaj delovale kot franšizne enote Mercatorja.

V letu 2011 je družba prodala 100-odstotni delež v družbi Eta, d.d., po vrednosti 10.000 tisoč EUR. Pri prodaji je družba realizirala dobiček v višini 3.992 tisoč EUR.

Vse podrobnejše informacije so navedene v pojasnilu št. 17.

9. Prihodki

Analiza prihodkov po kategorijah

v tisoč EUR

	2011	2010
Prihodki od prodaje blaga	1.505.824	1.548.041
Prihodki od prodaje storitev	107.151	110.423
Prihodki od prodaje proizvodov	-	-
Prihodki od prodaje materiala	411	389
Odhodki za dane cassasconte in naknadne popuste	(4.483)	(4.333)
Skupaj	1.608.903	1.654.520

Prihodki od prodaje blaga so zmanjšani tudi za popuste, dane kupcem, imetnikom kartice Mercator Pika.

Zaradi prenosa dela dejavnosti na družbi Intersport ISI, d.o.o., in Modiana, d.o.o., v letu 2010 prihodki med obdobji niso primerljivi.

10. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR

	2011	2010
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	704	2.049
Prihodki od odprave rezervacij	4.053	5.033
Ostali drugi poslovni prihodki	6.165	5.254
Skupaj	10.922	12.336

Med prihodki od odprave rezervacij je vključen tudi znesek črpanja rezervacije za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v višini 800 tisoč EUR (2010: 899 tisoč EUR).

Med ostalimi drugimi poslovnimi prihodki družba izkazuje prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in druge odškodnine v višini 3.576 tisoč EUR (2010: 2.695 tisoč EUR), prihodke od nagrad za zaposlovanje invalidov v višini 853 tisoč EUR (2010: 1.020 tisoč EUR) ter druge poslovne prihodke v višini 1.736 tisoč EUR (2010: 1.539 tisoč EUR).

11. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR

	2011	2010
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	35.531	36.356
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.743	3.465
Amortizacija naložbenih nepremičnin	160	173
Stroški dela	178.927	188.022
Stroški materiala	27.663	25.924
Stroški storitev	106.705	107.119
Stroški najemnin	7.751	6.670
Oblikovanje rezervacij	2.054	4.137
Drugi stroški	7.884	8.333
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	515	204
Drugi poslovni odhodki	1.524	2.742
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.167.794	1.192.724
Skupaj stroški prodanih proizvodov, prodajanja in splošnih dejavnosti	1.540.251	1.575.869

Neposredni stroški prodajanja so v letu 2011 znašali 313.657 tisoč EUR (2010: 321.683 tisoč EUR), stroški splošnih dejavnosti pa 57.276 tisoč EUR (2010: 75.568 tisoč EUR).

Drugi poslovni odhodki so se v letu 2011 glede na leto 2010 znižali predvsem zaradi nižjih odhodkov, povezanih z nižjimi obveznostmi za odpravnine in jubilejne nagrade, in sicer v letu 2011 znašajo 114 tisoč EUR (2010: 858 tisoč EUR) ter odškodnin, ki v letu 2011 znašajo 1.208 tisoč EUR (2010: 1.424 tisoč EUR).

Skupni znesek vseh prejemkov delavcev družbe, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, brez članov poslovodstva, je v letu 2011 znašal 5.805 tisoč EUR (2010: 5.987 tisoč EUR).

Med stroški storitev družba v letu 2011 izkazuje stroške revizije v višini 138 tisoč EUR (2010: 194 tisoč EUR). Revizijska hiša za družbo ni opravljala drugih storitev.

Nabavno vrednost prodanega blaga zmanjšujejo rabati izven računa, prejeti cassasconti in odškodnine, ki se nanašajo na razliko v ceni, povečujejo pa popravki vrednosti zalog, odpisi poškodovanih, pretečenih in neuporabnih zalog in primanjkljaji.

12. Stroški dela

v tisoč EUR

	2011	2010
Plače	125.626	129.427
Stroški pokojninskega zavarovanja	14.003	14.811
Stroški zdravstvenega zavarovanja	9.128	9.405
Drugi stroški dela	30.170	34.379
Skupaj	178.927	188.022
Število zaposlenih na dan 31.12.	10.582	10.606

Med druge stroške dela, ki so v letu 2011 znašali 30.170 tisoč EUR (2010: 34.379 tisoč EUR), družba uvršča povračila stroškov prehrane med delom, v višini 12.015 tisoč EUR (2010: 12.958 tisoč EUR), povračila stroškov prevoza na delo in z dela, v višini 9.051 tisoč EUR (2010: 9.346 tisoč EUR), regres za letni dopust zaposlenih, v višini 8.616 tisoč EUR (2010: 8.269 tisoč EUR) in ostale stroške dela v skupnem znesku 488 tisoč EUR (2010: 3.806 tisoč EUR).

Povprečno število zaposlenih v družbi Mercator, d.d., tekom leta (izračunano na podlagi realiziranih ur) znaša 9.959 (2010: 10.630).

13. Finančni prihodki in odhodki

Pripoznavni v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR

	2011	2010
Prihodki iz obresti	5.001	3.035
Dobički pri odtujitvi odvisnih družb	3.938	-
Neto tečajne razlike iz poslovanja	8	-
Prejete dividende	54	-
Drugi finančni prihodki	410	431
Finančni prihodki	9.411	3.466
Odhodki za obresti	(48.013)	(44.402)
Popravek vrednosti terjatev	(2.123)	(2.244)
Neto tečajne razlike iz poslovanja	-	(106)
Drugi finančni odhodki	(242)	(1.484)
Finančni odhodki	(50.378)	(48.236)
Neto finančni odhodki pripoznavni v izkazu poslovnega izida	(40.967)	(44.770)

Drugi finančni prihodki v višini 410 tisoč EUR (2010: 431 tisoč EUR) se v celoti nanašajo na prihodke od finančnih provizij.

Drugi finančni odhodki v letu 2011 se v celotni višini 242 tisoč EUR nanašajo na odhodke za finančne popuste (2010: 231 tisoč EUR).

Pripoznavi v drugem vseobsegajočem donosu (neto)

v tisoč EUR

	2011	2010
Čista sprememba v efektivnem delu dobičkov in izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem v varovanju denarnih tokov pred tveganjem	(2.224)	1.439
Čista sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih podjetij	4.662	14.934
Čista sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(926)	(1.095)
Zmanjšanje ob odtujitvi odvisnega podjetja	(2.684)	-
Finančni odhodki pripoznani neposredno v izkazu vseobsegajočega donosa	(1.172)	15.278

14. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Pisarniška in druga oprema	OS v pridobivanju	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010						
Nabavna vrednost	374.582	958.327	145.909	98.739	32.029	1.609.586
Popravek vrednosti	-	(408.436)	(111.832)	(77.403)	-	(597.671)
Knjigovodska vrednost	374.582	549.891	34.077	21.336	32.029	1.011.915
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2010						
Začetna knjigovodska vrednost	374.582	549.891	34.077	21.336	32.029	1.011.915
Prevrednotenje	4.989	12.861	-	-	-	17.850
Investicije	8.503	60	-	2.237	28.835	39.635
Prenosi	(89)	20.129	4.550	4.038	(32.155)	(3.527)
Odtujitve	(10.617)	(2.899)	(1.915)	(871)	1.489	(14.813)
Amortizacija	-	(25.408)	(5.934)	(5.014)	-	(36.356)
Končna knjigovodska vrednost	377.368	554.634	30.778	21.726	30.198	1.014.704
Stanje 31. decembra 2010						
Nabavna vrednost	377.368	1.107.628	139.671	95.316	30.198	1.750.181
Popravek vrednosti	-	(552.994)	(108.893)	(73.590)	-	(735.477)
Knjigovodska vrednost	377.368	554.634	30.778	21.726	30.198	1.014.704
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2011						
Začetna knjigovodska vrednost	377.368	554.634	30.778	21.726	30.198	1.014.704
Investicije	659	-	6	1.667	29.100	31.432
Prenosi*	-	21.888	6.578	5.717	(35.382)	(1.199)
Odtujitve	(2.004)	(3.238)	(190)	(128)	-	(5.560)
Amortizacija	-	(24.650)	(5.688)	(5.193)	-	(35.531)
Končna knjigovodska vrednost	376.023	548.634	31.484	23.789	23.916	1.003.846
Stanje 31. decembra 2011						
Nabavna vrednost	376.023	1.114.363	140.306	100.353	23.916	1.754.961
Popravek vrednosti	-	(565.729)	(108.822)	(76.564)	-	(751.115)
Knjigovodska vrednost	376.023	548.634	31.484	23.789	23.916	1.003.846

* znesek v višini 1.199 tisoč EUR v večji meri predstavlja črpanje avansa za gradnjo MC Velenje. Predujmi so vključeni med osnovna sredstva v pridobivanju, v višini 136 tisoč EUR.

Bistvene spremembe v gibanju osnovnih sredstev v letu 2011

Povečanja nepremičnin, naprav in opreme

V letu 2011 so znašale investicije v nepremičnine, naprave in opremo 31.432 tisoč EUR:

v tisoč EUR

	2011
Nakupi zemljišč, zgradb in opreme (novogradnje)	11.594
Prenova maloprodajnih in veleprodajnih enot	15.759
Ostalo	4.079
Skupaj	31.432

Zmanjšanja nepremičnin, naprav in opreme

Zmanjšanja nepremičnin, naprav in opreme so:

v tisoč EUR

	2011
Prodaja nepremičnin	4.920
Prodaja opreme	186
Odpisi	454
Skupaj	5.560

Vsa zemljišča in zgradbe so bila nazadnje ovrednotena na dan 1.1.2010. Cenitev je bila opravljena na osnovi poštene tržne vrednosti, ki jo je ugotovil neodvisni pooblaščen cenilec nepremičnin.

Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 35.531 tisoč EUR je med stroške prodajanja vključena v višini 34.386 tisoč EUR, med stroške splošnih dejavnosti pa v višini 1.145 tisoč EUR.

Če bi bila zemljišča in zgradbe prikazane po nabavni vrednosti, bi bile vrednosti naslednje:

v tisoč EUR

	2011	2010
Nabavna vrednost	1.034.476	1.025.632
Popravek vrednosti	(286.552)	(274.030)
Knjigovodska vrednost	747.924	751.602

Najete nepremičnine, naprave in oprema

Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme v finančnem najemu znaša 213.905 tisoč EUR (2010: 201.223 tisoč EUR) in se nanaša na zemljišča in zgradbe.

Zavarovanje

Finančne obveznosti na dan 31.12.2011 niso zavarovane z zemljišči in zgradbami.

15. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovne znamke, materialne pravice in licence	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010			
Nabavna vrednost	691	21.587	22.278
Popravek vrednosti	-	(11.408)	(11.408)
Knjigovodska vrednost	691	10.179	10.870
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2010			
Začetna knjigovodska vrednost	691	10.179	10.870
Investicije	-	2.269	2.269
Odtujitve	-	(4)	(4)
Prenosi	-	(18)	(18)
Amortizacija	-	(3.465)	(3.465)
Končna knjigovodska vrednost	691	8.961	9.652
Stanje 31. decembra 2010			
Nabavna vrednost	691	23.555	24.246
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(14.594)	(14.594)
Knjigovodska vrednost	691	8.961	9.652
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2011			
Začetna knjigovodska vrednost	691	8.961	9.652
Investicije	-	4.604	4.604
Odtujitve	-	(1)	(1)
Prenosi*	-	1	1
Amortizacija	-	(3.743)	(3.743)
Končna knjigovodska vrednost	691	9.822	10.513
Stanje 31. decembra 2011			
Nabavna vrednost	691	28.150	28.841
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(18.328)	(18.328)
Knjigovodska vrednost	691	9.822	10.513

* nanašajo se na prenos opredmetenih osnovnih sredstev med neopredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena sredstva v pridobivanju na dan 31.12.2011 znašajo 248 tisoč EUR (2010: 401 tisoč EUR).

Vrednost neopredmetenih sredstev se je v letu 2011 iz naslova investicij povečala v skupni vrednosti 4.604 tisoč EUR. Gre za naložbe v prenovu informacijskega sistema ter nakup licence G.O.L.D. in S.A.P v višini 1.975 tisoč EUR in druge naložbe v računalniške licence, programe in pravice v višini 2.629 tisoč EUR.

Dobro ime v skupnem znesku 691 tisoč EUR se nanaša na dobro ime, pridobljeno v letu 2009 s pripojitvijo družb Evolution, d.o.o., v višini 234 tisoč EUR in Interier, d.o.o., v višini 457 tisoč EUR. Dobro ime ni bilo razporejeno na denar ustvarjajoče enote. Ker ocenjujemo, da nadomestljiva vrednost prevzetih sredstev presega njihovo knjigovodsko vrednost, vključno z dobrim imenom, dobro ime v letu 2011 ni bilo oslabiljeno.

Amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 3.743 tisoč EUR je bila med stroške prodajanja vključena v višini 91 tisoč EUR, med stroške splošnih dejavnosti pa v višini 3.652 tisoč EUR.

16. Naložbene nepremičnine

v tisoč EUR

	2011	2010
Stanje 1. januarja	3.894	4.127
Prenos med nepremičnine, naprave in opremo	12	-
Odtujitve	(296)	(60)
Amortizacija	(160)	(173)
Stanje 31. decembra	3.450	3.894
Končna vrednost		
Nabavna vrednost	7.303	7.943
Popravek vrednosti	(3.853)	(4.049)
Knjigovodska vrednost	3.450	3.894

Ocenjena poštena vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2011 znaša 9.360 tisoč EUR (2010: 10.757 tisoč EUR).

V zvezi z naložbenimi nepremičninami so bili v izkazu poslovnega izida pripoznani naslednji zneski:

v tisoč EUR

	2011	2010
Prihodki od najemnin	233	238
Neposredni stroški, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin in ustvarjajo prihodke od najemnin	(236)	(264)
Skupaj	(3)	(26)

Amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 160 tisoč EUR je bila v celoti vključena med stroške prodajanja.

17. Naložbe v kapital podjetij v Skupini

v tisoč EUR	Delež v kapitalu (%)	2011	2010
Naložbe v delnice in deleže			
Naložbe v delnice in deleže v podjetja v skupini:			
V državi:			
Eta, d.d., Kamnik	-	-	9.042
Mercator - Emba, d.d., Logatec	100,0	5.139	5.498
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	100,0	1.095	1.095
Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana	100,0	599	1.008
M. COM, d.o.o., Ljubljana	100,0	9	9
M - Nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	100,0	4.974	4.974
Intersport ISI, d.o.o., Naklo	100,0	14.000	10.000
Modiana, d.o.o., Ljubljana	100,0	16.000	10.000
M-Tehnika, d.d., Ljubljana	100,0	25	-
M-Energija, d.o.o., Ljubljana	100,0	7.938	-
		49.779	41.626
V tujini:			
Mercator - S, d.o.o., Novi Sad	100,0	268.679	249.750
Mercator - H, d.o.o., Zagreb	99,9	210.669	232.414
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo	100,0	35.068	30.562
M - BL, d.o.o., Banja Luka	60,0	20.936	20.574
Mercator - Mex, d.o.o., Podgorica	-	-	5.446
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija	100,0	9.004	7.004
Mercator - A, sh.k.p, Tirana	100,0	6.002	4.001
Mercator - K, d.o.o., Priština	100,0	1	1
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Skopje	100,0	848	848
Mercator - CG, d.o.o., Podgorica	59,2	24.046	15.300
Investment International, d.o.o.e.l., Skopje	100,0	11.287	11.287
		586.540	577.187
Skupaj naložbe v kapital v podjetja v skupini		636.319	618.813

* družbe M.COM d.o.o., Ljubljana, M-Tehnika, d.d., Ljubljana, Mercator – K, d.o.o. Priština, Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Skopje ter Investment International, do.o.o.e.l., Skopje še ne izvajajo poslovne dejavnosti

Dne 9.8.2011 je v veljavo stopila pogodba na podlagi katere je družba postala lastnik 100-odstotnega poslovnega deleža družbe En Plus, d.o.o. Dne 28.9.2011 je bila družba preimenovana v M - Energija, d.o.o.

Družba je v letu 2011 ustanovila družbo M-Tehnika, d.d., Ljubljana in vplačala ustanovitveni kapital v višini 25 tisoč EUR. Dne 9.8.2011 je postala lastnik 100-odstotnega deleža družbe En Plus, d.o.o., katera je bila 28.9.2011 preimenovana v M-Energija, d.o.o.

Družba je v letu 2011 z denarnimi sredstvi dokapitalizirala odvisne družbe, in sicer Intersport ISI, d.o.o. Naklo v višini 4.000 tisoč EUR, Modiana, d.o.o., Ljubljana v višini 6.000 tisoč EUR, Mercator – B, e.o.o.d., Sofija, v višini 2.000 tisoč EUR, Mercator – A, sh.k.p., Tirana, v višini 2.001 tisoč EUR in M – Energija, d.o.o. v višini 5.700 tisoč EUR.

V letu 2011 je družba prodala 100-odstotni delež v družbi Eta, d.d., in pri tem realizirala dobiček v višini 3.992 tisoč EUR.

Odvisna družba Mercator – Mex, d.o.o., Podgorica se je v letu 2011 pripojila k družbi Mercator – CG, d.o.o. Podgorica.

Družba je na dan 31.12.2011 ocenila poštene vrednosti dolgoročnih naložb v kapital odvisnih podjetij. Poštena vrednost naložb je višja za 4.585 tisoč EUR, pri čemer znašajo povečanja vrednosti 27.098 tisoč EUR in zmanjšanja 22.513 tisoč EUR.

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost pred prevrednotenjem	Knjigovodska vrednost po prevrednotenju na pošteno vrednost	Prevrednotenje
V državi:			
Mercator - Emba, d.d., Logatec	5.498	5.139	(359)
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	1.095	1.095	-
Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana	1.008	599	(409)
M. COM, d.o.o., Ljubljana	9	9	-
M - Nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	4.974	4.974	-
Intersport ISI, d.o.o., Naklo	14.000	14.000	-
Modiana, d.o.o., Ljubljana	16.000	16.000	-
M-Tehnika, d.d., Ljubljana**	25	25	-
M-Energija, d.o.o., Ljubljana	7.938	7.938	-
	50.547	49.779	(768)
V tujini:			
Mercator - S, d.o.o., Novi Sad	249.749	268.679	18.930
Mercator - H, d.o.o., Zagreb	232.414	210.669	(21.745)
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo	30.562	35.068	4.506
M - BL, d.o.o., Banja Luka	20.574	20.936	362
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija	9.004	9.004	-
Mercator - A, sh.k.p., Tirana	6.002	6.002	-
Mercator - K, d.o.o., Priština	1	1	-
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Skopje	848	848	-
Mercator - CG, d.o.o., Podgorica	20.746	24.046	3.300
Investment International, d.o.o.e.l., Skopje	11.287	11.287	-
	581.187	586.540	5.353
Skupaj naložbe v kapital v podjetja v skupini	631.734	636.319	4.585

Zneske prevrednotenja naložb v odvisna podjetja je družba evidentirala kot spremembo rezerv za pošteno vrednost.

18. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v tisoč EUR

Naložbe v delnice in deleže v zavarovalnicah:

Zavarovalnica Triglav, d.d.
Zavarovalnica Croatia, d.d.

Naložbe v zavarovalnice

Naložbe v delnice in deleže v ostala podjetja

Skupaj

2011	2010
1.328	2.339
13	13
1.341	2.352
1.058	1.195
2.399	3.547

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima družba tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

v tisoč EUR

Finančna sredstva, vrednotena po nabavni vrednosti
Finančna sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Skupaj naložbe v delnice in deleže

2011	2010
739	729
1.660	2.818
2.399	3.547

Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih sredstev je posledica spremembe borznih cen delnic.

Družba na dan 31.12.2011 ne poseduje finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo.

19. Izpeljani finančni inštrumenti

v tisoč EUR

Sredstva

Pogodbe o obrestnih kapicah

Obveznosti

Pogodbe o zamenjavah obrestnih mer

Skupaj

2011	2010
158	70
158	70
(4.562)	(2.478)
(4.562)	(2.478)
(4.404)	(2.408)

Knjigovodske vrednosti izpeljanih finančnih inštrumentov so enake poštenim vrednostim.

Znesek posojil, zaščiteneh pred tveganjem obrestne mere, je na dan 31.12.2011 znašal 550.000 tisoč EUR, pri čemer je imela družba sklenjenih za 175.000 tisoč EUR obrestnih zamenjav (pogodbene obrestne mere so se gibale med 2,127 % in 2,521 %) in za 375.000 tisoč EUR obrestnih kpic z izvršilno ceno 4,00 % in 3,50 %. Na dan 31.12.2011 je relevantna variabilna obrestna mera 6m Euribor, znašala 1,617 %. Sklenjeni izpeljani finančni inštrumenti so namenjeni za varovanje denarnega toka in so učinkoviti pri uravnavanju denarnih tokov iz naslova prejetih posojil.

Družba na dan 31.12.2011 nima sklenjenih izpeljanih finančnih inštrumentov, namenjenih za varovanje poštene vrednosti sredstev in obveznosti pred tveganjem.

Razen pogodb o zamenjavah obrestnih mer in kopic, družba na dan 31.12.2011 ni imela drugih sklenjenih pogodb s tretjimi strankami, ki predstavljajo izpeljane finančne inštrumente.

Družba v okviru sprejete politike upravlja s finančnimi tveganji centralno v okviru matične družbe, ki glede na konkretne politike upravljanja s posameznimi tveganji z odvisnimi družbami sklepa pogodbe o zamenjavah obrestnih mer in termenske valutne pogodbe po tržnih pogojih. Takšni izpeljani finančni inštrumenti so ustrezno računovodsko obravnavani.

20. Davki

Davek pripoznan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2011	2010
Odmerjeni davek	7.002	9.748
Odloženi davek	457	(337)
Davek	7.459	9.411

Davčna obveznost družbe za leto 2011 znaša 7.002 tisoč EUR (2011: 9.748 tisoč EUR).

V skladu z MRS 12 se odmerjeni in odloženi davek pripozna kot prihodek ali odhodek ter se vključi v čisti poslovni izid. V kolikor se davek nanaša na postavke, knjižene v breme ali v dobro kapitala, se tudi odloženi davek knjiži neposredno v breme ali v dobro kapitala.

Davek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu

v tisoč EUR	2011		
	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(1.159)	233	(926)
Sprememba v efektivnem delu dobičkov in izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem v varovanju denarnih tokov pred tveganjem	(2.780)	556	(2.224)
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih podjetij	4.585	77	4.662
Zmanjšanje ob odtujitvi odvisnega podjetja	(2.981)	297	(2.684)
Ostali vseobsegajoči donos	(2.335)	1.163	(1.172)

v tisoč EUR	2010		
	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(1.368)	273	(1.095)
Sprememba v efektivnem delu dobičkov in izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem v varovanju denarnih tokov pred tveganjem	1.799	(360)	1.439
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih podjetij	15.306	(372)	14.934
Sprememba poštene vrednosti nepremičnin	17.850	(3.570)	14.280
Druge spremembe	-	(12)	(12)
Drugi vseobsegajoči donos	33.587	(4.041)	29.546

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR

	2011	2010
Poslovni izid poslovnega leta	31.148	36.806
Davek	(7.459)	(9.411)
Poslovni izid pred obdavčitvijo	38.607	46.217
Davek obračunan po davčni stopnji 20 % (2010: 20 %)	7.722	9.243
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	417	429
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	(679)	(62)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.370	1.395
Davek od davčnih olajšav	(1.371)	(1.594)
Davek skupaj	7.459	9.411
Efektivna davčna stopnja	19,3%	20,4%

Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po izkazu finančnega položaja z uporabo davčne stopnje 20,0 % (2010: 20,0 %).

Gibanje odloženih davkov je naslednje:

v tisoč EUR

	2011	2010
Na začetku leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(32.598)	(29.877)
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(457)	337
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	1.163	(4.041)
Pripoznavo v obveznostih	744	983
Na koncu leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(31.148)	(32.598)

Odložene terjatve in obveznosti za davek se nanašajo na naslednje kategorije:

Odložene obveznosti za davek

v tisoč EUR	Prevrednot. nepremičnin, naprav in opreme	Prevrednot. za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	Prevrednot. naložb v kapital odv. družb	Amortizacija nepremičnin naprav in opreme pod 500 EUR	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010	36.237	270	127	889	528	38.051
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	-	-	-	(36)	100	64
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	3.570	(207)	319	-	-	3.682
Pripoznavo med obveznostmi	(983)	-	-	-	-	(983)
Stanje 31. decembra 2010	38.824	63	446	853	628	40.814
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	-	-	-	10	121	131
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	-	(63)	(333)	-	-	(396)
Pripoznavo med obveznostmi	(744)	-	-	-	-	(744)
Stanje 31. decembra 2011	38.080	-	113	863	749	39.805

Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	Rezervacije, ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Popravki vrednosti zalog trgovskega blaga	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Prevred. za prod. razpol. sred. in izpelj. fin. inštr.	Drugo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2010	3.327	1.355	70	1.589	1.440	393	8.174
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(343)	408	(70)	411	250	(255)	401
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	(12)	-	-	-	(347)	-	(359)
Stanje 31. decembra 2010	2.972	1.763	-	2.000	1.343	138	8.216
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(571)	1	-	372	-	(128)	(326)
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	-	-	-	-	767	-	767
Stanje 31. decembra 2011	2.401	1.764	-	2.372	2.110	10	8.657

Družba je v letu 2011 pripoznala tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovana obveznost za odloženi davek (preko poslovnega izida) zmanjšuje davčno osnovo družbe v letu 2011, medtem ko jo oblikovana terjatev za odloženi davek povečuje.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v izkazu finančnega položaja niso pobotane.

21. Zaloge

v tisoč EUR

	2011	2010
Material	1.336	1.610
Trgovsko blago	162.976	160.999
Zmanjšanje: popravek vrednosti zalog	(11.032)	(8.683)
Skupaj	153.280	153.926

Družba na dan 31.12.2011 ni imela zalog nedokončane proizvodnje in zalog gotovih proizvodov.

22. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR

	2011	2010
Terjatve do kupcev in drugih partnerjev	151.660	155.155
Odloženi stroški	6.514	2.198
Nezaračunani prihodki	4.944	1.554
Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve	163.118	158.907

Družba je v aprilu 2011 prejela odločbo davčnega inšpekcijskega nadzora, katerega predmet je bila pravilnost in pravočasnost obračunavanja dajatev v zvezi z izplačili poračuna prehrane in regresa za letni dopust, ki jih je družba zaposlenim izplačala v letu 2009. Na podlagi odločbe je bilo družbi naloženo plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, v višini 457 tisoč EUR in prispevkov za socialno varnost, v višini 1.552 tisoč EUR ter pripadajočih zamudnih obresti, v višini 36 tisoč EUR. Družba je obveznosti po odločbi plačala, vendar se z njo ne strinja. Zato je na odločbo davčnega organa najprej vložila pritožbo, januarja 2012 pa tožbo na Upravno sodišče. Družba je plačani znesek v višini 2.045 tisoč EUR evidentirala med terjatve.

Odloženi stroški v letu 2011 znašajo 6.514 tisoč EUR in so se glede na predhodno leto povečali za 4.316 tisoč EUR, in sicer v največji meri zaradi razmejenih bančnih stroškov sindiciranega posojila v višini 2.614 tisoč EUR ter razmejenih stroškov zavarovalnih premij v višini 835 tisoč EUR.

Nezaračunani prihodki se nanašajo na predvsem na nezaračunane prihodke iz naslova poslovanja s kartico Mercator Pika, razmejene prihodke iz naslova dobička pri prodaji nepremičnin, ki jih je družba vzela v finančni najem in vnaprej vračunane prihodke od obresti izvedenih finančnih instrumentov.

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi pošteni vrednosti. Terjatve so vrednotene po odplačni vrednosti.

Višina popravka terjatev je na dan 31.12.2011 znašala 21.423 tisoč EUR (2010: 21.475 tisoč EUR). Gibanje popravka poslovnih terjatev je prikazano v pojasnilu št. 30.

23. Dana posojila in depoziti

v tisoč EUR

Dana posojila podjetjem

- odvisna podjetja

Dani depoziti bankam

Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve

Terjatve so se znižale za 13.689 tisoč EUR, kar je v največji meri posledica znižanja terjatev za dana posojila odvisnim družbam v tujini ter zmanjšanja depozitov pri bankah.

Dana posojila v višini 35.432 tisoč EUR (2010: 43.109 tisoč EUR) se v višini 34.575 tisoč EUR (2010: 42.848 tisoč EUR) nanašajo na kratkoročno dana posojila, v višini 857 tisoč EUR (2010: 261 tisoč EUR) pa na dolgoročno dana posojila.

2011	2010
35.432	43.109
34.340	42.597
13	6.025
35.445	49.134

24. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR

Denar v bankah in blagajnah

2011	2010
10.068	3.829

Denarna sredstva v višini 10.068 tisoč EUR (2010: 3.829 tisoč EUR) predstavljajo denarna sredstva v bankah, denar na poti (dnevni iztržki maloprodajnih poslovnih enot), gotovino v blagajni in devizne akreditive.

25. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Mercator, d.d., znaša 157.128.514,53 EUR in je razdeljen na 3.765.361 navadnih imenskih kosovnih delnic (2010: 3.765.361), od katerih so na dan 31.12.2011 vse vpisane v sodni register.

Odobreni kapital

S sklepom 13. skupščine delničarjev družbe Mercator, d.d., lahko uprava po predhodnem soglasju nadzornega sveta v petih letih po vpisu sprememb statuta v sodni register osnovni kapital poveča do 20 % osnovnega kapitala, vpisanega na dan sprejema sklepa na 13. redni skupščini delničarjev družbe Mercator, d.d., z izdajo novih delnic, pri čemer lahko izključi prednostno pravico do novih delnic pod naslednjimi pogoji:

- da se novo izdane delnice uporabijo za pridobitev delnic ali deležev drugih podjetij ali poslovnih sredstev v okviru izvedbe strateških povezav,
- da izključitev prednostne pravice potrdi nadzorni svet družbe,
- da uprava pred izdajo novih delnic delničarje seznani z razlogi za njihovo izdajo in z razlogi za izključitev prednostne pravice, ki jih objavi na borznem sistemu obveščanja,
- da v okviru izvedbe posamezne strateške povezave posamezni prejemnik novo izdanih delnic ali skupina povezanih prejemnikov novo izdanih delnic ne pridobi več kot 10 % osnovnega kapitala družbe,
- da neodvisni finančni svetovalec izda pozitivno mnenje o pravičnosti izdaje novih delnic z vidika delničarjev in družbe, uprava pa z njim seznani delničarje z objavo na borznem sistemu obveščanja najkasneje v roku 30 dni od sklenitve zavezujočega dogovora o izdaji novih delnic.

Pogojno povečanje kapitala

Skupščina delničarjev družbe Mercator, d.d., lahko sprejme sklep o pogojnem povečanju kapitala zaradi razlogov, ki so naštet v 46. členu statuta družbe, pri čemer nobena navedena možnost do sedaj še ni bila realizirana.

Lastne delnice

Družba je imela na dan 31.12.2011 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR (2010: 42.192 lastnih delnic, 3.235 tisoč EUR).

Rezerve

Rezerve družbe sestavljajo kapitalske rezerve, rezerve iz dobička ter rezerva za pošteno vrednost. Nobene od navedenih vrst rezerv ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku.

Kapitalske rezerve na dan 31.12.2011 znašajo 198.872 tisoč EUR (2010: 198.872 tisoč EUR). Sestavljajo jih presežki nad nominalno vrednostjo vplačanih delnic in presežek, ki je nastal kot razlika med nabavnimi in prodajnimi vrednostmi odtujenih lastnih delnic.

Rezerve iz dobička, ki na dan 31.12.2011 znašajo 253.589 tisoč EUR (2010: 238.015 tisoč EUR) sestavljajo zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice in druge rezerve iz dobička.

Družba ima na dan 31.12.2011 oblikovane zakonske rezerve v višini 13.389 tisoč EUR (2010: 13.389 tisoč EUR). Kapitalske in zakonske rezerve (vezane rezerve) se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Družba je imela na dan 31.12.2011 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR (2010: 42.192 lastnih delnic, 3.235 tisoč EUR). Rezerva za lastne delnice je izkazana v okviru rezerv iz dobička.

Druge rezerve iz dobička na dan 31.12.2011 znašajo 236.965 tisoč EUR (2010: 221.391 tisoč EUR). Sestavljajo jih preostanki zadržanih dobičkov preteklih let. Uporabijo se lahko za katerekoli namene, razen za izkazano rezervo za lastne delnice.

Rezerva za pošteno vrednost, ki na dan 31.12.2011 znaša 190.650 tisoč EUR (2010: 194.435 tisoč EUR), vsebuje rezervo za pošteno vrednost presežek iz prevrednotenja nepremičnin, ki so vrednotene po modelu prevrednotenja, spremembe poštene vrednosti naložb v odvisna podjetja, ki so vrednotene po modelu poštene vrednosti, spremembe poštene vrednosti naložb, razpoložljivih za prodajo in spremembe vrednosti učinkovitega ščitenja denarnega toka.

Dividende

Skupščina delničarjev je sprejela sklep, da se v letu 2011 izplačajo dividende v skupnem znesku 30.123 tisoč EUR (2010: 27.111 tisoč EUR) oz. 8,0 EUR bruto na delnico (2010: 7,20 EUR bruto na delnico). Ker je družba 42.192 lastnih delnic upoštevala v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend, je znesek za te lastne delnice v višini 338 tisoč EUR razporedila nazaj v preneseni čisti poslovni izid. Tako je bil nerazporejeni čisti poslovni izid za namen izplačil dividend dejansko zmanjšan na 29.785 tisoč EUR (2010: 26.807).

Predlagano izplačilo dividend za leto 2012 v skupnem znesku znaša 16.944 tisoč EUR (4,5 EUR na delnico), kar mora potrditi skupščina delničarjev.

V delniški knjigi družbe Mercator, d.d., je bilo 31. decembra 2011 vpisanih 15.610 delničarjev, kar pomeni, da se je število delničarjev družbe glede na stanje 31. decembra 2010 zmanjšalo za 721 delničarjev.

Lastniška struktura kapitala na dan 31.12.2011:

DELNIČARJI na dan 31.12.2011	Delež
Pivovarna Union, d.d.	12,33 %
NLB, d.d.	10,75 %
Pivovarna Laško, d.d.	8,43 %
UniCredit Banka Slovenija, d.d.	8,01 %
Societe Generale – Splitska banka d.d. - F	6,76 %
Nova KBM, d.d.	5,24 %
GB d.d.	3,80 %
Prvi faktor – Faktoring d.o.o.	3,35 %
Abanka Vipava, d.d.	2,75 %
Radenska, d.d.	2,57 %
Druge fizične osebe	14,73 %
Druge pravne osebe	21,28 %
	100,00 %

Drugi vseobsegajoči donos

v tisoč EUR

2011

Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih družb
Zmanjšanje ob odtujitvi odvisnega podjetja
Odloženi davki

Skupaj drugi vseobsegajoči donos

2010

Prevrednotenje nepremičnin
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih družb
Odloženi davki

Skupaj drugi vseobsegajoči donos

Rezerva za pošteno vrednost					
Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	Rezerva za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	Rezerva za pošteno vrednost naložb v kapital odvisnih podjetij	Rezerva za pošteno vrednost izpeljanih fin. instrumentov	Preneseni čisti poslovni izid	Skupaj drugi vseobsegajoči donos
(2.613)	-	-	-	2.613	-
-	-	-	(2.780)	-	(2.780)
-	(1.159)	-	-	-	(1.159)
-	-	4.585	-	-	4.585
-	-	(2.981)	-	-	(2.981)
-	233	374	556	-	1.163
(2.613)	(926)	1.978	(2.224)	2.613	(1.172)
17.850	-	-	-	-	17.850
(3.266)	-	-	-	3.266	-
-	-	-	1.799	-	1.799
-	(1.368)	-	-	-	(1.368)
-	-	15.306	-	-	15.306
(3.582)	273	(372)	(360)	-	(4.041)
11.002	(1.095)	14.934	1.439	3.266	29.546

v tisoč EUR

	2011	2010
Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	131.763	134.376
Rezerva za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(410)	516
Rezerva za pošteno vrednost naložb v kapital odvisnih družb	64.131	62.153
Rezerva za pošteno vrednost izpeljanih finančnih instrumentov	(4.834)	(2.610)
Skupaj rezerva za pošteno vrednost	190.650	194.435

Ostale spremembe kapitala v obdobju 1 – 12 2011 se nanašajo na:

- povečanje kapitala za dosežen čisti poslovni izid v obdobju 1-12 2011 v višini 31.148 tisoč EUR,
- po sklepu Uprave razporeditev dobička tekočega poslovnega leta med rezerve iz dobička v višini 15.574 tisoč EUR,
- zmanjšanje kapitala za 29.785 tisoč EUR za izplačilo dividend delničarjem po sklepu skupščine.

26. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

	2011	2010
Poslovni izid, ki pripada delničarjem (v tisoč EUR)	31.148	36.806
Tehtano povprečje števila navadnih delnic	3.723.169	3.723.169
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	8,4	9,9

	2011	2010
Izdane navadne delnice na dan 1.1.	3.765.361	3.765.361
Učinek lastnih delnic (v tisoč EUR)	(42.192)	(42.192)
Tehtano povprečje števila navadnih delnic 31.12.	3.723.169	3.723.169

Ker družba nima prednostnih delnic, niti obveznic, ki bi jih bilo mogoče pretvoriti v delnice, je popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

27. Finančne obveznosti

v tisoč EUR

Dolgoročne finančne obveznosti

Bančna posojila

Finančni najem

Posojila odvisnih in drugih podjetij

Skupaj

Kratkoročne finančne obveznosti

Bančna posojila

Posojila odvisnih in drugih podjetij

Kratkoročni del finančnega najema

Kratkoročni del dolgoročnih bančnih posojil

Kratkoročni del obveznic

Kratkoročni del posojil odvisnih in drugih podjetij

Kratkoročni del drugih finančnih obveznosti

Skupaj

Skupaj finančne obveznosti

	2011	2010
	476.770	307.814
	151.906	148.713
	10	20
	628.686	456.547
	71.870	108.440
	5.456	19.895
	10.475	9.634
	94.254	141.430
	-	36.540
	12.853	10
	-	4.371
	194.908	320.320
	823.594	776.867

V primerjavi s preteklim letom se je v letu 2011 ročnost virov financiranja izboljšala. Družba je dne 16.3.2011 zaključila s črpanjem sindiciranega posojila v višini 130 milijonov EUR (do dne 31.12.2010 je bilo črpanih 85 milijonov EUR) poleg tega je družba v mesecu septembru 2011 zaključila tudi s črpanjem drugega sindiciranega posojila v višini 137,6 milijonov EUR.

Družba je v letu 2004 izdala 365.400 obveznic v nominalni vrednosti 100 EUR na obveznico. Obveznice so prosto prenosljive v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi in s pravili poslovanja KDD. Obrestujejo se s fiksno obrestno mero v višini 4,80 % na leto. Obresti dospevajo v plačilo vsako leto za nazaj, 27. septembra do dospelja obveznice. Nominalna vrednost je dospelja v plačilo v celoti 27. septembra 2011. Družba na dan 31.12.2011 ne izkazuje finančne obveznosti iz naslova izdanih obveznic (2010: 36.540 tisoč EUR).

Družba na dan 31.12.2011 ni dala v zastavo nobenih nepremičnin.

Efektivne obrestne mere na dan izkaza finančnega položaja:

	2011	2010
Bančna posojila	4,50%	3,81%
Druge posojila	3,70%	3,68%

Variabilne obrestne mere v glavnem predstavljajo obrestne mere vezane na Euribor. Povprečni 6M Euribor se je v letu 2011 glede na leto 2010 povečal za 0,55 odstotne točke. Fiksne obrestne mere se v glavnem nanašajo na posojila domačih bank s fiksno nominalno obrestno mero in na izdane obveznice. Finančne obveznosti so ščitene z izpeljanimi finančnimi inštrumenti, in sicer z obrestnimi zamenjavami in obrestnimi kapicami.

Družba je na dan 31.12.2011 izpolnjevala vse finančne zaveze in druge pogoje, določene v posojilnih pogodbah z bančnimi partnerji. Družba pri nobenem bančnem posojilu v pogodbi nima dogovorjene klavzule o zapadlosti posojila v primeru pomembne spremembe lastništva (ang. Change of Control Clause).

Finančni najem

Obveznosti v zvezi s finančnim najemom – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR	Bodoča plačila najmanjše najemnine	Obresti	Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine	Bodoča plačila najmanjše najemnine	Obresti	Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine
	2011	2011	2011	2010	2010	2010
Manj kot eno leto	16.545	6.070	10.475	14.384	4.750	9.634
Več kot eno leto in manj kot pet let	104.329	15.329	89.000	93.897	13.622	80.275
Več kot pet let	69.941	7.035	62.906	73.357	4.919	68.438
Skupaj	190.815	28.434	162.381	181.638	23.291	158.347

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31.12.2011 znašal 76,3 % (2010: 58,8 %)

28. Rezervacije

v tisoč EUR	Rezervacije v zvezi z denacio. zahtevki	Rezervacije za stroške reorga. podjetja	Prejete tožbe	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za druge namene	Skupaj
Stanje 1. januarja 2011	3.117	110	8.662	17.570	-	29.459
Oblikovanje	-	-	2.054	114	800	2.968
Koriščenje	-	(70)	(182)	(1.195)	(800)	(2.247)
Odprava	(1.769)	-	(354)	(1.131)	-	(3.254)
Stanje 31. decembra 2011	1.348	40	10.180	15.358	-	26.926

Rezervacije so se glede na stanje konec leta 2010 zmanjšale za 2.533 tisoč EUR. Dodatno je bilo oblikovanih za 2.968 tisoč EUR rezervacij, v breme obveznosti so se rezervacije zmanjšale za 1.448 tisoč EUR, v dobro drugih poslovnih prihodkov pa za 3.254 tisoč EUR. Neto vpliv na izkaz poslovnega izida je 1.085 tisoč EUR.

Rezervacije v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki

Rezervacije v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki na dan 31.12.2011 znašajo 1.348 tisoč EUR. Obveznost se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 1.769 tisoč EUR.

Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja

Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja na dan 31.12.2011 znašajo 40 tisoč EUR in so se v primerjavi s preteklim letom znižale za 70 tisoč EUR zaradi izplačil odpravnin v zvezi z reorganizacijo podjetja.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so se v letu 2011 povečale za 1.518 tisoč EUR. Od tega so bile odpravljene za 354 tisoč EUR, izplačani tožbeni zahtevki pa so znašali 182 tisoč EUR. Na podlagi prejetih tožbenih zahtevkov in mnenja pravne stroke je družba v letu 2011 oblikovala dodatne rezervacije v skupnem znesku 2.054 tisoč EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Na dan 31.12.2011 znaša vrednost obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade 15.358 tisoč EUR. V letu 2011 so bile v breme oblikovanih rezervacij izplačane odpravnine in jubilejne nagrade v skupnem znesku 1.195 tisoč EUR, družba je na novo oblikovala rezervacije v višini 114 tisoč, razlika v višini 1.131 tisoč EUR pa je izkazana med drugimi poslovnimi prihodki tekočega poslovnega leta.

Druge rezervacije

Druge rezervacije predstavljajo rezervacije za izboljšanje delovnih pogojev invalidov. V letu 2011 so se povečale za 800 tisoč EUR in bile tudi v celoti korišćene, in sicer za investicije v osnovna sredstva, ki so povezana z delom invalidov, za izboljšanje delovnih pogojev invalidov, za ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest za invalide, za pokrivanje izpada prihodkov zaradi bolniške odsotnosti ter za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih.

29. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2011	2010
Obveznosti do dobaviteljev	269.068	302.884
Obveznosti do zaposlenih	9.537	11.893
Obveznosti za davke in prispevke	7.634	8.618
Druge obveznosti	2.325	2.628
Vnaprej vračunani stroški	9.787	7.924
Odloženi prihodki	10.357	9.739
Skupaj	308.708	343.686

Poslovne obveznosti so se v letu 2011 zmanjšale za 34.978 tisoč EUR. Zmanjšanje je veliki meri posledica zmanjšanja poslovnih obveznosti iz naslova obveznosti do dobaviteljev opreme in gradbenih storitev.

Družba na dan 31.12.2011 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave in drugih zaposlenih. Izkazuje pa obveznosti iz naslova obračunanih še neizplačanih plač za mesec december 2011.

30. Finančni inštrumenti

Upravljanje s finančnimi tveganji

Pregled tveganj

Družba spremlja različne vrste finančnih tveganj, katerim je pri svojem delovanju izpostavljena:

- kreditno tveganje,
- plačilno-sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje),
- tržno tveganje.

Celotna dejavnost upravljanja s tveganji se v družbi osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost družbe.

To pojasnilo predstavlja informacije o izpostavljenosti družbe zgoraj navedenim tveganjem, cilje, politike in procese za merjenje in upravljanje z njimi ter obvladovanje kapitala družbe.

Politika upravljanja s tveganji

Aktivno upravljanje s tveganji v Skupini Mercator sledi cilju pravočasnega prepoznavanja in odzivanja na potencialne nevarnosti s pripravo ustreznih ukrepov za zavarovanje pred identificiranimi tveganji oz. znižanje izpostavljenosti tveganjem. Krovna družba za celotno Skupino centralno upravlja z obrestnimi, valutnimi in plačilnosposobnostnimi tveganji, odvisne družbe pa praviloma upravljaajo s kreditnimi tveganji. Ukrepi za obvladovanje tveganj so vgrajeni v vsakodnevno poslovanje v vseh družbah Skupine Mercator.

V Skupini Mercator je za aktivno delovanje na področju upravljanja s tveganji organiziran Svet za upravljanje s tveganji, v okviru katerega poteka sistematičen proces upravljanja s tveganji, ki je zapisan tudi v Poslovniku upravljanja s tveganji. Ker tveganja spremljamo in obvladujemo z vidika več strokovnih področij, so v podporo Svetu za upravljanje s tveganji oblikovani posamezni odbori, ki pokrivajo tri glavna področja tveganj.

Tveganja, ki se pojavljajo pri pripravi računovodskih izkazov družba zmanjšuje z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo, s primerno organizacijo računovodske funkcije, z rednimi notranjimi in zunanjimi revizijskimi pregledi delovanja notranjih kontrol, poslovnih procesov in poslovanja.

Družba je skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezana k reviziji računovodskih izkazov. Namen revizije je povečati stopnjo zaupanja uporabnikov računovodskih informacij. Revizor z ustreznimi revizijskimi postopki in metodami preveri računovodske izkaze in izrazi mnenje o tem, ali so v vseh pomembnih pogledih sestavljeni v skladu s primernim okvirom računovodskega poročanja.

V družbi že od leta 2000 kot samostojna podporna funkcija deluje notranja revizija. Njena glavna naloga je neprestano razvijanje in preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol z vidika obvladovanja vseh vrst tveganj delovanja in drugih tveganj, ki jim je družba izpostavljena.

Kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije samega nadzornega sveta družbe zagotavlja revizijska komisija, ki med drugim nadzira delovanje sistema obvladovanja tveganj, notranje revizije in sistema notranjih kontrol, sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in sodeluje pri izbiri neodvisnega zunanjega revizorja družbe.

V družbi konstantno preučujemo in analiziramo obstoječa in morebitna nova tveganja ter izvajamo ukrepe za njihovo obvladovanje.

Proces upravljanja s tveganji zajema identifikacijo tveganj, analizo občutljivosti, določanje mejne vrednosti za ključna tveganja in sprejemanje ukrepov za obvladovanje tveganj ter implementacija le teh v vsakodnevno odločanje na posamičnih področjih.

Ocene izpostavljenosti družbe posameznim vrstam tveganj so pripravljene glede na stopnjo verjetnosti ter oceno škode v primeru, da pride do določenih dogodkov. Izpostavljenost tveganjem ocenjujemo na osnovi analize občutljivosti, ki pove, za koliko odstotkov se zmanjša kosmati denarni tok iz poslovanja družbe ob morebitnem nastanku določenega dogodka, ki je osnova za analizo tveganj. Verjetnosti so izračunane na podlagi analize preteklih podatkov ter pričakovanj o pogostosti posameznih dogodkov v naslednjem letu. Pri analizi so upoštevani različni vplivi in dejavniki, ki so prilagojeni posamezni vrsti tveganj.

Tveganja, ki jih ni mogoče oceniti vrednostno, ocenjujemo kvalitativno. Ocenjenim ključnim tveganjem, ki presegajo 1 % vrednosti kosmatega denarnega toka iz poslovanja družbe, ter za njih še nimamo sprejetih ukrepov oz. niso zavarovani na način, da bi bilo tveganje v celoti obvladovano, posvečamo največ pozornosti in za njihovo obvladovanje sprejemamo ukrepe, ki ali minimizirajo škodo ob nastanku dogodka, ali znižujejo stopnjo verjetnosti nastanka dogodka ter tako tveganje spreminjajo v sprejemljivo. Izvajanje sprejetih ukrepov za obvladovanje ključnih tveganj preverjamo s posebnim notranjerevizijskim pregledom in o njihovem obvladovanju kvartalno seznanjamo revizijsko komisijo.

Na uspešnost poslovanja družbe so v letu 2011 v precejšnji meri vplivale zaostrene razmere na globalnih finančnih trgih, kar je imelo negativni vpliv na celotno gospodarsko okolje tako v svetu kot tudi doma. To se je odrazilo v pomembnem znižanju obsega povpraševanja v trgovini na drobno, hkrati pa se je nadaljeval trend negotovosti na področju finančnih tveganj, ki jih v obdobju pred krizo nismo bili vajeni. V takšnih oteženih in negotovih gospodarskih razmerah je za družbo Mercator, d.d. ključnega pomena, da načrtno in premišljeno upravlja s tveganji, s katerimi se sooča pri svojem poslovanju.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bo družba utrpela finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica vključena v pogodbo odloži plačilo in kasneje svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava. Kreditno tveganje nastane predvsem iz naslova terjatev do veleprodajnih kupcev in terjatev iz naslova kartice Mercator Pika.

Izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank, vendar je v družbi izpostavljenost do kupcev zelo razpršena. V skladu s sprejeto politiko se za vsako novo stranko izvede analiza njene kreditne sposobnosti, preden ji družba ponudi standardne pogoje plačila. Analiza družbe zajema tudi zunanje ocene, če obstajajo. Nabavne omejitve, ki predstavljajo najvišji znesek odprtih postavk, se vzpostavijo za vsako stranko posebej. Poslovanje družbe s strankami, ki ne izpolnjujejo norme kreditne sposobnosti, poteka le na podlagi predplačil.

Knjigovodske vrednosti finančnih sredstev predstavljajo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:

v tisoč EUR	2011	2010
Terjatve do kupcev in druge terjatve	163.118	158.907
Dani depoziti bankam	13	6.025
Dana posojila podjetjem	1.092	512
Dana posojila odvisnim družbam	34.340	42.597
Skupaj	198.563	208.041

Terjatve do kupcev v glavnem izhajajo iz veleprodaje blaga, materiala in storitev ter prodaje blaga fizičnim osebam in imetnikom kartice Mercator Pika. Tako veleprodajni kot tudi maloprodajni kupci so razpršeni, tako da ni večje izpostavljenosti posameznemu kupcu. Družba izvaja tudi stalen nadzor nad slabimi plačniki in preverja boniteto eksternih kupcev in imetnikov plačilne kartice Mercator Pika.

Ukrepi, ki jih družba izvaja za znižanje kreditnega tveganja, so predvsem pridobitev ustreznih zavarovanj, poostretev nadzora slabih plačnikov, aktivnejši postopki pri izterjavi terjatev in po potrebi oblikovanje strokovne bonitetne službe, ki bi sistematizirano vrednotila in spremljala kreditno tveganje.

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev ter danih depozitov in posojil kreditnemu tveganju po geografskih območjih na dan poročanja:

v tisoč EUR	2011	2010
Slovenija	170.611	171.624
Tujina	27.952	36.417
Skupaj	198.563	208.041

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev kreditnemu tveganju glede na vrsto kupcev na dan poročanja:

v tisoč EUR	2011	2010
Maloprodajni kupci	60.651	60.161
Veleprodajni kupci	105.950	122.405
- odvisne družbe	40.198	62.193
Ostali partnerji	31.962	25.475
Skupaj	198.563	208.041

Družba je v razred maloprodajnih kupcev uvrstila terjatve do fizičnih oseb iz naslova nakupov v maloprodajnih enotah družbe s kartico Mercator Pika, v razreda veleprodajnih in ostalih kupcev pa vse terjatve iz naslova prodaje blaga, materiala in storitev do kupcev pravnih oseb, terjatve do zaposlenih in države ter terjatve iz naslova posojil in depozitov.

Zavarovanja terjatev do kupcev in drugih terjatev ter danih depozitov in posojil (v bruto zneskih, brez popravkov terjatev):

v tisoč EUR	2011	2010
Terjatve do kupcev	151.482	159.153
zavarovane terjatve do kupcev	96.896	96.766
nezavarovane terjatve do kupcev	54.586	62.387
Ostale terjatve	68.504	70.363
Skupaj	219.986	229.516

Terjatve do kupcev so zavarovane z bančnimi garancijami, vplačanimi varščinami, pologi gotovine, prvovrstnimi hipotekami ter obveznostmi do teh kupcev. Med nezavarovanimi terjatvami ima družba tudi terjatve do odvisnih družb, v višini 5.305 tisoč EUR, med ostalimi pa dana posojila odvisnim družbam, v višini 34.340 tisoč EUR.

Popravki terjatev

Analiza starosti terjatev do kupcev in drugih terjatev ter danih depozitov in posojil na dan poročanja:

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2011	Popravek 2011	Bruto vrednost 2010	Popravek 2010
Nezapadle	174.066	-	187.849	-
Zapadle 0-60 dni	15.754	-	18.816	-
Zapadle 61-74 dni	2.213	476	2.185	1.092
Zapadle 75-89 dni	1.469	475	1.133	850
Zapadle več kot 90 dni	26.484	20.472	19.533	19.533
Skupaj	219.986	21.423	229.516	21.475

Gibanje popravka terjatev do kupcev in drugih terjatev ter danih depozitov in posojil:

v tisoč EUR	2011	2010
Stanje 1. januarja	21.475	20.440
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	4.021	4.194
Dokončen odpis terjatev	(2.175)	(1.209)
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu	(1.898)	(1.950)
Stanje 31. decembra	21.423	21.475

Kvaliteta terjatev do kupcev in drugih terjatev ter danih depozitov in posojil je ocenjena na podlagi usmeritve določene s strani Sveta za upravljanje s tveganji. Kreditno tveganje kupcev se spremlja z razvrščanjem terjatev do kupcev in drugih terjatev na osnovi njihovih značilnosti.

Garancije

Družba daje garancije svojim odvisnim družbam za posojila najeta pri bankah v višini 377.695 tisoč EUR.

Plačilno-sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje)

Plačilno-sposobnostno tveganje je tveganje, da bo družba pri poslovanju naletela na težave pri poravnavi svojih tekočih obveznosti, ki jih poravnava z denarnimi ali drugimi finančnimi sredstvi. Likvidnost družba zagotavlja tako, da ima vselej dovolj likvidnih sredstev za poravnavanje svojih obveznosti v roku, in sicer tako v običajnih kot tudi zahtevnejših okoliščinah, ne da bi nastale nesprejemljive izgube ali bi družba tvegala upad svojega ugleda. Zaradi finančne krize, ki se je v letu 2011 začela ponovno poglobljati, se je bistveno zmanjšala tudi kreditna aktivnost bank, pojavljala pa so se tudi tveganje, da banke ne bodo refinancirale obstoječih finančnih obveznosti, ki jih imajo nefinančna podjetja do poslovnih bank.

Družba aktivno upravlja s plačilno-sposobnostnim tveganjem preko:

- delovanja centraliziranega sistema upravljanja z denarnimi sredstvi;
- statistično podprtega planiranja denarnih tokov;
- dnevnega stika z največjimi veleprodajnimi kupci, kar poveča predvidljivost denarnih tokov;
- delovanja centraliziranega sistema zbiranja denarnih sredstev ("cash-pooling").

Na dan 31.12.2011 je imela družba na razpolago naslednje likvidnostne vire:

v tisoč EUR

Denar in denarni ustrezniki
Depoziti, dani bankam
Nečrpana odobrena revolving posojila

2011
10.068
13
12.180
22.261

V nadaljevanju je prikazana zapadlost obveznosti:

2011			1 leto ali manj		1-2 leti		2-3 leta		3-4 leta		4-5 let		Več kot 5 let	
v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti														
Bančna posojila	642.894	707.684	166.124	26.168	174.644	20.003	156.404	10.053	112.272	6.245	27.134	1.650	6.316	671
Posojila drugih podjetij	10.863	11.039	10.853	176	10			-	-	-	-	-	-	-
Finančni najem	162.381	190.815	10.475	6.070	20.689	5.647	39.768	4.611	11.821	2.796	16.722	2.275	62.906	7.035
Posojila odvisnih podjetij	7.456	7.755	7.456	299	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	308.708	308.708	308.708	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj	1.132.302	1.226.001	503.616	32.713	195.343	25.650	196.172	14.664	124.093	9.041	43.856	3.925	69.222	7.706

2010			1 leto ali manj		1-2 leti		2-3 leta		3-4 leta		4-5 let		Več kot 5 let	
v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti														
Bančna posojila	557.684	600.046	249.870	16.043	70.110	11.194	122.464	8.189	66.973	2.858	15.372	1.958	32.895	2.120
Obveznice	36.540	38.294	36.540	1.754	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Posojila drugih podjetij	2.030	2.048	2.010	17	10	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Finančni najem	158.347	181.638	9.634	4.749	9.938	4.445	20.119	4.131	35.684	3.286	14.534	1.760	68.438	4.920
Posojila odvisnih podjetij	17.895	18.664	17.895	769	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Druge finančne obveznosti	4.371	4.371	4.371	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	349.445	349.445	349.445	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj	1.126.312	1.194.506	669.765	23.332	80.058	15.639	142.593	12.320	102.657	6.144	29.906	3.718	101.333	7.040

Tržna tveganja

Tržno tveganje je tveganje, ki je skupno za celoten razred sredstev in obveznosti. Pri tržnem tveganju obstaja verjetnost, da se vrednost naložb ali finančnih sredstev lahko zmanjša v določenem časovnem obdobju zaradi gospodarskih sprememb ali drugih dogodkov, ki vplivajo na trg.

Družba uporablja izpeljane finančne instrumente za zavarovanje izpostavljenosti določenim tržnim tveganjem. Pri tem družba uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«).

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje družbe izvira iz finančnih obveznosti. Finančne obveznosti izpostavljajo družbo obrestnemu tveganju denarnega toka.

Družba je izpostavljena obrestnemu tveganju, saj ima med svojimi obveznostmi in sredstvi tudi nekaj takih obveznosti oz. sredstev, ki so občutljive na spremembo obrestnih mer, kar pomeni, da je del finančnih obveznosti vezan na variabilno obrestno mero Euribor. Euribor se dnevno spreminja, saj je podvržen tržnemu nihanju, kar lahko povzroči povečanje stroškov financiranja za družbo. Posledično družba ustrezno centralno obvladuje rast stroškov financiranja. Politika družbe je, da ima ščitenih najmanj 50 % obveznosti iz financiranja, ki financirajo dolgoročna sredstva, ter najmanj 25 % vseh obveznosti iz financiranja.

Izpostavljenost

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere družbe je bila naslednja:

v tisoč EUR

	2011	2010
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva	35.445	40.442
Finančne obveznosti	(96.391)	(115.709)
Skupaj	(60.946)	(75.267)
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	-	8.693
Finančne obveznosti	(727.203)	(661.158)
Skupaj	(727.203)	(652.465)

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Družba nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, niti izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) kapital in čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za obe leti.

v tisoč EUR	Čisti poslovni izid		Kapital	
	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt
2011				
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(7.272)	7.272	-	-
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer in obrestnih kapic	1.750	(1.750)	4.613	(4.512)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(5.522)	5.522	4.613	(4.512)
2010				
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(6.525)	6.525	-	-
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer in obrestnih kapic	1.500	(1.500)	650	(850)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(5.025)	5.025	650	(850)

Valutno tveganje

Izpostavljenost

Družba ni izpostavljena valutnemu tveganju, saj nima pomembnih terjatev in obveznosti, izraženih v tujih valutah.

Obvladovanje kapitala

Politika družbe je usmerjena k doseganju ustreznega obsega kapitala, ki lahko zagotovi zaupanje investitorjev, upnikov in trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti. Uprava zato tekoče spremlja donosnost kapitala in kapitalsko sestavo.

Ciljna kapitalna sestava družbe je v razmerju 1:1,5 med lastniškim kapitalom in rezervacijami na eni strani, ter neto finančnim dolgom na drugi strani. Navedeno razmerje je na dan poročanja znašalo:

v tisoč EUR	2011	2010
Finančne obveznosti in obveznosti za izpeljane finančne inštrumente	(828.156)	(779.345)
Zmanjšano za:		
Dana posojila in depoziti	35.445	49.134
Izpeljani finančni inštrumenti	158	70
Denar in denarni ustrezniki	10.068	3.829
Neto finančni dolg	(782.485)	(726.312)
Kapital in rezervacije	(852.751)	(855.093)
Razmerje med kapitalom in rezervacijami ter neto finančnim dolgom	1:1,09	1:1,18

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d. ima na dan 31.12.2011 v lasti 42.192 lastnih delnic (2010: 42.192 lastnih delnic).

Računovodsko obračunavanje izpeljanih finančnih instrumentov

Družba ima sklenjene pogodbe o zamenjavi obrestnih mer, ter obrestne kapice, izključno za namene zavarovanja in izpolnjujejo vse kriterije za to. Sklenjeni instrumenti so namenjeni za varovanje denarnega toka in so zelo učinkoviti pri uravnavanju denarnih tokov iz naslova prejetih posojil.

Ob sklenitvi transakcije družba dokumentira odnos med izpeljanimi instrumenti in zavarovanimi kategorijami, kakor tudi njen cilj pri upravljanju s tveganjem in strategijo za izvedbo različnih transakcij zavarovanja. Ta proces vključuje povezavo vseh izpeljanih finančnih instrumentov s portfeljem posojil oz. z določenimi posojili.

Družba prav tako dokumentira svojo oceno, tako ob sklenitvi transakcije kot tudi kasneje, ali so izpeljani finančni instrumenti, ki se uporabljajo za zavarovanje, učinkoviti pri uravnavanju denarnega toka iz naslova prejetih posojil.

Družba izpeljane finančne instrumente uporablja za zavarovanje in jih na začetku pripozna po poštteni vrednosti. Če je varovanje uspešno, pripozna spremembe poštene vrednosti neposredno v kapitalu, sicer pa v poslovnem izidu tekočega obdobja. Metoda za pripoznanje dobička ali izgube, ki iz tega izvira, je neodvisna od oblike postavke, ki je zavarovana.

Naslednja tabela prikazuje obdobja, v katerih se pričakuje denarne tokove v zvezi z izpeljanimi finančnimi instrumenti, ki predstavljajo varovanje denarnega toka pred tveganjem in njihov vpliv na poslovni izid.

2011

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 leti	več kot 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in kapicah:						
Sredstva	158	-	-	-	-	-
Obveznosti	(4.562)	(4.574)	(1.351)	(2.159)	(1.064)	-

2010

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	več kot 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in kapicah:						
Sredstva	70	-	-	-	-	-
Obveznosti	(2.478)	(3.794)	(3.794)	-	-	-

Poštene vrednosti

Poštene vrednosti sredstev in obveznosti ter knjigovodske vrednosti prikazane v izkazu finančnega položaja:

v tisoč EUR	31.12.2011		31.12.2010	
	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Izpeljani finančni inštrumenti	(4.404)	(4.404)	(2.408)	(2.408)
Terjatve do kupcev in druge terjatve	163.118	163.118	158.907	158.907
Terjatve za odmerjeni davek	2.167	2.167	-	-
Dana posojila in depoziti	35.445	35.445	49.134	49.134
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.399	2.399	3.547	3.547
Denar in denarni ustrezniki	10.068	10.068	3.829	3.829
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	(85.010)	(85.010)	(54.710)	(54.710)
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	(557.884)	(557.884)	(502.974)	(502.974)
Obveznice	-	-	(36.540)	(36.905)
Posojila drugih in odvisnih podjetij	(18.319)	(18.319)	(19.925)	(19.925)
Druge finančne obveznosti	-	-	(4.371)	(4.371)
Finančni najem	(162.381)	(162.381)	(158.347)	(158.347)
Poslovne in druge obveznosti	(308.708)	(308.708)	(343.686)	(343.686)
Obveznosti za odmerjeni davek	-	-	(5.759)	(5.759)

Poštene vrednosti ostalih neizpeljanih finančnih obveznosti se ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost primeren približek poštene vrednosti.

Poštena vrednost izpeljanih finančnih inštrumentov je bila izračunana kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov in prikazana kot rezerva iz varovanja pred tveganjem v kapitalu. Izračun sprememb poštene vrednosti vsakega inštrumenta je ocenjen na četrtletni osnovi in pripoznan v izkazu poslovnega izida, če zavarovana transakcija vpliva na izkaz poslovnega izida.

Lestvica poštenih vrednosti

Glede na izračun njihove poštene vrednosti finančne inštrumente uvrščamo v tri nivoje:

- Nivo 1: sredstva ali obveznosti po tržni (borzni) ceni;
- Nivo 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v nivo 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- Nivo 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

2011

v tisoč EUR

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.660	-	739	2.399
Izpeljani finančni instrumenti - sredstva	158	-	-	158
Izpeljani finančni instrumenti - obveznosti	(4.562)	-	-	(4.562)

2010

v tisoč EUR

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.818	-	729	3.547
Izpeljani finančni instrumenti - sredstva	70	-	-	70
Izpeljani finančni instrumenti - obveznosti	(2.478)	-	-	(2.478)

V letu 2011 ni bilo nobenih prenosov finančnih instrumentov med nivoji.

Spremembe vrednosti finančnih instrumentov uvrščenih v Nivo 3 v letu 2011:

v tisoč EUR

Stanje 1. januarja

Nakupi

Stanje 31. decembra

2011

729

10

739

31. Poslovni najem

Družba kot najemodajalec

Obveznosti v zvezi s poslovnim najemom (družba kot najemodajalec) – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR

	2011	2010
Manj kot eno leto	4.090	1.049
Več kot eno leto in manj kot pet let	15.491	4.126
Več kot pet let	37.144	12.025
Skupaj	56.725	17.200

32. Obveze v zvezi z naložbami

Pogodbeno dogovorjene naložbe v nepremičnine, napravo in opremo, ki na dan izkaza finančnega položaja še niso priznane v računovodskih izkazih:

v tisoč EUR	2011	2010
Nepremičnine, naprave in oprema	24.009	12.473

33. Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	2011	2010
Vrednostni boni	5.835	6.975
Blago, prevzeto v konsignacijo	14.410	9.997
Dane garancije	386.172	335.416
Ostalo	1.822	2.461
Skupaj	408.239	354.849

Družba na dan 31.12.2011 ni imela zastavljenih nobenih nepremičnin.

Dane garancije in porošstva, ki v skupnem znesku znašajo 386.172 tisoč EUR, predstavljajo predvsem garancije in porošstva izdana odvisnim družbam za najeta posojila pri komercialnih bankah. Nobena od naštetih obveznosti ne izpolnjuje pogojev za priznanje med bilančne postavke, družba iz tega naslova ne pričakuje materialnih posledic.

Davčni organi lahko kadarkoli v petih oz. desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Družba ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova, razen spora, ki je pojasnjen v pojasnilu 22: Terjatve do kupcev in druge terjatve.

34. Posli s povezanimi osebami

Družba ima dve skupini povezanih oseb: vodstveno osebje in odvisne družbe.

Konec leta je imelo vodstveno osebje v lasti 4.226 delnic družbe Mercator, d.d., kar predstavlja 0,11 % celotnega kapitala oziroma 0,11 % glasovalnih pravic.

V skladu s sklepom nadzornega sveta se je uprava s 1.1.2011 povečala s 4 na 6 članov.

V letu 2011 je družba upravi in nadzornemu svetu izplačala prejemke v naslednjih bruto vrednostih:

v tisoč EUR	2011		2010	
	znesek	število prejemnikov	znesek	število prejemnikov
Člani uprave:	1.281	6	631	4
- osnovne plače	883	6	553	4
- nagrada za uspešno delo v preteklem letu	275	4	-	-
- drugi prejemki iz delovnega razmerja	123	6	78	4
Člani nadzornega sveta:	235	12	195	10
- sejnine	21	12	24	10
- plačila k opravljeni funkciji	214	12	171	10
Skupaj	1.516	18	826	14

Bruto prejemki uprave v letu 2011

LETO 2011

v tisoč EUR	Ime in Priimek	Skupaj prejemki	Bruto prejemek	Osnovna plača	Nagrada za uspešno delo v preteklem letu	Ostali prejemki
Predsednik uprave	Žiga Debeljak	259	239	165	74	20
Član uprave	Mateja Jesenek	230	212	145	67	18
Član uprave	Vera Aljančič Falež	233	212	145	67	21
Član uprave	Peter Zavrl	235	212	145	67	23
Član uprave	Melita Kolbezen	166	145	145	-	21
Član uprave	Stanka Čurovič	158	138	138	-	20
		1.281	1.158	883	275	123

Melita Kolbezen in Stanka Čurovič v letu 2010 nista bili članici uprave in zato nista bili upravičeni do nagrade za uspešno delo v letu 2010 po sklepu nadzornega sveta.

Bruto prejemki članov uprave in nadzornega sveta v letu 2011 predstavljajo 0,85 % celotnih stroškov dela (2010: 0,44 %).

Bruto prejemki članov vodenja in nadzora, izplačani v 2011 v matični družbi, so prikazani v naslednjih dveh preglednicah (razkritje v skladu z 294. členom Zakona o gospodarskih družbah):

v EUR

	udeležba v dobičku	opcije	nagrada za uspešno delo v preteklem letu	povračila stroškov	zavarovalne premije	provizije	druga dodatna plačila	SKUPAJ
UPRAVA	-	-	276.210	8.228	61.004	-	54.203	399.645
Žiga Debeljak	-	-	74.250	1.290	12.000	-	6.544	94.084
Mateja Jesenek	-	-	67.320	1.345	9.600	-	7.578	85.843
Vera Aljančič Falež	-	-	67.320	2.157	9.600	-	8.873	87.950
Peter Zavrl	-	-	67.320	2.101	9.600	-	11.836	90.857
Melita Kolbezen	-	-	-	1.335	9.600	-	10.233	21.168
Stanka Čurovič	-	-	-	-	10.604	-	9.139	19.743

v EUR

	BRUTO PREJEMEK	prejemek za opravljanje funkcije	sejnine	OSTALI PREJEMKI	udeležba v dobičku	opcije	druge nagrade	povračila stroškov	zavarovalne premije	provizije	druga dodatna plačila
NADZORNI SVET	235.090	213.726	21.364	-	-	-	-	-	-	-	-
Robert Šega	32.836	30.000	2.836	-	-	-	-	-	-	-	-
Jadranka Dakič	19.548	18.000	1.548	-	-	-	-	-	-	-	-
Jože Cvetek	19.548	18.000	1.548	-	-	-	-	-	-	-	-
Janez Strniša	19.548	18.000	1.548	-	-	-	-	-	-	-	-
Mateja Širec	20.346	18.000	2.346	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristjan Verbič	19.032	18.000	1.032	-	-	-	-	-	-	-	-
Štefan Vavti	20.483	18.000	2.483	-	-	-	-	-	-	-	-
Ivica Župetič	20.408	18.000	2.408	-	-	-	-	-	-	-	-
Miro Medvešek	19.548	18.000	1.548	-	-	-	-	-	-	-	-
Matjaž Kovačič	18.591	17.468	1.124	-	-	-	-	-	-	-	-
Valand Ivo	12.620	11.129	1.491	-	-	-	-	-	-	-	-
Leban Sandi	12.581	11.129	1.452	-	-	-	-	-	-	-	-

v EUR

REVIZIJSKA KOMISIJA	37.387	33.000	4.387	-	-	-	-	-	-	-	-
Jadranka Dakič	16.806	15.000	1.806	-	-	-	-	-	-	-	-
Jože Cvetek	10.290	9.000	1.290	-	-	-	-	-	-	-	-
Peter Ribarič	10.290	9.000	1.290	-	-	-	-	-	-	-	-

Bruto prejemki članov vodenja in nadzora, izplačani v 2011 v odvisnih družbah, so prikazani v naslednji preglednici (razkritje v skladu z 294. členom Zakona o gospodarskih družbah):

	Družbe, v katerih opravljajo naloge	BRUTO PREJEMEK	fiksni del	variabilni del	OSTALI PREJEMKI	udeležba v dobičku	opcije	druge nagrade	povračila stroškov	Zav. premije	provizije	druga dodatna plačila	SKUPAJ
Jože Cvetek	Eta, d.d.	13.066	-	13.066	-	-	-	-	-	-	-	-	13.066
Ivica Župetič	Mercator - H, d.o.o.	60.829	60.829	-	2.178	-	-	134	448	-	-	1.596	63.006
SKUPAJ		73.895	60.829	13.066	2.178	-	-	134	448	-	-	1.596	76.072

Drugi člani vodenja in nadzora družbe Mercator d.d. niso prejeli nikakršnih prejemkov za opravljanje nalog v njenih odvisnih družbah.

Prodaja povezanim osebam

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Mercator - S, d.o.o., Novi Sad
 Mercator - H, d.o.o., Zagreb
 Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo
 Mercator - CG, d.o.o., Podgorica
 Mercator IP, d.o.o., Ljubljana
 Intersport ISI, d.o.o., Naklo*
 Modiana d.o.o., Ljubljana*
 Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	2011	2010
	1.838	2.207
	3.473	4.769
	2.722	2.596
	882	-
	1.106	1.080
	129	13.040
	1.578	14.685
	1.189	3.073
	12.917	41.450

*prodaja se v letu 2010 večji meri nanaša na prodajo zalog ter opreme zaradi prenosa dejavnosti na ti dve družbi

Nabava pri povezanih osebah

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Eta, d.d., Kamnik
 Mercator - Emba, d.d., Logatec
 Mercator IP, d.o.o., Ljubljana
 Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	2011	2010
	5.206	10.135
	4.778	4.844
	5.957	3.792
	62	40
	16.003	18.811

Odpрте postavke iz prodaje/nabave pri povezanih osebah

Terjatve iz poslovanja do povezanih oseb

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Mercator - S, d.o.o., Novi Sad
 Mercator - H, d.o.o., Zagreb
 Mercator - A, d.o.o., Tirana
 Mercator - CG, d.o.o., Podgorica
 Mercator - B, e.o.o.d., Sofija
 Intersport ISI, d.o.o., Naklo
 Modiana d.o.o., Ljubljana
 Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	2011	2010
	243	750
	2.884	1.450
	84	768
	336	-
	55	533
	343	10.493
	524	4.760
	836	896
	5.305	19.650

Obveznosti iz poslovanja do povezanih oseb

v tisoč EUR

	2011	2010
Odvisna podjetja:		
Mercator - S, d.o.o., Novi Sad	749	11.115
Mercator - H, d.o.o., Zagreb	7.090	2.984
Mercator - CG, d.o.o., Podgorica	-	293
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo	15	1.032
Eta, d.d., Kamnik	-	2.397
Mercator - Emba, d.d., Logatec	1.484	1.420
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	1.902	1.929
Intersport ISI, d.o.o., Naklo	1.559	8.439
Modiana d.o.o., Ljubljana	2.981	3.658
Ostala odvisna podjetja	101	143
Skupaj	15.881	33.410

Posojila, pridobljena od povezanih oseb

v tisoč EUR

	2011	2010
Odvisna podjetja:		
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo	3.500	-
M - BL d.o.o., Banja Luka	500	-
Mercator - CG, d.o.o., Podgorica	500	12.500
Eta, d.d., Kamnik	-	4.660
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	225	-
Mercator Optima, d.o.o., Ljubljana	1.800	-
M-nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	931	735
Skupaj	7.456	17.895

Posojila, dana povezanim osebam

v tisoč EUR

	2011	2010
Odvisna podjetja:		
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	-	362
Intersport ISI, d.o.o., Naklo	5.498	3.998
Modiana, d.o.o., Ljubljana	7.821	6.631
Mercator - H, d.o.o., Zagreb	17.500	28.300
Mercator - A, sh.p.k., Tirana	-	1.500
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija	3.500	1.800
Mercator - K, d.o.o., Prišitna	6	6
M-Energija, d.o.o., Ljubljana	15	-
Skupaj	34.340	42.597

35. Odvisne družbe

Odvisne družbe Poslovnega sistema Mercator, d.d., so naštetje spodaj. Sedež imajo v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Črni gori, Makedoniji, Bolgariji, na Kosovu in v Albaniji.

Družba	Lastniški delež	
	2011	2010
Trgovske družbe na tujih trgih		
Mercator - S, d.o.o., Novi Sad (Srbija)	100,0 %	100,0 %
Mercator - H, d.o.o., Zagreb (Hrvaška)	99,9 %	99,9 %
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo (Bosna in Hercegovina)	100,0 %	100,0 %
M – BL, d.o.o., Banja Luka (Bosna in Hercegovina)	60,0 %	60,0 %
Mercator - Mex, d.o.o., Podgorica (Črna Gora)	-	100,0 %
Mercator – CG, d.o.o., Podgorica (Črna Gora)	59,2 %	51,0 %
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija (Bolgarija)	100,0 %	100,0 %
Mercator - A, sh.k.p., Tirana (Albanija)	100,0 %	100,0 %
Mercator - K, d.o.o., Priština (Kosovo)	100,0 %	100,0 %
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Skopje (Makedonija)	100,0 %	100,0 %
Investment International, d.o.o.e.l., Skopje (Makedonija)	100,0 %	100,0 %
Ostale družbe		
Eta, d.d., Kamnik	-	100,0 %
Mercator - Emba, d.d., Logatec	100,0 %	100,0 %
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
M.COM, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
M - nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
Intersport ISI, d.o.o., Naklo	100,0 %	100,0 %
Modiana, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
M-Tehnika, d.d., Ljubljana	100,0 %	-
M-Energija, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	-

Zgoraj navedene družbe so v neposrednem lastniškem razmerju z družbo Mercator, d.d.

36. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Družba Mercator, d.d. je 8.11.2011 ustanovila družbo M - Tehnika, d.d., na katero je 1.1.2012 prenesla dejavnost tehničnega programa. Pri prenosu dejavnosti so bile družbi prodane zaloge trgovskega blaga in oprema.

Poročilo neodvisnega revizorja

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2011, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. na dan 31. decembra 2011 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Druge zadeve

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Danilo Bukovec, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
partner

Ljubljana, 16. februar 2012

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Stiki v Mercatorju

POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.

Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana

T: +386 1 560 10 00, E: info@mercator.si, www.mercator.si

Funkcija	Ime in priimek	Telefon	Elektronski naslov
Predsednik uprave	Žiga Debeljak	01 560 11 95 01 560 11 96	ziga.debeljak@mercator.si
Strateško trženje in globalna nabava			
Članica uprave za področje strateškega trženja in globalne nabave	Mateja Jesenek	01 560 16 77	mateja.jesenek@mercator.si
Izvršna direktorica	Mojca Avšič	01 560 17 01	mojca.avsic@mercator.si
Direktorica razvoja prodajnih formatov	Aleksandra Kocmut	01 560 17 37	aleksandra.kocmut@mercator.si
Direktorica odnosov z javnostmi	Mojca Brišček	01 560 19 04	mojca.briscek@mercator.si
Strateški razvoj kadrov in organizacije			
Članica uprave za področje strateškega razvoja kadrov in organizacije	Vera Aljančič Falež	01 560 17 42	vera.aljancic@mercator.si
Izvršna direktorica za strateške kadre in korporacijsko kulturo	Marijana Jazbec	01 560 15 02	marijana.jazbec@mercator.si
Izvršna direktorica razvoja organizacije in procesov	Majda Fartek	01 560 14 42	majda.fartek@mercator.si
Direktor organizacije in standardov poslovanja	Božo Virant	01 560 16 35	bozo.virant@mercator.si
Direktorica projektov optimiranja poslovanja	Maja Kotar	01 560 17 82	maja.kotar@mercator.si
Direktorica upravljanja matičnih podatkov	Petra Bambič	01 560 11 46	petra.bambic@mercator.si
Strateške finance in informatika			
Članica uprave za področje strateških financ in informatike	Melita Kolbezen	01 560 15 95	melita.kolbezen@mercator.si
Izvršni direktor strateških financ in upravljanja s tveganji	Dean Čerin	01 560 16 76	dean.cerin@mercator.si
Direktorica strateškega kontrolinga, računovodstva skupine in interne revizije	Andreja Cedilnik	01 560 18 07	andreja.cedilnik@mercator.si
Izvršni direktor informatike in telekomunikacij	Andrija Derežič	01 560 13 35	andrija.derezic@mercator.hr
Direktorica informacijske podpore podpornim poslovnim procesom	Zvezdana Antolič	02 749 31 07	zvezdana.antolic@mercator.si
Direktor informacijske podpore blagovnemu poslovanju	Boris Centrih	01 560 13 15	boris.centrih@mercator.si
Direktor informacijske podpore procesom v maloprodaji	Marko Gvardjančič	01 560 14 90	marko.gvardjancic@mercator.si
Direktor informacijske podpore odločanja in e-poslovanja	Robert Sintič	01 560 11 85	robert.sintic@mercator.si
Direktor informacijske in komunikacijske infrastrukture	Vladimir Bodvanski	+381 21 4888 480	vladimir.bodvanski@mercator.rs

Mercator trgovina Slovenija – Maloprodaja market program			
Pomočnik predsednika uprave za področje Mercator trgovina Slovenija market program	Jože Sadar	01 560 13 13	joze.sadar@mercator.si
Izvršna direktorica marketinga in razvoja	Mojca Avšič	01 560 17 01	mojca.avsic@mercator.si
Direktorica razvoja prodajnih formatov	Aleksandra Kocmut	01 560 17 37	aleksandra.kocmut@mercator.si
Izvršna direktorica upravljanja z blagovnimi skupinami	Manja Lampe	01 560 17 63	manja.lampe@mercator.si
Direktorica upravljanja blagovnih znamk	Andreja Zadnik Andoljšek	01 560 10 35	andreja.zadnik@mercator.si
Direktorica UBS - blagovne znamke	Alenka Krafogel	01 560 12 10	alenka.krafogel@mercator.si
Direktorica UBS – trgovska znamka	Nives Rudolf	01 560 17 53	nives.rudolf@mercator.si
Izvršni direktor maloprodaje	Aleš Šabeder	01 560 90 68	ales.sabeder@mercator.si
Direktorica maloprodaje hipermarketi	Katja Mihelič	01 560 30 09	katja.mihelic@mercator.si
Direktor maloprodaje supermarketi in ostale trgovine	Mihael Sekne	01 560 90 72	miha.sekne@mercator.si
Izvršni direktor logistike	Marko Cedilnik	01 560 32 20	marko.cedilnik@mercator.si
Direktor podpore	Boštjan Leskovar	01 560 90 73	bostjan.leskovar@mercator.si
Mercator trgovina Slovenija – Maloprodaja Tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti			
Član uprave za področje Mercator trgovina Slovenija – Tehnika, veleprodaja in dopolnilne dejavnosti	Peter Zavrl	01 560 90 67	peter.zavrl@mercator.si
v.d. izvršni direktor veleprodaje	Marjan Nagode	01 560 34 15	marjan.nagode@mercator.si
Direktorica prodaje na debelo	Mateja Cvikl Marovt	01 560 32 21	mateja.cvikl@mercator.si
v.d. direktor verige C&C in javnih naročil	Robert Bauman	01 560 34 43	robert.bauman@mercator.si
Direktor franšiz	Milan Stegne	01 560 34 70	milan.stegne@mercator.si
Direktor interne proizvodnje	Miran Hribar	01 786 69 03	miran.hribar@mercator.si
V.d. direktorica gostinstva	Alenka Urek	01 560 12 28	alenka.urek@mercator.si
Direktorica potovalnih storitev	Nina Orehek	01 560 12 72	nina.orehek@mercator.si
Pomočnica člana uprave za področje financ, računovodstva in kontrolinga	Nataša Mlakar	01 560 16 79	natasa.mlakar@mercator.si
Direktorica operativnega računovodstva	Milica Jelen	01 560 14 93	milica.jelen@mercator.si
Direktorica operativnih financ	Nataša Mahne	01 560 16 26	natasa.mahne@mercator.si
Direktorica operativnega kontrolinga	Ludvika Marenče	01 560 32 22	ludvika.marence@mercator.si
Pomočnik člana uprave za področje kadrov, pravo, splošne zadeve in nabave netrgovskega blaga in storitev	Rok Zupančič	01 560 63 83	rok.zupancic@mercator.si
Direktorica pravnih zadev	Ksenija Bračič	01 560 17 34	ksenija.bracic@mercator.si
Direktor splošnih zadev in nabave netrgovskega blaga in storitev	Janez Gutnik	01 560 32 58	janez.gutnik@mercator.si

Mercator trgovina Jugovzhodna Evropa			
Članica uprave za področje Mercator trgovine JVE	Stanka Čurović	+381 21 4888 400	stanka.curovic@mercator.rs
Izvršni direktor za poslovne procese	Robert Kotnik	+381 21 4888 690	robert.kotnik@mercator.si
Izvršni direktor za nabavo in logistiko	Srđan Brać	+381 21 4888 430	srdjan.brac@mercator.rs
Izvršni direktor za maloprodajo in veleprodajo	Milun Klisura	+381 21 4888 410	milun.klisura@mercator.rs
Izvršni direktor za koordinacijo marketinga in odnosov z javnostmi	Goran Sorak	+381 21 4888 506	goran.sorak@mercator.rs
Izvršni direktor za koordinacijo razvoja in tehnološkega projektiranja	Miroslav Vuković	+381 21 4888 577	miroslav.vukovic@mercator.rs
Izvršna direktorica za koordinacijo kadrovskih zadev	Tatjana Knežević	+381 21 4888 590	tatjana.knezevic@mercator.rs
Izvršni direktor za koordinacijo financ, računovodstva in kontrolinga	Jan Borko	+381 21 4888 403	jan.borko@mercator.rs
Mercator nepremičnine			
Pomočnik predsednika uprave za področje Mercator nepremičnine	Aleš Resnik	01 560 16 80	ales.resnik@mercator.si
Izvršni direktor razvoja nepremičninskih projektov	Adnan Mujagić	01 560 13 22	adnan.mujagic@mercator.si
Direktor sektorja za upravljanje nepremičnin in najemnikov	Marin Miljko	01 560 11 27	marin.miljko@mercator.si
Direktor sektorja za mednarodni razvoj	Janez Anžin	01 560 16 52	janez.anzin@mercator.si
Izvršni direktor investicij in vzdrževanja	Gregor Lukan	01 560 11 70	gregor.lukan@mercator.si
Direktor izvedbe investicij	Aleš Damjan	01 560 19 06	ales.damjan@mercator.si
Direktor sektorja investicijsko vzdrževanje	Jure Dolinar	01 560 17 15	jure.dolinar@mercator.si
Direktor podpornih funkcij	Matej Pirc	01 560 19 55	matej.pirc@mercator.si

SKUPINA MERCATOR

POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.

Sedež:	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana
Predsednik uprave:	Žiga Debeljak E: ziga.debeljak@mercator.si , T: +386 1 560 11 95
Članica uprave:	Mateja Jesenek E: mateja.jesenek@mercator.si , T: +386 1 560 16 77
Članica uprave:	Vera Aljančič Falež E: vera.aljancic@mercator.si , T: +386 1 560 17 42
Članica uprave:	Melita Kolbezen E: melita.kolbezen@mercator.si , T: +386 1 560 15 95
Članica uprave:	Stanka Čurovič E: stanka.curovic@mercator.rs , T: +381 21 4888 400
Član uprave:	Peter Zavrl E: peter.zavrl@mercator.si , T: +386 1 560 90 67

Mercator - S, d.o.o.

Sedež:	Temerinski put 50, 21000 Novi Sad, Srbija
Direktor:	Stanka Čurovič E: stanka.curovic@mercator.rs , T: +381 21 4888 400

Mercator - H, d.o.o.

Sedež:	Ljudevita Posavskog 5, 10360 Sesvete, Hrvaška
Predsednik uprave:	Samo Gorjup E: samo.gorjup@mercator.hr , T: +385 1 657 21 01

Mercator - BH, d.o.o.

Sedež:	Blažuj bb, 71000 Sarajevo, Bosna in Hercegovina
Direktor:	Neven Hadžisulejmanović E: neven.hadzisulejmanovic@mercator.ba , T: +387 33 286 130

M - BL, d.o.o.

Sedež:	Aleja Svetog Save 69, 78000 Banja Luka, Bosna in Hercegovina
Direktor:	Damjan Davidović E: damjan.davidovic@mercator.si , T: +387 51 337 304

Mercator - CG, d.o.o.

Sedež:	Put Radomira Ivanovića br. 2, 81000 Podgorica, Črna gora
Izvršni direktor:	Ivan Karadžić E: ivan.karadzic@mercator.me , T: +382 20 442 403

Mercator - B, EOOD

Sedež:	Ulica Industrialna, 11, et. 6, 1202 Sofija, Bolgarija
Direktor:	Marin Todorov E: marin.todorov@mercator.bg , T: +359 24 600 411

Mercator - A, sh.p.k.

Sedež:	Fshati Gjokaj, Komuna Kashar, Km. 12, Autostrada Tirana - Durrës, Tirana, Albanija
Direktor:	Sonja Novak E: sonja.novak@mercator.si , T: +355 42 388 814

Mercator - Makedonija, d.o.o.e.l.

Sedež:	50. Divizija 24 a, 1000 Skopje, Makedonija
Direktor:	Matej Pirc E: matej.pirc@mercator.si , T: +386 1 560 19 55

Mercator - K, L.L.C.	
Sedež:	Qamil Hoxha nr 3/6, Priština, Republika Kosovo
Direktor:	Mensud Lagumdžija E: mensud.lagumdzija@mercator.ba
M – Tehnika, d.d.	
Sedež:	Pot k sejmišču 32, 1113 Ljubljana, Slovenija
Predsednik uprave:	Goran Čelesnik E: goran.celesnik@mercator.si , T: +386 1 560 61 16
Modiana, d.o.o.	
Sedež:	Dunajska cesta 110, 1113 Ljubljana, Slovenija
Direktorica:	Romana Kramar E: romana.kramar@modiana.si , T: +386 1 234 36 66
Intersport ISI, d.o.o.	
Sedež:	Cesta na Okroglo 3, 4202 Naklo, Slovenija
Direktor:	Pavle Pirc E: pavle.pirc@intersport.si , T: +386 4 256 84 29
Mercator - IP, d.o.o.	
Sedež:	Dunajska 110, 1113 Ljubljana, Slovenija
Direktor:	Vladimir Kukavica E: vladimir.kukavica@mercator-ip.si , T: +386 1 234 36 45
M - Energija, d.o.o.	
Sedež:	Dunajska 115, 1000 Ljubljana, Slovenija
Direktor:	Miha Kravanja E: miha.kravanja@maxen.si , T: +386 1 560 62 52
Mercator - Optima, d.o.o.	
Sedež:	Einspilerjeva 6, 1000 Ljubljana, Slovenija
Direktorica:	Nada Jakopič Blaganje E: nada.jakopic.blaganje@mercator-optima.si , T: +386 1 560 19 80
M - Nepremičnine, d.o.o.	
Sedež:	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana, Slovenija
Direktor:	Adnan Mujagić E: adnan.mujagic@mercator.si , T: +386 1 560 13 22
Mercator - Emba, d.d.	
Sedež:	Tržaška cesta 2c, 1370 Logatec, Slovenija
Direktor:	Mladen Mladenich E: mladen.mladenich@mercator-embas.si , T: +386 1 759 84 02

Ta dokument je oblikovana različica Letnega poročila Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., za leto 2011. Uradna različica letnega poročila je dokument, ki ga je potrdil Nadzorni svet družbe.